

УИЛЯМ ПИТЪР БЛАТИ ЛЕГИОН

Част 2 от „Екзорсист“

Превод от английски: Димитър Добрев, 1999

chitanka.info

На Били и Дженифър

ЧАСТ ПЪРВА

И Исус го попита: как ти е името?

*А той отговори и рече: легион ми е името
понеже ние сме много.*

Евангелие от Марко

5:9

НЕДЕЛЯ, 13 МАРТ

1.

Той си мислеше за смъртта в нейните безкрайни стенания, за ацтеките, изтръгвали живи сърца, и за рака, и за тригодишните, погребвани живи, и се учуди дали Бог е отчужден и жесток, но после си спомни за Бетовен и пъстротата на нещата, и за **Ура за Карамазов**, и за милосърдието. Погледна към слънцето, изгряващо иззад Капитолия, обагрящо Потомак с оранжева светлина, и после надолу към безчинството, към ужаса в краката си. Нещо беше сгрешено между човека и неговия създател и доказателството беше тук, върху този кей за лодки.

— Мисля, че са го намерили, лейтенант.

— Моля?

— Чука. Намерили са го.

— Чука? О, да...

Мислите на Киндерман се счепкаха със света. Той вдигна поглед и видя екипа от криминалната лаборатория на кея. Те събираха с капкомер, епруветка и форцепс; запечатваха всичко с фотоапарат, бележник и тебешир. Гласовете им бяха приглушени, просто прошепнати откъслеци, и те се движеха без звук, сиви фигури в сън. Бръмченето от моторите на синия полицейски влекач наблизко се смесваше със сутрешния край на страха.

— Е, предполагам, че вече свършихме тук, лейтенант.

— Наистина ли? Така ли?

Киндерман присви очи от студа. Претърсващият хеликоптер отлиташе, треперейки ниско над калнокафявия мрак на водите, а светлините му премигваха в убито червено и зелено. Детективът го наблюдаваше как се смалява. Той изчезна в зората като увяхваща надежда. Слушаше, наклонил леко глава; после потрепери и ръцете му бръкнаха дълбоко в джобовете на палтото му. Писъкът на жената бе

станал по-пронизителен. Той дереше с нокти сърцето му и сплетените дървета, замлъкнали по бреговете на заледената река.

— Исусе...

Киндерман погледна към Стедман. Полицейският патолог беше коленичил до парче мокър брезент. Нещо като буца лежеше отдолу. Стедман се вираше в него, мръщйки се концентрирано. Тялото му беше неподвижно. Само дъхът му притежаваше живот; той излизаше замръзнал и после изчезваше, погълнат от гладния въздух. Изправи се внезапно и погледна странно към Киндерман.

— Познаваш ли тези разрези по лявата ръка на жертвата?

— Какво за тях?

— Ами, мисля, че имат някакъв модел.

— Така ли?

— Да, така мисля. Знак от зодиака. Мисля, че е **Близнаци**.

Сърцето на Киндерман прескочи един удар. Той си пое дълбоко дъх. После погледна към реката. Екип гребци от университета в Джорджтаун се плъзна тихо и се скри зад масивната кърма на влекача. Появи се отново и пак изчезна под моста **Кий**. Присветна стробоскоп. Киндерман погледна надолу към захвърления брезент. *Не. Това не може да бъде, помисли си той. Не може да бъде.*

Патологът проследи погледа на Киндерман към ръката му, почервеняла от мразовития въздух, която придърпа реверите на палтото по-стегнато към врата. Той съжали, че днес не е взел шала си. Беше се облякъл твърде набързо.

— Какъв странен ден да умреш — промърмори тихо той. Толкова неестествено.

Дишането на Киндерман беше астматично; от устните му се виеше бяла пара.

— Някоя смърт не е естествена — уточни той.

Някой беше създал света. Беше му вдъхнал разум. За какво се образува окото? За да вижда? И защо трябваше да вижда? За да оцелее? И защо трябваше да оцелее? И защо? И защо? Детският въпрос се настани в мъглявината, мисъл в търсене на своя създател, която притискаше разума в задънен лабиринт и потвърждаваше опасенията на Киндерман, че материалистичната вселена е най-голямото суеверие на неговата епоха. Той вярваше в чудеса, но не и в невъзможното: не в безкрайното връщане на непредвидените

обстоятелства или че любовта и волевите действия се редуцират до неврони, стрелящи в мозъка.

— От колко време е мъртъв Близнаци? — попита Стедман.

— Десет, дванадесет години — отговори Киндерман. — Дванадесет.

— Сигурни ли сме, че е мъртъв?

— Мъртъв е.

В известен смисъл, помисли си Киндерман. *Частично*. Човекът не е нервна мрежа. Човекът има душа. Как иначе материята би могла да се отразява в самата себе си? И как така Карл Юнг е видял призрак в леглото си, и как признаването на греха може да излекува телесната болест, и как атомите на тялото му се променяха непрекъснато, а всяка сутрин той се събуждаше и си беше все още той? Без живот след смъртта, каква е стойността на работата? Какъв е смисълът на еволюцията?

— Той е мъртъв частично — избъбри Киндерман.

— Какво беше това, лейтенант?

— Нищо.

Електроните пътуват от точка до точка без даже да прекосяват мястото помежду си. Бог си има своите тайнства. Йахве: **Аз ще бъда там като този, който съм, ще бъда там. Добре.** Амин. Но всичко беше толкова объркващо, такава каша. Творецът е създал човека, така че да различава правилното от погрешното, да изпитва оскърбление от всичко чудовищно и зло; но самата схема на творението беше оскърбителна, защото законът на живота беше законът на храненето във вселена, претърпкана открай докрай с експлодиращи звезди и окървавени челюсти. Ако избегнеш да станеш храна, винаги съществува възможност да умреш в калта или при земетресение, или в кревата си, или можеш да бъдеш нахранен с отрова за мишки от собствената си майка, или да бъдеш изпържен в олио от Чингис хан, или да бъдеш одран жив, или обезглавен, или задушен само заради тръпката, заради забавлението от това. Четиридесет и три години в полицията и той го беше видял. Беше ли видял всичко? А сега това. За момент опита познатите бягства: представяйки си, че вселената и всичко в нея са просто мисли в ума на твореца; или че светът на външната реалност не съществува никъде другаде, освен в собствената

му глава, така че всъщност нищо извън него не страда. Понякога това помагаше. Този път не помогна.

Киндерман огледа буцата под брезента. Не, не беше това, помисли си той: не злото, което избираме или причиняваме. Ужасът беше злото в тъканта на творението. Песните на китовите бяха завладяващи и прекрасни, но лъвът раздираше стомаха на гнуто и мъничките ихневмони^[1] хранеха живите тела на гъсениците под красивите люляци по ливадите; черногърлият медовод^[2] чурулика весело, но снася яйцата си в чужди гнезда и когато малката му птичка се излюпи, тя веднага убива заварените си братя с твърдата, остра кука на върха на човката си, която пада своевременно след завършването на кланицата. *Каква безсмъртна ръка или око?* Киндерман направи гримаса при ужасния спомен за болничното психично отделение за деца. В една стая имаше петдесет легла с клетки, всяка с пиццещо дете в нея. Сред тях имаше и едно осемгодишно, чиито кости не бяха пораснали от ранното му детство. Могат ли славата и красотата на творението да оправдаят болката на едно такова дете? Иван Карамазов заслужаваше отговор.

— Слоновете умират от инфаркт, Стивън.

— Моля?

— В джунглата. Те умират от стрес заради храната си и заради снабдяването с вода. Опитват да си помагат един на друг. Ако някой от тях умре твърде далеч, другите пренасят костите му до своето гробище.

Патологът премигна и дръпна яката на палтото си още по-силно. Беше чувал за тези полети, за тези неуместни забележки и че напоследък те се появявали все по-често; но за пръв път ставаше свидетел на нещо такова. Из управлението се носеха слухове, че Киндерман, колоритен или не, е започнал да оглупява от старост и сега Стивън го огледа с професионален интерес, но не видя нищо необичайно в маниера на обличане на детектива: прекалено голямото, орфанно сиво вълнено палто; измачканите панталони, размъкнати и протрити; отпуснатата филцова шапка, в чиято лента стърчеше перото на някоя шарена, непочтена птица. *Човекът е ходещ вехтошарски магазин*, помисли си той и зърна тук-там петна от яйца. Но той знаеше, че това е съвсем характерно за стила на Киндерман. Тук нямаше нищо необичайно. Не и във физическата му външност: късите, дебели

пръсти бяха с прилежно изпилен маникюр, бузите му блестяха от сапуна, а влажните кафяви очи, увиснали в ъгълчетата, сякаш все още се вираха в отминалото време. Както винаги, поведението му и деликатните му движения приличаха на виенски татко от стария свят, постоянно ангажиран с подреждането на цветята.

— А в Принстънския университет — продължи Киндерман — правят експерименти с шимпанзета. Шимпанзето дърпа един лост и от тази машина изскача хубав банан. Дотук добре, нали така? Но сега добрите доктори построяват малка клетка и слагат в нея друго шимпанзе. После идва първото шимпанзе, търсейки своята обичайна закуска, само че този път когато дърпа лоста, бананът изскача и всичко е наред, но шимпанзето вижда, че неговото приятелче в клетката сега пици от електрически удар. След това, независимо колко е гладно, дори да умира от глад, първото шимпанзе няма да дръпне лоста, докато вижда друго шимпанзе в онази клетка. Направили опита с петдесет, със сто шимпанзета и всеки път било все същото. Добре, може би някой goniff^[3], някой умник като Дилинджър^[4], някой садист би дръпнал лоста; но деветдесет процента от тях не го правят.

— Не знаех това.

Киндерман, продължи да се вира в брезента. Два скелета на неандерталци, открити във Франция, били изследвани и учените открили, че те са живели в продължение на две години въпреки сериозните, осакатяващи ги рани. Ясно, помисли си той, че племето ги е поддържало живи. И вижте децата, замисли се той. Детективът знаеше, че няма нищо по-проницателно от детското чувство за справедливост, за това кое е честно, какви трябва да бъдат нещата. Откъде идваше това? *И когато моята Джули беше на три години, не можехме да ѝ дадем бисквитка или играчка, без тя да я подари на някое друго дете.* По-късно тя се научи да я скътва за себе си. Не е властта тази, която разваля, помисли си той, а безредието и несправедливостта в света на опита и торбичката бонбони с по-малко тегло от указаното на етикета. Децата идват на този свят без никакъв друг багаж освен своята невинност. Тяхната доброта е вродена. Тя не се научава и не е просветен егоизъм. *Нима шимпанзето може да омае купувачката, така че тя да купи целия му асортимент от застояли стоки? Това е абсурдно. Наистина!* Кой е чувал за подобен случай? И именно там лежи парадоксът. Физическото зло и моралната доброта се

преплитат като нишките на двойна спирала, внедрена в ДНК кодовете на всемира. *Но как може да бъде?*, учуди се детективът. Има ли изобщо във вселената нещо, което да разваля хората. Сатана? Не. Това е тъпо! Бог така би го цапардосал по главата, че той цяла вечност щеше да обяснява на слънцето как веднъж се е срещнал с Арнолд Шварценегер и му е стиснал ръката. Сатаната оставя парадокса непокътнат, кървяща рана в ума, която никога не нараства.

Киндерман прехвърли тежестта си на другия крак. Божията любов изгоря със силна тъмна топлина, но не даде светлина. Нима сенките са в природата Му? Нима Той е великолепен и чувствителен, но слаб? След всичко, което беше казано и направено, нима отговорът на мистерията не бе нищо повече от това дали Бог наистина е Леополд и Лоеб^[5]? Или Той е по-близо до един putz^[6], отколкото всеки досега си е представял. Детективът си представи как един подобен Бог пледира в съда. Виновен с обяснение, Ваша чест. В тази теория имаше нещо привлекателно. Тя беше рационална и очевидна и определено най-простата, която се нагаждаше към всички факти. Но Киндерман я отхвърли и подчини логиката на своята интуиция, както го бе правил при толкова разследвания на убийства. Не съм дошъл на този свят, за да продавам Уилям от Окъм от врата на врата, чуваха го често да казва на обърканите си колеги или даже, веднъж, на един компютър^[7]. Моят нюх, моето мнение, — казваше винаги той. И сега се чувстваше така във връзка с проблема за злото. Нещо прошепна в душата му, че истината се клатушка и по някакъв начин е свързана с първородния грях; но само по аналогия, и то смътно.

Нещо беше *различно*. Детективът вдигна поглед. Моторите на влекача бяха спрели. Също и писъците на жената. В тишината той чу как реката обгръща кея. Обърна се и срещна търпеливия поглед на Стедман.

— Точка първа, ние не можем да отидем на съвещание така. Точка втора, опитвал ли си се да сложиш пръста си в горещ до зачервяване тиган и да го задържиш там?

— Не, не съм.

— Аз съм опитвал. Не можеш да го направиш. Боли твърде много. Чел си във вестниците, че някой умрял при пожар в хотела. Пише, че **Тридесет и двама загинали при пожара в Мейфлауър**. Но никога не разбираш наистина какво означава това. Не можеш да

прецениш, не можеш да си представиш. Сложи си пръста в горещ тиган и ще разбереш.

Стедман кимна мълчаливо. Клепачите на Киндерман се отпуснаха и той погледна намусено към патолога. *Погледни го, помисли си той; мисли, че съм луд. Невъзможно е да се говори за такива неща.*

— Има ли още нещо, лейтенант?

Да. Седрах, Мисах и Авденаго^[8]. **После царят, бидейки сърдит, заповяда тиганите и бронзовите котли да бъдат нагорещени; и заповяда да отрежат езика на онзи, които бе говорил пръв, и кожата от главата му да бъде одрана, да му отсекаят също ръцете и краката. И сега заповяда, бидейки още жив, да го занесат до огъня и да го изпържат в тигана**^[9].

— Не, нищо друго.

— Можем ли вече да вземем тялото?

— Още не.

Болката има своя смисъл, замисли се Киндерман, и мозъкът може да я спре по всяко време. Но как? Великият Призрак в Небесата не ни е казал. Тайният декодер за болката на Сирачето Ани звъни през някаква църковна грешка и не издава звук. *Глави ще се търкалят*, помисли мрачно Киндерман.

— Стедман, тръгвай. Пръждосвай се. Изпий едно кафе.

Киндерман го наблюдаваше как крачи към навеса за лодки, където се присъедини към екипа от криминалната лаборатория, към Художника и Човека с веществените доказателства, и към Измервача, и към Майстора по водене на бележки. Поведението им беше небрежно. Един от тях се изкикоти. Киндерман се учуди какво са си казали и си помисли за Макбет и за постепенното закърняване на чувството за морал.

Майсторът по водене на бележки подаде на Стедман счетоводната книга. Патологът кимна и екипът си тръгна. Стъпките им хрущяха върху чакъла по пътеката, която бързо ги водеше край линейката и чакация медицински екип, и те скоро щяха да подхвърлят остроумни забележки и да се оплакват от жените си по пустите павирани улици на Джорджтаун. Бързаха, вероятно отиваха на закуска, може би в уютната **Бяла кула на М стрийт**. Киндерман си погледна часовника и кимна. Да. **Бялата кула**. Тя работеше цяла нощ. *Три яйца*,

леко рохки, Луиз. С много бекон, нали? И препечи хлебчето. Горещината има своя смисъл.

Те завиха зад ъгъла и изчезнаха от погледа му. Звънна смях.

Погледът на Киндерман се върна към патолога. Някой друг разговаряше с него, сержант Аткинс, помощникът на Киндерман. Млад и деликатен, той беше облечен с моряшко яке върху самото на кафявия си фланелен костюм, а черната вълнена моряшка барета беше дръпната над ушите му, прикривайки подкастрената и четинеста военна подстрижка. Стедман му подаваше счетоводната книга. Аткинс кимна, отдалечи се с бързи стъпки и седна на пейката пред навеса за лодки. Отвори книгата и прегледа съдържанието ѝ. Недалеч от него седяха разплакана жена и медицинска сестра. Сестрата бе прегърнала жената и я успокояваше.

Сега Стедман беше сам и стоеше там, загледан в жената, неподвижен. Киндерман наблюдаваше изражението на лицето му с интерес. *Значи чувстваш нещо, Алън, помисли си той; всичките тези години на осакатявания и жестоки завършеци и в теб все още има нещо, което чувства. Много добре. У мен също. Ние сме част от мистерията. Ако смъртта беше като дъжд, толкова естествена, защо ще се чувстваме така, Алън? Особено ти и аз. Защо?* Киндерман жадуваше да си бъде у дома, в леглото си. Умората потъна в костите на краката му и после в земята под него, тежко.

— Лейтенант?

Киндерман се обърна:

— Да?

Беше Аткинс.

— Аз съм, сър — смънка той.

— Да, виждам, че си ти. Виждам.

Киндерман се преструваше, че го гледа с неприязън, хвърляйки мрачни погледи към якето и към баретата, преди да срещне погледа му. Очите му бяха малки и с цвят на нефрит. Обръщаха се леко навътре и придаваха на Аткинс постоянен вид на човек, който медитира. Той напомняше на Киндерман за средновековен монах, от онези, които виждаме във филмите, с безрадостни изражения, сериозни и тъпи. Лейтенантът знаеше, че Аткинс не е тъп. На тридесет и две и флотски ветеран от Виетнам, завършил католически университет — зад тази безизразна маска той криеше нещо светло и силно, което бръмчеше,

нещо чудесно и обречено на смърт, което криеше не от неискреност, според Киндерман, а заради едно определено душевно благородство. Макар и със слабовата фигура, веднъж той бе издърпал полудял от дрогата, размахал нож гигант от гърлото на Киндерман; а когато дъщерята на Киндерман попадна в онази почти фатална автомобилна катастрофа, Аткинс прекара дванадесет дни и ноци в стаята за посетители в нейното болнично отделение. Беше си взел отпуск заради това. Киндерман го обичаше. Той беше верен като куче.

— Аз също съм тук, Мартин Лутър, и слушам. Киндерман, еврейският мъдрец, е целият в слух. — Че какво друго му оставаше да прави? Да плаче? — Слушам, Аткинс, ти, ходещ анахронизъм. Каж ми. Докладвай добрите новини от Гент^[10]. Имаме ли някакви отпечатъци от пръсти?

— Много. Навсякъде по греблата. Но са изцапани много зле, лейтенант.

— Жалко.

— Няколко фаса — подхвърли с надежда Аткинс. Това беше полезно. Щяха да проверят кръвната група по тях. — Малко коса по тялото.

— Това е добре. Много добре. — Това щеше да помогне за идентифицирането на убиеца.

— И това — додаде Аткинс. Извади целофаново пликче. Вътре имаше нещо пластмасово и розово.

— Какво е то?

— Шнола. За женска коса.

Киндерман присви очи, приближавайки пликчето до тях.

— Нещо е напечатано върху нея.

— Да. Пише: **Грейт Фолз, Вирджиния.**

Киндерман смъкна пликчето и погледна към Аткинс.

— Продават ги на един щанд за сувенири в Грейт Фолз, — каза той. — Дъщеря ми Джули, тя има такава. Това беше преди две години, Аткинс — аз ѝ я купих. Купих две. Тя има две. — Подаде пликчето на Аткинс и въздъхна. — Детска е.

Аткинс сви рамене. Погледна към навеса и прибра пликчето в джоба си.

— Жената е там, лейтенант.

— Ще благоволиш ли да свалиш тази смешна шапка? Няма да се правим на Дик Пауъл от **Флотът идва**, Аткинс. Престани да обстрелваш Хайфонг; всичко това свърши.

Аткинс смъкна послушно шапката и я пъкна в другия джоб на якето си. Потрепери.

— Наложил я пак — рече тихо Киндерман.

— Добре съм.

— Аз не съм. Подстрижката ти е по-лоша. Наложил я.

Аткинс се поколеба, после Киндерман допълни:

— Хайде, наложи я. Студено е.

Аткинс намести шапката на главата си.

— Жената е там — повтори той.

— Кой?

— Старицата.

Тялото бе открито на кея пред навеса с лодките тази сутрин, в неделя, тринадесети март, от Джоузеф Меникс, управителя на комплекса, когато пристигнал да отвори: да нагласи стръвта и такъмите, да прегледа каяците, канутата и гребните лодки, които даваше под наем. Показанията на Меникс бяха кратки.

ПОКАЗАНИЯ НА ДЖОУЗЕФ МЕНИКС

Казвам се Джо Меникс и — какво?

(Прекъсване от страна на разследващия офицер.)

Да. Да, разбрах ви, разбирам. Казвам се Джоузеф Франсиз Меникс и живея на Проспект стрийт 3618 в Джорджтаун, Вашингтон, окръг Колумбия. Притежавам и управлявам навеса за лодки Потомак. Пристигнах тук към пет и половина. Обикновено тогава отварям, залагам стръвта и включвам машината за кафе. Клиентите се появяват към шест; понякога ме чакат, когато пристигна. Днес нямаше никой. Вдигнах вестника от предната врата и аз — ох... Ох, Иисусе, Иисусе.

(Прекъсване; свидетелят се успокоява.) Отидох там, отворих вратата, влязох, включих кафемашината. После излязох да преброя лодките. Понякога ги откъсват. Режат

веригата с ножици за тел. Така че ги преброих. Всичките си бяха там. После се обръщам да се върна, и виждам детската количка и тази купчина вестници, и виждам... виждам...

(Свидетелят посочва към тялото на жертвата; не може да продължи; разследващият офицер отлага по-нататъшните си въпроси.)

Жертвата беше Томас Джошуа Кинтри, дванадесетгодишно чернокожо момче и син на Луис Анабел Кинтри, вдовица, на тридесет и осем, преподавателка по чужди езици в университета в Джорджтаун. Томас Кинтри разнасяше **Уошингтън поуст**. Тази сутрин беше направил доставката си в навеса за лодки приблизително към пет сутринта. Меникс се обади в полицейското управление в пет и тридесет и осем. Идентифицирането на жертвата стана веднага заради етикета с името му — заедно с адреса и телефонния му номер — бродиран върху зелената му карирана канадка: Томас Кинтри беше ням. Разнасяше вестници от тринайсет дни, иначе Меникс щеше да го познае. Но той не го позна. А Киндерман не се затрудни; той познаваше момчето от работата му в полицейския клуб.

— Старицата — повтори мрачно Киндерман. После свъси вежди в озадачен поглед, докато се взираше към реката.

— Тя е в къщичката под навеса, лейтенант.

Киндерман обърна глава и фиксира Аткинс с пронизващ поглед.

— Стоплила ли се е? — попита го. — Увери се, че се е стоплила.

— Увихме я с едно одеяло, а и камината гори.

— Трябва да хапне. Дайте й супа, гореща супа.

— Вече хапна бульон.

— Бульонът е добре, просто се увери, че се е стоплила.

Хората от влекача я бяха взели на около петдесет ярда над навеса, където тя стояла върху тревистия южен бряг на пресъхналия канал, сега изоставен воден път, където теглени от коне дървени баржи возели пасажерите нагоре-надолу по протежение на петдесет мили; сега беше оставен главно на бегачите. Може би над седемдесетте, когато екипът по претърсването я намерил, жената треперела, с ръце на кръста, оглеждала всичко наоколо със сълзи на очите, като загубена,

неориентирана или уплашена. Но тя не можеше или не искаше да отговаря на въпросите и създаваше впечатление, че страда от старческо оглупяване или от зашеметяване, или от кататония^[11]. Никой не знаеше какво е правила там. Наоколо не живееше никой. Беше облечена с памучна пижама, с малка цветна щампа под вълнения халат, с колан и светлорозови вълнени чехли. Температурата отвън клонеше към замръзване.

Стедман се появи отново.

— Приключихте ли с тялото, лейтенант?

Киндерман погледна надолу към окървавения брезент.

— Дали Томас Кинтри е приключил с това?

Отново чу риданията. Поклати глава.

— Аткинс, заведи мисис Кинтри у тях. — Той въздъхна. — И сестрата, заведи и сестрата. Накарай я днес да остане с нея, през целия ден. Аз ще платя извънредното време от джоба си, няма значение. Заведи я у тях.

Аткинс понечи да каже нещо, но Киндерман го прекъсна.

— Да, да, да, старицата. Спомням си. Ще я видя.

Аткинс тръгна да изпълни заповедта на Киндерман. А Киндерман се наведе, коленичи на едното си коляно, хриптейки и пъшкайки от усилието.

— Томас Кинтри, прости ми — промърмори нежно той, после вдигна завивката и остави погледа си да премине леко върху ръцете, гърдите и краката. *Те са толкова тънки, като на врабче*, помисли си той.

Момчето беше сираче и някога бе боледувало от пелагра^[12]. Луис Кинтри го бе осиновила, когато било на три години. Нов живот. И сега завършил. Момчето беше разпънато на кръст, приковано през китките и ходилата към плоските краища на греблата на каяка, подредени във формата на кръст; и същите дебели три инчови дърводелски пирони бяха забити на върха на черепа му в кръг, пронизващи мозъчната мембрана и накрая самия мозък. Кръвта се стичаше надолу на криви ручейчета, по очите, все още широко отворени от страх, и в устата, все още зяпнала в безмълвния вик на нямото момче, вик на непоносима болка и ужас.

Киндерман огледа разрезите върху дланта на лявата ръка на Кинтри. Беше вярно: те имаха модел — знакът на Близнаци. После

погледна другата ръка и видя, че показалецът липсва. Беше отрязан. Детективът усети как го побиват тръпки.

Върна брезента на предишното му място и се изправи на крака. После погледна надолу с тъжна решителност. *Аз ще намеря убиеца ти, Томас Кинтри*, помисли си той.

Даже ако е самият Бог.

— Добре, Стедман, тръгвай — кимна той. — Вземи тялото и се махай от очите ми. Воняш на формалдехид и на смърт.

Стедман тръгна да повика екипа от линейката.

— Не, не, чакай една минута — извика му Киндерман.

Стедман се обърна. Детективът тръгна към него и му заговори тихо:

— Изчакай, докато си отиде майката.

Стедман кимна.

Влекачът бе завързан на кея. Полицейски сержант с рунтаво черно кожено яке скочи леко на дока и приближи. Носеше нещо увито в плат и тъкмо щеше да заговори Киндерман, когато той го спря.

— Чакай една минута, задръж; не сега; само минута.

Сержантът проследи погледа на Киндерман. Аткинс говореше със сестрата и с мисис Кинтри. Мисис Кинтри кимна и жените станаха. Киндерман погледна встрани, докато майката се взираше в брезента. В момчето си. Той изчака малко и попита:

— Заминаха ли?

— Да, качват се в колата — отвърна Стедман.

— Да, сержант — каза Киндерман, — да видим какво е това.

Сержантът разгъна мълчаливо кафявия плат и му показва кухненско чукче за месо; внимаваше да не го докосва с пръсти.

Киндерман го погледна:

— Жена ми има такова нещо. За шницели. Само че по-малко.

— Тези ги използват в ресторантите — отбеляза Стедман. — В големите ведомствени кухни. Виждам съм ги в армията.

Киндерман вдигна поглед към него.

— Това може ли да свърши работа? — попита.

Стедман кимна.

— Дай го на Дилайра — инструктира сержанта Киндерман. — Аз ще вляза да видя старицата.

В къщичката беше топло. Клоните в солидната камина горяха и пращяха, опрени о големите кръгли, сиви камъни, а по стените бяха закрепени множество мидени черупки.

— Бихте ли ни казали името си, моля ви, мадам?

Тя седеше върху скъсаната жълта кожена тапицерия на дивана пред камината, а една полицайка бе седнала близо до нея. Киндерман се изправи пред тях, захриптя, хвана периферията на шапката си и я задържа пред себе си. Старицата като че ли нито го виждаше, нито го чуваше, а празният ѝ поглед сякаш беше фиксиран в нещо вътре в нея. Очите на детектива се извиха озадачено нагоре. Той седна на един стол с лице към нея и бавно положи шапката си върху някакви стари списания, разхвърляни, изподрани и без корици, върху малката дървена масичка помежду им; шапката покри една реклама за уиски.

— Бихте ли ни казали името си, скъпа?

Не последва отговор. Очите на Киндерман отправиха безмълвен въпрос към полицайката, която веднага кимна и му докладва тихо:

— Прави така постоянно, освен когато ѝ дадохме малко храна. И когато ѝ сресвах косата — допълни тя.

Погледът на Киндерман се върна към жената. Тя правеше странни, ритмични движения с ръцете си. После зърна нещо, което бе пропуснал преди, нещо малко и розово до шапката си на масичката. Вдигна го и прочете малкия надпис: **Грейт Фолз, Вирджиния. Н-то от Вирджиния** липсваше.

— Не можах да намеря другата — обясни полицайката, — така че когато ѝ сресвах косата, оставих ѝ тази.

— Тя я носеше?

— Да.

Детективът усети тръпка на откритие и объркване. Старицата бе възможен свидетел на престъплението. Но какво е правила на кея в този час? И в този студ? Какво всъщност е правила отгоре, край канала, където са я намерили? Киндерман веднага разбра, че това болнаво старо същество страда от старческа деменция и може би е разхождало кучето си. *Куче? Да, може би то е избягало и тя не е успяла да го намери.* Ето защо плачеше така. После му хрумна едно още по-ужасяващо подозрение: жената може би е станала свидетелка на убийството и гледката я е извадила от равновесие, травмизирала я

е; поне временно. Усети смесица от съжаление, вълнение и раздражение. Трябваше да я накарат да говори.

— Не можете ли да ни кажете името си, моля ви, мадам?

Никакъв отговор. Тя продължи тайнствените си движения в тишината. Слънцето изпълзя иззад един облак и слабата зимна слънчева светлина се провря като неочаквано благоговение през близкия прозорец. Тя освети меко лицето и очите на старицата, придавайки ѝ вид на нежно благочестие. Киндерман се наведе леко напред; помисли си, че е забелязал някакъв модел в движенията ѝ: краката ѝ се притискаха един о друг, старицата последователно придвижваше едната, после и другата си ръка към бедрото, правеше леко, странно движение, а после дръпваше ръката високо във въздуха над главата си, където завършваше серията с няколко слаби и отсечени дръпвания.

Той продължи да я наблюдава още малко, после стана.

— Задръж я в отделението, Джордан, докато разберем коя е.

Полицайката кимна.

— Ти си ѝ сресала косата — погледна я детективът. — Това е добре. Остани при нея.

— Ясно.

Киндерман се обърна и излезе от къщичката. Даде най-различни инструкции, затвори се в себе си и подкара към къщи, към малката, топла къщичка в стил **Тюдор** на **Фоксхол роуд**. Само преди шест години той се отказа от навика да живее в апартамент, за да угоди на жена си, и все още наричаше този грубичък район **селцето**.

Влезе в къщата и извика:

— Кюфтенце, прибрах се. Аз съм, твоят герой, инспектор Клозьо. — Окачи си шапката и палтото на закачалката в мъничкото антре, после свали револвера и кобура си и ги заключи в чекмеджето на малкия, тъмен шкаф до закачалката. — Мери? — Никой не отговори.

Той подуши миризмата на прясно сварено кафе и се затътри към кухнята. Джули, неговата двадесет и една годишна дъщеря, несъмнено все още спеше. Но къде беше Мери? И Шърли, тъща му?

Кухнята беше колониална. Киндерман свъси поглед към медните вази и различните прибори, увиснали от куките, забити в капака на

печката, опитвайки се да си ги представи как висят в нечия кухня във Варшавското гето; после тръгна тежко и бавно към кухненската маса.

— Клен — промърмори той на глас, защото когато останеше сам, често разговаряше със себе си. — Как един евреин ще различи клена от сиренето? Те не знаеха, че това е невъзможно, че е странно. — Видя бележката на масата. Вдигна я и я прочете.

Скъпи Били,

Не се огорчавай, но когато телефонът ни събуди, мама настоя да отидем на гости в Ричмънд, нещо като наказание, предполагам, така че си помислих, че е по-добре да тръгнем рано. Тя каза, че евреите на Юг трябва да се държат един за друг. Кой живее в Ричмънд?

Ти се позабавлява в твоята полицейска компания, нали? Нямам търпение да се върна у дома и да чуя всичко. Пригответи ми обичайното и го сложих в хладилника. Възнамеряваш ли да си бъдеш у дома довечера, или както обикновено ще се пързаяш с кьнки на Потомак заедно с Омар Шариф и Катрин Денъов?

Целувки, Аз

Лека, любяща усмивка стопли очите му. Остави бележката, намери сирене крема, домати, пушена съомга, туршия и бадемов сладкиш в хладилника. Отрязва и препече две филийки черен хляб, наля си кафе и седна пред всичко това на масата. После забеляза неделния **Уошингтън поуост** на стола отляво. Погледна към чинията с храна пред себе си. Стомахът му беше празен, но не можеше да яде. Беше изгубил апетит.

Известно време поседя така, пиейки кафето си. Вдигна поглед. Една птичка пееше отвън. *В това време? Трябва да я вкарат в лудница. Тя е болна, нуждае се от помощ.*

— Аз също — промърмори детективът.

После птичката замлъкна и единственият звук, който се чуваше, бе биенето на часовника с махало на стената. Той погледна колко е часът; беше осем и четиридесет и две. Всички goyim^[13] ще отидат на църква. Нямаше да навреди на никого. *Кажете една молитва за Томас*

Кинтри, моля ви. И за Уилям Ф. Киндерман — допълни той на глас. Да. И за някой друг.

Отпи от кафето си. Какво смахнато съвпадение, помисли си, че смъртта на Кинтри стана точно в този ден, на дванайсетата годишнина от една смърт, почти толкова шокираща, жестока и мистериозна.

Киндерман погледна към часовника. Дали е спрял? Не. Вървеше. Размърда се в стола си. Усети нещо странно в стаята. Какво беше? Нищо. *Уморен си.* Взе сладкиша, обели обвивката и го изяде. *Не е чак толкова хубав, без да усетиш вкуса на туршията преди това,* съжали той.

Поклати глава и се изправи с въздишка. Бутна настрани чинията с храна, изми чашката от кафето, излезе от кухнята и тръгна по стълбите към втория етаж. Помисли, че може да подремне за малко и да впрегне на работа несъзнателните си усещания, да извади от подсъзнанието си нишки, които дори не знаеше, че е виждал, но на върха на стълбите спря и промърмори:

— Близнаци.

Близнаци? Невъзможно! Чудовището е мъртво, това не може да бъде. Защо тогава космите по ръцете му щръкнаха нагоре? Учуди си той. Вдигна ги нагоре, с обърнати надолу длани. Да. Космите продължават да стърчат. Защо е така?

Чу как Джули се събужда и пристъпва тежко към банята си, остана на място за малко, объркан и несигурен. Трябваше да направи нещо. Но какво? Обичайните подходи при началото на разследването бяха изключени; те търсеха маниак и от лабораторията не можеха да докладват нищо до вечерта. Усещаше, че вече са изстискали от Меникс малкото, което той знаеше, а майката на Кинтри със сигурност трябваше да бъде оставена на мира в този момент. Както и да е, момчето никога не бе имало лоши приятели или навици; Киндерман знаеше поне толкова от редовните си контакти с него. Детективът поклати глава. Трябваше да излезе, да се раздвижи, да се занимае с това. Чу как тече душът на Джули. Обърна се и слезе в антрето. Извади пистолета, наложи шапката си, облече си палтото и излезе.

Отвън застана с ръка на бравата, разтревожен, замислен и нерешителен. Вятърът гонеше пластмасова чашка по алеята и той се заслуша в леките ѝ и окаяни подскоци в земята; после тя спря. Той внезапно се отправи към колата си, качи се вътре и подкара.

Без да разбере как е стигнал там, се озова, паркирал неправилно, на **Тридесет и трета улица**, близо до реката. Излезе от колата. Тук-там по праговете се виждаше **Уошингтън поуст**. Гледката му се стори болезнена и той обърна глава. Заклучи колата.

Мина през малък парк и стигна до моста, който пресичаше канала. Тръгна по пътеката край канала, която водеше към навеса за лодки. Любопитните вече се бяха насъбрали и се въртяха насам-натам, бърбеха, макар че никой не изглеждаше напълно осведомен за това какво е станало. Киндерман приближи до вратите на навеса. Те бяха заключени и на табелата в червено и бяло пишеше **ЗАТВОРЕНО**. Киндерман погледна към пейката до вратата и седна задъхан с гръб към навеса.

Огледа хората на кея. Знаеше, че убийците психопати често обичат да се наслаждават на вниманието, което привличат жестоките им дела. Той можеше да е тук, в тази група на кея и може би питаше: *Какво е станало? Знаете ли? Дали някой е бил убит?* Търсеше някой усмихнат твърде пресилено или с някакъв тик, или с втренчения поглед на дрогираните, а най-вече някой, който бе чул какво е станало, но продължава да се мотае и да задава същите въпроси на новодошлите. Ръката на Киндерман се скри в джоба на палтото му; там винаги можеше да се намери книжка с меки корици. Извади **Аз, Клавдий** и погледна слисано корицата ѝ. Искаше да прилича на старец, който прекарва неделния ден край реката, но в романа на Робърт Грейвз се криеше опасността действително да се зачете несъзнателно и да позволи на убиеца да избяга от зоркия му поглед. Вече го беше чел два пъти, познаваше много добре опасността да бъде погълнат отново от страниците му. Пусна го обратно в джоба си и бързо извади друга книга. Погледна заглавието. Беше **В очакване на Годо**. Въздъхна с облекчение и обърна на второ действие.

Остана там до обяд, но не видя нищо подозрително. До единадесет на кея не остана никой освен него и напливът спря, но той изчака още един час, надявайки се. Погледна към часовника си, после към лодките, привързани към кея. Нещо го тормозеше. *Какво?* Помисли си известно време, но не успя да го определи. Прибра **Годо** и тръгна.

Откри фиш за неправилно паркиране върху предното стъкло на колата си. Издърпа го изпод чистачката и не можа да повярва на очите

си. Колата беше немаркиран шевролет, но номерата бяха от окръжната полиция. Смачка фиша в джоба си, отключи колата, влезе в нея и я подкара. Нямаше ясна представа къде отива и зави пред полицейското управление в Джорджтаун. Влезе и приближи до дежурния сержант зад бюрото.

— Кой глобяваше за неправилно паркиране тази сутрин на **Тридесет и трета** край канала, сержант?

Сержантът вдигна поглед към него.

— Робин Тенес.

— Радвам се, че все още съм жив в такова време и на такова място, където дори и сляпо момиче може да стане полицайка — каза му Киндерман. Подаде му фиша и се отдалечи, поклащайки се.

— Някакви новини за хлапето, лейтенант? — извика сержантът. Все още не беше погледнал фиша.

— Няма новини, няма новини — промърмори Киндерман. — Никакви.

Качи се по стълбите и мина през стаята на дежурните, отклонявайки въпросите на любопитните, докато най-сетне стигна до офиса си. На едната стена бе закачена много подробна карта на северозападната част на града, а другата стена бе покрита от черна дъска. На стената зад бюрото, между двата прозореца с изглед към Капитолия, висеше плакат на Снупи^[14], подарък от Томас Кинтри.

Киндерман седна зад бюрото. Все още с шапка и палто, даже не беше разкопчал палтото си. Върху бюрото имаше календар, екземпляр от Новия завет с меки корици и прозрачна пластмасова кутийка с хартиени носни кърпички. Той извади една и си избърса носа, а после погледна снимките, поставени в прозрачните плоскости на кутийката: жена му и дъщеря му. Продължавайки да си бърше носа, обърна кутийката и разкри снимката на тъмнокос свещеник; после Киндерман замръзна на място и прочете надписа: **Продължавай да наглеждаш тези доминиканци, лейтенант.** Подпис: **Деймиън.** Погледът на детектива се плъзна по усмивката върху грубото лице, после по белега над лявото око. После внезапно смачка кърпичката в ръка, хвърли я в кошчето и посегна да вдигне телефона, когато Аткинс влезе. Киндерман вдигна поглед към него, докато помощникът му затваряше вратата.

— О, ти ли си... — Остави телефона и скръсти ръце пред себе си, заприличвайки на окръжен Буда. — Толкова скоро?

Аткинс приближи и седна на стола пред бюрото. Свали си баретата и вдигна очи към шапката на Киндерман.

— Не се сърди за дързостта ми — поде той. — Но ти наредих да останеш с мисис Кинтри.

— Дойдоха брат ѝ и сестра ѝ. Няколко души от училището, от университета. Реших, че трябва да се върна.

— Добре си решил, Аткинс. Имам доста работа за теб. — Киндерман изчака, докато Аткинс извади малкия си червен бележник и химикалката си. После продължи: — Първо, свържи се с Франсиз Бери. Той беше главен следовател в отряда за Близнаци преди години. Още работи в отдел **Убийства** в Сан Франциско. Искам всичко, което има за **Убиеца Близнаци**. Всичко. Цялото досие.

— Но Близнаци е мъртъв от дванайсет години.

— Така ли? Наистина ли, Аткинс? Нямах представа. Имаш предвид, че всички тези заглавия във вестниците са *верни*? И съобщенията по радиото и по телевизията, така ли, Аткинс? Удивително! Наистина! Повален съм на земята.

Аткинс пишеше, а устните му се изкривиха от лека, кисела усмивка. Вратата се откряна и шефът на криминалната лаборатория надникна вътре.

— Престани да висиш на прага, Райън. Влизай — изръмжа му Киндерман.

Райън влезе и затвори вратата.

— Внимавай, Райън — каза Киндерман. — Виж младия Аткинс. Ти стоиш в присъствието на нещо величествено, на един гигант. Не, наистина! Човек трябва да го разпознае веднага. Искаш ли да узнаеш върха в кариерата на Аткинс при нас? Разбира се. Не бива да покриваме звездите. Миналата седмица за деветнадесети път...

— Дванадесети — поправи го Аткинс, вдигайки химикалката, за да наблегне на думите си.

— За дванадесети път той прибра Мишкин, известния злосторник. Престъплението му? Неговото неизменно провинение? Влиза в апартаментите с взлом и размества мебелите. *Пренарежда* ги. — Киндерман се обърна към Аткинс. — Този път ще го изпратим в лудницата, кълна се.

— И какво общо има това с отдел **Убийства**? — попита Райън. Аткинс се обърна към него с безизразно лице.

— Мишкин оставя послания, заплашвайки със смърт, ако се върне и види, че нещо не си е на мястото.

Райън премигна.

— Героична работа, Аткинс. Омирова — отбеляза Киндерман. — Райън, имаш ли да ми кажеш нещо?

— Още не.

— Тогава защо ми губиш времето?

— Просто се чудех дали няма нещо ново.

— Отвън е много студено. Също така тази сутрин слънцето изгря. Имаш ли още въпроси към оракула, Райън? Няколко източни царе чакат реда си.

Райън погледна разочаровано и излезе от стаята. Киндерман го проследи с поглед и когато вратата се затвори, погледна към Аткинс.

— Хвана се на цялата работа за Мишкин.

Аткинс кимна.

Детективът поклати глава.

— Човекът не чува музиката — отбеляза той.

— Опитва се, сър.

— Благодаря ти, Майко Тереза! — Киндерман кихна и посегна към кутийката с кърпичките.

— Наздраве!

— Благодаря ти, Аткинс. — Киндерман си избърса носа и изхвърли кърпичката. — Значи ще ми донесеш досието на Близнаци.

— Разбрано, сър.

— След това виж дали някой не е потърсил старицата.

— Още не, сър. Проверих, като идвах насам.

— Обади се в **Уошингтън поуст**, в отдела по разпространение; намери името на шефа на Кинтри и го пусни в компютъра на ФБР. Разбери дали някога е имал проблеми със закона. В пет сутринта и в този студ почти няма вероятност убиецът да е излязъл на разходка и да се е натъкнал случайно на Кинтри. Някой е знаел, че той ще бъде там.

Тракането на телеграфа започна да се просмуква през пода от долния етаж. Киндерман погледна към мястото, откъдето се чуваше звукът.

— Кой може да работи на такова място?

Аткинс кимна.

Телеграфът спря внезапно. Киндерман въздъхна и погледна към помощника си.

— Съществува и друга възможност. Някой по маршрута на Кинтри може да го е убил, някой, който вече е бил получил вестника си преди момчето да отиде до навеса с лодки. Може да го е убил и после да го е завлякъл до навеса. Възможно е. Така че всички тези имена трябва да влязат в компютъра.

— Разбрано, сър.

— Още нещо. Почти половината от вестниците на Кинтри все още не са доставени. Разбери от **Поуст** кой се е обаждал да се оплаче, че не си е получил вестника. После ги зачеркни от списъка и вкарай в компютъра имената на онези, които останат — които *не са* се обаждали.

Аткинс престана да пише в бележника си. Погледна към детектива с някакво предположение в погледа си.

Киндерман кимна.

— Да. Точно така. В неделя хората винаги искат да получат забавните си вестници, Аткинс. Така че ако някой не се е обадил и не е поискал вестника си, за това може да има само две причини — или абонатът да е мъртъв, или той да е убиецът. Това е изстрел надалеко. Но няма да навреди. Трябва да провериш тези имена в компютъра на ФБР. Между другото, ти вярваш ли, че някой ден компютрите ще могат да мислят?

— Съмнявам се.

— Аз също. Веднъж четох някакъв теолог, който задаваше същия въпрос и казваше, че проблемът ще започне да му причинява безсъние чак когато компютрите започнат да се тревожат, че частите им се износват. Пак моите чувства. Компютрите, където, Бог да ги поживи, с тях всичко е наред. Но един предмет, направен от предмети, не може да мисли за себе си. Прав ли съм? Всичко това са само глупости, че умът бил само един мозък. Разбира се, ръката ми е в джоба ми. Но да не би моят джоб да е моята ръка? Всяко пиянде на **Мстрийт** знае, че мисълта е мисъл, а не някакви си клетки, които се разхождат из мозъка. Те знаят, че ревността не е някаква игра от **Лего**. Между другото, кой кого будалка? Ако тези чудесни японски учени можеха да произведат изкуствена мозъчна клетка, голяма само четвърт кубически инч, за

изкуствен мозък ще ти трябва да поддържаш склад от половин милиона кубически фута, за да го скриеш от съседката си, мисис Брискин, и да я увериш, че в другата сграда не става нищо забавно. Освен това аз мечтая за бъдещето, Аткинс. Кой компютър би могъл да направи това?

— Елиминирате Меникс?

— Нямам предвид, че мечтая за общото, предвидимото бъдеще. Аз мечтая за онова, за което никога не би се досетил. И не само аз. Прочети **Експеримент с времето** от Дж. У. Дюн. Също и Юнг, психолога, и Волфганг Паули, неговото невероятно приятелче, физикът, когото сега наричат баща на неутриното. От тези хора можеш да си купиш кола на старо, Аткинс. Колкото до Меникс, той е баща на седем деца, светец, и аз го познавам от осемнайсет години. Забрави за това. Онова, което е странно — според мен — е, че Стедман не забеляза никакви признаци, че Кинтри е бил ударен първо по главата. Как може да е станало това след всичко, което са му направили? Той е бил в съзнание. Мили Боже, той е бил *в съзнание*... — Киндерман погледна надолу и поклати глава. — Трябва да търсим повече от едно чудовище, Аткинс. Някой трябва да го е държал. Така трябва да е било.

Телефонът звънна. Киндерман погледна към бутоните. Частната линия. Вдигна телефона:

— Киндерман.

— Бил? — Беше жена му.

— О, ти ли, скъпа? Каж ми, как е в Ричмънд? Още ли си там?

— Да, видяхме сградата на Капитолия. Бяла е.

— Колко вълнуващо...

— Как минава денят ти, скъпи?

— Чудесно, миличка. Три убийства, четири изнасилвания и едно самоубийство. Иначе обичайното весело прекарване, тук с момчетата в управлението. Миличка, кога шаранът ще излезе от ваната?

— Сега не мога да говоря.

— О, разбирам. Значи Майката на Гракх^[15] е наблизо. Майка Мистерия. Натъпкала се е в будката заедно с теб, така ли?

— Не мога да говоря. Ще си дойдеш ли за вечеря или не?

— Мисля, че не, безценно ангелче.

— Ами за обяд? Ти не ядеш, когато мен ме няма там. Можем да тръгнем още сега — ще се приберем към два.

— Благодаря ти, скъпа, но днес ще трябва да ободря отец Дайър.

— Какво има?

— Той се натъжава всяка година на този ден.

— О, днес ли е?

— Днес е.

— Бях забравила.

Двама полицаи влачеха един заподозрян през стаята. Той се съпротивляваше упорито и крещеше псувни.

— Не съм го направил! Пуснете ме, минетчии такива!

— Какво е това? — попита жената на Киндерман.

— Само **goyim**, миличка. Няма значение. — Вратата на килията се затръшна след заподозрения. — Ще заведе Дайър на кино. Ще обсъдим филма. На него ще му хареса.

— Е, добре. Ще ти приготвя блюдото и ще го сложа във фурната, за всеки случай.

— Много си мила. О, между другото, довечера заключи прозорците.

— Защо?

— Така ще се чувствам по-добре. Прегръдки и целувки, скъпа кифличке.

— На теб също.

— Ще оставиш бележка за шарана, нали, миличка? Не искам да вляза и да го видя.

— О, Бил...

— Довиждане, скъпа.

— Довиждане.

Той затвори телефона и стана. Аткинс го гледаше втренчено.

— Шаранът не ти влиза в работата — стрелна го детективът. — Трябва да се тревожиш само от това, че има нещо гнило в Дания. — Той тръгна към вратата. Имаш много работа, така че бъди мил и я свърши. Колкото до мен, от два до четири и половина съм в кино **Биограф**. След това съм при Клайд или ще се върна тук. Извести ме, ако получиш съобщение от лабораторията. Обади ми се на пейджъра. Довиждане, лорд Джим! Наслаждавай се на луксозното пътуване с **Патна**. Провери за течове.

Излезе през вратата и се вля в света на хората, които умират. Аткинс го гледаше как се тътри през залата на отдела, отхвърляйки

въпросите, все едно че бяха просяци на **Бомбай стрийт**. Вече му липсваше.

Той стана от стола и отиде до прозореца. Погледна към белите мраморни паметници в града, окъпани от слънчевата светлина, топли и истински. Заслуша се в движението. Почувства се неспокоен. Разбъркваше се някаква тъмнина и той не можеше да я разбере; но усещаше движението ѝ. Какво беше това? Киндерман го беше усетил. Разбра го.

Аткинс се отърси от нея. Той вярваше в света и в хората и съжаляваше и двете. Надявайки се за най-доброто, той се обърна и се захвана с работата си.

[1] Вид насекомо. — Б.пр. ↑

[2] Птица в Азия и Африка, за която се смята, че води хората и животните към гнездата на дивите пчели и към техния мед. — Б.пр. ↑

[3] Goniff (идиш), ganef (иврит), ganav (сленг) — крадец. — Б.пр.

↑

[4] Дилинджър — популярен американски гангстер, известен със своята жестокост. — Б.пр. ↑

[5] Леополд — император на Свещената римска империя (1831 — 1865); Лоеб — Жак Лоеб (1893–1986) — американски физиолог и биолог, роден в Германия. Тук двете имена се представят като нарицателни за властта и емпиричната наука. — Б.пр. ↑

[6] Putz (идиш) — 1. Пенис; 2. Глупак, простоват човек. — Б.пр.

↑

[7] Уилям от Окъм (1285–1349) — английски философ. — Б.пр. ↑

[8] Седрах, Мисах и Авденаго (библ.) — Тримата пленници, които като по чудо излезли невредими от огнената пещ. — Б.пр. ↑

[9] Много произволен цитат от Книгата на пророк Данаила 3:19-21. — Б.пр. ↑

[10] Град в Северозападна Белгия — столица на Източна Фландрия. — Б.пр. ↑

[11] Кататония — синдром, най-вече у епилептиците, който се характеризира с унес или с каталепсия, които често се редуват с фаза на нервна възбуда. — Б.пр. ↑

[12] Пелагра — хронична болест, причинявана от недостиг на никотинова киселина в храната. Характеризира се със смущения в

стомашно-чревния тракт, обриви по кожата и душевно разстройство.
— Б.пр. ↑

[13] Goy — ед.ч.; goyim — мн.ч. (идиш) — така евреите наричат християните и другите неевреи. — Б.пр. ↑

[14] Снупи — герой от популярен анимационен филм. — Б.пр. ↑

[15] Братя Гракх — Гай и Тиберий — римски държавници и социални реформатори. — Б.пр. ↑

2.

Джоузеф Дайър, йезуитски свещеник на четиридесет и пет години и преподавател по религия в университета в Джорджтаун, беше започнал неделния си ден с меса за Христос, освежавайки вярата си и подновявайки нейната тайнственост, празнувайки надеждата в идващия живот и молейки се за милост за цялото човечество. След месата той отиде до йезуитското гробище в дъното на университетския двор и постави няколко цветя пред надгробния камък с надпис **ДЕЙМИЪН КАРАС, ОТ ОРДЕНА НА ЙЕЗУИТИТЕ**. После закуси обилно в трапезарията, консумирайки огромни порции от всичко: палачинки, свински пържоли, царевичен хляб, наденички, бекон и яйца. Седеше на една маса с президента на университета, отец Райли, негов дългогодишен приятел.

— Джо, къде слагаш всичко това? — учуди се Райли, наблюдавайки как дребната, червенокоса глава с лунички на лицето поглъща едновременно свинска пържола и сандвич с палачинка. Дайър обърна учудените си сини очи към президента и каза безизразно:

— Чист живот, *top rare*^[1]. — После се пресегна към млякото и си наля още една чаша.

Отец Райли поклати глава и отпи от кафето си, забравяйки докъде е стигнала дискусиата им за Дън^[2] като поет и свещеник.

— Някакви планове за днес, Джо? Тук ли ще бъдеш?

— Искате да ми покажете колекцията си от вратовръзки или какво?

— Следващата седмица ще изнасям речта си пред американската адвокатска асоциация. Искам да я поизгладя.

Райли гледаше удивено как Дайър излива цяло езеро кленов сироп в чинията си.

— Да, ще бъда тук до два без четвърт, а после трябва да отида на кино с един приятел. Лейтенант Киндерман. Вие го познавате.

— Онзи с лице на копой? Ченгето?

Дайър кимна и си натъпка устата.

— Той е интересен тип — отбеляза президентът.

— Всяка година на този ден той изпада в униние и се депресираща, така че трябва да го поободря. Обича киното.

— Днес ли е?

Дайър кимна, защото устата му отново беше пълна.

Президентът отпи от кафето си.

— Бях забравил.

Дайър и Киндерман се срещнаха пред кино **Биограф** на **Мстрийт** и гледаха почти половината от **Малтийският сокол**, удоволствие, прекъснато когато един човек седна до Киндерман, направи няколко възприемчиви и положителни забележки за филма, които Киндерман прие с удоволствие, а после се втренчи в екрана, слагайки ръка върху бедрото на Киндерман; в този момент Киндерман се обърна към него с недоверие и едва успя да изрече:

— Мили Боже, не мога да повярвам — докато щракваше белезниците върху китката на човека. Докато Киндерман изведе човека във фоайето, докато извика патрулната кола и го натика вътре, последва леко вълнение.

— Просто го сплашете и го пуснете да си върви — прошушна лейтенантът на шофьора.

Човекът подаде глава през задния прозорец.

— Аз съм личен приятел на сенатор Кълърман.

— Сигурен съм, че той ужасно ще съжалява да чуе това по новините в шест часа — ухили се детективът. После подвижна на шофьора. — *Avanti!* Карай!

Полицейската кола тръгна. Беше се насъбрала малка тълпа. Киндерман се огледа за Дайър и най-накрая го забележа, притиснат на входа. Той гледаше към улицата, а ръката му притискаше реверите на палтото му, за да не се вижда кръглата католическа якичка.

Киндерман приближи към него.

— Какво правиш, създаваш орден на име **Криеците се отци**?

— Опитвам се да стана невидим.

— Провали се — отбеляза остроумно Киндерман. Пресегна се и докосна Дайър. — Виж. Това е ръката ти.

— Боже, наистина е забавно да се излиза с теб, лейтенант.

— Държиш се глупаво.

— Без майтап?

— Онзи жалък putz — въздъхна жално детективът. — Развали ми филма.

— Ти вече си го гледал десет пъти.

— И още десет — даже двайсет — няма да ми навредят. — Киндерман хвана ръката на свещеника и тръгнаха. — Да отидем да хапнем в **Гробниците** или може би **При Клайд**, или във **Ф. Скот** — започна да го придумва детективът. — Можем да вземем малко posh^[3], да побеседваме и да покритикуваме.

— Половин филм?

— Аз помня останалото.

Дайър го спря.

— Бил, изглеждаш уморен. Труден случай?

— Не много.

— Изглеждаш съсипан — настоя Дайър.

— Не, добре съм. А ти?

— Добре съм.

— Лъжеш.

— Ти също — каза Дайър.

— Вярно.

Погледът на Дайър се спря загрижено върху лицето на детектива. Приятелят му изглеждаше изтощен и доста притеснен. Имаше нещо твърде нередно.

— Ти наистина изглеждаш ужасно изморен — повтори той. — Защо не си отидеш у вас и не подремнеш?

Сега той се тревожи за мен, помисли си Киндерман.

— Не, не мога да си отида у дома — отговори.

— Защо не можеш?

— Заради шарана.

— Знаеш ли, стори ми се, че каза *шаран*.

— Шаранът — повтори Киндерман.

— Пак го каза.

Киндерман се приближи до Дайър — лицето му се озова на по-малко от инч от лицето на свещеника — и го погледна с твърд, мрачен поглед.

— Майката на моята Мери ни е на гости, нали? Тя, която се оплаква, че аз постоянно се събирам с лоши компании и че по някакъв

начин съм свързан с Ал Капоне; тя, която дава на жена ми подаръци Чанука от Чуцпа и кибуц номер пет^[4], която твърди, че парфюмите, направени в Израел, винаги са най-добрите. Шърли. Сега имаш ли представа за нея? Добре. Скоро тя ще ни готви шаран. Вкусна риба. Нямам нищо против. Но тъй като се предполагало, че той е пълен с нечистотии, Шърли купила тази риба жива и от три дни тя плува из ваната ни. Даже сега, докато си говорим, тя плува в моята вана. Нагоре-надолу. Надолу-нагоре. Изчиства се от нечистотиите. И аз я мразя. Още една забележка: Отче Джо, ти стоиш много близо до мен, нали? Забелязал ли си? Да. Тогава си забелязал, че не съм се къпал от няколко дни. *Три*. Шаранът. Така че никога не си ходя у дома, преди шаранът да заспи. Боя се, че ако го видя докато плува, ще го убия.

Дайър се дръпна от него и се разсмя.

По-добре. Много по-добре — помисли си Киндерман.

— Хайде сега, какво да е — **При Клайд**, в **Гробниците** или във

Ф. Скот?

— Били Мартин.

— Не ме затруднявай. Вече съм направил резервации в **При Клайд**.

— **При Клайд?**

— Нали знаеш, мислех, че може би ще поискаш именно това.

— Направих го.

И двамата тръгнаха да забравят нощта.

Аткинс седна зад бюрото си и примигна. Помисли си, че може би е разбрал погрешно или че не се е изразил твърде ясно. Премисли го отново, този път държеше телефона по-близо до устата си и тогава чу отговорите, които вече бе чул преди.

— Да, разбирам... Да, благодаря. Благодаря много. — Затвори телефона. В малкия офис без прозорци можеше да чуе собственото си дишане. Отмести настолната лампа от очите си и постави ръката си под светлината. Връхчетата на пръстите му бяха обезкървени и бели под ноктите. Аткинс беше уплашен.

— Може ли още малко домати за хамбургера? — Киндерман разчистваше място на масата заради поръчката от пържени картопки, която тъмнокосата млада сервитьорка им носеше.

— О, благодаря — каза тя и постави чинията между Киндерман и Дайър. — Три резенчета ще бъдат ли достатъчни?

— И две са много.

— Още кафе?

— Не, на мен ми стига, благодаря ви, мис. — Детективът погледна към Дайър. — Ами ти, Брус Дърн? Седма чаша?

— Не, благодаря — поклати глава Дайър и остави вилицата до чинията си с огромен и недояден омлет с кокос и къри. Посегна към цигарите върху синьо-бялата покривка.

— Ще се върна с домати — кимна сервитьорката. Усмихна се и пое към кухнята.

Киндерман погледна към чинията на Дайър.

— Нищо не ядеш. Да не си болен?

— Много е пикантно — каза свещеникът.

— Много пикантно? Виждал съм те да топиш палачинки в горчица. Синко, остави специалистът да ти каже кое е пикантно. Главен готвач Милани идва на помощ. — Киндерман взе вилицата си и си отчупи хапка от омлета на Дайър. После остави вилицата и се загледа безизразно в чинията на Дайър. — Поръчал си си някаква археологическа находка.

— Да се върнем към филмите — предложи Дайър и издиша първия си облак дим.

— На моя списък от десетте най-велики филми — обяви Киндерман. — Кои са твоите любими, отче? Може би ще споменеш първите пет.

— Устните ми са запечатани.

— Но не достатъчно често. — Киндерман солеше пържените картофи.

Дайър сви стеснително рамене.

— Кой може да избере петте най-добри неща от каквото и да е?

— Аткинс — незабавно отговори детективът. — Той може да ти вкара всичко в категории: филми, танци — каквото и да е. Спомени му за еретици и той ще ти даде списък от десет, подредени по

предпочитание, без да се поколебае. Аткинс е човек на бързите решения. Но няма значение, той има вкус и обикновено е прав.

— О, така ли? И кои са любимите му филми?

— Първите пет?

— Първите пет.

— **Казабланка.**

— А кои са другите четири?

— Същите. Той е абсолютно луд по този филм.

Йезуитът кимна.

— Той кима — обяви мрачно Киндерман. — *Бог е обувка за тенис*, му казва еретикът, а Торквемада^[5] кимва и казва: *Пазач, пусни го. Няма какво повече да се каже и от двете страни.* Наистина, отче, тези прибързани решения трябва да свършат. Ето какво излиза от цялото това пеене и китари в ушите ти.

— Искаш да ти кажа кой е любимият ми филм?

— Но, моля те, побързай — погледна го Киндерман сърдито. — Рекс Рийд е в телефонната кабина и чака да му се обадя.

— **Това е чуден живот** — обяви Дайър. — Сега доволен ли си?

— Да, отличен избор — кимна Киндерман. Направо грейна.

— Мисля, че съм го гледал двайсет пъти — призна свещеникът с усмивка.

— Не би могло да навреди.

— Със сигурност го обичам.

— Да, той е невинен и хубав. Разчувства ти сърцето.

— Ти каза същото за **Гумена глава.**

— Не споменавай това безсрамие — изгледа го свирепо Киндерман. — Аткинс го нарича **Дългото пътуване в разврата.**

Сервитьорката се приближи и остави чиния с резенчета домати.

— Заповядайте, сър.

— Благодаря ви — каза ѝ детективът.

Тя погледна към омлета на Дайър.

— Нещо не е наред с омлета?

— Не, той просто спи — отговори Дайър.

Тя се разсмя.

— Да ви донеса ли нещо друго?

— Не, това е добро. Предполагам, че просто не съм гладен.

Тя посочи към чинията.

— Да я взема ли?

Той кимна и тя я отнесе.

— Изяж нещо, Ганди — каза Киндерман, бутайки чинията с картофите към Дайър.

Свещеникът не им обърна внимание и попита:

— Как е Аткинс? Не съм го виждал от месата на Бъдни вечер.

— Той е добре и през юни ще се жени.

Дайър грейна.

— О, това е страхотно!

— Ще се жени за детската си любов. Толкова е мило... Толкова сладко. Две малки бебенца сред горите.

— Къде ще бъде сватбата?

— В един фургон. Даже сега спестяват пари за мебели. Булката работи на касата в един супермаркет, Бог да я благослови, а Аткинс, както обикновено, ми помага през деня, а през нощта обира универсални магазини. Между другото, етично ли е един държавен служител да работи две работи или просто аз съм твърде придирчив за това, отче? С удоволствие бих приел духовния ти съвет.

— Не мисля, че в тези магазини държат твърде много пари.

— Между другото, как е майка ти?

Дайър тъкмо смачкваше цигарата си. Спря и погледна странно към Киндерман.

— Бил, тя е мъртва.

Детективът погледна ужасен.

— Мъртва е от година и половина. Мисля, че ти казах.

Киндерман поклати глава.

— Не знаех...

— Бил, казах ти.

— Толкова съжалявам...

— А аз не. Тя беше на деветдесет и три, изпитваше ужасни болки и това си беше една благословия. — Дайър погледна настрани. Джубоксът до бара оживя и той погледна към звука. Видя, че няколко студенти пият бира от големи халби. — Мисля, че получих пет-шест фалшиви тревоги — продължи тихо, връщайки погледа си към Киндерман. — Брат ми или сестра ми ми се обаждат и казваха: **Джо, мама умира, най-добре е да си дойдеш.** Този път стана.

— Толкова съжалявам. Трябва да е било ужасно.

— Не. Не беше. Когато отидох, ми казаха, че е мъртва — брат ми, сестра ми, докторът. Така че аз влязох и прочетох Упокойната молитва край леглото ѝ. А когато свърших, тя отвори очи и ме погледна. Едва не подскочих. Тя каза: **Джо, това беше една прекрасна, мила, хубава молитва. А сега, би ли ми приготвил едно питие, синко?** Е, Бил, можах само да се понеса надолу към кухнята, бях толкова дяволски развълнуван. Налях ѝ скоч с лед, занесох ѝ го и тя го изпи. После аз взех празната чаша от ръцете ѝ, а тя ме погледна в очите и каза: **Джо, мисля, че никога не съм ти казвала това, синко, но ти си един чудесен човек.** И после умря. Но онова, което наистина ме развълнува... — Той направи пауза, виждайки, че очите на Киндерман се навлажняват. — Ако вземеш да се разреवेश, аз тръгвам.

Киндерман разтри очи с юмруци.

— Съжалявам. Но е тъжно да си помислиш, че майките са толкова грешни — промълви той. — Моля не продължавай.

Дайър се наведе през масата.

— Онова, което не мога да забравя — онова, което наистина ме поразя повече от всичко — беше, че там лежеше онази съсипана деветдесет и три годишна старица с умрели мозъчни клетки, с наполовина изтощени слух и зрение, с тяло, което приличаше на развалина, но когато ми говореше, Бил — когато ми говореше, *всичко* нейно си беше там.

Киндерман кимна, поглеждайки надолу към ръцете си, стиснати върху масата. Черен и непризован, образът на Кинтри, прикован върху греблата, простреля съзнанието му като куршум.

Дайър сложи ръка върху китката на Киндерман.

— Хей, хайде. Всичко е наред — рече му. — Тя е наред.

— Просто ми се струва, че светът е жертва на убийство — отговори му мрачно Киндерман. Вдигна унилия си поглед към свещеника. — Бог би ли измислил нещо като смъртта? Просто казано, това е противна идея. Не е популярна, отче. Не е хит. Не е печеливша.

— Не ставай глупав! Не би искал да живееш вечно — погледна го Дайър.

— Да, бих искал.

— Ще ти стане скучно — настоя свещеникът.

— Имам си хобита.

Йезуитът се разсмя.

Окуражен, детективът се наведе напред и продължи:

— Мисля върху проблема за злото.

— О, това ли...

— Трябва да запомня това. Много хубав израз. Да, **Земетресение е Индия, хиляди загинали**, пише в заглавията. *О, това ли*, казвам аз.

— Свети Франциск говори за птиците, а междувременно бебетата в Монголия боледуват от рак, да не споменаваме стомашно-чревната система и някои изящности по нашите тела, които Одри Хепбърн не би искала да споменаваме пред нея. Може ли да имаме добър Бог, след като стават такива нелепици? Бог, който се разхожда весело из Космоса като някой всемогъщ Били Бърк, докато децата страдат и нашите любими лежат в нечистотиите си и умират? Твоят въпросен Бог винаги се позовава на Петата поправка^[6].

— Защо трябва мафията да се възползва от всички празнини?

— Просветителски думи. Отче, кога ще се молиш отново? С удоволствие бих искал да чуя някои от твоите вдъхновения.

— Бил, въпросът е, че наред целия този ужас има същество, наречено *човек*, което може да *види*, че това е ужасно. Откъде сме стигнали до тези понятия като *зло*, *жестоко* и *несправедливо*? Не можеш да кажеш, че една линия изглежда малко накриво, ако нямаш понятие какво представлява правата линия. — Детективът се опиваше да му махне с ръка, да го спре, но свещеникът продължи: — Ние сме част от света. Ако той е лош, ние не би трябвало да си *мислим*, че е лош. Ние бихме си мислили, че нещата, които наричаме *зли*, просто са естествени. Рибите не се чувстват мокри във водата. Там им е мястото, Бил. А на хората не е.

— Да, четох това у Дж. К. Честъртън, отче. Всъщност ето откъде знам, че твоят Мистър Голям не е нещо като Джекил и Хайд^[7]. Но това е само съставна част от великата мистерия, отче, голямата детективска история в небето, която от авторите на псалмите до Кафка е влудявала хората, опитващи се да разберат цялата работа. Няма значение. Лейтенант Киндерман е поел случая. Познаваш ли гностиците^[8]?

— Аз съм фен на Булетс^[9].

— Ти си безочлив. Гностиците смятат, че *Помощникът* е създал света.

— Това наистина е непоносимо — смръщи се Дайър.

— Просто говоря.

— После ще ми кажеш, че свети Петър е бил католик.

— Просто говоря. Така че Бог казал на този ангел, който споменах, този *Помощник: Ето, хлапе, ето ти два долара, върви и ми създай света — това е моята мозъчна атака, последната ми нова идея.* И ангелът отишъл и го направил, само че не бил свършен и заради това сега имаме настоящата какофония, за която говоря.

— Това ли е твоята теория? — сви вежди Дайър.

— Не, това би освободило Бога от отговорност.

— Без майтап! Каква е твоята теория?

Киндерман се опита да се измъкне.

— Няма значение. Това е нещо ново. Нещо зашеметяващо. Нещо голямо.

Сервитьорката дойде и остави сметката им на масата.

— Ето — каза Дайър и я погледна.

Киндерман разбърка разсеяно студеното си кафе и огледа помещението, сякаш искаше да види дали не ги подслушва някой таен агент. Наведе глава конспиративно.

— Моят подход към света — поде той в своя защита — е сякаш той е сцена на престъпление. Разбираш ли? Събирам уликите. Между другото, имам няколко плаката **Издирва се**. Ще бъдеш ли добър да ги разлепиш в университета? Безплатни са. Много ценя твоята клетва за бедност; много съм чувствителен към това. Няма никаква такса.

— Ти не ми разказваш твоята теория?

— Ще ти подхвърля една нишка — промърмори Киндерман. — Съсирване.

Веждите на Дайър се събраха.

— Съсирване?

— Когато се порежеш, кръвта ти не може да се съсире, без в тялото ти да се извършат четиринадесет отделни малки операции, и то по точно определен ред; малките тромбоцити и тези милички малки кръвни телца, както и да е, ходят насам-натам, правят това-онова и точно по определен начин, а иначе ще свършиш глупаво и кръвта ти ще изтече на земята.

— Това ли е нишката?

— Ето още една — автономната система. Също така лозите могат да открият водата от цели мили.

— Объркан съм.

— Стой нащрек, ние приехме сигнала ти! — Киндерман наведе лицето си по-близо до Дайър. — Нещата, за които се предполага, че нямат съзнание, се държат така, сякаш го имат.

— Благодаря ви, професор Ървин Кори.

Киндерман внезапно се облегна назад и погледна свирепо.

— Ти си живото доказателство на моята теза. Гледа ли този филм на ужасите **Извънземното**?

— Да.

— Историята на твоя живот. Междувременно, няма значение, аз си научих урока. Никога не изпращай шерп водач да води скала; тя просто ще падне върху него и от това ще го заболи главата.

— Това ли е всичко, което ще ми кажеш за твоята теория? — възпротиви се Дайър. Вдигна чашата си с кафе.

— Това е всичко. Последната ми дума.

Изведнъж Дайър изпусна чашата. Очите му се разфокусираха. Киндерман сграбчи чашата и я изправи, после взе салфетка и избърса разлятото кафе, преди то да потече в скута на Дайър.

— Отче Джо, какво става? — попита разтревожено Киндерман. Понечи да стане, но Дайър му махна с ръка. Като че ли поведението му отново се нормализира.

— Всичко е наред, всичко е наред — избъбри свещеникът.

— Да не си болен? Какво става?

Дайър извади цигара от пакета си. После поклати глава.

— Не, няма нищо. — Запали, изгаси клечката и я хвърли в пепелника. — Напоследък получавам тези пристъпи на замайване.

— Ходил ли си на лекар?

— Да, но той не откри нищо. Може да е всичко. Алергия. Вирус. — Дайър сви рамене. — Брат ми Еди ги получаваше в продължение на години. Неговото беше на емоционална основа. Както и да е, утре ще постъпя за няколко теста.

— Ще *постъпиш*?

— В градската болница на Джорджтаун. Отец президентът настоява. У него се таи подозрение, че съм алергичен към изпитни работи, честно, и иска някакво научно потвърждение.

Будилникът в ръчния часовник на Киндерман започна да звъни. Той вдигна ръка и го погледна.

— Пет и половина — промърмори. Безизразният поглед примигна към Дайър. — Шаранът спи — обяви напевно Киндерман.

Дайър сведе лице в шепите си и се разсмя.

Звънна бийпърът на Киндерман. Той го извади от колана си и го изключи.

— Ще ме извиниш ли за момент, отче Джо? — Хриптеше докато ставаше от масата.

— Не ме оставяй със сметката — напомни му Дайър.

Детективът не отговори. Отиде до телефона, обади се в управлението и оттам вдигна Аткинс.

— Тук става нещо странно, лейтенант.

— О, така ли?

Аткинс изложи две нови развития на случая. Първата се отнасяше до абонатите по маршрута на Кинтри. Никой не се беше оплакал, че не е получил вестника си; всички бяха получили по един, даже онези, на които Кинтри бе трябвало да го занесе след спирката си край навеса за лодки в Потомак. Всички бяха получили по един след смъртта му.

Второто съобщение се отнасяше до старицата. Киндерман беше наредил да се направи рутинно сравнение на косата ѝ с кичурите от другата коса, намерени в здраво стиснатия юмрук на Кинтри.

Те съвпадаха.

[1] Mon pere (фр.) — отче мой. — Б.пр. ↑

[2] Джон Дън (1572–1631) — английски метафизичен поет. — Б.пр. ↑

[3] Nosh (идиш) — хапвам, дъвча. — Б.пр. ↑

[4] Чанука или Ханука (идиш) — еврейски фестивал, на който се чества преосвещаването на Храма от Юда Макавей и се празнува в продължение на осем дни; Чуцпа (идиш) — нещо безсрамно и безочливо; кибуц — селскостопанска комуна в Израел, с общо имущество и равенство в труда и потреблението. — Б.пр. ↑

[5] Томас де Торквемада — (1420–1498) (на испански: Tomás de Torquemada) е испански духовник и пръв велик инквизитор на испанската инквизиция. — Б.пр. ↑

[6] Петата поправка в американската конституция гарантира определена защита в криминални дела и съдържа специфична клауза,

която защитава хората да не бъдат принуждавани да свидетелстват срещу самите себе си. — Б.пр. ↑

[7] Доктор Джекил — мил и добър доктор от разказа на Р. Л. Стивънсън „Странната история на доктор Джекил и мистър Хайд“, който открива лекарства, способни да го превърнат в злобно, жестоко същество, наречено мистър Хайд. — Б.пр. ↑

[8] Гностицизъм — еретична и синкретична окултна система за спасението, наблягаща върху познанието като най-съществено, разглеждаща проблема за злото и различни комбинирани идеи, извлечени най-вече от митологията, от древната гръцка философия, от древните религии и от християнството. — Б.пр. ↑

[9] Бейзболен отбор. — Б.пр. ↑

3.

Когато тя го видя през прозореца, той беше излязъл само преди няколко минути, но тя въздъхна от удоволствие и се затича. Втурна се през вратата с протегнати към него ръце, а усмихнатото ѝ младо лице излъчваше любов.

— Любов моя! — извика му радостно тя. И след миг слънцето беше в ръцете ѝ.

— Добро утро, док. Същото както обикновено?

Амфортас не чу. Умът му беше в сърцето.

— Същото както обикновено ли, док?

Той се опомни. Стоеше в тясно, малко магазинче за сандвичи и бакалски стоки на ъгъла след университета в Джорджтаун. Огледа се. Другите клиенти си бяха заминали. Чарли Прайс, старият бакалин зад щанда, изучаваше лицето му с мил поглед.

— Да, Чарли, същото — смотолеви разсеяно Амфортас. Гласът му беше мрачен и мек. Погледна и видя Люси, дъщерята на бакалина, която си почиваше в стола до прозореца на магазина. Учуди се как редът му е дошъл толкова бързо.

— Сандвич с шницел за доктора — промърмори Прайс. Бакалинът се наведе над витрините, където бяха струпани пресните сутрешни понички и кифлички, и извади зачервено хлебче, пълно с канела, стафиди и ядки. Изправи се и го уви във восъчна хартия, после го пъхна в плик и го сложи на щанда.

— И едно черно кафе. — Той се затътри към машината и към пластмасовите чаши.

Те караха колела около половината Бора Бора и той изведнъж препусна бързо напред и зави зад един остър завой, където знаеше, че тя не може да го види. Спря, скочи от колелото и бързо събра букет от живи червени макове, израснали диви край пътя в ярки ята като любовта на ангелите, събрали се пред Бога; и когато тя зави иззад ъгъла, той я чакаше, застанал на средата на пътя с пламналите цветя, протегнати към втренчения ѝ поглед. Тя спря изненадана и ги погледна изумена; и после сълзите започнаха да се стичат по лицето ѝ.

— *Обичам те, Винсент!*

— Пак ли работи цяла нощ в лабораторията, док?

Хартиеният плик беше сгънат и затворен отгоре. Амфортас вдигна поглед. Поръчката му бе готова и го чакаше на щанда.

— Не цяла нощ. Няколко часа.

Бакалинът огледа измъченото му лице, срещна кафявите му очи, тъмни като гората. Какво му казваха те? Нещо. Блещукаха с безмълвен, тайнствен вик. Нещо повече от скръб. Нещо *друго*.

— Не се претоварвай — рече бакалинът. — Изглеждаш уморен.

Амфортас кимна. Бъркаше в джоба на тъмносиния си шлифер, наметнат над бялата болнична престилка. Извади един долар и го подаде на бакалина.

— Благодаря, Чарли.

— Само помни какво ти казах.

— Ще запомня.

Амфортас взе плика, а след миг камбанката на входа звънна леко и докторът излезе в сутрешната улица. Висок и слаб, с приведени рамене, известно време той постоя замислен пред магазина с наведена глава. С една ръка притискаше плика към гърдите си. Бакалинът приближи към дъщеря си и двамата се втрениха в него.

— Толкова години и никога не съм го виждала да се усмихне — промърмори Люси.

Бакалинът се подпря с една ръка на лавицата.

— Че защо да се усмихва?

Той се усмихваше, но каза:

— *Не мога да се ожена за теб, Ан.*

— *Защо не? Не ме ли обичаш?*

— *Но ти си само на двацет и две.*

— *Това лошо ли е?*

— *Аз съм два пъти по-голям от теб — каза той. — Някой ден ще ме буташ в инвалидна количка.*

Тя скочи от седалката си с онзи весел смях и седна в скута му, после обви врата му с ръце.

— *О, Винсент, аз ще те запазя млад.*

Амфортас чу викове и тропот, погледна към **Проспект стрийт** отдясно и към стълбата, спускаща се стръмно надолу от каменната площадка към **М стрийт**, и малко по-надалеч — към реката и към

навеса за лодки; от години всички им казваха **Стълбите на Хичкок**^[1]. Отборът по гребане от Джорджтаун тичаше нагоре. Това бе част от тренировката им. Амфортас ги гледаше как се появяват на площадката и после тичайки изчезват към университета. Стоя така, докато жизнерадостните викове стихнат, оставяйки го сам в безшумния коридор, където делата на хората се замъгляваха и целият живот нямаше никакъв друг смисъл, освен да чакаш.

През плика усети в дланта си топлината на кафето. Зави по **Проспект стрийт**, а после тръгна бавно по **Тридесет и шеста**, докато стигна до сгушената си двуетажна къща. Намираше се само на няколко ярда от бакалията и беше скромна и много стара. От другата страна на улицата се издигаше женският пансион и училището за чужди езици, а през една пряка вляво беше църквата **Света Троица**. Амфортас седна на бялото, издраскано стъпало, отвори плика и извади хлебчето. Тя му ги носеше всяка неделя.

— *След смъртта ние се връщаме при Бога, — каза ѝ той. Тя говореше за баща си, когото бе загубила преди години, и той искаше да я успокои. — Тогава ще бъдем част от Него — додаде той.*

— *Като нас самите?*

— *Можже би не. Можже би ще изгубим нашата идентичност.*

Видя, че очите ѝ започнаха да се пълнят със сълзи, а малкото ѝ лице се изкриви, докато се опитваше да не заплаче.

— *Какво не е наред? — попита я той.*

— *Да те загубя завинаги.*

До този ден той никога не се беше боял от смъртта.

Църковните камбани забиха и нагоре от **Света Троица** се изви тънка върволица от скорци — обръщаха се и се въртяха в див танц. Амфортас си погледна часовника. Беше седем и петнайсет. Някак си бе пропуснал своята меса в шест и трийсет. Посещаваеше я всеки ден от три години насам. Как можа да я пропусне! За момент се втренчи в хлебчето в ръката си, после бавно го пусна отново в плика. Вдигна ръце и постави левия си палец върху дясната китка, а двата леви пръста — върху дясната длан. После ги притисна и трите едновременно и започна да движи пръстите върху дланта си. Дясната ръка, по рефлекс, се размърда и последва движението на пръстите.

Амфортас прекрати манипулацията. Втренчи се в ръцете си.

Когато си помисли отново за света, Амфортас си погледна часовника. Беше седем и двадесет и пет. Взе плика и неделния **Уошингтън поуст**, който лежеше на прага скупчен и изцапан с мастило. Никога не ги опаковаха. Влезе в мрака на празната си къща, остави плика и вестника върху малката масичка в антрето, после излезе отвън и заключи. На площадката се обърна и погледна небето. То бе облачно и сиво. Черните облаци над реката се плъзгаха бързо на запад, надигаше се жилещ вятър, разклащайки клоните на бързовите храсти от двете страни на улиците. В този сезон те бяха оголели. Амфортас бавно закопча пуловера си чак до врата и, без никакъв друг багаж освен болката и самотата си, тръгна към далечния хоризонт. Намираше се на деветдесет и три милиона мили от слънцето.

Градската болница на Джорджтаун беше масивна и чисто нова. Модерната ѝ сграда се простираше между **О стрийт** и **Резервоар роуд**, а фасадата ѝ гледаше към западната страна на **Тридесет и седма**. Амфортас може да стигне от дома си до там за две минути и тази сутрин пристигна в неврологичното крило на четвъртия етаж точно в седем и половина. Дежурният го чакаше на бюрото за прием и двамата заедно тръгнаха на визитация, минавайки от стая в стая сред пациентите, като дежурният представяше всеки нов случай, а Амфортас задаваше въпроси на пациентите. Докато вървяха по коридора, те обсъждаха диагнозите.

В четиристотин и втора лежеше тридесет и шест годишен търговец със симптоми на мозъчно увреждане; по-точно **едностранно занемаряване**. Той обличаше грижливо половината от тялото си, обратната страна на увреждането, докато напълно пренебрегваше другата страна. Бръснеше само едната страна на лицето си.

В четиристотин и седма лежеше петдесет и четири годишен икономист. Проблемите му бяха започнали шест месеца преди да се подложи на мозъчна операция за епилепсия. Хирургът, след като нямал друг избор, изрязал определени части от слепоочните кости.

Месец преди да пристигне в болницата, пациентът отишъл на събрание на сенатската комисия и точно за девет ужасни часа разработил нов план за ревизиране на данъчния код, базиран върху проблемите, които комисията му представила едва на сутринта.

Преценката му и подреждането на фактите били удивителни, не по-малко блестящи, отколкото на колегата му с настоящия код, и му трябвали шест часа само за да организира детайлите на плана и да ги изложи подредено. В края на събранието икономистът резюмирал плана за половин час, без изобщо да си прави справка с новите си бележки. След това отишъл в офиса си и седнал зад бюрото си. Отговорил на три писма; после се обърнал към секретарката си и казал: **Имам чувството, че днес трябваше да присъствам на събранието на сенатската комисия.** От минута на минута той не можел да запомня новите факти.

В четиристотин и първа лежеше момиче на два̀сет години с вероятен случай на менингит коки. Дежурният беше нов и не забеляза потрепването, когато Амфортас спомена името на болестта.

В четиристотин и двадесета лежеше петдесет и една годишен дърводелец, оплакващ се от **призрачен крайник**. Преди година бе изгубил ръката си и продължаваше да страда от мъчителна болка в ръката, която вече **нямаше**.

Разстройството се беше развило по обичайния начин, като дърводелецът най-напред имал усещане за парене и за определена форма на ръката. Струвало му се, че я движи в пространството като обикновен крайник, когато се разхождал, сядал или се протягал в леглото. Даже неволно посягал с нея към някои предмети. А после дошла ужасната болка, когато ръката се свивала и не искала да се отпусне.

Подложил се на възстановителна операция, както и на отстраняване на някои малки неврони, нервни възли от регенерационна тъкан. Най-напред почувствал облекчение. Усещането, че ръката си е там, останало, но сега той чувствал, че може да свива и мести пръстите.

После болката в призрачната ръка се върнала и била много силна, като пръстите били притиснати стегнато върху палеца, а китката била свита остро. Никакво усилие на волята не можело да помръдне и част от нея. Понякога усещането за стегнатост в ръката било непоносимо; друг път, както обясни дърводелецът, той усещал, че дълбоко на мястото на старата рана постоянно се забива скалпел. Имаше и оплаквания от усещане за пробиване в показалеца. Усещането като че ли започвало от върха на пръста, но после стигало

чак до рамото и в остатъка от ръката се получавали спазматични контракции.

Дърводелецът обясни, че често получавал гадене, когато болката била изострена до крайност. Когато болката най-сетне стихвала, напрежението в ръката като че ли се поотпуснало, но никога дотолкова, че да му позволи да мърда ръката.

Амфортас зададе един въпрос на дърводелеца.

— Сякаш най-голямата ви грижа е напрежението в ръката. Бихте ли ми казали защо?

Дърводелецът го помоли да стисне пръстите си върху палеца, да извие китката, после да вдигне ръка високо горе и да задържи така. Неврологът се подчини. Но след няколко минути болката се оказа твърде остра и Амфортас приключи експеримента.

Дърводелецът кимна с глава.

— Така. Но вие можете да си свалите ръката. А аз не мога.

Двамата излязоха от стаята мълчаливо.

Докато вървяха по коридора, дежурният сви рамене.

— Не знам. Можем ли да му помогнем?

Амфортас препоръча инжекция новокаин в горния гръдно симпатичен нервен възел.

— Това ще го облекчи за известно време. Няколко месеца.

Но не повече. Той не познаваше лечение за призрачен крайник.

Или за разбито сърце.

В четиристотин двадесет и четвърта лежеше една домакиня. От шестнадесетгодишна възраст тя се оплакваше от болки в стомаха, при това толкова упорити, че в продължение на няколко години се подложила на четиринадесет стомашни операции. Последвало дребно нараняване в главата, което довело до оплаквания от толкова силно главоболие, че била извършена субтемпорална декомпресия. Сега се оплакваше от мъчителна болка в крайниците и гърба. Най-напред беше отказала да даде историята на болестта. А сега лежеше постоянно само на лявата си страна и крещеше, когато дежурният правеше усилия да я обърне по гръб.

Когато Амфортас се наведе над нея и я докосна нежно по кръста, тя изкрещя и се разтрепери жестоко.

Когато я оставиха, Амфортас се съгласи с мнението на дежурния, че тя трябва да бъде насочена към психиатър с мнение за вероятна

пристрастеност към операции.

И към болка.

В четиристотин двадесет и пета, друга домакиня, на трийсет години, която се оплакваше от хронично, пулсиращо главоболие, придружено от анорексия и повръщане^[2]. Най-лошата възможност беше тумор, но болката бе ограничена в едната страна на главата като при теикопсия, временна слепота, причинена от появата в полезрението на светла област, ограничена от зигзагообразни линии. Обичайният симптом за теикопсия е мигрената. Нещо повече, пациентката идваше от семейство, което държеше на културата и имаше строги стандарти на поведение, които отричаха или наказваха всяка проява на агресивни чувства. Това бе обичайната история на пациент с мигрена. Потисканата враждебност постепенно води до несъзнателна ярост, а яростта атакува пациента под формата на психическо разстройство.

Още едно насочване към психиатъра.

Четиристотин двадесет и седма беше последната стая, мъж на тридесет и осем години с възможен тумор на слепоочната кост. Той бе един от санитарите в болницата и само преди ден бе открит в приземния склад, където бе сложил около дузина електрически крушки в кофа вода и бързо ги клатеше нагоре-надолу. След това не можеше да си спомни какво е правил. Това беше автоматизъм, тъй нареченото **автоматично действие**, характеризиращо се с психомоторен пристъп. Подобни атаки могат да бъдат много деструктивни, в зависимост от несъзнателните емоции на пациента, въпреки че по-често са безобидни и просто неуместни. Винаги странни, подобни отклонения обикновено са с кратка продължителност и се смятат за напълно необясними като объркващия случай с човека, който пилотираше лек самолет от летище във Вирджиния до Чикаго, макар че никога не се бил обучавал да управлява самолет, а после нямал никакви спомени от събитието. Понякога се случват и жестоки нападения. Един човек, за когото по-късно открили, че има наранена слепоочна кост вследствие на доброкачествен тумор, убил жена си в състояние на епилептична екзалтация.

Случаят на санитаря бе повече от нормален. Неговата история бе осеяна със свързани пристъпи, усещания за неприятни вкусове или

миризми; давал описания на шоколад с **метален** вкус и миризма на **гниеща плът** без очевиден източник. Имал и пристъпи на *deja vu*^[3], както и на обратното, *jamais vu* — усещане, че не познаваш едно напълно познато място. Тези епизоди често били предшествани от странно мляскане с уста. Консумацията на алкохол ги възбуждала.

По-нататък имаше визуални халюцинации, сред които и микропсия, когато предметите изглеждат по-малки, отколкото са в действителност; и левитация, усещане за издигане във въздуха без никаква подкрепа. Санитарят имал и един кратък епизод на феномена, известен като **удвояване**. Той видял триизмерното си подобие, което повтаряло всяка негова дума и действие.

ЕЕГ^[4] беше особено зловеща. Тумори от това естество, ако този беше такъв, работят бавно и коварно в продължение на много месеци, прилагайки напрежение нагоре върху гръбначния мозък; но накрая събират внезапна инерция и само за няколко седмици, ако не се проследят, притискат и смазват гръбначния мозък.

Резултатът беше смърт.

— Уили, подай ми ръка — каза мило Амфортас.

— Коя? — попита санитарят.

— Която и да е. Лявата.

Санитарят се подчини.

Дежурният гледаше Амфортас с леко раздражение.

— Аз вече го правих — изрече обидено той.

— Искам да го направя пак — каза тихо Амфортас.

Сложи показалеца и средния пръст на лявата си ръка върху дланта на санитаря и палеца на дясната си ръка — върху китката му, после притисна и започна да движи пръстите в кръг. Ръката на санитаря по рефлекс последва движението на пръстите.

Амфортас спря и освободи ръката му.

— Благодаря, Уили.

— Няма защо, сър.

— Не се притеснявай.

— Няма, сър.

В девет и половина Амфортас и дежурният стояха до кафемашината на ъгъла на коридора, до входа на психиатричното отделение. Обсъждаха диагнозите си и размишляваха върху новите случаи. Когато стигнаха до санитаря, обобщението беше бързо.

— Вече поръчах скенер на мозъка — информира дежурният.

Амфортас кимна в съгласие. Само тогава можеха да бъдат сигурни, че има тумор и че той вероятно е близо до крайния си стадий.

— Може би трябва да запазиш и операционната, за всеки случай.

— Дори сега навременната операция щеше да спаси живота на Уили.

Когато дежурният стигна до момичето с менингита, Амфортас се стегна и се отдръпна, стана почти груб. Дежурният забеляза внезапната промяна, но знаеше, че невролозите изследователи имат репутация на хора, затворени в себе си, необщителни и странни. Свърза смахнатото поведение с това или може би с младостта на момичето и с вероятността нищо да не я спаси от сериозна инвалидност, даже от ужасно болезнена смърт.

— Как вървят изследванията, Винсент?

Дежурният бе привършил кафето си и мачкаше чашката си, преди да я хвърли в кошчето за боклук. След изслушването на пациентите формалностите бяха изоставени.

Амфортас сви рамене. Една сестра тикаше количка с лекарства покрай тях и те проследиха движенията ѝ. Неговото безразличие започваше да дразни младия лекар.

— От колко време работиш върху това? — настоя хитро той, решен да счупи странната бариера помежду им.

— От три години — отговори Амфортас.

— Някакви открития?

— Не.

Амфортас попита за нова информация по старите случаи в отделението. Дежурният го осведоми.

В десет Амфортас отиде на събрание, конференция с целия персонал, която беше насрочена за преди обяд. Шефът на неврологията изнесе лекция за мултиплицираната склероза. Тъй като стажантите и дежурните изпълниха коридора, Амфортас не можа да я чуе, въпреки че седеше на заседателната маса. Той просто не слушаше.

След лекцията започна дискусия, която скоро се превърна в разгорещен дебат за вътрешната политика в отделението, а когато Амфортас каза: **Извинете ме за минута**, и излезе, никой не забеляза, че той повече не се върна в стаята. Събранието завърши с крясъците на шефа: **По дяволите, писна ми от пияници в това отделение!**

Изтрезнейте или стойте дяволски далеч от болницата, по дяволите! Това го чуха всички дежурни и стажанти.

Амфортас се върна в стая четиристотин и единадесет. Момичето с менингит се беше облегнало на възглавницата си, а погледът ѝ беше залепен хипнотично в телевизионния екран, монтиран на стената. Прещракваше каналите. Когато Амфортас влезе, очите ѝ се преместиха към него. Вратът ѝ вече се беше схванал от болестта. Движението беше болезнено.

— Здравейте, докторе.

Пръстът ѝ докосна бутона на дистанционното. Телевизионната картина прищрака и изчезна.

— Не, така е добре, не го изключвайте — изрече бързо Амфортас.

Тя гледаше празния екран.

— Сега не дават нищо. Няма хубави шоута.

Той застана до леглото и впери поглед в нея. Тя имаше плитка и лунички.

— Удобно ли ви е? — попита я.

Тя сви рамене.

— Какво не е наред? — попита Амфортас.

— Скучно е. — Очите ѝ се върнаха към него. Тя се усмихна. Но той видя тъмните торбички под очите ѝ. — През деня по телевизията няма нищо интересно.

— Спите ли добре? — попита я.

— Не.

Той вдигна картоната ѝ. Вече ѝ бяха предписали хлоралхидрат.

— Дават ми хапчета, но те не помагат — промълви момичето.

Амфортас остави картоната. Когато я погледна отново, тя с болка изви тялото си към прозореца. Гледаше навън.

— Може ли да пускам телевизора нощем? Без звук?

— Мога да ви намеря слушалки — предложи Амфортас. — Никой друг няма да чува.

— Всички програми свършват в два часа — заяви изведнъж мрачно тя.

Той я попита с какво се занимава.

— Играя тенис.

— Професионално?

— Да.

— Давате ли уроци?

Отговори му, че не дава. Играела в схемата от турнири.

— Включена ли сте в листата?

Тя отговори:

— Да. Номер девет.

— В страната?

— В *света*.

— Извинете ме за невежеството — промърмори той: Стана му студено. Не можеше да разбере дали момичето знае какво го очаква.

Тя продължи да гледа втренчено през прозореца.

— Е, предполагам, че сега всичко това е само спомен — отрони тихо.

Амфортас усети, че стомахът му се сви на топка. Тя *знаеше*.

Той дръпна един стол до леглото ѝ и я попита кои турнири е печелила. Тя като че ли се поосвежи от въпроса и той седна.

— О, ами, френския и италианския. И **Клей кортс**. В годината, когато спечелих френския, в него не участваше никой от големите.

— Ами италианския? — попита я. — Кого бихте на финала?

Разговаряха за играта още половин час.

Когато Амфортас си погледна часовника и стана да си тръгва, момичето внезапно се затвори в себе си и отново се загледа в прозореца.

— Разбира се, това е добре — промърмори той.

Чуваше как щитовете падат на местата си.

— Имате ли роднини в града? — попита я изведнъж.

— Не.

— Къде са те?

Тя изви тялото си от прозореца и се обърна към телевизора.

— Всички са мъртви — изрече тя с безразличие. Звукът от мача по телевизията почти заглуши гласа ѝ. Когато той я остави, очите ѝ все още бяха приковани към екрана.

Когато излезе в коридора, чу плача ѝ.

Амфортас пропусна обяда и работи в офиса си, приключвайки документацията по някои случаи. Два от тях бяха епилепсии, в които

пристъпите се възбуждаха странно. В първия случай — жена на около тридесет и пет — началото се предизвикваше от звука на музика, а момичето на единадесет, във втория случай, трябваше само да погледне ръката си.

Всички други документи се занимаваха с различни форми на афазия^[5]:

Пациентка, повтаряща всичко, което ѝ кажеха.

Пациент, който можеше да пише, но беше напълно неспособен да прочете написаното от самия него.

Пациент, неспособен да разпознае човек само по чертите на лицето, а разпознаването изисква да чуе гласа или да забележи някаква характерна особеност като бенка или необичаен цвят на косата.

Афазиите бяха свързани с увреждане на мозъка.

Амфортас си пийна кафе и се опита да се концентрира. Не успя. Остави химикалката и се втренчи в снимката на бюрото си. Златокосо младо момиче.

Вратата на офиса му се отвори и Фрийман Темпъл, шефът на психиатрията, се вмъкна вътре с живи, гъвкави стъпки, подскачайки на пръсти, докато вървеше. Препусна до един стол до бюрото и се плъосна в него.

— Човече, какво момиче имам за теб! — поде весело той. Протегна крака и ги кръстоса удобно докато палеше пуретата си, после изгаси клечката и я хвърли на пода. — Кълна се в Бога — продължи, — ще я обикнеш. Краката ѝ стигат чак до сливиците. Ами циците? Иисусе, едната е голяма колкото диня, а другата е *наистина* голяма! Пък и случайно обича Моцарт. Винс, трябва да я свалиш!

Амфортас го наблюдаваше безизразно. Темпъл беше нисък и преминал петдесетте, но лицето му притежаваше дяволит, младежки вид с постоянно веселие, изписано върху него. Макар че очите му приличаха на пшенични поля, разлюлени от вятъра, понякога те гледаха смъртоносно, пресметливо. Амфортас нито му вярваше, нито го харесваше. Когато Темпъл се хвалеше с любовните си завоевания, той обикновено обръщаше внимание и на боксовите си мачове в колежа и караше всички да го наричат **Херцога**. **Така ме наричаха в Станфорд**, казваше той. **Наричаха ме Херцога**. Хвалеше се пред всички по-хубави сестри, че винаги избягвал побоищата, защото **според закона моите ръце се считат за смъртоносно оръжие**. Като

се напиеше, беше непоносим, а момчешкият му чар се превръщаше в гадост. И точно в този момент е пиян, заподозря го Амфортас, или надрусан с амфетамини, или и двете.

— Аз се срещам с приятелката ѝ — втурна се стремглаво напред Темпъл. — Тя е омъжена, но, по дяволите! Какво от това? Какво значение има? Както и да е, твоята е свободна. Искаш ли номера ѝ?

Амфортас взе химикалката си и се загледа в документите. Записа нещо върху един от тях.

— Не, благодаря. От години не съм ходил по срещи — каза тихо той.

Изведнъж психиатърът като че ли изтрезня и се втренчи в Амфортас със строг, студен поглед.

— Знам това — кимна равнодушно той.

Амфортас продължи да работи.

— Какъв е проблемът? Да не си импотентен? — попита настоятелно Темпъл. — Това се случва често в твоето положение. Мога да го излекувам с хипноза. *Всичко* мога да излекувам с хипноза. Добър съм. Ама наистина, наистина съм добър. Аз съм най-добрият.

Амфортас продължи да не му обръща внимание. Направи някаква поправка в документа.

— Проклетото ЕЕГ се счупи. Можеш ли да повярваш?

Амфортас пак не каза нищо и продължи да пише.

— Добре, какво е това, по дяволите?

Амфортас вдигна поглед и видя, че Темпъл бърка в джоба си. Извади сгънато листче и го хвърли на бюрото. Амфортас го взе и го разгъна. Когато го прочете, видя, че там с неговия почерк е написано тайнственото твърдение: **Животът е безсилен.**

— Какво, по дяволите, означава това? — повтори Темпъл. Сега отношението му бе станало открито враждебно.

— Не знам — сви рамене Амфортас.

— Не *знаеш*?

— Не съм го писал аз.

Темпъл скочи от стола си и тръгна към бюрото.

— Боже, ти ми го даде вчера пред бюрото на приемната! Бях зает и просто го пяхнах в джоба си. Какво означава това?

Амфортас бутна бележката настрани и продължи работата си.

— Не съм го писал аз — повтори той.

— Да не си луд? — Темпъл грабна бележката и я размаха пред Амфортас. — Това е твоят почерк! Виждаш ли тези кръгчета над *i*? Между другото, тези кръгчета са признак за разстройство.

Амфортас изтри една дума и написа друга върху нея.

Лицето на белокосия психиатър почервеня. Той подскочи към вратата и я отвори рязко.

— Най-добре си запиши час при мен — изсумтя той. — Ти си дяволски враждебен, гневен човек и си направо луд за връзване! — Темпъл затръшна вратата след себе си.

Известно време Амфортас се взира в бележката. После се върна към работата си. Трябваше да я свърши през тази седмица.

Следобед Амфортас изнесе лекция в медицинския факултет на университета в Джорджтаун. Представи случая на една жена, която от рождение била неспособна да усеща някаква болка. Като дете тя си отхапала върха на езика, докато се хранела, и получила обгарения трета степен, след като коленичила за няколко минути върху горещ радиатор, за да наблюдава залеза през прозореца. Когато по-късно била прегледана от психиатър, тя заявила, че не усеща болка, когато тялото ѝ било подложено на силен електрошок, когато била потопена в гореща вода с изключително висока температура, или в ледена баня за много продължително време. Също толкова ненормален бил фактът, че когато били провеждани тези процедури, не се наблюдавала никаква промяна в кръвното ѝ налягане, в пулса и дишането. Тя не си спомняла някога да е кихала или да е кашляла, рефлексът и към задушаване можел да бъде задействан с голяма трудност, а роговичният рефлекс, който защитава очите, изобщо липсвал. Различни стимули като пъхане на клечка през ноздрите, щипане на сухожилията или подкожни хистаминови инжекции — които обикновено се възприемат като форми на мъчение — също не предизвикали никаква болка.

Жената постепенно развила сериозни медицински проблеми: патологична деформация на коленете, бедрата и гърба. Претърпяла няколко ортопедични операции. Хирургът приписал проблемите и на липсата на защита на ставите, които обикновено предизвикват усещането за болка. Тя не прехвърляла теглото си при ставане, не се

обръщала насън и не избягвала определени пози, предизвикващи възпаление на ставите.

Починала на двадесет и девет години от масивни инфекции, които вече не можели да бъдат контролирани.

Не последваха въпроси.

В три и тридесет и пет Амфортас се върна в офиса. Заклучи вратата, седна и зачака. Знаеше, че точно в този момент не може да работи. Не и в този момент.

По едно време някой почука на вратата, а той изчака стъпките да се отдалечат. После някой опита бравата и започна да бие по вратата; разбра, че това е Темпъл даже преди да чуе провлаченото му ръмжене през дървената врата:

— Ти лудо копеле, знам, че си вътре. Пусни ме да вляза, за да ти помогна. — Амфортас остана мълчалив и за известно време не чу никакво движение от другата страна на вратата. После чу предпазливо, нежно: — Големи цици. — И пак тишина. Представи си как Темпъл е залепил ухо на вратата. Най-накрая чу как пружиниращите му стъпки скърцат върху дебелите подметки.

Амфортас продължи да отбелязва времето.

В пет без двацет той се обади на един приятел в друга болница, невролог от персонала. Когато се свърза с него, каза:

— Еди, Винсент се обаждат. Излязоха ли резултатите ми от скенера?

— Да. Тъкмо се канех да ти се обадя.

Настъпи мълчание.

— Положителни ли са? — попита най-накрая Амфортас.

Пак мълчание. После:

— Да. — Това почти не се чу.

— Ще се погрижа за това. Довиждане, Ед.

— Винс?

Но Амфортас вече затваряше.

Извади лист хартия от дясното чекмедже на бюрото си и грижливо състави писмо, адресирано до шефа на неврологията.

Скъпи Джим,

Трудно ми е да напиша това и съжалявам, но имам нужда да бъда освободен от редовните си задължения, което да се счита от вторник вечерта, петнадесети март. Цялото време, с което разполагам, ми е необходимо за моите изследвания. Том Соумс е много компетентен и моите пациенти ще бъдат в сигурни ръце; докато ми намериш заместник. До вторник докладите за старите ми пациенти ще бъдат завършени, а ние с Том постигнахме съгласие за новите, които видяхме днес. Ще се опитам да идвам за консултации, но наистина не мога да обещаая. Във всеки случай ще можеш да ме намериш в лабораторията или у дома.

Знам, че това е внезапно и че ще ти причини някои проблеми. Пак казвам, че много съжалявам. И знам, че ще уважиш желанието ми да не казваш нищо повече за моето решение. Ще си освободя бюрото до края на седмицата. Отделението беше страхотно. Ти — също. Благодаря.

Със съжаление,
Винсент Амфортас

Амфортас излезе от офиса, остави писмото в кутията на шефа на неврологията и напусна болницата. Беше почти пет и половина и той ускори крачки към **Света Троица**. Можеше да успее за вечерната меса.

Тъй като църквата беше претъпкана, той застана отзад и проследи месата с мъчителна надежда. Разнебитените тела, които бе лекувал толкова години, го изпълваха с усещане за крехкостта и самотата на човека. Хората бяха мънички свещи, разделени и носещи се без посока в пустотата, която беше безкрайна, ужасяваща и черна. Това усещане хвърли човечеството в прегръдките му. Но все пак Бог му убягваше. Той бе намерил тайнствените Му следи в мозъка, но Богът на мозъка само го призоваваше към Себе Си, а когато приближеше, Той го държеше на една ръка разстояние; и накрая не му оставаше какво друго да прегърне освен своята вяра. Тя събираше пламъчетата на свещите в едно и осветяваше нощта.

О, Господи, аз обикнах красотата на твоя дом...

Тук бе всичко, което имаше значение, нищо друго.

Амфортас погледна към опашките за изповед. Бяха дълги. Той реши да отиде на другия ден. Ще да направя една обща изповед, помисли си: ще изповядам греховете на целия си живот. На сутрешната мяса ще има време. В този час рядко се събираха опашки.

И нека тя се превърне за нас в едно безкрайно изцеление...

— Амин — помоли се непоколебимо Амфортас.

Беше взел решение.

Той отключи външната врата и влезе в къщата. В антрето взе плика и **Поуст**, а после ги внесе в малката дневна, където включи всички лампи. Къщата беше под наем, напълно обзаведена в евтин, еднообразен, псевдоколониален стил. Дневната преминаваше в кухня и малка ниша за закуска. Горестрано имаше спалня и кабинет. Това бе всичко, което искаше Амфортас, всичко, от което се нуждаеше.

Той се отпусна в дебело тапицирания стол. Огледа се. Стаята бе разхвърляна както обикновено. Но сега усети странен импулс да подреди, да организира и почисти цялата къща. Това приличаше на усещане преди дълго пътуване.

Отложи го за другия ден. Чувстваше се изтощен.

Погледна към касетофона на полицата. Той беше свързан с усилвател. Имаше слушалки. реши, че е твърде уморен и за това. Нямаше достатъчно енергия. Погледна към **Уошингтън поуст** в скута си и за миг главоболието раздра мозъка му. Въздъхна и ръцете му литнаха към слепоочията. Стана и вестникът се разпиля на пода.

Залитна по стълбите и се изкачи в спалнята. Опипа за ключа и запали осветлението. До леглото си държеше аптечка, отвори я, извади памук, спринцовка за еднократна употреба и кехлибарена ампула, пълна с някаква течност. Седна на леглото си, разкопча си панталона и го свали надолу, разголвайки бедрата си. И за миг инжектира шест милиграма декадрон, стероид, в мускула на крака си; дилаудидът вече не му беше достатъчен.

Амфортас се отпусна назад в леглото си и зачака. Стискаше в ръка кехлибарената ампула. Сърцето и главата му биеха в различен ритъм, но след малко двата ритъма се сляха в един. Той изгуби представа за времето.

Когато най-накрая се изправи, видя, че панталонът му все още е на коленете. Вдигна го нагоре и погледът му попадна върху зелената и бяла керамика на нощната му масичка и върху пухкавото патенце, облечено с дрехи на малко момиченце. Отдолу пишеше: **СВИРНИ, АКО МИСЛИШ, ЧЕ СЪМ ВЪЗХИТИТЕЛНА**. За момент го огледа тъжно. Закопча си колана и слезе долу.

Влезе в дневната и събра неделния **Уошингтън поуст**. Мислеше да го прочете, докато стопли замразената си вечеря. Когато включи осветлението в кухнята, той замръзна на място. Върху масата в нишата за закуска лежаха остатъците от сутрешно ястие и един брой от неделния **Уошингтън поуст**. Страниците на вестника бяха пръснати.

Някой го беше *чел*.

[1] Сър Алфред Джоузеф Хичкок (1899–1980) — режисьор, баща на филмите на ужаса. — Б.пр. ↑

[2] Анорексия (мед.) — понижен апетит, липса на апетит. — Б.пр. ↑

[3] Déjà-vu (фр.); букв. вече видяно. Преживяване, при което човек се чувства сигурен, че вече е виждал или преживявал някаква нова ситуация (човек усеща, все едно, че дадена случка вече се е състояла или се е случила неотдавна), въпреки че точните обстоятелства около предишната ситуация са неясни. Този термин е въведен от френския психолог Емил Буарак (1851–1917). — Б.пр. ↑

[4] ЕЕГ — Електроенцефалограма — електронно изследване на мозъка, подобно на ЕКГ — електрокардиограма, която пък е електронно изследване на сърцето. — Б.пр. ↑

[5] Афазия — загубване на говора или речеви отклонения. — Б.пр. ↑

4.

ОТДЕЛ ЗА ОБЕДИНЕНИ ЛАБОРАТОРНИ УСЛУГИ

БЮРО ПО СЪДЕБНА МЕДИЦИНА

ЛАБОРАТОРЕН ДОКЛАД

13 МАРТ, 1983 ГОДИНА

ДО:
д-р Алън Стедман
По Вашето дело №50
Жертва (и): Кинтри,
Томас Джошуа

ПОД:
д-р Франсис Капонерго
ЛАБ СМ №77-1М-025
Изследвал:
д-р Самюел Хиршберг
Лаборатория: Бетседа

Възраст: 12
Раса: Ч
Пол: М
Заподозрян (и): Няма

Доказателства, представени от: д-р Алън Стедман
Една бутилка кръв и една бутилка урина за проучване за
наличие на алкохол и наркотични лекарствени средства.

Дата на получаване: 13 март 1983 година

РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗСЛЕДВАНЕТО

Кръв: 0.06 етанол на 1000 промила

Урина: 0.08 етанол на 1000 промила

Кръв и урина:

Негативни за значителни количества цианид и флуорид; негативни за барбитурати, карбамити, хидантоини, глутаримиди и други седативно-хипнотични вещества. Негативни за амфетамини, антихистамини, фетсиклидин, бензодиазепини. Негативни за естествени и синтетични наркотици и аналгетици. Негативни за трициклични антидепресанти и въглероден окис. Негативни за тежки метали. Позитивна находка: сукцинилхолин хлорид, 18 милиграма.

Подпис:

д-р Самюел Хиршберг, токсиколог

5.

Съществува доктрина, написана в тайна, че човек е затворник, който няма право да отваря вратата и да бяга: това е мистерия, която наистина не разбирам напълно. Въпреки че аз също вярвам, че боговете са наши пазачи и че ние, хората, сме тяхна собственост.

Киндерман си помисли за пасажа от Платон. Как можеше да се въздържи? Той висеше като призрак над случая.

— Какво е значението му? — попита той другите. — Как може да бъде?

Те седяха около бюрото в средата на полицейската стая: Киндерман, Аткинс, Стедман и Райън. Киндерман имаше нужда от активност около себе си, от постоянното суетене на света, където имаше ред и подът не можеше да изчезне изпод краката ти. Имаше нужда от светлина.

— Е, разбира се, това не е положителна идентификация — отбеляза Райън. Той се почеса по мускула на ръката. Също като Стедман и Аткинс и той работеше по къс ръкав: в стаята бе твърде топло. Райън сви рамене. — Косата никога, не може да ни даде това, всички го знаем. Но все пак...

— Да, все пак — отекна като ехо гласът на Киндерман. — Все пак...

По дебелина, форма, размери и брой на единица площ от покритите с епидермис корички космите бяха идентични и в двете проби. Космите, взети от ръката на Кинтри, имаха свежи, кръгли корени, което говореше за борба.

Киндерман поклати глава.

— Не може да бъде — промърмори той. — Това е нелепо.

Погледна към снимката, която бяха направили на жената, а после — към чашата чай в ръката си. Мушна резенчето лимон с пръст, разклати го и го разбърка. Все още беше с палто.

— Какво го е убило? — попита.

— Шокът — отговори Стедман. — И бавното задушаване. — Всички зяпнаха. Бил е инжектиран с медикамент, наречен сукцинилхолин. Десет милиграма на всеки петдесет фунта тегло

причиняват моментална парализа — поясни той. — Кинтри е имал в себе си почти двадесет милиграма. Не е бил способен да се движи или да извика, а след десет минути не е можел и да диша. Медикаментът атакува дихателната система.

Над тях се спусна покривало от мълчание, отдели ги от останалата част от стаята, от деловото, шумно дърдорене на хора и машини. Киндерман ги чуваше, но звуците бяха приглушени и далечни като забравени молитви.

— За какво се използва — вдигна глава Киндерман — този... как го нарече?

— Сукцинилхолин.

— Харесва ти да го казваш, нали, Стедман?

— Основно е мускулен релаксант — обясни Стедман. — Използва се при анестезия. Главната му употреба е при електрошокова терапия.

Киндерман кимна.

— Трябва да посоча — допълни патологът, — че лекарството не дава почти никакви граници за грешка. За да получи желаните ефекти, убиецът е трябвало да знае какво прави.

— Значи лекар — уточни Киндерман. — Може би анестезиолог. Кой знае? Някой с медицинска квалификация, нали? И с достъп до лекарството, това, как се казваше. Между другото, намерихме ли подкожна спринцовка на сцената на престъплението, както обикновено, или от онези еднократните, които богаташчетата постоянно захвърлят?

— Не намерихме спринцовка — отговори сериозно Райън.

— Ясно — въздъхна Киндерман. Малко се провалиха при претърсването на сцената на престъплението. Вярно, по чука имаше драскотини от нокти; но намериха само замазани отпечатащи от пръсти, а кръвните антигестестове от слюнката по фасовите показаха, че пушачът е бил от кръвна група **нула**, най-често срещаната от всички.

Киндерман видя, че Стедман си поглежда часовника.

— Стедман, върви си у дома — промърмори той. — Ти също, Райън. Върви. Давай. Върви си при семейството и си поприказвайте за евреи.

Размениха си любезности за сбогуване и Райън и Стедман избягаха по улиците с нищо друго в съзнанието си, освен вечерята и движението. Докато Киндерман ги гледаше, той отново забеляза оживлението в полицейската зала, сякаш тя бе докосната от техните обикновени мисли. Чу как телефоните звънят, как мъжете крещат; после минаха през вратата и звуците изчезнаха.

Аткинс наблюдаваше как Киндерман отпива от чая си, замислен дълбоко; видя го как бърка в чашата, изважда резенчето лимон, изстиска го, а после го пуска и то плъосва обратно в чашата.

— Това нещо за вестниците, Аткинс — изрече замислено той. Вдигна очи и срещна сериозния поглед на Аткинс.

— Сигурно е грешка, лейтенант. *Трябва* да е грешка. Има някакво обяснение. Утре ще проверя отново в **Поуст**.

Киндерман погледна надолу към чая си и поклати глава.

— Няма смисъл. Няма да намериш нищо. Умът ми се вледенява. Нещо ужасяващо ни се присмива, Аткинс. — Отпи от чая си и промърмори: — Сукцинилхолин хлорид. Точно колкото трябва.

— Ами старицата, лейтенант? — Все още никой не беше я обвинил. По дрехите ѝ не бяха открити следи от кръв.

Киндерман го погледна и изведнъж се оживи.

— Знаеш ли нещо за **ловуващата оса**, Аткинс? Не, не знаеш. Не е много известно. Не е нещо обичайно. Но тази оса е невероятна. Мистерия. Да започнем с това, че продължителността на живота ѝ е само два месеца. Кратко време. Няма значение обаче, стига да е здрава. Добре, тя се излюпва от яйцето си. Тя е бебенце, тя е сладка, малка осичка. На един месец вече е съвсем пораснала и снася свои яйца. И, като гръм от ясно небе, яйцата имат нужда от храна, но от *специална* храна, и то *една-единствена*: *живо* насекомо. Аткинс — да кажем, че това е цикада; да, цикадите биха били добри. Ще кажем цикади. Сега ловуващата оса разбира това. Кой знае как. Това е загадка. Забравй. Няма значение. Но храната трябва да бъде *жива*; гниенето ще бъде фатално за яйцето и за личинката, а живата и *нормална* цикада ще счупи яйцето и даже ще го изяде. Така че осата не може да хвърли мрежа върху рояк цикади, а после да ги даде на яйцето и да каже: **Ето, изяж си вечерята**. Мислиш, че животът на ловуващата оса е лесен, а, Аткинс? По цял ден само си лети и жили, сладка работа, а? Не, не е толкова лесен. Изобщо не е. И те си имат проблеми. Но ако осата може

просто да *парализира* цикадата, този проблем е решен и на масата има вечеря. Обаче за да го направи, тя трябва да прецени къде точно да ужили цикадата, което изисква пълно *познаване* на нейната анатомия, Аткинс — те целите са покрити с тази броня, тези люспи — и трябва да прецени точно колко отрова да инжектира, иначе нашата приятелка цикадата отлита или умира. Необходимо е цялото това медико-хирургическо познание. Не се натъжавай, Аткинс. Наистина. Всичко е наред. Всички ловуващи оси, навсякъде, даже докато си седим тук, всички те пеят **Не плачи за мен, Аржентина** и парализират насекомите из цялата страна. Не е ли удивително? Как е възможно?

— Е, това е инстинкт — промърмори Аткинс, знаейки какво иска да чуе Киндерман.

Киндерман го изгледа свирепо.

— Аткинс, никога не казвай **инстинкт**, а аз ти давам дума, че никога няма да изрека **параметри**. Не можем ли да кажем *начин на живот*?

— Ами **инстинктивен**!

— Също *verboden*^[1]. *Инстинкт*. Какво е инстинктът? Нима името обяснява нещата? Някой ти казва, че днес слънцето няма да изгрее в Куба и ти отговаряш: **Няма значение, днес е Денят, Когато Слънцето Няма Да Изгрее в Куба?** Това обяснява ли нещата? Залепи му етикет и това забулва чудесата, така ли? Нека да ти кажа нещо, аз не съм впечатлен и от думи като **гравитация**. Добре, това изобщо е цял друг *tsimmi*^[2]. Междувременно, ловуващата оса, Аткинс... Тя е удивителна. Тя е част от моята теория.

— Вашата теория за случая? — попита любезно Аткинс.

— Не знам. Може би. Може би не. Просто говоря. Не, друг случай, Аткинс. Нещо по-голямо. — Той направи глобален жест. — Всичко е свързано. Що се отнася до старицата, междувременно... — Гласът му отлетя и затътна като далечна гръмотевица. Той се загледа към прозореца, където лекият дъждец започваше да пръска с колебливи докосвания. Аткинс се размърда в стола си.

— Старата дама — въздъхна Киндерман със замечтани очи. — Тя ни води в своята мистерия, Аткинс. Колебая се дали да я последвам. Колебая се...

Известно време продължи да се взира навътре в себе си. После изведнъж смачка празната си чаша и я хвърли. Тя тупна в кошчето до

бюрото. Той стана.

— Върви на гости на любимата си, Аткинс. Дъвчете дъвка и пийте лимонада. Вършете глупости. Колкото до мен, аз си тръгвам. Adieu^[3]. — Но за момент остана там, като постоянно се оглеждаше.

— Лейтенант, тя е на главата ви — каза Аткинс.

Киндерман опипа ръба на шапката си.

— Да, така е. Вярно. Добър аргумент. Добре схванато.

Киндерман продължи да се мотае покрай бюрото си.

— Никога не вярвай на фактите — промърмори той. — Фактите ни мразят. Те вонят. Те мразят хората и те мразят истината.

Внезапно се обърна и се затътри навън.

След миг се върна и започна да рови из джобовете на палтото си, търсейки книги.

— Още нещо — обърна се той към Аткинс. Сержантът стана. — Само минута — Киндерман продължи да рови из книгите, а после промърмори: — Аха! — И от една книга на Тейлър де Шардан^[4] той извади бележка, написана на гърба на обвивка от шоколад. Притисна я към гърдите си. — Не гледай — нареди строго той.

— Не гледам — отзова се Аткинс.

— Добре, недей. — Киндерман вдигна бележката предпазливо и зачете: **Друг източник на убеждението в съществуването на Бога, свързано с разума, а не с чувствата, е изключителната трудност или по-скоро невъзможност да бъде създадена тази огромна и чудесна вселена в резултат на сляпа случайност или необходимост...** — Киндерман прибра бележката и вдигна поглед. — Кой е написал това, Аткинс?

— Вие.

— Изпитът за лейтенант е чак догодина. Опитай пак.

— Не знам.

— Чарлз Дарвин — изгледа го Киндерман. — В **Произход на видовете**.

И с това той пъкна бележката в джоба си и излезе.

И пак се върна.

— Още нещо — каза на Аткинс. Застана с нос на един инч от носа на сержанта, с ръце пъкнати дълбоко в джобовете на палтото си. — Какво означава **Луцифер**?

— Носител на светлина^[5].

— И какво е веществото на вселената?

— Енергията.

— Каква е най-обичайната форма на енергията?

— Светлината.

— Знам. — И с това детективът излезе, преминавайки леко приведен през полицейското помещение и после надолу по стълбите.

Не се върна.

Полицайката Джордан седеше в сянката в ъгъла на стаята в отделението за задържани. Старицата бе окъпана от тайнствените лъчи на кехлибарената нощна лампа над леглото ѝ. Тя лежеше неподвижна и безмълвна, с ръце отстрани, а очите ѝ се взираха празно в нейните сънища. Джордан чуваше равното ѝ дишане, както и ситненето на дъжда по прозореца.

Полицайката се размърда в стола си, настанявайки се по-удобно. Тя затвори сънливо очи. И после изведнъж ги отвори. В стаята се чу странен звук. Нещо скърцаше и пращеше. Беше тихо. Обезпокоена, Джордан огледа стаята и не разбра че е уплашена, докато не въздъхна инстинктивно с облекчение, откривайки, че звукът е причинен от ледените кубчета, разклатени в чашата до леглото.

Тя видя, че вратата се отваря. Беше Киндерман. Той влезе тихо в стаята.

— Почини си — прошепна на Джордан.

Тя излезе с чувство на благодарност.

За известно време Киндерман остана на място, втренчен в жената. После си свали шапката.

— Добре ли се чувстваш, скъпа? — попита нежно той.

Старицата не отвърна нищо. После изведнъж ръцете ѝ се вдигнаха и китките ѝ започнаха да изпълняват онези шаблонни, мистериозни движения, които Киндерман вече бе видял в къщичката за лодки на Потомак. Киндерман вдигна внимателно един стол и го постави до леглото. Надуши миризма на дезинфектант. Седна на стола и се втрени напрегнато. Движенията имаха някакво значение. Какво беше тяхното значение? Ръцете хвърляха сенки върху отсрещната стена, черни паяшки йероглифи, нещо като код. Киндерман огледа

лицето на жената. От него се излъчваше святост, а в очите ѝ се четеше нещо странно, като **копнеж**.

Почти час Киндерман седя в странния полумрак със звука на дъжда, на дишането си и на мислите си. Веднъж се замисли за кварките и за шепота на физиците, че материята не е съвкупност от предмети, а просто процеси в света на движещите се сенки и илюзии, свят, в който неутрините бяха призраци, а електроните можеха да се връщат назад във времето. *Погледни директно в най-бледите звезди и те изчезват*, помисли си той; *тяхната светлина улучва само краищата на ретината; но погледни покрай тях и ще ги видиш: тяхната светлина улучва сърцевината*. Киндерман усети, че в тази странна нова вселена той трябва да гледа отстрани, за да разреши случая. Отхвърли намесата на старицата в убийството; но все пак, по някакъв начин, който той не можеше да обясни, тя се включваше в него. Този инстинкт беше озадачаващ, но силен, когато погледнеш в страни от фактите.

Когато движенията на старицата най-после престанаха, детективът стана и погледна надолу към леглото. Държеше периферията на шапката си с две ръце.

— Лека нощ, мис. Съжалявам, че ви притесних.

И с това излезе от стаята.

Джордан пушеше в коридора. Детективът приближи до нея и огледа лицето ѝ. Изглеждаше неспокойна.

— Проговори ли тя? — попита я.

Тя издиша дима и поклати глава.

— Не. Не е.

— Яде ли?

— Да, малко овесена каша. Гореща супа. — Изтръска несъществуващата пепел от цигарата си.

— Изглеждаш притеснена — погледна я Киндерман.

— Не знам. Малко се ужасявам тук. Без причина. Просто чувство. — Тя сви рамене. — Не знам.

— Много си уморена. Моля те, върви си у дома — каза ѝ детективът. — Има сестри...

— Все пак хич не ми се иска да я оставям. Тя е толкова безпомощна... — Изтръска си отново цигарата, а очите ѝ се стрелкаха

неспокойно. — Да, обаче предполагам, че съм доста пребита. Наистина ли мислите, че трябва?

— Ти беше чудесна. Сега си върви у дома.

Джордан изглеждаше облекчена.

— Благодаря, лейтенант. Лека нощ. — Тя се обърна и бързо се отдалечи. Киндерман я наблюдаваше. *И тя го е почувствала, помисли си той, същото нещо. Но какво? Какъв е проблемът? Старицата не го е направила.*

Киндерман гледаше как работи старата чистачка. Беше завързала мокра кърпа на главата си. Бършеше пода. *Чистачката бърше пода, помисли си той, това е всичко.*

Докоснал отново нормалността, той си отиде у дома. Жадуваше за леглото си.

Мери го чакаше в кухнята. Седеше край малката кленова масичка, облечена в светлосин вълнен халат. Със сериозно лице и палави очи.

— Здравей, Бил. Изглеждаш уморен — поздрави го тя.

— Превърнал съм се в един голям клепач.

Той я целуна по челото и седна.

— Гладен ли си? — попита го.

— Не много.

— Има малко телешки гърди.

— Не е шаранът?

Тя се разкикоти.

— Е, как ти мина денят? — попита тя.

— Добре, както винаги, палавнице.

Мери знаеше за Кинтри. Беше чула по новините. Но още преди години те бяха постигнали съгласие, че работата на Киндерман никога не трябва да нарушава спокойствието в къщата им, поне като тема на разговор. Не можеха да избегнат късните нощни обаждания.

— Е, какво ново? Как беше в Ричмънд? — попита той.

Тя направи гримаса.

— Там закусихме късно, малко бъркани яйца и бекон, а те го поднесоха с булгур и мама извика направо на тезгяха: **Тези евреи са луди!**

— А къде е тя, нашата почитаема main от речното дъно?^[6]

— Спи.

— Слава Богу!

— Бил, бъди мил. Може да те чуе.

— Насън? Да, разбира се, мила. *Призракът от Ваната* винаги е нащрек. Тя знае, че мога да направя нещо наистина налудничаво с тази риба. Мери, кога ще ядем шарана? Говоря много сериозно.

— Утре.

— Значи тази вечер няма вана, пи?

Можеш да вземеш душ.

— Искам вана с много пяна. Дали шаранът ще има нещо против пяната? Имам желание да водя преговори за сближение. Между другото къде е Джули?

— На урок по танци.

— Урок по танци *през нощта*?

— Бил, едва осем часът е.

— Тя трябва да танцува през деня. Така е по-добре.

— В какъв смисъл?

— Има повече светлина. Така е по-добре. Може да вижда заострените обувки. Само goyim танцуват добре в тъмното. Евреите се препъват. На тях това не им харесва.

— Бил, имам една малка новина, която хич няма да ти хареса.

— Значи шаранът има пет близначета.

— Близко си. Джули иска да си смени фамилията на *Фебре*.

Детективът погледна тъпо.

— Не говориш сериозно.

— Съвсем сериозно.

— Не, майтапиш се!

— Тя казва, че така щяло да бъде по-добре за имиджа ѝ като танцьорка.

Киндерман промърмори глухо:

— Жули Фебре.

— Защо не?

Той каза:

— Евреите са *farmischt*^[7], не Фебре. Това ли се получава от всичките преселения в нашата култура? После идва доктор Бърни Файнерман да ѝ оперира носа, за да подхожда на името, а след това идва Библията и Книгата на Фебре и в Ноевия ковчег няма да има нищо, което да прилича на гну, само чистички животни на име Мелъди

или Таб, всичките УОСП от Дюбюк^[8]. Някой ден ще намерят останките от Ковчега в Хемптънс. Трябва само да благодарим на Бога, че фараонът го няма тук, онзи goniff^[9] — той щеше да ни се изсмее в лицата още в тази минута.

Тя каза:

— Нещата можеха да бъдат и по-зле.

Той отговори:

— Може би.

— Ковчегът спира ли в Ричмънд?

Той се взираше в пространството.

— **Псалмите на Ланс** — промърмори. — Потъвам. Въздъхна и главата му клюмна на гърдите.

— Скъпи, моля те върви си в леглото — каза Мери. — Изтощен си.

Той кимна.

— Да, уморен съм. — Стана, приближи до нея и я целуна по бузата. — Лека нощ, кифличке.

— Лека нощ, Бил. Обичам те!

— И аз те обичам.

Качи се горе и заспа за минути.

Сънува. Най-напред летеше над равнини, които бяха ярко оцветени и живи; скоро се появиха села, след това градове, които бяха едновременно обикновени и странни. Изглеждаха както трябва, но бяха някак си чужди и той знаеше, че никога няма да може да ги опише. Както във всеки друг сън, нямаше усещане за тялото си, но се чувстваше енергичен и силен. И сънят беше ясен: знаеше, че е заспал в леглото си и сънува, и пазеше пълни спомени за събитията от деня.

Изведнъж застана в титанска сграда, направена от камък. Стените ѝ бяха гладки и в нежен розов цвят и се извисяваха в таван с поразителна височина. Имаше чувството, че се намира в огромна катедрала. Необятното пространство бе изпълнено с легла, подобни на леглата в болниците, тесни и бели, и там имаше стотици хора, може би повече, ангажирани с най-различни тихи занимания. Някои седяха или лежах в леглата си, докато други се разхождаха по пижами или в халати. Повечето четяха или разговаряха, а една група от петима близо до Киндерман се бе събрала около маса с някакъв радиопредавател. Лицата им бяха напрегнати и Киндерман чу един от тях да казва:

Чуваш ли ме? Наоколо се разхождаха странни същества, крилати мъже като ангели с лекарски униформи. Те се движеха сред леглата и колоните слънчева светлина, които се процеждаха през кръглите прозорци с матови стъкла. Като че ли раздаваха лекарства или бяха погълнати от тих разговор. Общата атмосфера бе на мир и спокойствие.

Киндерман вървеше сред редиците от легла, опънали се докъдето му стигаше погледът. Никой не го забеляза, освен може би един ангел, който обърна глава и го погледна любезно, докато минаваше, а после се върна към работата си.

Киндерман видя брат си Макс. Той следваше за равин в продължение на години преди смъртта си през петдесета. Както в обикновените сънища, където мъртвите никога не се възприемат като такива, Киндерман приближи към Макс без да бърза и седна на леглото до него.

— Радвам се да те видя, Макс — каза той. После допълни: — Сега и двамата сънуваме.

Брат му поклати скръбно глава и отговори:

— Не, Бил. Аз не сънувам. — И Киндерман се сети, че той е мъртъв. Заедно с това внезапно осъзнаване дойде и абсолютната увереност, че Макс не е илюзия.

Киндерман го обсипа с въпроси за отвъдното.

— Всички тези хора мъртви ли са? — попита той.

Макс кимна:

— Каква мистерия — отбеляза.

— Къде сме? — попита Киндерман.

Макс сви рамене.

— Не знам. Не сме сигурни. Но най-напред дойдохме тук.

— Прилича на болница — допусна Киндерман.

— Да, всички тук ни лекуват — кимна Макс.

— Знаеш ли къде ще отидеш след това?

Макс отговори:

— Не.

Те продължиха да разговарят й накрая Киндерман го попита направо:

— Бог съществува ли, Макс?

— Не и в света на сънищата, Бил — отговори Макс.

— Кой е светът на сънищата, Макс? Това ли е той?

— Това е светът, където ние съзерцаваме себе си.

Когато Киндерман го притисна да обясни отговора си, твърденията на Макс станаха по-неясни и разпръснати. В един момент той каза:

— Ние имаме две души. — И после отново стана двусмислен и несигурен, а сънят започна да се разтапя по краищата, ставаше все по-равен и невеществен, докато накрая Макс се превърна в призрак, говорещ безсмислици.

Киндерман се събуди и вдигна глава. През процепа на завесите той видя кобалтовата светлина на зората. Остави главата си да падне обратно на възглавницата и се замисли за съня. Какво означаваше? **Доктори — ангели**, промърмори на глас. Мери се обърна насън до него. Той стана бавно от леглото и влезе в банята. Опипа за електрическия ключ, а когато го намери, затвори вратата и включи лампата. Вдигна капака на тоалетната линия и уринира. След това погледна към ваната. Видя как шаранът размахва мързеливо перките си, обърна се и поклати глава.

— Momzer^[10] — промърмори той. Изми тоалетната, взе халата си от закачалката на вратата, изключи осветлението и слезе долу.

Направи си чай и седна на масата, потънал в мисли. Дали това беше сън за бъдещето? Предсказание за смъртта му? Поклати глава. Не, сънищата му за бъдещето притежаваха определен строеж. Този сън не приличаше на никой друг досега. Той го засегна дълбоко.

— Не и в света на сънищата — промърмори си. — Две души. *Това е светът, където ние съзерцаваме себе си.* — Той се учуди дали в съня подсъзнанието му не му подсказваше нещо във връзка с проблема за болката? *Може би.* Спомни си **Видения**, есе от Юнг, описващо докосването на психиатъра до смъртта. Той бил приет в болницата, в кома, когато изведнъж се усетил извън тялото си, носел се на много мили над планетата. Когато щял да влезе в един храм, плаващ из пространството, фигурата на неговия доктор се появила пред него в своята архетипна форма^[11], на владетеля на Кос. Докторът го смърлил и поискал от него да се върне в тялото си, за да може да свърши работата си на земята. Миг по-късно Юнг бил буден в болничното си легло. Първото му чувство било на загриженост за доктора, защото той му се явил в архетипната си форма; разбира се, след няколко седмици

докторът се разболял и скоро умрял. Но главните чувства, които изпитал Юнг — и продължил да изпитва през следващите шест месеца — били депресията и яростта, че се е завърнал отново в едно тяло и в един свят, и в една вселена, които сега възприемал като **кутийки**. *Това ли е отговорът?*, запита се Киндерман. Дали триизмерната вселена е изкуствена конструкция, предназначена да влезем в нея, за да решим специфични проблеми, които не могат да бъдат решени по друг начин? Дали проблемът за злото съществува в света по предварителен план? Дали душата облича тялото както хората обличат водолазни костюми, за да влязат в океана и да работят в дълбините на един чужд свят? Дали ние *избираме* болката, от която страдаме невинни?

Киндерман се учуди дали е възможно човекът да си остане човек без болка или поне без *възможност* за болка. Дали вече няма да бъде нищо повече от мече панда, играещо шах? Би ли могло да има чест, или смелост, или благородство? Един добър бог не би могъл да се въздържа и да не се намеси, когато чуе плача на страдащото дете? Обаче Той не го правеше. Той наблюдаваше безучастно. Но дали това не ставаше, защото човекът Го бе помолил да гледа безучастно? Защото човекът доброволно бе избрал врящия казан, за да може да бъде човек, преди да започне времето и преди да бъдат захвърлени огнените небеса?

Болница. Доктори ангели. **Да, всички тук ни лекуват.** *Разбира се, помисли си Киндерман. Това пасва. След живота идва една седмица край Златната Врата. Може и малко Флорида. Няма да навреди.*

Киндерман си поигра известно време с мислите си и реши, че теорията за съня се проваля, когато се сблъска със страданието на висшите животни. Дивият звяр определено не бе избрал болката и най-вярното куче нямаше бъдещ живот. *Но тук има нещо*, помисли си той; *близо е*. То имаше нужда от финал, удивителен скок, за да може всичко да добие смисъл и да съхрани Божията доброта. Беше сигурен, че скоро ще го открие.

Стъпки по стълбата, бързи и леки. Киндерман погледна настрани и се намръщи. Стъпките приближиха до масата. Вдигна поглед. Майката на Мери стоеше над него. Тя беше на осемдесет, ниска, а сребърната ѝ коса бе сплетена на кок. Киндерман я огледа. Никога преди не беше виждал черен халат.

— Не знаех, че си станал — изрече тайнствено тя. Цялото ѝ лице беше сбръчкано.

— Станал съм — кимна Киндерман. — Това е факт.

Тя като че ли се замисли малко върху това. После се завлече до печката и каза:

— Ще ти направя малко чай.

— Имам.

— Пийни още.

Тя изведнъж приближи и опипа чашата му, после го погледна както Бог погледнал Каин, след като научил новината^[12].

— Студен е — отсече тя. — Ще направя горещ.

Киндерман си погледна часовника. Почти седем. *Какво става с времето?* — учуди се той.

— Как беше в Ричмънд? — попита той.

— Все schvartzers^[13]. Никога вече не ме карай да ходя там. — Тя стовари чайника върху печката и започна да мърмори на идиш. Телефонът на плота за закуска звънна. — Спокойно, аз ще го вдигна — каза майката на Мери. Размърда се бързо и вдигна телефона. Каза — Ну?

Киндерман я наблюдаваше как слуша и как после вдигна слушалката с намръщена физиономия.

— За теб е. Някой от твоите приятели гангстери.

Киндерман въздъхна. Стана и пое слушалката.

— Киндерман — каза уморено той.

Слушаше. Лицето му се вцепени.

— Идвам веднага — обяви. И затвори.

На месата в шест и трийсет в **Света Троица** един католически свещеник бил убит. Бил обезглавен в изповедалнята, докато слушал нечия изповед.

Никой от енорияшите нямал представа кой го е направил.

[1] Verboten (нем.; идиш) — забранено. — Б.пр. ↑

[2] Tsimmis (идиш) — вълнение, смут, суетене, работа. — Б.пр. ↑

[3] Adieu (фр.) — довиждане. — Б.пр. ↑

[4] Пиер Тейлър де Шардан — (1881–1955) — френски палеонтолог, геолог и философ. — Б.пр. ↑

[5] Лат. lux (gen. lucis) **светлина** + ferre **нося**. — Б.пр. ↑

[6] Mavin (идиш) — експерт или познавач, особено такъв, който сам се хвали със способностите си. — Б.пр. ↑

[7] Farmischt (идиш) нем. vermischt, vermischen — смес, кръвосмешение. — Б.пр. ↑

[8] WASP — White Anglo-Saxon Protestants — Бели англосаксонски протестанти; Дюбюк — град в щата Айова. — Б.пр. ↑

[9] Goniff (идиш) — крадец. — Б.пр. ↑

[10] Momzer (идиш) — копеле. — Б.пр. ↑

[11] В психологията на Юнг архетипът е една от няколко вродени идеи или модели на душата, които се проявяват в сънищата, изкуството и др. като определени основни символи или образи. — Б.пр. ↑

[12] Според библейската притча — новината, че Каин е убил брат си Авел. — Б.пр. ↑

[13] Schwartzers (идиш) — чернилки. — Б.пр. ↑

ПОНЕДЕЛНИК, 14 МАРТ

6.

Съществуването на живота на земята зависи от прилагането на определен натиск от страна на атмосферата. Този натиск, на свой ред, зависи от постоянното действие на физическите сили, което на свой ред зависи от положението на земята в Космоса, което пък на свой ред зависи от определено устройство на Вселената.

— И какво причинява това? — учуди се Киндерман.

— Лейтенант?

— Аз съм с теб, Хорацио Хорнблоуър. Каква е настоящата ситуация?

— Никой не е видял нищо необичайно — каза Аткинс. — Да пуснем ли енорияшите да си вървят?

Киндерман се беше настанил в църковен стол край сцената на престъплението — една от изповедалните отзад. Бяха затворили вратата на изповедалнята, но кръвта все още течеше по пътечката, където се бе разклонила в отделни локвички, равнодушни, докато екипът от криминалната лаборатория се движеше около тях. Всички врати на **Света Троица** бяха заключени и униформен полицаи пазеше на всеки вход. Пуснаха вътре пастора на църквата и Киндерман го видя да разговаря със Стедман. Те стояха до лявата страна на църковния олтар, пред статуята на Дева Мария. Старият свещеник кимаше от време на време и хапеше долната си устна. Лицето му бе сковано от скръб.

— Да, пуснете ги да си вървят — кимна детективът на Аткинс. — Задръжте само четиримата свидетели. Имам нещо наум.

Аткинс кимна, после се огледа за по-видно място, от което да обяви освобождаването на пръснатите из църквата богомолци. Избра галерията на църковния хор и се отправи натам.

Киндерман се оттегли в мислите си. Вечна ли е вселената? *Може би. Кой знае...* Един безсмъртен зъболекар би могъл да запълва дупки

завинаги. Но какво беше това, което поддържаше вселената *сега*? Дали вселената бе причината за своето собствено устройство? Има ли значение дали брънките във веригата на причинността са разтегнати безкрайно? *Няма да помогне*, заключи детективът. Представи си товарен влак, прекарващ рокли от **Ейбрахам и Строс** от запасите на малкия завод край Кливланд, където той винаги си бе представял, че ги произвеждат. Всеки товарен вагон бе задвижван от вагона пред него. Никой вагон не можеше да се движи сам. Продължаването до безкрайност от вагони няма да даде на никой вагон онова, което му липсва — движението. Нула пъти безкрайност е равно на нула. Влакът не може да се движи, освен ако не го дърпа локомотив, нещо напълно различно от вагона.

Първичният двигател — неподвижен. Първата причина — безпричинна. Дали това е противоречие? — учуди се Киндерман. Ако всичко трябва да има причина, защо да не е Бог? Детективът просто си правеше едно упражнение и си отговори незабавно, че принципът на причинността, извлечен от наблюдението на материалната вселена, е доста особено вещество. Дали това вещество бе единствената дреха на закачалката на възможността? Защо не някакво съвсем друго вещество, вещество извън времето, пространството и материята? Дали чайникът мисли, че това е всичко, което съществува?

— Мислех си, лейтенант...

Киндерман се обърна и видя Райън.

— Искате ли да се обадя на пресата, или да запазим това чудо тук, в църквата?

— Трябва да снемем отпечатъци от тези плъзгащи се прегради в изповедалнята.

— Че защо иначе сме се събрали? Потърсете отпечатъци върху външната част на преградите, както и върху вътрешната, особено върху онези малки метални дръжки.

— От вътре ще снемем единствено отпечатъците на свещеника — вметна Райън. — Какъв е смисълът?

— За по-сигурно. Отделът ме е назначил на почасова работа. Наглеждай си специалиста по отпечатъците и не ми задавай глупави въпроси.

Райън държеше на своето.

— Не виждам какво общо имат отпечатъците на свещеника.

— Тогава го приеми на доверие. Това е мястото.

— Добре — въздъхна Райън. Отдалечи се, а заедно с него си отиде и отдихът на Киндерман от усещането за гадене, от чувството за отчаяние, което се трупаше вътре в него.

Той се върна към борбата, за да прегрупира схващанията си. *Да, това е мястото*, помисли си той. *И времето*. Чу тътренето от краката на енорияшите, напускащи църквата и излизащи на обикновените ежедневни улици. *Американски космонавт се приземява на Марс*, помисли си той, *и на повърхността открива фотоапарат*. Как би могъл да обясни присъствието му там? Може да си помисли, че не е първият, който се е приземил там. *Не и руснаците*. Апаратът е **Никон**. Много е скъп. Но може би се е приземил някой от друга нация или даже, възможно е, извънземни същества най-напред да са посетили планетата Земя и да са взели апарата на борда си за изследване. Може да си помисли, че неговото правителство го е излъгало, че е изпрацало друг американец преди него. Дори може да си извади заключение, че халюцинира или сънува цялото събитие. Но едно нещо не би направил и Киндерман го знаеше със сигурност — той не би си помислил, че, след като Марс е бил бомбардиран от метеорити и разбит от вулканични изригвания, е разумно да си представи, че за милиарди години материалите на планетата биха могли да се подредят така, че апаратът да е една от тези случайни комбинации. *Ще му кажат, че е напълно meshugge^[1] вследствие излагането му на някакъв космически лъч, а после ще го приберат в специален дом с пълна торба matzos^[2] и значка на Космически кадет*. Затвор, регулатор за скоростта на затвора, бленда, автоматичен фокус, автоматично експониране. Може ли подобен апарат да се появи по случайност?

В човешкото око има десетки милиони електрически връзки които могат да се справят с два милиона едновременно подадени послания и същевременно да видят светлината на един-единствен фотон.

Човешко око е намерено на Марс.

Човешкият мозък, три фунта тъкан, съдържа повече от сто милиарда мозъчни клетки и петстотин трилиона синаптични връзки. Той сънува, пише музика и уравненията на Айнщайн, той е създал езика и геометрията, и машините, които проучват звездите, и благодарение на него майката може да спи по време на буря, но се

събужда и при най-слабия плач на детето си. Компютър, способен да изпълнява всички тези функции, би покрил повърхността на земята.

Човешки мозък е намерен на Марс.

Мозъкът може да открие една единица меркаптан сред петдесет милиарда единици въздух и ако човешкото ухо беше малко почувствително, то щеше да чува сблъсъците на въздушните молекули. Кръвните клетки, подредени една след друга, когато се сблъскат със стесненията в една мъничка вена, и клетките на сърцето бият в различен ритъм; докато влязат в контакт с друга клетка. Когато се докоснат, те започват да бият като една.

Човешко тяло е намерено на Марс.

Стотиците милиони години еволюция от амебата до човека не са разрешили тази мистерия, помисли си Киндерман. Мистерията бе самата еволюция. Фундаменталната тенденция на материята бе към пълна дезорганизация, към крайно състояние на пълна случайност, от която Вселената никога няма да се възстанови. Във всеки момент връзките ѝ се разплитаха и тя се хвърляше стремглаво в празното пространство в безразсъдно разпръскване на самата себе си, очакваща с нетърпение смъртта на изстиващите си слънца. И все пак тук има еволюция, удиви се Киндерман, ураган, който струпва сламките в копи, купчини от постоянно нарастваща сложност, които отричат самата природа на своята материя. Еволюцията беше теорема, написана на листо, носещо се срещу течението на реката. Създателят се бе захванал за работа. *Е, какво друго? Това е възможно най-простото. Когато човек чуе тропота на копита в Сентръл парк, той няма да се оглежда за зебри.*

— Опразнихме църквата, лейтенант.

Погледът на Киндерман се стрелна към Аткинс, после към изповедалнята, откъдето все още не бяха извадили тялото на свещеника.

— Така ли, Аткинс? Наистина ли?

Райън посипваше с прах външните прегради и Киндерман го наблюдава известно време, докато клепачите му постепенно започнаха да увисват.

— Оправи и вътрешната част — напомни му той. — Не забравяй.

— Няма да забравя — промърмори Райън.

— Чудесно.

Киндерман се надигна с въздишка и последва Аткинс до другата изповедалня в задната част, отдясно на вратите. На двете задни пейки в църквата се бяха настанили хората, които Аткинс бе задържал. Киндерман спря да ги огледа. Ричард Коулман, адвокат, преминал четиридесетте, работеше в канцеларията на главния прокурор. Сюзън Волп, привлекателно двайсетгодишно момиче, беше студентка в колежа в Джорджтаун. Джордж Патерно беше треньор по футбол в подготвителното училище **Билис** в Мериленд. Беше нисък и със силна фигура и Киндерман прецени, че наскоро е преминал трийсетте. До него седеше добре облечен мъж към петдесетте. Той беше Ричард Маккой, завършил в Джорджтаун, собственик на **1789**, ресторант на една пряка от църквата. Киндерман го познаваше, тъй като той притежаваше и **Гробниците**, популярна механа, където навремето детективът често се срещаше с един приятел, починал преди години.

— Още един-два въпроса, моля — опита се да ги успокои Киндерман. — Ще отнеме само минута. Ще побързам. Първо мистър Патерно. Бихте ли влезли в изповедалнята?

Изповедалнята бе разделена на три различни секции. В средното помещение, снабдено с врата, в мрак седеше свещеникът. През решетката в горната част на вратата се процеждаше малко светлинка. Другите две помещения, по едно от всяка страна на свещеника, бяха оборудвани със стъпала за коленичене и също имаха врати. От всяка страна имаше по една плъзгаща се преграда. Когато богомолецът се изповядваше, свещеникът отваряше преградата. Когато изповедта свършеше, той затваряше преградата и отваряше другата, от другата страна, където чакаше следващият богомолец.

Приблизително в шест и тридесет и пет сутринта един младеж около двайсетте, все още неидентифициран, но описан като човек със светлозелени очи, бръсната глава и дебел син пуловер с висока яка, излязъл от лявото помещение на изповедалнята след доста дълга изповед; тогава мястото му било заето от Джордж Патерно. По това време мъртвият, отец Кенет Бърмингам, бивш президент на университета в Джорджтаун, се обърнал да изповяда човека отдясно, също неидентифициран засега, но описан като мъж с бял панталон и черна вълнена винत्याга с качулка. След шест-седем минути този мъж излязъл, а мястото му било заето от възрастен мъж с пазарска чанта. После, след период от време, описан като дълъг, старецът излязъл,

очевидно без да се изповяда, тъй като редът на Патерно бил преди неговия; но Патерно все още не излизал от изповедалнята. Мястото на стареца било заето от Маккой и те двамата с Патерно зачакали в мрака. Маккой сметнал, че свещеникът е зает с Патерно, докато версията на Патерно беше, че той не разбрал дали човекът с винтягата е приключил с изповедта си. Каквато и да беше истината в техните твърдения, не идвал редът нито на Волп, нито на Коулман. Именно Коулман пръв забелязал кръвта, потекла изпод вратата.

— Мистър Патерно?

Патерно бе коленичил в лявото помещение. Цветът на някога матово маслиненото му лице бавно се връщаше. Той погледна към Киндерман и примигна.

— Докато бяхте в изповедалнята — продължи детективът, — човекът с винтягата беше от другата страна, после влезе старецът, а после мистър Маккой, така ли? А вие казахте, че по някое време сте чул как преградата от другата страна се затваря. Спомняте ли си?

— Да.

— Казахте, че сте предположил, че човекът с винтягата е приключил.

— Да.

— Чухте ли преградата да се плъзга отново? Сякаш може би свещеникът е забравил нещо, което е искал да му каже?

— Не, не съм.

Киндерман кимна, после затвори вратата на Патерно, влезе в помещението за свещеника и седна.

— Ще затворя преградата от вашата страна — каза той на Патерно. — След това слушайте внимателно, моля ви. — Затвори преградата от страната на Патерно и бавно отвори преградата от другата страна. После отново отвори преградата на Патерно. — Чухте ли нещо?

— Не.

Киндерман обмисли внимателно този отговор. Когато Патерно се наклони да става, той му каза:

— Останете на мястото си, мистър Патерно.

Киндерман излезе от помещението за свещеника и коленичи в дясната секция на изповедалнята. Отвори преградата и погледна към Патерно.

— Затворете вашата преграда и послушайте още веднъж, — инструктира го той. Патерно затвори преградата си. Киндерман се пресегна в секцията за свещеника, намери дръжката от другата страна на преградата и я дръпна, докато опре до китката му. На този етап той пусна металната дръжка и, притискайки преградата от своята страна с пръсти, я затвори докрай, при което се чу приглушен, тъп звук.

Киндерман стана и отиде до лявата секция, отвори вратата и погледна към Патерно.

— Чухте ли нещо? — попита го Киндерман.

— Да. Затворихте преградата.

— Звучеше ли по същия начин, както когато чакахте свещеникът да се обърне към вашата страна?

— Да, точно по същия.

— *Точно* по същия?

— Да, точно.

— Опишете го, моля.

— Да го опиша?

— Да, опишете го. На какво приличаше звукът?

Патерно се поколеба. После каза:

— Ами плъзга се за малко, после спира; после се плъзга пак, докато се затвори.

— Значи малко *колебание* при плъзгането?

— Точно както го направихте вие.

— И как можете да бъдете сигурен, че се е затворила докрай?

— Накрая се чу тупване. Беше силно.

— Имате предвид по-силно от обикновено?

— Беше силно.

— Повече от обикновено?

— Да. *Много* силно.

— Разбирам. А не се ли учудихте защо не ви дойде редът след това?

— Дали съм се учудил?

— Защо не ви е дошъл редът.

— Предполагам, че съм се учудил.

— А кога чухте този звук? Колко време преди да открият тялото?

— Не мога да си спомня.

— Пет минути?

— Не знам.

— Десет минути?

— Не знам.

— По-дълго от десет минути.

— Не съм сигурен.

Киндерман обмисли това за малко. После попита:

— Чухте ли някакви други звуци, докато бяхте вътре?

— Имате предвид разговор?

— Каквото и да е.

— Не, не чух разговор.

— А чувал ли сте разговор по време на изповед?

— Понякога. Само ако е силен обаче, какъвто понякога е актът на налагане на покаяние в края.

— Но този път не чухте?

— Не.

— Никакъв разговор?

— Никакъв.

— Нито мърморене?

— Не.

— Благодаря ви. Сега можете да се върнете на мястото си.

Извърщайки поглед от Киндерман, Патерно стана бързо от стъпалото и седна при другите. Киндерман се обърна с лице към тях. Адвокатът си поглеждаше часовника. Детективът се обърна към него.

— Старецът с пазарската торба, мистър Коулман.

Адвокатът се сепна:

— Да?

— Колко време казахте, че е останал в изповедалнята?

— Може би седем-осем минути, някъде там. Може би повече.

— Той остана ли в църквата, след като приключи с изповедта?

— Не знам.

— Ами вие, мис Волп? Забелязахте ли?

Момичето все още трепереше и го погледна с празен поглед.

— Мис Волп?

Тя се стресна и откликна:

— Да?

— Старецът с пазарската торба, мис Волп. След изповедта си, остана ли в църквата, или си тръгна?

За момент тя го погледна с изцъклени очи, после отговори:
— Може и да съм го видяла да излиза. Не съм сигурна.
— Не сте сигурна?
— Не, не съм.
— Но мислите, че може да е излязъл.
— Да, може.
— Забелязахте ли нещо странно в поведението му?
— Странно?
— Мистър Коулман, забелязахте ли нещо странно?
— Просто изглеждаше малко склерозирал — отговори Коулман.
— Сметнах, че заради това се задържа толкова дълго.
— Казахте, че е бил над седемдесет?
— Там някъде. Вървеше доста немощно.
— Вървеше? Накъде вървеше?
— Към мястото си.
— Значи е останал в църквата — погледна го Киндерман.
— Не, не съм казал това — възрази Коулман. — Отиде до мястото си и може би е казал покаянието си. След това може да си е тръгнал.
— Правилно ме коригирахте, адвокат. Благодаря ви.
— Много добре. — В очите на адвоката проблесна пламъче на задоволство.
— Ами човекът с бръснатата глава и другият с винтягата? — допълни Киндерман. — Може ли някой да ми каже дали те са останали в църквата, или са излезли?
Не последва отговор.
Киндерман извърна поглед към момичето.
— Мис Волп, човекът с винтягата. Изглеждаше ли странен по някакъв начин?
— Не — сви рамене Волп. — Искам да кажа, че не го забелязах чак толкова много.
— Не изглеждаше ядосан?
— Беше спокоен. Просто обикновен.
— Просто обикновен?
— Точно така. Малко си облизваше устните, това е всичко.
— Малко си облизваше устните?
— Ами да.

Киндерман се замисли върху това за секунда. После каза:

— Това е всичко. Благодаря, че ми отделихте от времето си. Сержант Аткинс, изведете ги. После се върнете. Важно е.

Аткинс заведе свидетелите до полицаия на вратата. Той беше там, на осем стъпки, но Киндерман го наблюдаваше с тревожна загриженост, сякаш Аткинс бе тръгнал на пътешествие до Мозамбик и можеше да не се върне.

Аткинс се върна и застана срещу него.

— Да, сър?

— Още нещо за еволюцията. Все казват, че това е случайност, че всичко е случайност и че е просто. Милиарди риби постоянно се плъосват на брега и един ден някоя умница се оглежда и казва: **Чудесно. Маями бийч. Фонтбло. Мисля, че ще поостана тук и ще подишам.** И, Боже, помогни ми, така се развива легендата за Праисторическия шаран. Но всичко това е schmeckle^[3]. Ако рибата диша въздух, тя се плъосва мъртва, няма оцелели и животът на плейбоя свършва. Значи добре, това е просто една популярна басня. Искаш я по-добре? Научно? Значи трябва да се подчиня. Истинската история е, че тази скумрия, която идва от студените дълбини, не остава на брега. Тя просто си поема малко дъх, мъничко, пробва, после се връща в океана, в интензивното, свири на банджо и пее песни за веселото си прекарване на сушата. Продължава да прави това и може би успява да диша малко по-дълго. Това определено също е възможно; а може би не. Но след цялата тази тренировка тя снася яйца и когато умира, оставя завещание, в което се казва, че децата ѝ трябва да се опитват да дишат на сушата, и го подписва: **Направете това за баща си. С любов, Бърни.** И те го правят. И продължава така, може би стотици милиони години, те продължават да се опитват, всяко следващо поколение става все по-добро заради тази тренировка, която преминава в гените им. И накрая една от тях, кльоцава, с очила, която винаги чете, никога не играе с момчетата в гимнастическия салон, тя вдишва въздух и продължава да диша, и скоро прави Наутилус три пъти в изворите Де Фюнияк и отива да духа заедно с schvartzers. Разбира се, не е нужно да се казва, всичките ѝ деца нямат проблеми с дишането, единственият им проблем е ходенето и може би повръщането. И това е историята от устата на учените в твоята доверчивост. Значи, добре, аз прекалено опростявам нещата. А те не?

Всеки тъпанар, който днес казва **гръбначно**, автоматично се счита за гений. Също и **тип**. Това ще те вкара безплатно в Космическия клуб. Науката ни дава много факти, но много малко *знания*. Що се отнася до тази теория за рибите, в нея има само един малък проблем — Бог забранява това и то ще ги възпре, макар че този проблем прави цялата работа невъзможна — и всички тези тренировки за дишане на въздух стават безпредметни с абсолютно максимална скорост. Всяка риба започва отново, от самото начало, а само за един живот в гените не се променя нищо. Големият лозунг за рибите гласи: **Ден по ден**.

Киндерман потърка разсеяно брадата си. Хвърли разсеян поглед наоколо.

— Не казвам, че съм против еволюцията. С нея всичко е наред. Да вземем историята за влечугите обаче. Помисли за това. Те излизат на сухата земя и снасят яйцата си. Дотук всичко е вятър, нали? Лесна работа. Но малкото влечуго в яйцето има нужда от вода или ще пресъхне в яйцето и никога няма да се роди. Отгоре на това то има нужда от храна — всъщност от *много* храна — защото се излюпва като пораснала, велика, голяма личност. Междувременно не се безпокой. Трябва ти? Имаш го. Защото вътре в яйцето се появява много жълтък и казва: **Аз съм тук**. Това е храната. А белтъкът на яйцето служи като вода. Но белтъкът на яйцето има нужда от специална обвивка около себе си или цялата работа се изпарява и ти казва: Аз си тръгвам. Тогава идва черупката, направена от кожна материя, и влечугото се усмихва. Твърде бързо. Не е толкова лесно. Защото през тази черупка сега ембрионът не може да се отърве от изпражненията си. Значи ни трябва мехур. Не ти ли се гади малко от това? Ще побързам. Ще трябва и някаква бургия, някакъв инструмент, който малкият ембрион да използва, за да се измъкне от здравата, твърда черупка. Има и още, но засега е достатъчно, ще спра, стига толкова. Защото, Аткинс, всички тези промени в яйцето на влечугото трябва да станат *наведнъж*! Чуваш ли? *Всички наведнъж*! Ако само една от тях липсва, всичко е свършено и ембрионите ще си правят срещи в Сахара. Не можеш да вземеш жълтъка и да го задържиш милион години, докато дойдат черупката или мехурът, весели и самодоволни, й кажат: **Съжалявам, закъснях, равинът говори прекалено дълго**. Ти поемаш отговора. Всяка промяна трябва да бъде извършена точно на момента, преди да се появи другата. Междувременно, сега си говорим за влечугите. Говори с

хората от Окифеноки^[4], те ще ти кажат. Но как е възможно това? Всички промени в ембриона стават наведнъж по някаква невероятна случайност? Гарантирам ти, че само слабоумните могат да се съгласят с това твърдение. Междувременно, що се отнася до това убийство, убиецът е и убиец на Кинтри. Без употреба на моментален парализиращ агент днес тук нямаше да имаме убийство. Щеше да има викове. Това не можеше да бъде направено. Втора точка: сега имаме петима заподозрени: Маккой, Патерно, човека с пазарската торба, човека с бръснатата глава и човека с белия панталон и черната вълнена винтяга. Обаче това са дивашки, неизразими с думи престъпления и ние търсим психопат с медицински познания. Маккой го познавам и той е поносимо нормален в определени граници, включително и в спалнята си, където ляга така, че да вижда всяка дреха, която притежава. Доколкото знам, няма никакви медицински познания. Същото се отнася и до Патерно. Само за да спазим протокола и да бъдем абсолютно изрядни, вземи медицинския му картон от **Билис**. Междувременно убиецът не би се навъртал насам, така че можем да изключим абсолютно Маккой и Патерно. Някой от другите е. Трета точка: може старецът да го е направил. За обезглавяване с жица или с голяма ножица не трябва много сила. Един остър нож също би свършил работа, нещо като скалпел. Старецът е останал в изповедалнята много дълго и може просто да се е престорил на изкуфял. Също така той е бил последният, който е видял свещеника. Това е сценарий номер едно. Но човекът с винтягата също може да го е направил. Затворил е преградата, така че човекът с пазарската торба да не види, че свещеникът е мъртъв. Старецът междувременно чака, но си тръгва без дори да види свещеника. Може би му е станало задушно, може да му е писнало; и ако е склерозирал, както ни внушава Коулман, той може да си е помислил, че вече се е изповядал, докато всъщност е дремел в тъмното. Това е сценарий номер две. В третия сценарий убиецът е човекът с бръснатата глава. Той убива свещеника, затваря преградата и излиза от изповедалнята. Но човекът с винтягата е видял свещеника след това, което означава, че той е бил жив. Може да е станало така. Човекът с винтягата чака, докато бръснатата глава извършва убийството. Може би човекът с винтягата се изнервя от цялото това чакане и решава да си тръгне, без да се изповяда. Може да

си е помислил, че пропуска твърде много от месата. Всяка причина е възможна — заключи Киндерман. — **Останалото е мълчание.**

Рецитацията, отнасяща се до убийството, бе изпълнена в бърз, разрушителен ритъм. Аткинс заподозря, че отклоненията на Киндерман маскират работата на ума му на някакво друго ниво и може би бяха необходими на това ниво, за да може то да функционира. Сержантът кимна. Изпита любопитство за въпроса, който преди това Киндерман бе поставил на Патерно за звуците от плъзгането на преградите. Но знаеше, че е по-добре да не пита.

— Взе ли ми отпечатъците, Райън? — попита през рамо Киндерман.

Аткинс се огледа. Райън приближаваше зад гърба му.

— Да, всичките — отговори Райън.

Киндерман го погледна безизразно и промърмори:

— По един ясен комплект ще бъде достатъчно.

— Добре, имаме го.

— Отвътре и отвън, разбира се.

— Не и отвътре.

— Ще ти прочета правата. Слушай внимателно — процеди Киндерман.

— Как, по дяволите, да ги снемем, докато трупът все още е в изповедалнята?

Така си беше. Думите бяха изречени, Стедман отдавна бе приключил с тялото. Бяха направени всички снимки. Оставаше само личният оглед от страна на Киндерман. Той го отлагаше. Познаваше мъртвия свещеник. Друг случай преди много време го беше свързал с него и от време на време, в течение на годините, той го виждаше заедно с Дайър, който му беше асистент. Веднъж пиха заедно бира в **Гробниците**. Киндерман го харесваше.

— Прав си — обърна се детективът към Райън. — Благодаря, че ми напомни. Честно, не знам какво щях да правя без теб.

Райън се обърна и се плюсна в края на пейката. Скръсти ръце и погледна кисело.

Киндерман отиде до задната изповедалня. Погледна към пода. Кръвта бе почистена и гладките сиви плочки блестяха от влагата. Известно време детективът остана там, задъхан; после внезапно вдигна поглед и отвори вратата на изповедалнята. Отец Бърмингам

седеше на един стол. Всичко бе изпоцапано с кръв, а очите на мъртвия свещеник бяха изцъкдени от ужас. Киндерман трябваше да погледне надолу, за да ги види. Главата бе отпусната в скута на Бърмингам. Ръцете му бяха протегнати, сякаш ги показваше на изложба.

Киндерман въздъхна няколко пъти, преди да се помръдне, после повдигна внимателно лявата ръка на свещеника. Огледа дланта и видя знака на Близнаци.

Пусна ръката и огледа другата. Десният показалец липсваше.

Киндерман пусна внимателно ръката и погледна към малкото черно разпятие, закачено на стената зад стола. За момент замръзна на място. Обърна се внезапно и излезе. Аткинс беше там. Ръцете на Киндерман се плъзнаха в джобовете на палтото му и той впери поглед в пода.

— Кажи на Стедман. Да го изнесат и да снемат отпечатъците.

Тръгна бавно към предната част на църквата.

Аткинс го наблюдаваше. Толкова едър човек, а изглежда толкова окаян. Видя, че Киндерман спря в предната част на църквата и седна на една от пейките. Аткинс се обърна и отиде да намери Стедман.

Киндерман скръсти ръце в скута си и се втренчи замислено в тях. Почувства се изоставен. *План и причинност*, помисли си той. *Бог съществува. Знам го.* Много хубаво. Но за какво може да си мисли Той? Защо просто не се намеси? *Свободна воля.* Добре. Трябва да я запазим. Но дали просто не съществуваше ограничение за Божието търпение? Спомни си един ред от Дж. К. Честертън: **Когато драматургът се появи на сцената, пиесата свършва. Тогава нека да свърши. Кой има нужда от нея? Тя вони.** Умът му се понесе назад към възможността, че Бог е същество с ограничена сила. Защо не? Подобен отговор бе прост и директен. *Бог селяндур? Putz?* Не беше възможно. В скока на ума му от Бог към съвършенството нямаше преход. Беше замръзнала тъждественост.

Детективът поклати глава. Твърдението за Бог, който е по-малко от всемогъщ, му се стори по-страховито от всяко друго. Може би още повече. Смъртта бе край, поне без Бог. Но кой знаеше какво може да направи един несъвършен Бог? Ако е по-малко от всемогъщ, защо да не е по-малко от вездесъщ в добротата си, като суетния, капризен Бог на Йов? С цялата вечност на Негово разположение какви демонични нови мъчения не би могъл да измисли?

Ограничен Бог? Киндерман отхвърли тази мисъл. Бог Отецът на орбитите и на въртящите се мъглявини, и на луните, спътници на Сатурн, Авторът на гравитацията и на мозъка, Онзи, Който се спотайва в гените и в частиците, по-малки от атома — Той не можеше да се справи с рака или с някакви си плевели?

Вдигна поглед към разпятието над олтара и изражението на лицето му бавно стана твърдо и взискателно. *Какво е твоето участие в тази дяволска работа? Ще отговориш ли? Искаш ли да си извикаш адвокат? Да ти прочета ли правата? Спокойно. Аз съм твой приятел. Просто ще ми отговориш на няколко въпросчета, нали?*

Лицето на детектива започна да се отпуска и той погледна към разпятието с кротост и тихо учудване в очите си. *Кой си ти? Син Божии? Не, ти знаеш, че не вярвам в това. Просто попитах от учтивост. Нали нямаш нищо против, че съм малко откровен? Няма да навреди. Ако нещата се развият малко чувствително, ако напреднат доста, можеш да пораздрънкаш малко всички прозорци. Аз ще млъкна. Само прозорците. Това е достатъчно. Нямам нужда някакви сгради да падат на главата ми. Вече си имам Райън. Забелязал ли си? Йов някак си е избегнал това нещастие. Кой е сгрешил в този отдел? Няма значение, не искам да създавам неприятности. Между другото, аз не знам кой си ти, но ти си Някой. Кой може да не го забележи? Ти си Някой. Това е ясно като бял ден. Нямам нужда от доказателства, че ти си направил всички тези чудеса. На кого му пука? Това няма значение. Знаем. Знаеш ли откъде знам? От това, което ти каза. Когато чета: **Обичай врага си**, аз изтръпвам, полудявам и усещам, че в гърдите ми се носи нещо, нещо, което сякаш винаги е било там. Сякаш цялото ми същество е само заради тези няколко момента, състоящи се в пълно познаване на истината. И тогава разбирам, че ти си Някой. Никой земен не може да каже онова, което ти си казал. Никой даже не може да го измисли. Кой може да си го представи? Думите те повалят.*

Нещо друго, нещо малко, което си мислех, че мога да споделя с Теб. Имаш ли нещо против? Просто си говоря. На лодката, когато апостолите Те видели застанал на брега, и тогава разбрали, че това Си Ти и че Си възкръснал от мъртвите? Петър застанал на палубата в пълната си голота. Защо не? Той е рибар, той е млад, той трябва да се радва. Но точно тогава той не може да изчака лодката да

стигне до брега, толкова е развълнуван, толкова е не на себе си от радост, че това Си Ти. Така че грабва най-близката дреха — спомняш ли Си това? — но даже не иска да се бави да я облича. Просто я завързва около себе си и скача от лодката, а после започва да плува като луд към брега. Това нещо ли е? Когато и да си помисля за него, аз сияя! Това не е някаква си *goyischer* свята картинка, пълна с благоговение и скованост, и вероятно с лъжи; това не е някой образ за продан, някакъв мит. Не мога да повярвам, че това се е случило. Толкова е човешко, толкова изненадващо и толкова реално в същото време. Петър сигурно Те е обичал страшно много.

И аз. Това не Те ли стряска? Е, вярно е. Мисълта, че Ти винаги си съществувал, ми дава подслон; мисълта, че хората са могли да Те измислят, ми дава надежда; а мисълта, че Ти може би съществуващ, дори сега ми дава сигурност и радост, която не мога да побера у себе си. Бих искал да докосна лицето Ти и да Те накарам да се усмихнеш. Няма да навреди.

Стига толкова любезности. Кой си Ти? Какво искаш от нас? Да страдаме като Теб на Кръста? Добре, ние го правим. Моля Те, не страдай от безсъница заради този проблем. В това отношение всички ние сме в добра форма. Добре се справяме. Най-напред това е главното, което исках да Ти кажа. Също и Твоят приятел, отец Бърмингам, Ти праща поздрави.

[1] Meshugge (идиш) — луд, побъркан. — Б.пр. ↑

[2] Matzo (иврит) — плосък, незаквасен хляб, който евреите ядат на Пасха. — Б.пр. ↑

[3] Schmeckle (идиш) — глупости. — Б.пр. ↑

[4] Окифеноки — голяма блатиста местност в Югоизточна Джорджия и Североизточна Флорида. — Б.пр. ↑

ВТОРНИК, 15 МАРТ

7.

Киндерман пристигна в офиса си в девет. Аткинс го чакаше. Резултатите от лабораторията бяха дошли.

Киндерман седна на бюрото си и блъсна настрани разпилените книги, отворени и с обърнати надолу страници, за да направи място за напечатаните доклади. После ги прегледа. Употребата на сукцинилхолин при убийството на свещеника беше потвърдена. Имаше и отпечатъци, снети от металната дръжка от дясната преграда на изповедалнята, както и от дървената част около нея. Те съвпадаха с другите отпечатъци от предната страна на преградата, страната към богомолеца. Не бяха на свещеника.

Информацията от **Уошингтън поуст** не се беше променила. Аткинс бе направил проучване за Патерно, но Киндерман махна с ръка.

— Не ме интересува — рече той. — Или е Пазарската торба, или Винтягата. Моля те, не ме обърквай с фактите. Къде е Райън?

— Няма го — отговори Аткинс.

— Вярно, хич го няма.

Киндерман въздъхна и се облегна в стола си. После се втренчи в кутията с носни кърпички на бюрото си. Изглеждаше потънал в мислите си.

— Талидомидът лекува проказа — избърбори той разсеяно. Изведнъж се наведе напред към Аткинс. — Имаш ли някаква представа защо скоростта на светлината трябва да е най-високата скорост във вселената? — попита.

— Не — отговори Аткинс. — Защо?

— Не знам — сви рамене Киндерман. — Просто питах. Междувременно, докато сме на тази тема, знаещ ли какво казва твоята църква за природата на Ангела?

— Чиста любов — отговори Аткинс.

— Точно така. Даже падналият ангел, така казват. Защо не си ми казал това преди?

— Никога не сте ме питал.

— Трябва ли да обмислям всеки отделен въпрос?

Детективът измъкна зелена книга от обложката ѝ и бързо я отвори на бележката, сгъната восъчна хартия, с която някога бяха увивали туршия.

— Трябваше да се натъкна на това случайно — каза той. — То е тук, в тази книга, наречена **Сатана** от твоите lantzmen^[1], от всички свещеници и католически теолози. Слушай! — Детективът започна да чете: — **Знанието на ангела е свършено. Поради това огънят на ангелската любов не се разпалва бавно; той няма степени на просто тлеене; по-скоро ангелът е незабавно унищожение, ревящ пожар, пламнал с любовта, която никога няма да отслабне.** — Киндерман захвърли книгата обратно в купчината. — Казва се също, че това положение никога не се променя — паднал ангел, маднал ангел, каквото и да е. И защо тогава е цялото това напрежение за дяволите, които постоянно сноват нагоре-надолу и създават неприятности? Направо майтап! Това не може да бъде. Не и според твоята църква. — Той бе започнал да търси друга книга.

— Какво е значението на пръстовите отпечатъци? — попита го Аткинс.

— Аха! — Киндерман бе намерил каквото търсеше и отвори книгата на отбелязаната страница. — Можем да научим нещичко от птиците — промърмори той.

— Можем да научим нещичко от птиците? — повтори Аткинс.

Киндерман го изгледа свирепо.

— Аткинс, какво казвам аз точно в тази минута? Сега, обърни внимание. Слушай какво е казано тук за ливадната бърбица.

— Ливадната бърбица?

Киндерман го изгледа тайнствено.

— Аткинс, моля те не прави това отново.

— Не, няма.

— Не, *ти* няма. Сега *аз* ще ти кажа как бърбицата — Киндерман изчака, — как бърбицата си строи гнездо. Това е невероятно! — Той погледна към книгата и зачете: — **Ливадната бърбица използва различни строителни материали: мъх, паяжина, лишеи и пера.**

Най-напред си намира клон, който се разклонява по подходящия начин. После събира мъх и го поставя в разклонението. Повечето от мъха пада, но птицата упорства, докато няколко парчета залепнат. После преминава на паяжината, която втрива в мъха, докато залепне, а после я разтяга и я използва за връзване. Тази дейност продължава, докато се оформи платформата. А сега птицата се връща отново към мъха и започва да гради чашката около него, първо със странично плетене, а после с вертикално; прави всичко това в седнало положение, въртейки постоянно тялото си. Когато чашката започне да се оформя, започва нов модел на действие: притискане с гърди и утъпкване с крака. После, когато една трета от чашката е завършена, птицата започва да събира лишеи, които трябва да покрият външната страна на гнездото, като тук се използват множество акробатически маневри. Когато са готови две трети от чашката, строителната дейност се променя така, че да остави изкусно изработена дупка за вход на най-удобното за достъп място. После стената около дупката се заздравява, завършва се куполът на гнездото и започва украсата с пера. — Киндерман остави книгата. — А ти си мислеше, че е лесно, Аткинс, да строиш гнезда, а? Някакви си готови плоскости от Финикс? Виж какво става! Птицата трябва да има някаква представа за това как ще изглежда гнездото и освен това да има идея, че — малко мъх тук, малко лишеи там — че всичко това са стъпки по посока към идеалния модел. Това интелигентност ли е? Ливадната бъбрица има мозък колкото лещено зърно. Какво направлява тази удивителна дейност? Мислиш си, че Райън може да построи гнездо? Няма значение... Междувременно, като странична светлина, едно тихо малко сръгване, къде по дяволите е онзи стимул с **моркова и тоягата**, за който бихейвиористите^[2] ни говорят, че трябвал на птицата, за да извърши тези операции — тринайсет различни типа строителна работа? Б. Ф. Скинър е направил нещо много добро — през Втората световна война той обучил гълъби да станат пилоти камикадзе. Това е съвършено. Даже можеш да го видиш в някоя книга. Те си имали хубави, малки бомбички, завързани под коремчетата им, но станало така, че постоянно се губели и правели бомбени рейдове над Филадельфия. Толкова за липсата на свободна воля у човека. Що се отнася до тези пръстови отпечатъци, те не означават нищо — те само

потвърждават онова, което аз вече знаех. Убиецът е трябвало да затвори преградата, така че следващият на опашката да не види, че свещеникът е мъртъв. Направил го е, за да ни накара да заподозрем някой друг. Това е смисълът на много силния звук, който Патерно е чул при затварянето на преградата. Убиецът е искал да убеди всички наоколо, след като чуят, че свещеникът затваря преградата, че той се е изповядал и свещеникът е още жив. Ето откъде идва и колебливият звук при затварянето, за който ни каза Патерно. Плъзгане, колебание, а после се затръшва. Убиецът не може да я затвори докрай отвътре, така че привършва работата от своята страна на преградата. Отпечатъците са на убиеца. Това елиминира човека с бръснатата глава. Той е бил отляво. Отпечатъците и странните звуци са отдясно. Убиецът е или старецът с пазарската торба, или човекът с черната вълнена винत्या. — Киндерман стана и отиде да си вземе палтото. — Ще посетя Дайър в болницата. Върви да видиш старицата, Аткинс. Виж дали е проговорила. Дойде ли досието на Близнаци?

— Не, не е.

Обади се. Извикай свидетелите от църквата и направи портрети по описание на заподозрените. *Avanti!*^[3] Ще се видим край водите на Вавилон; усещам, че може би ще бъда готов за сериозно оплакване. — Той спря на вратата. — Шапката ми на главата ли е?

— Да.

— И това ако не е удобство...

Мина през вратата и после се върна.

— Тема за дискусия при някой друг случай: кой може да носи бял панталон през зимата? Мисъл. *Adieu*. Не ме забравяй. — Мина отново през вратата и изчезна. Аткинс се чудеше откъде да започне.

Киндерман се отби на две места на път към градската болница на Джорджтаун. Пристигна на бюро **Информация** с плик, пълен със сандвичи **Бяла кула**. В ръката си люлееше плюшено мече, облечено в светлосини шорти и тениска.

— О, мис — поздравя Киндерман.

Момичето на бюрото хвърли един поглед към тениската на мечето. На гърдите му беше написано: **АКО ТОЗИ, КОЙТО Я**

НОСИ, СЕ ПОЧУВСТВА ДЕПРЕСИРАН, НЕЗАБАВНО ПРЕДПИШЕТЕ ШОКОЛАД.

— Много е сладко — усмихна се момичето. — За момченце или за момиченце?

— За момченце — отговори Киндерман.

— Името му, моля?

— Отец Джоузеф Дайър.

— Правилно ли ви чух, сър? Казахте отец?

— Да. Отец Дайър.

Момичето хвърли един поглед към мечето, после към Киндерман и провери списъка на пациентите.

— Неврология, стая четиристотин и четири, на четвъртия етаж. Завийте надясно, след като излезете от асансьора.

— Благодаря ви много. Много сте мила.

Когато Киндерман пристигна в стаята на Дайър, свещеникът беше в леглото. Беше си сложил очилата за четене и седеше облегал, приятно погълнат от вестника, който държеше пред лицето си. *Дали знае?*, учуди се Киндерман. Може би не. Дайър бе приет по същото време, когато бе станало убийството. Детективът се надяваше, че оттогава са го държали постоянно зает и леко упоен. Разбра, че е така от откритото поведение на йезуита, от изражението на лицето му и, желаейки да знае за какво да се подготви, Киндерман приближи весело до леглото. Дайър не го забеляза, че стои там, и Киндерман огледа лицето му. Симптомите бяха добри. Но свещеникът бе погълнат от вестника. Дали ще прочете за убийството? Детективът погледна вестника, търсейки заглавието, и изведнъж замръзна.

— Е? Ще седнеш ли, или ще стоиш там и ще ми издишваш микробите си? — заинтересува се Дайър.

— Какво четеш? — попита пребледнелият Киндерман.

— Ами това е **Дамска мода**. И какво? — Погледът на йезуита се стрелна към мечока. Това за мен ли е?

— Просто го намерих на улицата. Помислих, че ще ти отива.

— О...

— Не ти ли харесва?

— Не съм сигурен за цвета — намуси се Дайър. После получи пристъп на кашлица.

— О, разбирам... Ти май ми каза, че ти няма нищо — каза Киндерман.

— Никога не се знае — процеди мрачно Дайър.

Киндерман се отпусна. Разбра, че Дайър е в добро здраве и все още не знае за убийството. Мушна мечока и плика в ръцете на Дайър.

— Ето, вземи ги — каза. Взе един стол, дръпна го до леглото и седна. — Не мога да повярвам, че четеш Дамска мода.

— Трябва да знам какво става — поясни Дайър. — Не мога да давам духовни съвети във вакуум.

— Не мислиш ли, че трябва да четеш някаква специализирана литература? Може би нещо за духовни упражнения?

— Това не може да ти даде представа за всички моди — вметна иронично свещеникът.

— Изяж хамбургерите — подкани го Киндерман.

— Не съм гладен.

— Изяж половин. Те са **Бяла кула**.

— Ами откъде е другата половина?

— От Космоса, твоята родина.

Дайър отвори плика.

— Е, един може.

Някаква ниска, пълна сестра влезе в стаята, поклащайки се. Очите ѝ бяха груби като на ветеран. Носеше гумен турникет и спринцовка. Приблужи до Дайър.

— Дойдох да ви взема малко кръв, отче.

— Пак?

Сестрата спря на място.

— Какво означава пак? — попита тя.

— Ами вече ми взеха преди десет минути.

— Будалките ли ме, отче?

Дайър показа малката, кръгла лепенка от вътрешната, страна на лявата си ръка.

— Ето дупката — посочи той.

Сестрата погледна.

— Сигурно е, по дяволите — изрече строго тя. Обърна се и излезе войнствено от стаята, после изкрещя в коридора: — Кой е дупчил този човек?

Дайър погледна през отворената врата.

— Направо обичам тези прояви на внимание — отбеляза начумерен той.

— Да, тук е хубаво — кимна Киндерман.

Отецът бръкна в чекмеджето на нощното си шкафче и извади снимка, откъсната от страниците на някакво списание. Подаде я на Киндерман.

— Запазих това за теб — каза му.

Киндерман погледна. На снимката се виждаше мустакат рибар до гигантски шаран. Надписът гласеше: **Ърнест Хемингуей, докато лови риба в Скалистите планини, хваща шаран, дълъг над пет фута, и после решава кога да не пише за това.**

Киндерман погледна сурово към Дайър.

— Откъде си го взел?

— От **Неделен пратеник** — каза Дайър. — Нали разбираш, започвам да се чувствам малко по-добре. — Извади един сандвич и започна да го яде. После додаде: — Ммм, благодаря, Бил. Страхотно е. Между другото шаранът все още ли е във ваната?

— Снощи беше екзекутиран. — Детективът гледеше как Дайър се захваща с втория си сандвич. — Майката на Мери плака много на масата. Колкото до мен, аз си взех една вана.

— Личи си — усмихна се Дайър.

— Харесват ли ти бургерите, отче? Това е **Лент**.

— Няма закъде да бързам — погледна го спокоен Дайър. — Аз съм болен.

— Децата гладуват по улиците на Калкута.

— Те не ядат крави — напомни му Дайър.

— Предавам се. Повечето евреи, когато си избераат свещеник за приятел, то винаги е някой като Тейлър де Шардан. А какво получавам аз? Свещеник, който знае последните модни новини и който третира хората, като кубчето на Рубик, винаги ги извива насам-натам в ръцете си, опитвайки се да подреди цветовете. Кой се нуждае от това? Не, наистина, ти си трън в tokis^[4].

— Искаш ли бургер? — Дайър му предложи плика.

— Да, мисля да си взема един. — Киндерман огладня, докато гледеше Дайър. Бръкна в плика и извади един бургер. — Туршията ме влудява — промърмори. — Ето какво става. — Той отхапа голяма хапка и вдигна поглед, виждайки, че докторът влиза в стаята.

— Добро утро, Винсент — поздрави Дайър.

Амфортас кимна и спря край долната част на леглото. Вдигна картона на Дайър и го огледа.

— Това е моят приятел лейтенант Киндерман — представи го Дайър. — Запознай се с доктор Амфортас, Бил.

— Приятно ми е да се запознаем — рече любезно Киндерман.

Амфортас като че ли не го чу. Той пишеше нещо в картона.

— Някой ми каза, че утре излизам — подхвърли Дайър.

Амфортас кимна и остави картона.

— Тук започва да ми харесва — продължи задявката Дайър.

— Да, сестрите са толкова сладки — допълни Киндерман.

За пръв път откак влезе в стаята Амфортас погледна директно към детектива. Лицето му си остана меланхолично и печално, но дълбоко в тъжните, мрачни очи нещо се раздвижи. *Какво си мисли той?* учуди се детективът. *Дали не чета малка усмивка зад тези очи?*

Контактът беше моментен, после Амфортас се обърна и излезе от стаята. В коридора зави наляво и изчезна.

— Много се смее този доктор — отбеляза Киндерман. — Откога Милтън Бърли^[5] практикува медицина?

— Нещастен човек — рече късо Дайър.

— Нещастен човек? Че какво му е? Ти вече сприятели ли се с него?

— Изгубил е жена си.

— О, разбирам.

— Просто не можа да го превъзмогне.

— Развод?

— Не, тя е починала.

— О, съжалявам. Скоро ли?

— Преди три години — отговори Дайър.

— Това е доста време — отбеляза Киндерман.

— Знам. Но е умряла от менингит.

— О...

— В него се е събрал ужасно много гняв. Той я лекувал лично, но просто не могъл да я спаси или да направи нещо, за да облекчи болката. Това направо го разкъсва. Довечера напуска отделението. Исква да посвети цялото си време на изследователска работа. Започнал я след смъртта ѝ.

— Какво изследване по-точно? — интересува се разсеяно Киндерман.

— Болката — отговори свещеникът. — Той изследва болката.

Киндерман прие този факт с интерес.

— Ти като че ли знаеш много за него — отбеляза той.

— Да, той наистина ми се откри вчера.

— Говорил е?

— Ами нали знаеш предимствата на католическата якичка. Тя действа като магнит на обърканите души.

— Трябва ли да си извадя някакви лични заключения от това?

— Ако ботушът ти става, обуй го.

— Той католик ли е?

— Кой?

— Тулуз Лотрек. За кого друг бих могъл да говоря, ако не за доктора?

— Ами ти често се отклоняваш.

— Това е стандартна процедура, когато подхождаш към някой смахнат. Амфортас католик ли е, или не?

— Католик е. От години идва на дневната меса.

— Коя меса?

— В шест и трийсет сутринта в **Света Троица**. Между другото мислих си за твоя проблем.

— Какъв проблем?

— Проблемът за злото — уточни Дайър.

— Това е само *мой* проблем, така ли? — слиса се Киндерман. — На какво ви учат във вашите училища? Постоянно ли размахваш теологическата си кошница в Щраусовата семинария за слепи^[6]? Това е проблем на всички.

— Разбирам — смънка Дайър.

— Това е нещо ново.

— Ти най-добре се дръж по-добре с мен.

— Разбирам, че мечокът е единственият боклук.

— Мечокът ме разчувства силно и дълбоко. Може ли да говоря?

— Твърде опасно е — отговори Киндерман. После въздъхна и вдигна вестника. Отвори на една страница и се зачете. — Давай, слушам те с най-изостреното си внимание подкани го той.

— Ами мислех си — поде Дайър, — да съм тук в болницата и всичко това.

— Да бъдеш тук, в болницата, когато ти няма нищо — поправи го Киндерман.

Дайър не му обърна внимание.

— Започнах да си мисля за някои неща, които чух за операциите.

— Тези жени почти нямат дрехи върху себе си — отбеляза Киндерман, погълнат от **Дамска мода**.

— Казват, че когато си под анестезия — продължи Дайър, — твоето подсъзнание разбира всичко. То чува как докторите и сестрите си говорят за теб. Усеща болката от скалпела. — Киндерман вдигна очи от вестника и го погледна. — Но когато се събудиш от упойката, сякаш нищо не се е случило — усмихна се колебливо Дайър. — Така че може би когато всички ние се върнем при Бога, така ще стане и с цялата болка от света.

— Това е вярно — отбеляза Киндерман.

— Съгласен си с мен? — удиви се Дайър.

— Имам предвид подсъзнанието — обясни Киндерман. — Някои психолози, все големи, велики имена от миналото, те са правили всякакви експерименти и са открили, че вътре в нас съществува второ съзнание, онова нещо, което ние наричаме подсъзнание. Алфред Бине, той е един от тях. Слушай! Веднъж Бине направил следното. Взема едно момиче и го хипнотизира, нали? Казва ѝ, че оттогава нататък тя няма да може да го вижда, да го чува или да знае какво прави той. Слага в ръката ѝ молив, слага лист хартия пред нея. Някой друг в стаята започва да говори с момичето и му задава много въпроси. Бине междувременно също ѝ задава въпроси; и докато говори с първия психолог, момичето *в същото време* записва отговорите на въпросите на Бине! Не е ли удивително? Нещо друго. В един момент Бине забива карфица в ръката ѝ. Момичето не усеща нищо; тя продължава да говори с първия психолог. Но междувременно моливът се движи и написва думите: **Моля, не ме наранявайте**. Това не е ли нещо? Както и да е, онова, което ти каза за хирургията, е вярно. Някой усеща цялото това рязане и зашиване. Но *кой* е той? — Изведнъж се сети за съня си и за загадъчното твърдение, изречено от Макс: **Ние имаме две души**.

— Подсъзнанието — замисли се Киндерман. — Какво е то? Кой е това? Какво общо има то с колективното подсъзание? Всичко това е част от моята теория, нали разбираш...

Дайър погледна настрани и направи нетърпелив жест.

— О, пак ли това — промърмори той.

— Да, теб те яде завистта, че Киндерман, големият ум, еврейският мистър Мото наред вас, сега е на път да разбие този проблем за злото — изрече нафукано Киндерман. После сви вежди. — Моят гигантски мозък е есетра, заобиколена от дребни рибки.

Дайър завъртя глава.

— Не мислиш ли, че това е, малко неподобаващо?

— Не, не мисля.

— Добре тогава, защо не ми разкажеш своята теория? Нека да я чуем и да привършим с нея — предложи Дайър. — Чийк и Чонг чакат в коридора; техен ред е.

— Твърде е огромно за твоя ум — нацупи се Киндерман.

— Че какво му е лошото, ако го свържем само с първородния грях?

— Малките бебета са отговорни за нещо, направено от Адам?

— Това е загадка — сви вежди Дайър.

— Това е майтап. Ще призная, че си поиграх малко с тази представа — прекъсна го Киндерман. Наведе се напред и очите му започнаха да искрят. — Ако грехът беше, че учените са взривили земята преди много милиони години с нещо като кобалтови бомби, от тази тsimmis щяхме да получим атомни мутации. Може би това създава вирусите, от които се раждат болестите, може би обърква даже цялата околна среда, така че от това стават земетресения и природни катастрофи. Колкото до хората, те изобщо полудяват и стават farmischt, и се превръщат в чудовища от ужасните мутации; започват да ядат месо като животните и всичко това отива в тоалетната и започва да харесва рокендрол. Не могат да направят нищо. То е генетично. Даже Бог не може да помогне. Грехът е състояние, което се предава чрез гените.

— Ами ако всеки човек наистина някога е бил част от Адам? — изложи нова гледна точка Дайър. — Имам предвид *физически* — всъщност една от клетките на неговото тяло?

Погледът на Киндерман внезапно стана подозрителен.

— Това не ти е неделен час по катехизис, отче! От всички тези игрички на бинго си станал малко хазартен. Как ти хрумна тази идея?

— Че какво й е? — сви рамене Дайър.

— Ти мислиш. Но тази теория не върши работа.

— Защо?

— Твърде еврейска е. Чрез нея Бог става малко opak. То е същото, което аз казах за гените. Нека погледнем нещата в очите — Бог може да прекрати тази глупава безсмислица когато си поиска. Може да започне нещата отново, от самото начало. Той не може да каже: **Адаме, измий си лицето, време е за вечеря** и да забрави за цялата работа, нали? Той не може да подреди гените? Евангелието те учи да прощаваш и да забравяш, но Бог не може? Оттук нататък е Сицилия? Пузо^[7] трябва да чуе това. За две секунди ще си имаме Кръстникът четири.

— Е, добре, каква е твоята теория тогава? — настоя Дайър.

Детективът погледна хитро.

— Все още работя върху нея, отче. Моето подсъзнание я подрежда.

Изгубил търпение, Дайър се обърна и отпусна глава във възглавниците.

— Това е отегчително — промърмори той. Очите му бяха вперени в угасналия екран на телевизора.

— Имам още едно малко загатване — предложи Киндерман.

— Бих искал да дойдат и да оправят това глупаво нещо.

— Престани да ме обиждаш и ме изслушай.

Дайър се прозина.

— То е от твоите Евангелия — продължи Киндерман. — **Каквото правиш на тези, мъничките, на Мен го правиш**^[8] — перифразира той.

— Тук можеха да имат поне играта **Космически нашественици**.

Дайър се обърна към него и го попита:

— Не можеш ли да ми вземеш някой вестник от павилиона?

— Какво, **Нешънъл Инкуайърър, Глоуб** или **Стар**?

— Мисля, че **Стар** излиза в сряда. Не е ли така?

— Бързам да намеря нещо общо между нашите планети.

Дайър изглеждаше обиден.

— Че какво лошо има в тези вестници? Мики Руни видял призрак, който приличал на Ейб Линкълн^[9]. Къде другаде можеш да разбереш за тези неща?

Детективът бръкна в джобовете си.

— Ето, имам няколко книги, които може да ти харесат — каза той на свещеника. Извади няколко с меки корици и Дайър погледна заглавията.

— Не са художествени — тросна се той сърдито. — Скучни. Не можеш ли да ми донесеш някой роман?

Киндерман стана немощно.

— Ще ти донеса роман — обеща. Приблужи до долния край на леглото и взе картоната. — Какъв? Исторически?

— **Съмнения** — уточни Дайър. — Стигнал съм до трета глава, но забравих да го взема със себе си.

Киндерман го погледна безизразно, после остави картоната. Обърна се и пое бавно към вратата.

— След обяд — каза той на Дайър. — Не трябва да се вълнуващ преди обяд. Аз също ще хапна.

— След като погълна три хамбургера?

— Два. Но кой ги брой?

— Ако нямат **Съмнения**, вземи **Принцеса Дейзи** — извика Дайър след него.

Киндерман излезе, поклащайки глава.

Той повървя малко по коридора и изведнъж спря. Видя Амфортас, застанал зад бюрото в приемната. Пишеше в някаква папка. Киндерман приблужи до него, а на лицето му се изписа изражение на трагична загриженост.

— Доктор Амфортас? — изрече скръбно детективът. Неврологът вдигна поглед.

Тези очи, помисли си Киндерман. Каква загадъчност има в тях!

— Става дума за отец Дайър — обясни детективът.

— Той е добре — каза тихо Амфортас. После отново насочи вниманието си към папката.

— Да, знам — кимна Киндерман. — Става дума за нещо друго. Нещо адски важно. И двамата сме приятели на отец Дайър, но аз не мога да му помогна в това. Само вие можете.

Настоятелният тон привлече погледа на лекаря и измъчените тъмни очи потърсиха очите на детектива.

— Какво има? — попита Амфортас.

Киндерман се огледа предпазливо.

— Не мога да ви кажа тук — прошепна. — Можем ли да отидем някъде другаде и да си поговорим? — Той си погледна часовника. — Може би на обяд — попита.

— Никога не обядвам — отговори Амфортас.

— Тогава просто елате с мен. Моля ви. Важно е.

Известно време Амфортас изследва очите му.

— Ами добре — рече най-накрая той. — Но не можем ли да поговорим в офиса ми?

— Гладен съм.

— Чакайте да си взема връхна дреха.

Амфортас изчезна и се върна облечен с тъмносиня плетена жилетка.

— Добре — изгледа той Киндерман.

Киндерман погледна към жилетката.

— Ще замръзнете — рече. — Вземете си палто.

— Това ми стига.

— Не, не, нещо по-топло. Отсега виждам заглавията: **Невролог повален от измръзване. Неизвестен дебелак се издирва за разпит.** Вземете си палтото, моля ви. Може би някоя винत्या. Нещо по-топло. Бих се почувствал виновен. Пък и вие не сте точно образец за добро здраве.

— Всичко е наред — прекъсна го спокойно Амфортас. — Но благодаря. Оценявам загрижеността ви.

Киндерман се предаде.

— Е, много добре — промърмори той. — Предупредих ви.

— Къде отиваме? Трябва да бъда наблизо.

— В **Гробниците** — каза Киндерман. — Хайде. — Хвана невролога под ръка и го поведе към асансьорите. — Това ще ви се отрази добре. Имате нужда от малко свеж въздух по бузите. Няма да отслабнете и от малко posh. Майка ви, тя знае ли за тези глупости с пропускането на обяда? Няма значение. Вие сте инат. Личи си. Желая й късмет. — Детективът хвърли един изпитателен поглед към доктора.

Усмиваше ли се? Кой знае? Той е труден, труден случай, помисли си Киндерман.

На път към **Гробниците** детективът задаваше въпроси за състоянието на Дайър. Амфортас изглеждаше погълнат от нещо друго и даваше кратки, стегнати отговори или само кимаше. Когато засегна въпроса за вероятността на симптомите, описани от Дайър, да предупреждават за мозъчен тумор, той обясни, че има такава възможност, но че в този случай те най-вероятно се дължат на напрежение и претоварване с работа.

— Претоварване? — възкликна недоверчиво детективът, докато слизаха по стълбите на **Гробниците**. — Напрежение? На кого би могло да му хрумне? Този човек е по-отпуснат от сварен макарон.

Масите в Гробниците бяха застлани с покривки на червени и бели квадрати, а на сферичния бар от черен дъб сервираха бира в големи стъклени халби. Стените бяха украсени с отпечатьци и литографии от миналото на Джорджтаун. Залата все още не беше претъпкана. Оставаха няколко минути до обяд. Киндерман зърна едно тихо сепаре.

— Ей там — посочи той.

Отидоха до сепарето и седнаха.

— Толкова съм гладен — възкликна Киндерман.

Амфортас не каза нищо. Беше навел глава. Гледаше надолу към ръцете си, сплетени пред него на масата.

— Ще хапнете ли нещо, докторе?

Амфортас поклати глава.

— Какво имате да ми кажете за Дайър? — попита. — Какво е чак толкова важно?

Киндерман се наведе напред с многозначително изражение на лицето.

— Не му оправяйте телевизора — каза.

Амфортас го погледна безизразно.

— Моля?

— Не му оправяйте телевизора. Ще разбере.

— Какво ще разбере?

— Не чухте ли за убийството на свещеника?

— Да, чух — кимна Амфортас.

— Свещеникът бе приятел на отец Дайър. Ако му оправите телевизора, той ще чуе новината. Не му носете и вестници, докторе. Кажете и на сестрите.

— Заради това ли ме доведохте тук?

— Не бъдете коравосърдечен — рече загрижено Киндерман. — Отец Дайър има деликатна душа. Един човек в болница в никакъв случай не бива да научава такива новини.

— Но той вече знае — прекъсна го Амфортас.

Детективът погледна леко смаян.

— Знае?

— Ние говорихме за това — обясни Амфортас.

Детективът погледна встрани с разбиране и примирение.

— Колко типично за него — кимна той. — Не е искал да ме тревожи със своя angst^[10] и се престори на човек, изпаднал в блажено неведение.

— Защо ме доведохте тук, лейтенант?

Детективът обърна глава. Амфортас го наблюдаваше напрегнато. Погледът му беше объркан.

— Защо ви доведох тук? — повтори Киндерман. Очите му бяха празни и подути, докато той се бореше да издържи на погледа на лекаря, а бузите му бързо започнаха да се зачервяват.

— Да, *защо*? Със сигурност не е заради телевизора — настоя Амфортас.

— Излъгах — изтърси детективът. Сега лицето му пламна, той погледна встрани и започна да клати глава и да се усмихва. — Толкова съм прозрачен — изкикоти се. — Не знам как да скрия чувствата си. — Обърна се отново към Амфортас и вдигна ръце над главата си.

— Да, виновен. Аз съм безсрамен. Излъгах. Не можах да се въздържа, докторе. Странни сили ме завладяха. Предложих им бисквитки и им казах: **Вървете си!**, но те знаеха, че съм слаб, и ме притиснаха: **Излъжи или за обяд ще получиш буламач и парче топъл пъпеш!**

— Едно тако^[11] би било по-ефикасно — отбеляза Амфортас.

Киндерман смъкна ръце удивен. Лицето на невролога остана неразгадаемо, продължаваше да гледа мрачно и без да премигва. Но дали това беше шега?

— Да, също и тако — изрече сковано Киндерман.

— Какво искате? — попита го Амфортас.

— Ще ми простите ли? Искам да науча нещо от вас.

— За какво?

— За болката. Тя ме влудява. Отец Дайър ми каза, че работите в тази област, че сте експерт. Имате ли нещо против? Изхитрих ви, за да можем да си поговорим на тази тема. Междувременно съм притеснен и ви дължа извинение, докторе. Простено ли ми е? Може би присъдата е отложена?

— Изпитвате постоянна болка?

— Да, един човек на име Райън. Но не за това става дума сега, не за това.

Амфортас продължи да съществува като едно мрачно присъствие.

— А за какво? — попита тихо той.

Келнерът с менюто се появи, преди детективът да успее да отговори. Беше с яркозелена вратовръзка и жилетка.

— И двамата ли сте за обяд? — попита учтиво той.

Предложи им менюто, но Амфортас махна с ръка.

— За мен не — каза тихо той. — Чаша черно кафе, моля. Това е всичко.

— И двамата няма да обядваме — допълни детективът. — Може ли малко чай с резенче лимон. И малко бисквитки. Имате ли от онези кръглите с джинджифил и ядки?

— Да, имаме, сър.

— Малко от тях. Между другото по какъв случай са вратовръзката и жилетката?

— Денят на свети Патрик^[12], За **Гробниците** той продължава цяла седмица — обясни келнерът. — Нещо друго, господа?

— Днес имате ли пилешка супа?

— С фиде.

— С каквото и да е. Донесете ми, моля.

Келнерът кимна и тръгна да изпълни поръчката.

Киндерман погледна към другата маса, където видя голяма халба, пълна със зелена бира.

— Всичко това е лудост — промърмори той. — Човекът тича насам-натам и гони змии като някой побъркан и вместо добре изолирана килия в някой дом за отдих, католиците го превръщат в

свещец. — Обърна се към Амфортас. — Малки градински змии, те са безвредни, даже не ядат картофите. Нима това е разумно поведение, докторе?

— Мислех, че сте гладен — отбеляза Амфортас.

— Не можете ли да оставите на човек поне мъничко достойнство? — попита Киндерман. — Добре де, това бе още една голяма лъжа. Винаги го правя. Аз съм напълно непоправим лъжец и срам за своето управление. Доволен ли сте сега, докторе? Използвайте мозъка ми за експерименти и разберете защо става така. Тогава поне ще имам някакво спокойствие, когато умирам — ще знам отговора. Проблемът направо ме влудява — цял живот.

В очите на доктора се появи призрак на усмивка.

— Споменахте болката — напомни той.

— Вярно. Вижте, знаете, че съм детектив в отдел **Убийства**.

— Да.

— Виждам много болка, която се причинява на невинните — рече тъжно детективът.

— И защо ви тревожи това?

— Каква е вашата религия, докторе?

— Католик съм.

— Добре тогава, вие ще разберете. Моите въпроси имат нещо общо с Божията доброта — поде замислено Киндерман — и с начините, по които малките невинни дечица могат да умрат. И накрая, спасява ли ги Бог от ужасната болка? Това е като в онзи филм **Ето, идва мистър Джордан**, където ангелът издърпва героя от катастрофичния самолет точно преди той да се разбие в земята. Чувам слухове за подобни дела. Може ли това да е вярно? Например в една автомобилна катастрофа. В колата има деца. Те не са наранени сериозно, но колата се подпалва, а децата за заклепени вътре и не могат да излязат. Изгорели живи, така пишеше по-късно във вестниците. Това е ужасно. Но какво са усещали те, докторе? Някъде чух, че кожата заспивала. Може ли това да е вярно?

— Вие сте странно ченге по убийствата — отбеляза Амфортас. Гледаше директно в очите на Киндерман.

Детективът сви рамене.

— Остарявам. Трябва да си мисля по малко за тези неща. Няма да навреди. Междувременно какъв е отговорът на моя въпрос?

Амфортас сведе поглед към масата.

— Никой не знае — отрони тихо той. — Мъртвите не ни казват. Могат да стават много неща — додаде още по-тихо. — Вдишването на дим може да убие преди пламъците. Или внезапен сърдечен удар, или шок. Нещо повече, кръвта се втурва към жизненоважните органи, опитвайки се да ги защити. Това обяснява докладите, че кожата *изтръпвала*. — Той сви рамене. — Не знам. Можем само да предполагаваме.

— И какво, ако всички тези неща не станат? — попита детективът.

— Всичко това е спекулация — напомни му Амфортас.

— Моля ви, докторе, спекулирайте. Това ме яде отвътре.

Келнерът пристигна с поръчката им. Понечи да остави супата пред детектива, но Киндерман го отклони с ръка:

— Не, дайте я на доктора — каза той, а когато Амфортас се опита да откаже, го прекъсна: — Не ме карайте да се обаждам на майка ви. В тази супа има витамини и неща, които се споменават само в Тора^[13]. Не упорствайте. Трябва да я изядете. Пълна е със странни благини.

Амфортас се предаде и позволи на келнера да я остави.

— О, мистър Маккой тук ли е? — попита Киндерман.

— Да, мисля, че е горе — кимна келнерът.

— Бихте ли го помолили да се видим за момент? Ако е зает, няма значение. Не е важно.

— Да, ще го помоля. Как се казвате, сър?

— Уилям Ф. Киндерман: Той ме познава. Ако е зает, всичко е наред.

— Ще му предам съобщението. — Келнерът се отдалечи.

Амфортас се втренчи в супата.

— От първото усещане до смъртта минават двайсет секунди. Когато нервните окончания изгорят, те престават да функционират и болката свършва. Може само да се предполага колко време преди това. Но не повече от десет секунди. Междувременно болката е възможно най-ужасната. Вие сте в пълно съзнание и я усещате остро. Адреналинът ви се изпомпва.

Киндерман клатеше глава, вперил поглед надолу.

— Как може Бог да позволи такъв ужас? Това е такава загадка. — Той вдигна поглед. — Мислите ли си за такива неща? Те не ви ли ядосват?

Амфортас се поколеба, после срещна погледа на детектива. *Този човек изгаря от желание да ми каже нещо*, помисли си Киндерман. *Каква е неговата тайна? Мисли си, че може да разбере болката и копнее да сподели това.*

— Може да съм ви заблудил — поде някак отнесено Амфортас. — Опитвах се да работя по вашите предположения. Онова, което не споменах, е, че когато болката стане непоносима, нервната система се претоварва. Тя се затваря и болката стихва.

— О, разбирам...

— Болката е странна — продължи замислено Амфортас. — Около два процента от хората, които биват облекчени от продължителна болка, развиват сериозни душевни разстройства веднага след облекчаването на болката. Правени са и експерименти с кучета — вдигна поглед към детектива той, — с доста странни изводи.

Амфортас продължи да описва на детектива серията от експерименти, проведени през петдесет и седма, в която няколко шотландски териера били отгледани в изолационни клетки от съвсем мънички до зрелостта им, така че били лишени от сблъсъци с окръжаващата среда, включително и от най-малките удари и одрасквания, които биха могли да им причинят дискомфорт. Когато праснали напълно, били приложени болезнени стимулации, но кучетата не реагирали нормално. Много от тях завирали носовете си в горящата кибритена клечка, отдръпвали се рефлексивно, а после веднага започвали отново да душат пламъка. Когато пламъкът изгасвал по невнимание, кучетата продължавали да реагират както преди на втората, даже на третата запалена клечка. Други пък изобщо не душели клечката, но не правели усилие да избягнат пламъка, когато експериментаторите докосвали носовете им с него множество пъти. Кучетата не реагирали на повтарящи се убождания с карфица. И обратно, кръвните братя на тези кучета, които били отгледани в нормална околна среда, разпознавали възможната опасност толкова бързо, че експериментаторите не могли да ги докоснат с пламъка или с карфицата повече от веднъж.

— Болката е много мистериозна — заключи Амфортас.

— Кажете ми честно, докторе, не би ли могъл Бог да измисли някакъв друг начин, за да ни защити? Някакъв друг вид предупредителна система, която да ни казва, че телата ни са в беда?

— Имате предвид нещо като автоматичен рефлекс?

— Имам предвид нещо като камбана, която започва да бие в главите ни.

— И какво ще стане тогава, когато срежете артерия? — попита Амфортас. — Ще си завържете ли веднага турникет или ще почакате, докато камбаната ви започне да бие? Ами ако сте дете? Не, това просто не помага.

— Защо тогава не може нашите тела да бъдат направени безчувствени към болката?

— Питайте Бог.

— Питам вас.

— Не знам отговора — сви рамене Амфортас.

— Какво всъщност правите във вашата лаборатория, докторе?

— Опитвам се да науча как да спра болката, когато не се нуждаем от нея.

Киндерман изчака, но неврологът не додаде нищо повече.

— Изяжте си супата — окуражи го вежливо детективът. — Изстива. Като Божията любов.

Амфортас гребна една лъжица, после я остави. Калаената лъжица звънна по чинията.

— Не съм гладен — смотоледи той. Погледна си часовника. — Току-що се сетих за нещо. Трябва да вървя. — После вдигна поглед и се втренчи в Киндерман.

— Направо е чудо, че изобщо вярвате в Бога — каза Киндерман. — С цялото ваше познание за същността на болката.

— Мистър Киндерман? — Келнерът се върна. — Мистър Маккой изглежда ужасно зает там горе. Реших, че не трябва да го безпокоя. Съжалявам.

Детективът погледна настоятелно.

— Не, прекъснете го — каза.

— Но вие казахте, че не е важно.

— Не е. Но все пак го прекъснете. Аз съм своенравен. Никога не схващам. Стар съм.

— Ами добре, сър. — Келнерът като че ли се колебаеше, но тръгна към стълбите, които водеха към втория етаж.

Киндерман отново обърна внимание на Амфортас.

— Не мислите ли, че всичко това са неврони, всичко това, което ние наричаме душа?

Амфортас си погледна часовника.

— Току-що се сетих за нещо. Трябва да вървя.

Киндерман погледна озадачено. *Да не би да съм луд? Той току-що направи това.*

— Къде бяхте? — попита той.

— Моля — учуди се Амфортас.

— Няма значение. Слушайте, останете за малко. Имам още няколко неща наум. Те ме измъчват. Няма ли да останете още една минута? Освен това, неучтиво е да си тръгнете сега. Не съм си изпил чая. Нима това е цивилизовано? Даже шаманите не правят това. Те биха останали, биха поклащали сбръчканите си глави, докато мине времето, през което изкуфелият бял старец продължава да говори и да сантименталничи. Такива са обичаите. Да не би да съм задълбал твърде много в темата? Кажете ми честно. Хората постоянно ми казват, че говоря двусмислено и аз се опитвам да поправа това, макар че вероятно прекалявам. Вярно ли е? Бъдете откровен!

Върху лицето на Амфортас се появи приятно изражение. Той се отпусна и каза:

— С какво мога да ви помогна, лейтенант?

— Става дума за противоречието между мозъка и ума — започна сериозно Киндерман. — От години си мисля да се консултирам с някой невролог, но съм ужасно срамежлив, когато се срещам с нови хора. Междувременно ето ви вас. Чашата ми със супа прелива. Между другото, кажете ми, нима всички тези неща, които наричаме чувства и мисли, не са нищо повече от някакви неврони, които изгарят в мозъка?

— Имате предвид дали те са абсолютно същия *факт* като тези неврони?

— Да.

— *Ви*е какво мислите? — изгледа го с интерес Амфортас.

Киндерман погледна извънредно мъдро и кимна.

— Мисля, че са същите — каза той почти строго.

— Защо?

— Защо не? — възпротиви се детективът. — На кого му трябва да достигне до това нещо, наречено *душа*, щом мозъкът съвсем ясно върши същите неща? Прав ли съм?

Амфортас се понаведе напред. Беше докоснат някакъв нерв. Той заговори сърдечно.

— Да предположим, че гледате към небето — поде напрегнато той. — Виждате една огромна хомогенна шир. Дали тя е същият факт като модела на електрическите разтоварвания, които протичат между жиците в мозъка? Поглеждате един грейпфрут. Той произвежда кръгъл образ във вашето сетивно поле. Но мозъчната проекция на този кръг във вашите оптически сетива не е кръгла. Тя заема място, което е елипсовидно. Как тогава тези неща могат да бъдат един и същ факт? Когато мислите за Вселената, как я побирате в мозъка си? Или например предметите в тази стая? Те са оформени по-различно от всичко във вашия мозък, така че как те могат да станат същите неща в мозъка ви? Има още няколко загадки, които трябва да обмислите. Първото е **администраторът**, свързан с мисълта. Всяка секунда вие сте бомбардиран със стотици, може би хиляди сетивни впечатления, но вие ги филтрирате веднага, за да привършите целите си за момента, а тези безбройни решения се вземат всяка секунда, и то за по-малко от част от секундата. Какво взема това решение? Какво взема решението да се вземе решение? Ето още нещо, за което можете да си помислите, лейтенант: мозъците на шизофрениците често са по-добре устроени структурно от мозъците на хората без душевни проблеми, а някои хора, на които е отстранена по-голямата част от мозъка, продължават да функционират нормално.

— Ами онзи учен с електродите? — попита Киндерман. — Той докосва определена мозъчна клетка и човекът чува глас отпреди много време или изпитва определено чувство.

— Да, Уайлдър Пенфийлд — кимна неврологът. — Но неговите обекти винаги казват, не онова, което е предизвикал у тях с електродите, не е било част от тях; било е нещо, което са им *направили*.

— Изумен съм — ахна детективът — да чуя подобни твърдения от човек на науката.

— Уайлдър Пенфийлд не мисли, че умът е мозък — поясни Амфортас. — Нито сър Джон Екслес. Той е британски психолог, който

спечели Нобелова награда за своите изследвания на мозъка.

Киндерман сбърчи вежди.

— Така ли?

— Да, така. Ако умът беше мозък, тогава мозъкът има някои възможности, абсолютно ненужни за физическото оцеляване на тялото. Имам предвид учудването и самоувереността. А някои от нас стигат толкова далеч — вярват, че съзнанието не е съсредоточено в мозъка. Съществува някаква причина да подозираме, че цялото човешко тяло, включително и мозъкът, както и външният свят, са пространствено разположени в съзнанието. И една последна мисъл за вас, лейтенант. Това е афоризъм.

— Обичам ги.

— Този го обичам особено — почти се усмихна Амфортас. — **Ако масата на мозъка беше маса на ума, тогава мечката щеше да ми стреля в задника.** — И с това неврологът се наведе над супата си и започна да яде лакомо.

С периферното си зрение детективът видя, че Маккой се приближава към масата.

— И аз точно така усещам нещата — призна той на Амфортас.

— Какво? — лекарят погледна към детектива над лъжицата си.

— Поиграх си малко на адвокат на дявола. Съгласен съм с вас — умът не е мозък. Сигурен съм.

— Вие сте много странен човек — рече Амфортас.

— Да, вече го казахте.

— Искали сте да ме видите, лейтенант?

Киндерман вдигна поглед към Маккой. Той носеше пенсне и изглеждаше много спретнат. Все още бе облечен с цветовете на училището си: тъмносин блейзър и сив вълнен панталон.

— Ричард Маккой, запознайте се с доктор Амфортас — каза Киндерман, посочвайки към доктора. — Маккой се протегна и двамата се ръкуваха.

— Радвам се да се запозная с вас — изрече вежливо той.

— Аз — също.

Маккой се обърна към детектива.

— Какво има? — Той си погледна часовника.

— Чаят — каза Киндерман.

— Чаят?

— Какъв вид използвате напоследък?

— **Липтънс**. Както винаги.

— Вкусът му е някак си по-различен.

— За това ли искахте да ме видите?

— О, можем да си поговорим за стотици баналности и за какво ли не, но аз знам, че вие сте много зает човек. Ще ви оставя да си вървите.

Маккой погледна студено към масата.

— Какво сте поръчали? — попита той.

— Това е — осведоми го детективът.

Маккой го погледна хладно.

— Това е маса за шестима.

— Тъкмо си тръгвахме.

Маккой се обърна и си тръгна, без да каже нито дума.

Киндерман погледна към Амфортас. Той си беше изял супата.

— Много добре — избъбра щастливо Киндерман. — Майка ви ще получи добър доклад.

— Имате ли някакви други въпроси? — попита го Амфортас. Докосна чашата си с кафе. Беше изстинала.

— Сукцинилхолин хлорид — каза Киндерман. — Използвате ли го във вашата болница?

— Да. Искам да кажа, не аз лично. Но се използва при електрошокова терапия. Защо питате?

— Ако някой в болницата иска да открадне малко, може ли да го направи?

— Да.

— Как?

— Може да го вземе от количката с лекарства, когато никой не гледа. Защо питате?

Киндерман отново отклони въпроса му.

— Ами някой, който *не* работи в болницата, може ли да го направи?

— Ако знае какво търси. Трябва да знае разписанието за това кога е необходимо лекарството и кога се доставя.

— Вие работите ли понякога в психиатрията?

— Понякога. За това ли ме доведохте тук, лейтенант, да ме попитате за това?

— Не — отговори Киндерман. — Честно! Самата Божия истина. Но тъй като сме тук... — Той остави изречението недовършено. — Ако бях попитал в болницата, те, естествено, щяха да се престорят на много добри и да кажат, че това не може да стане. Разбирате ли? А докато си говорихме, разбрах, че вие ще ми кажете истината.

— Много мило от ваша страна, лейтенант. Благодаря ви. Вие сте много добър човек.

Киндерман усети как нещо му се изплъзва.

— Също; и аз си мисля така за вас. Без майтап — призна той. После се усмихна, спомняйки си нещо. — Знаете ли този израз **Без майтап**? Много го обичам. Наистина. Напомня ми за **Ето, идва мистър Джордан**. Джо Пендълтън го повтаряше постоянно.

— Да, спомням си.

— Харесвате ли филма?

— Да.

— И аз. Признавам си, че съм голям почитател на schmaltz^[14]. Но такава сладост и невинност в наши дни — е, няма ги вече. Какъв живот — въздъхна Киндерман.

— Това е подготовка за смъртта.

И още веднъж Амфортас изненада детектива. Сега той го оцени сърдечно.

— Това е вярно — кимна ентузиазирано Киндерман. — Някой друг път трябва да си поговорим за тези неща. — Детективът погледна печалните очи. Те бяха изпълнени с нещо, то преливаше от тях. Какво? Какво беше? — Изпихте ли си кафето? — попита го.

— Да.

— Аз ще поостана и ще платя сметката. Беше много мило от ваша страна да ми отделите от времето си, но знаей, че сте твърде зает. — Киндерман протегна ръка. Амфортас я пое и я стисна силно, после стана да си върви. Забави се за момент, загледан спокойно в Киндерман.

— Сукцинилхолинът — проговори той най-накрая. — Става дума за убийството. Прав ли съм?

— Да.

Амфортас кимна и се отдалечи. Киндерман го наблюдаваше как си проправя път край масите. После се изкачи по стълбите и изчезна. Детективът въздъхна. Извика келнера, плати сметката и се качи до

офиса на Маккой. Намери го там да разговаря със счетоводителя си. Маккой го погледна, неразгадаем зад очилата си.

— Този път да не е нещо във връзка с кетчупа? — попита глухо той.

Киндерман му махна с ръка. Маккой стана и приближи до него.

— Човекът на моята маса — рече Киндерман. — Добре ли видяхте лицето му?

— Много добре.

— И никога преди не сте го виждал?

— Не знам. Всяка година виждам хиляди хора в моите заведения.

— Не сте го видял на опашката за изповед вчера?

— О...

— Видяхте ли го?

— Не мисля така.

— Сигурен ли сте?

Маккой се замисли. После захапа долната си устна и поклати глава.

— Когато чакаш за изповед, не се заглеждаш много-много в другите хора. Повече гледаш надолу и си спомняш за греховете си. Ако съм го видял, то със сигурност не си спомням — каза той.

— Но сте видял човека с винтягата.

— Да. Просто не знам дали беше той.

— Можете ли да се закълнете, че не е бил той?

— Не. Но наистина не мисля, че е бил той.

— Не мислите.

— Не, не мисля. Наистина се съмнявам.

Киндерман излезе от офиса на Маккой и тръгна към болницата. Когато стигна там, той влезе в павилиона и прерови книжките. Намери **Съмнения**, грабна я от лавицата и поклати глава. Обърна една страница напосоки и я прочете. Той ще погълне това незабавно, заключи детективът и потърси още нещо, което да занесе на йезуита до изписването му. Видя **Докладът на Хайт за човека**, но после избра един готически роман.

Киндерман отиде до щанда за книги. Продавачката погледна заглавията.

— Сигурна съм, че много ще й харесат — каза тя.

— Да, и аз съм сигурен.

Киндерман огледа за някоя смешна дрънкулка, която да прибави към съкровището. Щандът бе затрупан с такива. После нещо привлече вниманието му. Той се втренчи, без да премигва.

— Искате ли още нещо?

Детективът не я чу. Извади от кутията един найлонов пакет. В него имаше няколко розови шноли, а на всяка беше изписано: **Грейт Фолз, Вирджиния.**

[1] Lantzmen (идиш) — сънародници. — Б.пр. ↑

[2] Бихейвиоризъм — психология на поведението; психологическа доктрина, чийто основоположник е американският психолог Джон Б. Уотсън. Според тази доктрина чрез наблюдение на поведението можем да извлечем единствено вярната психологическа информация; тя отхвърля концепцията за ума и съзнанието; стимулите на **моркова и тоягата** — стимулиране чрез награди (моркова) или заплахи (тоягата). — Б.пр. ↑

[3] Avanti (ит.) — Напред. — Б.пр. ↑

[4] Tokis (идиш) — задник. — Б.пр. ↑

[5] Милтън Бърли (1908–2002) — Американски комик и актьор, първата голяма американска телевизионна звезда. Бил е известен на милиони зрители като **Чичко Милти** и **Г-н Телевизия** по време на златната ера на телевизора. — Б.пр. ↑

[6] Има се предвид навикът на щрауса да заравя главата си в пясъка, когато усети опасност. — Б.пр. ↑

[7] Марио Пузо — американски писател, прочут с романите си за мафията, сред които най-известният е **Кръстникът**. — Б.пр. ↑

[8] ... и истина ви казвам: доколкото сте сторили *това* на одного от тия Мои най-малки братя, Мене сте го сторили — Матей, 25:40. — Б.пр. ↑

[9] Ейбрахам Линкълн — един от бащите на американската нация. — Б.пр. ↑

[10] Angst (нем.) — гняв, болка, мъка. — Б.пр. ↑

[11] Тако — мексиканско ястие, което се състои от пържена, прегънатата питка (тортила), напълнена с кълцано месо, нарязани зеленчуци и много пикантни подправки. — Б.пр. ↑

[12] Свети Патрик — (385–461 г. сл.Хр.) — британски мисионер; светец — патрон на Ирландия; денят му се празнува на 17 март.

Зеленото е националният цвят на Ирландия заради зелената детелина, която е символ на страната. — Б.пр. ↑

[13] Тора (иврит — tora), закон — Петокнижие. Цялата еврейска религиозна литература, включително Светото писание (Старият завет) и Талмуда. — Б.пр. ↑

[14] Schmaltz (идиш) — много сантиментална и банална музика, литература, кино и т.н. — Б.пр. ↑

8.

Психиатричното отделение в градската болница на Джорджтаун се помещаваше в просторното крило до неврологията и беше разделено на две главни секции. Едната представляваше отделение за тежките случаи. Тук бяха настанени хора, склонни към насилие — параноици и активни кататоници. Сред лабиринта от коридори и болнични стаи в това отделение имаше и изолирани килии. Охраната беше подсилена. Другата секция бе тъй нареченото открито отделение. Пациентите бяха безвредни за себе си и за останалите. Повечето от тях бяха възрастни и бяха настанени там заради различни степени на старческо оглупяване. Имаше също депресирани и шизофреници, както и алкохолици, пациенти, прекарвали удар, и жертви на болестта на Алцхаймер, които бяха в състояние на преждевременно оглупяване. Сред тези случаи имаше и шепа пациенти, които бяха отдавнашни пасивни кататоници. Напълно отделени от окръжаващата среда, те прекарваха дните си в пълна неподвижност, често с фиксирани, странни изражения на лицата. Понякога се стряскаха от човешка реч и ставаха изключително податливи към внушение, приемайки заповеди, които изпълняваха безпрекословно. В откритото отделение изобщо нямаше охрана. Всъщност на пациентите беше позволено да излизат свободно за цял ден или даже за няколко дни. За това бе необходимо само да бъде подписана заповед от някой от лекарите или, по-често, от дежурната сестра, или даже от социалния работник.

— Кой я изписа? — попита Киндерман.

— Сестра Алертън. По случайност точно сега тя отново е дежурна. Ще дойде тук след секунда — отвърна Темпъл.

Седяха в офиса му, тясна, малка кутийка в ъгъла на коридора до сестринската стая в откритото отделение. Киндерман огледа стените. Бяха покрити с грамоти и снимки на Темпъл. Две от снимките го показваха заел боксьорска стойка. Изглеждаше млад, деветнайсет-двайсет годишен, и носеше ръкавиците, тениската и шлема на боксьорите от колежа. Погледът му беше заплашителен. Всички други снимки показваха Темпъл, прегърнал красива жена, с различни жени на различните снимки, и на всяка той се усмихваше към фотоапарата.

Киндерман сведе поглед към бюрото, където видя очукана, зелена скулптура на Ескалибур, мечът от легендата за крал Артур. В основата ѝ бяха гравирани думите: **Да се извади при спешен случай.** Приковано отстрани на бюрото се виждаше мотото: **Алкохолик е онзи, който пие повече от доктора си.** По разхвърляните книжа бе посипана пепел от цигари. Погледът на Киндерман се стрелна към Темпъл, избягвайки горната част от панталона на психиатъра, където ципът му беше разкопчан.

— Не мога да повярвам — възкликна детективът, — че са позволили на тази жена да излезе без придружител.

Бяха хванали следите на старицата от кея. След като излезе от павилиона, Киндерман показва снимката ѝ на всяко бюро за прием, започвайки от първия етаж. На четвъртия, в психиатрията, я разпознаха като пациентка на откритото отделение. Казваше се Мартина Отси Ласло. Беше прехвърлена от окръжната болница, където бе прекарала четиридесет и една години. Най-напред болестта ѝ бе класифицирана като лека кататонична форма на деменция прекокс, тип оглупяване, който започва в юношеството. При прехвърлянето на Ласло в градската болница след откриването ѝ през седемдесета диагнозата си останала, но терминологията се беше променила.

— Да, прегледах историята ѝ — каза Темпъл — и веднага разбрах, че е сбъркана. Ставаше нещо друго. — Той запали пурета и хвърли клечката невнимателно към пепелника на бюрото. Тя не го улучи и тупна върху отворената медицинска история на някакъв шизофреник. Темпъл погледна пропуска си мрачно. — Хей, вече никой не ги знае какво правят. Била е в окръжната толкова дълго, че никой не знае първоначалната информация за нея. Загубили са първите ѝ документи. После аз я огледах и видях, че постоянно прави тези глупави движения. С ръцете. Движи ги ето така — Темпъл започна да демонстрира на Киндерман, но детективът го спря.

— Да, видях ги — рече тихо Киндерман.

— О, така ли?

— Сега тя е в нашето арестантско отделение.

— Много добре за нея.

Киндерман не го хареса от пръв поглед.

— Какво е значението на тези движения? — попита той.

Леко почукване на вратата прекъсна отговора.

— Влезте — извика Темпъл. Влезе привлекателна млада сестра към двайсетте. — Ама не си ли ги избирам? — попита Темпъл, поглеждайки дяволито към детектива.

— Да, докторе?

Темпъл се обърна към сестрата:

— Мис Алертън, вие ли изписахте Ласло в събота?

— Моля?

— Ласло. Вие я изписахте в събота, нали така?

Сестрата погледна озадачено.

Ласло? Не, не съм.

— Какво е това тогава? — попита Темпъл. Той взе нареждането от бюрото и започна да чете съдържанието му на глас пред сестрата. **Обект: Ласло, Мартина Отси. Действие: Разрешение да посети брат си във Феърфакс, Вирджиния, до двадесет и втори март.** — После Темпъл подаде нареждането на сестрата. — Датата е от събота и е подписано от вас — приключи той.

Сестрата се намръщи още повече и прегледа нареждането.

— Това е било по време на вашата смяна — настоя Темпъл. — От два следобед до десет.

Сестрата го погледна.

— Сър, не съм писала това — изрече напрегнато тя.

Лицето на психиатъра се зачерви.

— Да не ме будалкаш, маце?

Сестрата се ядоса и се обърка от погледа му.

— Не, не съм. Кълна се! Тя даже не беше си тръгнала. Направих проверка в девет и я видях в леглото й.

— Това вашият почерк ли е? — попита Темпъл.

— Не. Искам да кажа *да*. О, не знам — заекна Алертън. Отново се втрени в нареждането. — Да, прилича на моя почерк, но не е. Има нещо различно.

— Какво е различно? — попита Темпъл.

— Не знам. Но знам, че не пиша така.

— Дайте да видя. — Темпъл дръпна нареждането от ръката ѝ и взе да го разглежда. — О, виждам — сети се той. — Имате предвид тези малки кръгчета, нали? Малките кръгчета над *i* на мястото на точките?

— Може ли и аз да го видя? — помоли Киндерман. Протегна ръка за формуляра.

Темпъл му го подаде.

— Разбира се.

— Благодаря. — Киндерман огледа документа.

— Не съм писала това — настояваше сестрата.

— Да, мисля, че сте права — промърмори Темпъл.

Детективът вдигна поглед към психиатъра.

— Какво казахте току-що? — попита той.

— О, нищо. — Темпъл погледна към сестрата. — Всичко е наред, маце. Намини през почивката и ще те черпя едно кафе.

Сестра Алертън кимна, после се обърна бързо и излезе от стаята.

Киндерман върна нареждането на Темпъл.

— Това е странно, не мислите ли? Някой фалшифицира разрешение за изписване на мис Ласло?

— Това е лудница. — Психиатърът вдигна ръце.

— Че защо му е на някой да прави това? — разсъди на глас Киндерман.

— Току-що ви казах. Не всички луди наоколо са пациенти.

— Имате предвид някой от персонала?

— Заразно е.

— И кой по-точно от вашия персонал, моля ви?

— А, ами, по дяволите... Няма значение...

— Няма значение?

— Будалках се.

— Сякаш не сте много загрижен за това...

— Не, не съм. — Темпъл хвърли нареждането на бюрото и то се приземи върху пепелника. — Мамка му! — Премести го. — Вероятно някоя глупава стажантска шегичка или някоя птичка, която има нещо против мен.

— Но ако беше така — отбеляза сериозно детективът, — почеркът несъмнено щеше да прилича на *вашия*.

— Имате право.

— Това е известно като параноя, нали така?

— Умно ченге. — Темпъл присви очи, почти ги затвори. Синьосивата пепел от пуретата падна върху рамото на сакото му. Той го

бръсна и там остана петно. — Може и сама да си го е написала — предположи замислен.

— Мис Ласло?

Темпъл сви рамене.

— Може да стане.

— Наистина?

— Не, съмнявам се.

— Някой видял ли е мис Ласло да излиза? Имало ли е някой с нея?

— Не знам. Ще разбере.

— Проведена ли е друга проверка по леглата след девет?

— Да, нощната сестра прави проверка в два — кимна Темпъл.

— Бихте ли я попитал дали е видяла мис Ласло в леглото?

— Да, ще го направя. Ще оставя бележка. Слушайте, какво му е толкова важно на всичко това? Има ли нещо общо с убийствата?

— Какви убийства?

— Ами нали знаете. Онова хлапе и свещеникът.

— Да, има — промърмори Киндерман.

— И аз така си помислих.

— Защо си помислихте така?

— Е, не съм чак толкова глупав.

— Не, не сте — съгласи се Киндерман. — Вие сте изключително интелигентен човек.

— Е, какво общо има Ласло с тези убийства?

— Не знам. Замесена е, но не директно.

— Объркан съм.

— Постоянно състояние на човека.

— Не е ли истина? — каза Темпъл. — Значи е по-безопасно да я върнем тук? — попита напрегнато.

— И аз мисля така. Междувременно, убеден ли сте, че нареждането е фалшифицирано?

— Няма съмнение.

— Кой го е фалшифицирал?

— Не знам. Постоянно повтаряте едни и същи въпроси.

— Има ли някой от персонала ви, който да поставя кръгчета над
i?

Темпъл погледна Киндерман директно в очите, а след кратка пауза се обърна и каза:

— Не. — Изрече го подчертано.

Твърде подчертано, помисли си Киндерман. Детективът го наблюдава известно време. После попита:

— А сега, какво е значението на странните движения, които прави мис Ласло?

Темпъл се обърна отново към него със самодоволна усмивка.

— Нали разбирате, в много отношения моята работа прилича на вашата. Аз съм детектив. — Той се наведе напред към полицаия. — Сега, ето какво направих. Това ще ви хареса, знам го. Движенията на Ласло притежават определен модел, нали така? Той винаги е един и същ, Темпъл имитира жестовите ѝ. — И един ден влизам в обуварницата и чакам да ми поправят токовете. Гледам как онзи обувар зашива обувките. Нали знаете, правят го с машина. Отивам аз при него и го питам: **Каж ми, как го правеше, преди да се появят машините?** Беше стар и говореше с акцент, нещо като сърбохърватски. Аз действах по подозрение, нещо, което ми дойде наум точно когато си седях там. **Правехме го на ръка**, казва ми той и се смее. Мисли си, че съм тъп. И аз му казах: **Хайде, покажи ми.** Той ми казва, че бил зает, но аз му предложих малко пари, мисля, че бяха пет кинта, и той сяда, слага обувката ми между коленете си и започва да работи с тези въображаеми дълги кожени ленти, които по-рано използвали, за да прикрепят токовете към обувките. И да не повярваш, движенията му приличаха съвсем точно на онези, които Ласло прави постоянно. Така беше! Същите движения! Аз веднага се свързах с брат ѝ във Вирджиния и му зададох няколко въпроса. Познайте какво излезе? Точно преди да се побърка, Ласло била зарязана от нейния любим, човека, за когото си мислела, че ще се ожени за нея. Можете ли да познаете каква е била неговата професия?

— Бил е обувар?

— Право в целта. Тя не могла да понесе загубата, така че се *превърнала* в него. Когато той я напуснал, тя била само на седемнайсет години, но през целия си живот се идентифицирала напълно с този човек. Вече петдесет и две години.

Киндерман се натъжи.

— Какво ще кажете за това — добра детективска работа, а? — усмихна се сърдечно психиатърът. — Или го имате, или не. Това е инстинкт. Появява се в ранна възраст. Когато бях стажант, работих по документите на един пациент, депресиран. Един от симптомите му бе щракане в ухото, което чувал постоянно. Така че след като го разпитах, изведнъж ми хрумна нещо. **В кое ухо чуваш щракането?**, попитах го аз. И той ми каза: **Постоянно го чувам в лявото. И никога в дясното?**, попитах. А той отговори: **Не, чувам го само в лявото. Имаш ли нещо против да послушам?**, попитах пак. А той ми каза: **Не.** И аз сложих ухото си до неговото и се заслушах. И, Боже мой, знаете ли, че и аз чух щракането? Съвсем силно. Чукчето в тъпанчето му постоянно се изплъзваше и издаваше този звук. Излекувахме го чрез операция и го облекчихме от това. То продължавало почти шест години. Заради щракането той си помислил, че е полудял и поради това се депресирал. Щом разбра, че щракането е *истинско*, преодоля депресията за една нощ.

— Това наистина е нещо — отбеляза Киндерман. — Наистина.

— Много често използвам хипноза — продължи оживен Темпъл. — Много лекари не я харесват. Мислят, че е твърде опасна. Но нима тези хора са по-добре така, както са сега? Боже, за да бъдеш добър, трябва да бъдеш едновременно детектив и изобретател. И отгоре на всичко трябва да бъдеш *творец*. Винаги. — Той се разкикоти. — Тъкмо си мислех — продължи, явно сетил се за друга история. — Когато бях студент по медицина и практикувах в гинекологията, там имаше една пациентка, жена, преминала четиридесетте, която получаваше някакви тайнствени болки в катеричката. Висейки около нея, аз се убедих, че мястото ѝ определено е в психиатрията. Бях сигурен, че е мръднала, ама наистина откачена. Разговарях за нея със стажанта по психиатрия, а той отиде и поговори с нея за малко и после ми каза, че не е съгласен с мен. Е, мина време, а аз все повече се убеждавах, че тя е пълно куку. Но стажантът от психиатрията не ме слушаше. И един ден отидох в стаята на тази жена. Носех си къса стълба и гумен чаршаф. Заклучих вратата, завих я с чаршафа чак до шията, качих се на стълбата, извадих си пишката и се изпиках на леглото. Тя не можеше да повярва на очите си. Аз слязох от стълбата, сгънах чаршафа и излязох от стаята, понесъл стълбата и чаршафа. После зачаках благоприятния момент. Може би един ден след това

срещнах психиатъра на обяд. Той ме поглежда в очите и казва: **Фрийман, ти беше прав за онази жена. Никога няма да повярваш какво разказа на всички сестри.** — Темпъл се облегна доволно в стола си. — Да, за това трябва много труд — въздъхна доволно. — Наистина трябва.

— Наистина научих доста от вас, докторе — рече любезно Киндерман. — Наистина. Отворихте ми очите за много неща. Нали знаете, някои доктори от други специалности, те постоянно нападат психиатрията.

— Те са задници — изсумтя Темпъл.

— Между другото, днес обядвах с един ваш колега. Нали го знаете, доктор Амфортас? Неврологът?

Психиатърът присви очи.

— Да, Винс наистина би могъл да напада психиатрията.

— О, не, не — възпря го Киндерман. — Не го е правил. Не и той. Просто го споменах, защото обядвахме заедно. Той беше възхитителен.

— *Какъв* беше?

— Приятен човек. Между другото, може би някой може да ме разведе наоколо? — Стана. — В стаята на мис Ласло. Трябва да я видя.

Темпъл също се надигна и смачка пуретата в пепелника.

— Ще го направя лично — предложи той.

— О, не, не, вие сте много зает човек. Не, не мога да ви се натрапвам. Наистина не мога. — Киндерман вдигна ръце, погазвайки протеста си.

— Няма проблеми — рече Темпъл.

— Сигурен ли сте?

— Това място е моя рожба. Гордея се с него. Хайде, ще ви разведа. — Той отвори вратата.

— Сигурен ли сте?

— Сигурен — кимна Темпъл.

Киндерман излезе през вратата. Темпъл го последва.

— Насам. — Темпъл посочи надясно; после зави. Киндерман го последва, догонвайки с усилие пружиниращите му стъпки.

— Чувствам се толкова виновен — каза детективът.

— Е, подбрали сте най-подходящия човек.

Киндерман обиколи откритото отделение. То представляваше лабиринт от коридори, повечето от тях опасани с болнични стаи, макар

че имаше и заседателни зали, както и офиси за персонала. Имаше и снейкбар, както и помещение за физическа терапия. Но в центъра на цялата дейност бе голямата зала за отдих, в която имаше и сестринско помещение, маса за тенис и телевизор.

Когато Темпъл и Киндерман пристигнаха там, психиатърът посочи към голяма група пациенти, които гледаха нещо, което звучеше като футболен мач. Повечето от тях бяха възрастни и гледаха тъпо към телевизионния екран.

— Тук става целият екшън — обясни Темпъл. — По цял ден се карат коя програма да гледат. Дежурната сестра постоянно играе ролята на арбитър.

— Но сега като че ли изглеждат доволни от това, което гледат — отбеляза Киндерман.

— Само почакайте. А, ето един типичен пациент — посочи Темпъл един мъж в групата пред телевизора. — Той е кастрофреник — обясни Темпъл. — Мисли, че враговете изсмукват мислите от ума му. Не знам. Може и да е прав. А онзи там е Ланг. Човекът, който стои най-отзад. Бил е много добър химик, после започнал да чува гласове, записани на касетофон. Мъртъвци. Отговаряли на въпросите му. Прочел някаква книга по темата. Така започнало всичко.

Защо това ми се струва толкова познато? — учуди се Киндерман. Усети нещо странно в душата си.

— Много скоро започнал да чува тези гласове под душа — продължи Темпъл. — После при всякаква течаща вода. От крана. Край океана. После в клоните, когато вятърът шумолял в листата им. Много скоро започнал да ги чува и насън. Сега не може да се отърве от тях. Казва, че телевизорът ги заглушавал.

— И той е станал душевноболен от тези гласове? — заинтересува се Киндерман.

— Не. Душевните болести го карат да чува тези гласове.

— Като щракането в ухото?

— Не, този тип наистина е побъркан. Имате думата ми. Наистина. Виждате ли онази жена с налудничавата шапка? Още една красавица. Но един от моите успехи. Виждате ли я? — Той сочеше към въздебела жена на средна възраст, седнала сред тълпата пред телевизора.

— Да, виждам я — кимна Киндерман.

— Ох-ох — възкликна Темпъл. — Видя ме. Ето я, идва.

Жената се тътреше бързо към тях. Чехлите ѝ стържеха по пода. Скоро застана директно пред тях. Шапката ѝ, направена от кръгло парче син филц, беше покрита с шоколадчета, забодени с карфици.

— Няма кърпи — оплака се жената, обръщайки се към Темпъл.

— Няма кърпи — повтори като ехо психиатърът.

Жената се обърна и тръгна обратно към своята група.

— Трупаше кърпи — обясни Темпъл. — Крадеше ги от другите пациенти. Но аз излекувах това. В продължение на една седмица всеки ден ѝ давахме по седем допълнителни кърпи. На следващата седмица по двайсет, а на по-следващата по четиридесет. Много скоро тя събра толкова кърпи в стаята си, че не можеше да се движи, а когато един ден ѝ занесохме дажбата, тя започна да крещи и да ги изхвърля. Повече не можеше да ги понася. — Психиатърът млъкна за миг-два, наблюдавайки как жената се настанява на мястото си. — Предполагам, че сега е ред на шоколадчетата — промърмори глухо Темпъл.

— Толкова са тихи — отбеляза детективът. Погледна към някои пациенти на столовете. Те бяха отпуснати и безжизнени, втренчили поглед в празното пространство.

— Да, повечето от тях са растения — каза Темпъл. Почука с пръст по главата си. — Тук няма никой. Разбира се, лекарствата не помагат.

— Лекарствата?

— Тяхното лечение — поясни Темпъл. — Торазин. Вземат го всеки ден. Но от него стават още по-отнесени.

— Количката с лекарствата идва ли тук?

— Разбира се.

— Върху нея имали други лекарства освен торазин?

Темпъл обърна глава и погледна изпитателно към Киндерман.

— Защо?

— Просто въпрос.

Психиатърът сви рамене.

— Може. Ако количката е на път към тежките случаи.

— А именно там се прави електрошокова терапия?

— Ами вече не чак толкова много.

— Не толкова много?

— Ами от време на време — провлече Темпъл. — Когато е необходимо.

— В това отделение имате ли пациенти с медицински познания?

— Странен въпрос — учуди се Темпъл.

— Много ме мъчи — призна Киндерман. — Това е бремето ми. Не мога да се въздържа. Когато си мисля за нещо, веднага трябва да го изкажа на глас.

Темпъл изглеждаше объркан от този отговор, но после се обърна и посочи към един от пациентите, слаб мъж на средна възраст, настанил се на един стол. Седеше до прозореца и гледеше навън. Късното следобедно слънце го огряваше от едната страна, разделяйки тялото на му на тъмна и светла половина.

— Той е бил лекар през петдесетте в Корея — информира Темпъл. — Изгубил си гениталиите. Не е продумал и дума почти трийсет години.

Темпъл кимна. Обърна се и погледна към сестринската стая. Сестрата четеше някакъв доклад. Едър чернокож санитар стоеше край нея, отпуснал ръка на бюрото, и наглеждаше пациентите в залата.

— Тук имате само една сестра — отбеляза Киндерман.

— Толкова стига — махна безгрижно с ръка Темпъл. Сложи ръце на бедрата си и погледна напред. — Знаете ли, когато изключат телевизора, в тази зала се чува само тътрене на чехли. Ужасен звук. — Продължи да се взира още известно време, после обърна глава да погледне към детектива. Киндерман наблюдаваше човека до прозореца. — Изглеждате депресиран — рече Темпъл.

Киндерман се обърна към него:

— Аз?

— Често ли се замисляте? Замислен сте откак дойдохте в офиса ми. Постоянно ли сте замислен?

Киндерман разбра с изненада, че онова, което казва Темпъл, е самата истина. Откак влезе в офиса, Киндерман не се чувстваше на себе си. Психиатърът владееше духа му. Как бе успял да го направи? Той го погледна в очите. В тях сякаш бушуваше вихрушка.

— Такава ми е работата — отговори Киндерман.

— Ами сменете я. Някой ме попита веднъж: **Какво да направя с тези главоболия — винаги ги получавам, когато ям свинско? Знаете ли какво му отговорих? Престани да ядеш свинско.**

— А сега може ли да видя стаята на мис Ласло, моля?

— Но моля ви, бихте ли се поободрили?

— Опитвам се.

— Добре. Хайде тогава. Ще ви заведа в стаята ѝ. Тя е наблизо.

Темпъл поведе Киндерман по коридора, а после по друг и съвсем скоро влязоха в стаята.

— В нея има много малко неща — каза Темпъл.

— Да, виждам.

Всъщност тя беше гола. Киндерман погледна в гардероба. Там имаше още един син халат. Прерови чекмеджетата. Бяха празни. В банята имаше кърпи и сапун; това беше всичко. Киндерман огледа малката стаичка. Изведнъж усети студен полъх върху лицето си. Той като че ли протече през него и после се отдръпна. Обърна се към прозореца. Беше затворен. Испита странно усещане. Погледна си часовника. Беше три й петдесет и пет.

— Е, аз трябва да вървя — промърмори Киндерман. — Благодаря ви много.

— Няма защо — сви рамене Темпъл.

Психиатърът изведе Киндерман от отделението и го заведе в коридора на неврологичното крило. Двамата се разделиха край вратата на откритото отделение.

— Е, аз трябва да се връщам вътре — извини се Темпъл. — Оттук нататък знаете пътя за навън, нали?

— Да.

— Е, разведрих ли деня ви, лейтенант?

— Може би и вечерта.

— Добре. Ако пак се почувствате депресиран, просто ми се обадете или елате тук да ви видя. Мога да ви помогна.

— На коя школа в психиатрията сте последовател?

— Аз съм, консервативен бихейвиорист — каза Темпъл. Дайте ми всички факти и аз ще ви кажа предварително какво ще направи човекът.

Киндерман погледна надолу и поклати глава.

— Защо си клатите главата? — стрелна го с любопитство Темпъл.

— О, нищо...

— Не, има нещо — поклати глава Темпъл. — Какъв е проблемът?

Киндерман го погледна в очите, които издаваха войнственото му настроение.

— Ами аз винаги съм съжалявал бихейвиористите, докторе. Те никога не могат да кажат: **Благодаря ви, че ми подадохте горчицата.**

Устата на психиатъра се присви. Той каза:

— Кога ще си получим обратно Ласло?

— Довечера. Лично ще го уредя.

— Добре. Чудесно. — Темпъл натисна вратата. После се обърна и каза: — Ще се видим в университета, лейтенант. — И изчезна в откритото отделение. Киндерман постоя за момент и се послуша. Чуваше как гумените токове подскачат и бързо се отдалечават. Когато звукът стихна, той незабавно почувства силно облекчение. Въздъхна, после изпита чувството, че е забравил нещо. Усети издутината в джоба на палтото си. Книгите на Дайър. Обърна се надясно и бързо тръгна към стаята му.

Когато Киндерман влезе в стаята на Дайър, свещеникът вдигна поглед от молитвите си. Още беше в леглото.

— Е, доста се позабави — оплака се той. — Откак излезе, седем пъти ми вземаха кръв.

Киндерман спря до леглото и стовари книгите върху корема на Дайър.

— Както нареди — докладва той. — **Животът на Моне и Разговори с Волфганг Паули.** Знаеш ли защо Христос е бил разпънат, отче? Предпочел е това, вместо да носи тези книги на обществени места.

— Не ставай сноб.

— Има йезуитски мисии в Индия, отче. Не би ли могъл да си намериш една, в която да работиш? Мухите не са чак толкова зли, колкото казват. Те са много красиви; всички са в различни цветове. А и **Съмнения** е преведена на хинди; и пак ще си имаш всички удобства. Както и няколко милиона бройки от **Кама Сутра.**

— Чел съм я.

— Несъмнено. — Киндерман отиде до долната част на леглото, взе медицинския картон на Дайър, хвърли му един поглед и го остави. — Нали ще ми простиш, ако сега изоставя тази мистическа дискусия?

От прекалено много естетика винаги получавам главоболие. Имам и двама пациенти в другото отделение, и двамата са свещеници: Джо Димаджио и Джими Гъркът^[1]. Тръгвам.

— Тръгвай тогава.

— Закъде си се разбързал?

— Искам да се върна към **Съмнения**.

Киндерман се обърна и тръгна към вратата.

— Нещо лошо ли казах? — попита Дайър.

— Майка Индия те зове, отче...

Киндерман излезе в коридора и изчезна. Дайър продължаваше да се взира в празната, отворена врата.

— Довиждане, Бил — промърмори той с мила, сърдечна усмивка. След миг се върна към молитвите си.

Киндерман се върна в управлението, заклатушка се през шумната полицейска зала, влезе в офиса си и затвори вратата. Аткинс го чакаше. Беше се облегал на стената. Облечен бе със сини джинси и дебел, черен пуловер под лъскаво черно кожено яке.

— Слизаме твърде надолу, капитан Немо — избъбри Киндерман, поглеждайки мрачно от прага. — Корпусът не може да поеме такова напрежение. — Отиде до бюрото си. — Нито пък аз. Аткинс, за какво мислиш? Престани! **Дванайсета нощ** вече е във Фолджър, не е тук. Какво е това? — Детективът се наведе над бюрото и взе две скици. Огледа ги тъпо, после стрелна въпросителен поглед към Аткинс. — Това ли са заподозрените? — попита.

— Никой не ги е видял ясно — смотолеви Аткинс.

— Виждам. Старецът прилича на изкуфяло авокадо, което се опитва да мине за Харпо Маркс^[2]. Другият обаче ме стряска. Човекът с винтягата е имал мустаци? В църквата никой не спомена за мустаци, нито дума.

— Това беше принос на мис Волп.

— Мис Волп. — Киндерман остави скиците и разтри лицето си с ръка. — Meshugge. Мис Волп, запознайте се с Жули Фебре.

— Трябва да ви кажа нещо, лейтенант.

— Не сега. Не си ли виждал човек, който се опитва да умре? Това изисква абсолютна, пълна концентрация. — Киндерман седна уморено

зад бюрото и втренчи поглед в скиците. — На Шерлок Холмс му е било лесно — оплака се мрачно той. — Не е трябвало да се оправя със скици на Баскервилското куче. А и мис Волп несъмнено струва колкото десет като неговия Морирарти.

— Досието на Близнаци пристигна, сър.

— Знам. Виждам го на бюрото. Издигаме ли се към повърхността, Немо? Зрението ми вече не е замъглено.

— Имам една новина за вас лейтенант.

— Задръж мисълта си. Прекарах един забележителен ден в болницата. Няма ли да ме попиташ за него?

— Какво стана?

— В този момент не съм готов да обсъждам това. Обаче искам мнението ти за нещо. Всичко е академично. Разбираш ли? Просто приеми тези хипотетични факти. Учен психиатър, някой като шеф на психиатрията в болницата, прави несръчен опит да ме накара да си помисля, че прикрива колегата си; да приемем, че той е невролог, който работи върху проблема за болката. Това става, в този хипотетичен случай, когато аз питам този въображаем психиатър дали някой от персонала му има нещо определено ексцентрично в почерка си. Този тъй наречен психиатър ме гледа в очите в продължение на два-три часа, после поглежда встрани и информира: *не*, при това много *силно*. И аз, като лисица, разбирам, че между двамата съществува известно търкане. Може би не. Но поне аз мисля така. Какъв извод си вадиш от тази глупост, Аткинс?

— Психиатърът иска да посочи невролога, но не иска да го направи открито.

— Защо не? — настъпи детективът. — Не забравяй, този човек възпрепятства правосъдието.

— Виновен е за нещо. Замесен е. Но ако привидно прикрива някой друг, вие никога няма да го заподозрете.

— Иска му се. Но съм съгласен с твоето мнение. Междувременно имам да ти кажа нещо по-важно, В Белтсвил, Мериленд, преди години имали болница за пациенти, умиращи от рак. Давали им големи дози LSD. Няма да навреди. Прав ли съм? И помага срещу болката. Тогава им се случило нещо странно. Всички те изживели едно и също нещо, независимо от миналото и религията им. Представили си, че се спускат право надолу през земята, през всякакви

канализации, мръсотии и боклуци. Докато го правят, те са тези неща; те са същите. Започват да се издигат все по-нагоре и по-нагоре и изведнъж всичко е красиво и те са застанали пред Бога, който им казва: **Елате при мен, това не е Нюарк.** Всеки от тях изпитал едно и също нещо, Аткинс. Е, добре, може би деветдесет процента. Това е достатъчно. Но главното е нещо друго, което те казали. Усетили, че цялата вселена са те. Всички те били едно нещо, така казали; една личност. Не е ли удивително, че всички са казали това? Помисли си и за теоремата на Бел, Аткинс — във всяка система от две частици, казват физиците, промяната във въртенето на едната частица едновременно променя и въртенето на *другата*, без значение какво е разстоянието помежду им, без значение дали е *галактики, или светлинни години!*

— Лейтенант?

— Моля те, замълчи, докато разговаряш с мен! Имам да ти кажа още нещо. — Детективът се наведе напред с блеснали очи. — Помисли си за автономната система. Тя прави всички тези привидно интелигентни неща, за да поддържа тялото ти функциониращо и живо. Но тя не притежава собствен разум. Съзнанието ти не я направлява. **Е, какво тогава я направлява?** — питаш ме ти. Твоето подсъзнание. Сега помисли за вселената като за твое тяло и за еволюцията, и за ловуващите оси като автономна система. Какво направлява това, Аткинс? Помисли! И не забравяй за колективното подсъзнание. Междувременно аз не мога да седя и да дърдоря вечно. Видя ли старата дама, или не? Няма значение. Мястото ѝ е в градската болница. Обади се ѝ кажи веднага да я изпратят там. Тя е пациентка на психиатрията. Затворена е до живот.

— Старата дама е мъртва — дойде ред на отговора Аткинс.

— Какво!

— Умря днес следобед.

— Какво я погуби?

— Сърдечен пристъп.

Киндерман се втренчи продължително; накрая наведе глава и кимна.

— Да, така като че ли е най-добре за нея — промърмори той. Усети дълбока и мъчителна тъга. — Мартина Отси Ласло — изрече любящо той. Погледна към Аткинс. — Тази старица бе един гигант —

промълви той тихо. — В един свят, където любовта не продължава дълго, тя беше гигант. — Отвори чекмеджето и извади шнолата, която бяха намерили на кея. Задържа я за момент в ръка, втренчен в нея. — Надявам се, че сега е с него — промълви тихо. Остави шнолата в чекмеджето и го затвори. — Тя има брат във Вирджиния — рече вяло на Аткинс. — Фамилията ѝ е Ласло. Обади се в болницата и уреди нещата. Свържи се с Темпъл, доктор Темпъл. Той е шеф на психиатрията там, goniff. Не му позволявай да те хипнотизира. Мисля, че може да го направи и по телефона.

Детективът стана и тръгна към вратата, но после спря и се върна при бюрото.

— Ходенето е полезно за сърцето — каза той. Вдигна папката с досието на Близнаци и хвърли един поглед към Аткинс. — Не бъди дързък — предупреди го. — Не казвай нищо. — Отиде до вратата, отвори я, после се обърна. — Провери в компютъра рецептите за сукцинилхолин, написани в градската през този и през миналия месец. Имената са Винсент Амфортас и Фрийман Темпъл. Ти ходиш ли на меса всяка неделя?

— Не.

— Защо не? Както казват някои от ония с черните раса, Немо, ти си от тези, дето ги наръсват три пъти, а? На кръщенето, на сватбата и на погребението?

Аткинс сви рамене.

— Не мисля за това — смотолев.

— Много бляскаво. Междувременно един последен въпрос, Аткинс, после незабавно ще те хвърля на мъчения. Ако Христос не беше позволил да го разпънат, щяхме ли да чуем за възкресението? Не ми отговаряй. Очевидно е, Аткинс. Благодаря ти за усилията и за времето. А междувременно се наслаждавай на пътуването си до дъното на морето. Уверявам те, че там ще намериш само глупави риби, с изключение на водача им, гигантски шаран, който тежи тринайсет тона и има мозък на морско свинче. Той е много необикновен, Аткинс. Избягвай го. Ако разбере, че сме свързани, може да направи нещо налудничаво.

Детективът се обърна и излезе. Аткинс го видя как спира напред полицейската зала, където погледна нагоре, докато връхчетата на пръстите му докосваха периферията на измачканата му шапка. Един

полицай, повел заподозрян, се блъсна в него и Киндерман им каза нещо. Аткинс не чу какво. Накрая Киндерман се обърна и изчезна.

Аткинс отиде до бюрото и седна. Отвори чекмеджето, погледна шнолата и се учуди какво имаше предвид Киндерман, когато каза **любов**. Чу стъпки и вдигна поглед. Киндерман стоеше на прага.

— Ако открива, че ми липсва един Алмънд Рока — изръмжа той, — вече няма да има Батман и Робин. Междувременно кога почина старата дама?

— В три и петдесет и пет — отговори Аткинс.

— Разбирам — кимна Киндерман. За момент се втренчи в празното пространство, после внезапно се обърна и излезе без да каже нито дума. Аткинс се замисли върху въпроса му.

Киндерман си отиде у дома. Джули седеше край кленовата маса и четеше модно списание, а Мери и майка ѝ се размотаваха край печката. Мери вдигна поглед от соса, който разбъркваше.

— Здравей, миличко. Радвам се, че успя да се прибереш за вечеря.

— Здравсти, тате — избъбри Джули, все още погълната изцяло от списанието. Майката на Мери обърна гръб на детектива и изтри кухненския плот с гъба.

— Здравей, кифличке — каза Киндерман. Целуна Мери по бузата. — Без теб животът е малки стъклени мъниста и престоляла пица — усмихна се той. — Какво готвите? — попита. — Надушвам телешки гърди.

— Това няма миризма — изсумтя Шърли. — Оправи си нос.

— Оставям това на Джули — изрече мрачно Киндерман. Седна на масата срещу дъщеря си. Досието на Близнаци беше в скута му. Джули скръсти ръце и ги подпря о масата, а дългата ѝ коса докосна страниците на **Чар**. Тя отметна разсеяно един кичур и обърна на нова страница. — Е, какво е това за *Фебре*? — попита я детективът.

— Тате, моля те, не се вълнувай — промърмори лаконично Джули. Обърна на друга страница.

— Че кой се вълнува?

— Просто мисля за това.

— Аз също.

— Бил, не я дразни.

— Че кой я дразни? Само че, Джули, това ще ни създаде много голям проблем. Един човек в семейството си сменя името. Това е лесно. Но когато и тримата изведнъж го променят, и то все на различни имена, не знам; това най-накрая може да доведе до масова истерия, да не говорим за дребните обърквания. Не бихме ли могли да координираме всичко това?

Джули вдигна красивите си сини очи и погледна към баща си.

— Не те разбирам, тате.

— Майка ти и аз, ние решихме да си сменим фамилията на Дарлингтън.

В мивката изтрополя дървена лъжица и Киндерман видя как Шърли излиза бързо от стаята. Мери се обърна към хладилника и се разкикоти тихо.

— *Дарлингтън?* — възкликна Джули.

— Да — кимна Киндерман. — Освен това се кръщаваме.

Джули прикри ахването си с ръка.

— Ставате католици? — попита удивена тя.

— Не ставай глупава — рече иронично Киндерман. — Това е толкова лошо, колкото и да си евреин. Сега си мислим за лутеранството, може би. Всички ние сме свършени с тези свастики по храма. — Киндерман чу как Мери излиза бързо от кухнята. — Майка ти е малко разстроена — обясни доверително той. — Промените винаги са трудни в началото. Но тя ще го преодолее. Не трябва да правим всичко наведнъж. Ще го направим постепенно. Първо сменяме името, след това се кръстваме и чак после ставаме абонати на **Нешънъл ревью**.

— Не го вярвам — обяви Джули.

— Повярвай. Ние влизаме в миксера на времето. Ставаме пюре, ако не Фебре. Няма значение. Това беше неизбежно. Сега единственият въпрос е да координираме цялата тази работа. Очакваме предложения, Джули. Ти какво мислиш?

— Мисля, че не трябва да си сменяте името — каза му уверено Джули.

— Защо не?

— Ами това си е *вашето* име! — възкликна тя. Видя, че майка ѝ се връща. — *Сериозно* ли говорите за това, мамо?

— Не е задължително да бъде Дарлингтън, Джули — поде отново Киндерман. — Ще изберем друго име, с което всички да сме съгласни. Какво ще кажеш за *Бънтинг*!

Мери кимна мъдро.

— На мен ми харесва.

— О, Боже, това е отвратително — изсумтя Джули. Стана и изхвърча от кухнята точно когато се връщаше майката на Мери.

— Всички ли сте се навили за тази лудост? — попита Шърли. — В тази къща вече не мога да кажа кой е човек и кой — не. Може би всички са някакви манекени, които говорят щуротии, за да ме тормозят, да ме накарат да чувам разни гласове и после да ме вкарат в лудница.

— Да, права си — рече искрено Киндерман. — Извинявам се.

— Виждаш ли какво имам предвид? — изписка Шърли. — Мери, кажи му да престане!

— Бил, престани — каза Мери.

— Край.

Вечерята бе готова в седем и петнайсет. След това Киндерман се накисна във ваната, опитвайки се да освободи съзнанието си. Както обикновено, той откри, че не може да го направи. *Райън го прави толкова лесно*, замисли се той. *Трябва да го питам за тайната му. Ще почакам, докато направи нещо както трябва и стане по-сърдечен.* Съзнанието му се прехвърли от тайната към Амфортас. *Този човек е толкова мистериозен, толкова мрачен.* Знаеше, че докторът крие нещо. Какво беше то? Пресегна се към пластмасовата бутилка и изля още пенлив шампоан във ваната. Едва се съдържаха да не задреме.

Киндерман излезе от ваната, облече си халата и занесе досието на Близнаци в кабинета си. Стените бяха покрити с филмови плакати, черно-бели класики от трийсетте и четиридесетте. Тъмното дървено бюро беше обсипано с книги. Киндерман премигна. Беше бос и бе стъпил върху книгата с твърди корици на Тейлхард де Шардан **Феноменът на човека**. Наведе се, вдигна я и я остави на бюрото. Включи настолната лампа. На светлината се появиха станиоли от сладкиши, спотаени сред разхвърляните книги — блеснаха като скрити престъпници. Въздъхна и разтреби, за да направи място за досието, почеса се по носа, седна и се опита да се концентрира. Прерови книгите и намери чифт очила за четене. Избърса ги с ръкава на халата

си и ги сложи на носа си. Все още не виждаше. Затвори едното си око, после другото, после свали очилата и повтори процедурата. Реши, че вижда по-добре без лявото стъкло. Уви стъклото с ръкава си и го удари рязко в ръба на бюрото. Стъклото падна, счупено на две. *Бръснарчето на Окам*^[3], помисли си Киндерман. Сложи си очилата и опита отново.

Нямаше полза. Проблемът бе умората. Той свали очилата, излезе от кабинета и се тръшна направо в леглото.

Засънува. Седеше в някакво кино и гледаше филм заедно с пациентите от откритото отделение. Помисли, че гледа **Изгубен хоризонт**, въпреки че на екрана разпознаваше сцени от **Казабланка**. Не видя никакво несъответствие в това. Пианистът в кафенето на Рик беше Амфортас. Той пееше **Докато времето минава**, когато влезе героинята на Ингрид Бергман. В съня на Киндерман тя беше Мартина Ласло, а ролята на съпруга ѝ изпълняваше доктор Темпъл. Ласло и Темпъл приближиха до пианото, а Амфортас каза: **Оставете го на мира, мис Илзе**. После Темпъл нареди: **Застреляй го**, а Ласло извади скалпел от чантичката си и го заби в сърцето на Амфортас. Изведнъж Киндерман се озова във филма. Седеше на една маса с Хъмфри Богарт. **Пропуските са фалшифицирани**, каза Богарт. **Да, знам**, отговори Киндерман. Той попита Богарт дали Макс, брат му, е замесен, а Богарт сви рамене и каза: **Това е кафенето на Рик. Да, всички идват тук**, каза Киндерман и кимна: **Гледал съм този филм двайсет пъти. Няма да навреди**, усмихна се Богарт. После Киндерман изпита чувство на паника, защото си беше забравил репликите и подхвана дискусия върху проблема за злото, разказвайки на Богарт резюмето на своята теория. В съня това му отне частица от секундата. **Да, Угарте**, каза Богарт, **сега наистина те уважавам повече**. После Богарт подхвана дискусия за Христос. **Ти си го оставил извън теорията си**, отбеляза той; **немските куриери ще открият това. Не, не, включил съм го**, реагира бързо Киндерман. Богарт изведнъж се превърна в отец Дайър, а Амфортас и мис Ласло седяха на масата, въпреки че сега тя беше млада и изключително красива. Дайър изслушваше изповедта на невролога, а когато му даде опрощение, Ласло подари на Амфортас една-единствена бяла роза. **И казах, че Никога няма да те напусна**, прошепна му тя. **Върви и не живеи повече** — каза Дайър.

За миг Киндерман отново се озова сред публиката и знаеше, че сънува. Екранът беше станал по-голям, изпълваше зрението му, а на

мястото на **Казабланка** той видя две светлини на фона на бледозелена безкрайна пустота. Светлината вляво беше голяма и бляскава, излъчваща синкаво сияние. Далеч вдясно от нея имаше малка бяла сфера, която блестеше с великолепието и силата на слънцата, но не заслепяваше и не избухваше; беше ясна. Киндерман изпита чувство за превъзходство. В съзнанието си чу светлината отляво да говори:

— Не мога да престана да те обичам — каза тя. Другата светлина не отговори. Последва пауза. — Това съм аз — продължи първата светлина. — Чиста любов. Искам да раздам любовта си свободно — додаде тя. И отново не последва отговор от ярката сфера. Накрая първата светлина проговори отново: — Искам да създам себе си — обяви тя.

Тогава сферата проговори:

— Ще боли — каза.

— Знам.

— Ти не разбираш какво е.

— Избирам го — реши синкавата светлина. После изчака, премигвайки бързо.

Мина много време, преди бялата светлина да проговори отново.

— Ще изпратя Някого при теб — каза тя.

— Не, не трябва. Не трябва да се намесваш.

— Той ще бъде част от теб — настоя сферата.

Синкавата светлина се отдръпна навътре в себе си. Пламъците ѝ бяха бледи и кратки. Накрая отново порасна.

— Да бъде.

Сега тишината продължи повече и бе много по-неподвижна отпреди. В нея се усещаше тежест.

Най-накрая бялата светлина заговори тихо.

— Нека времето да започне — каза тя.

Синкавата светлина блесна и затанцува в цветове, а после бавно се стабилизира в предишното си състояние. За известно време се възцари тишина. После синкавата светлина проговори тихо и тъжно:

— Довиждане. Ще се върна при теб.

— Побързай.

Сега синкавата светлина започна да блести диво. Стана по-голяма и по-ярка, и по-красива от всякога. После се сви бавно, докато почти достигна размерите на сферата. Като че ли се забави за момент.

— Обичам те — промълви тя. В следващия миг експлодира в далечен блясък, разпръсквайки се с невероятна сила на трилиони отломъци от залитащи енергии светлина и разбити звуци.

Киндерман скочи и се събуди. Облегна се на възглавницата и опипа челото си. То бе окъпано в пот. Все още усещаше светлината от експлозията в ретините си. Поседа така и се замисли. Това истинско ли беше? Сънят приличаше на истински. Даже при съня за Макс не изпита подобно усещане. Не помисли за онази част от съня, която се разви в киното. Втората част я беше заличила.

Той стана от леглото и слезе в кухнята, където включи осветлението и присви очи към часовника с махало на стената. *Четири и десет? Това е лудост*, помисли си той. *Франк Синатра си ляга по това време*. Запали горелката под чайника и се изправи до печката. Трябваше да го наблюдава и да го хване преди да изсвири. Шърли можеше да слезе. Докато чакаше, се замисли за съня със светлините. Той го засегна дълбоко. Какво беше това чувство, което изпитваше? Нещо като мъка и непоносима загуба. Беше усетил нещо подобно в края на **Кратка среща**. Замисли се за книгата за Сатаната, която бе прочел, онази, която бе написана от католическите теолози. Красотата и съвършенството на Сатаната бяха описани като поразителни. **Носител на Светлина. Утринна звезда**. Бог сигурно го е обичал много. Тогава как е могъл да го прокълне за цялата вечност?

Опипа чайника. Само топъл. Още няколко минути. Замисли се отново за Луцифер, онова същество с изумително сияние. Католиците казваха, че природата му била променлива. *И какво?* Нима той наистина е донесъл болести и смърт на света? Нима той бе авторът на кошмарните злини и жестокости? В това нямаше смисъл. Даже старият Рокфелер от време на време раздаваше десетачета. Помисли си за Евангелията, за всички онези обсебени хора. От какво? Не и от падналите ангели, помисли си той. *Само do you it бъркат дяволите с dybbuks^[4]*. *Това е майтап. Това бяха мъртъвци, които се опитваха да се върнат. Касиус Клей може да го прави безкрайно, но не и бедният мъртъв шивач?* Сатаната не тича насам-натам да нахлува в живи тела; *Даже в Евангелията не се казва нещо подобно*, помисли си Киндерман. *О, да, Иисус веднъж се пошегувал за това — призна той.* Апостолите току-що дошли при него, задъхани и доволни от себе си заради това, че са прогонили демоните. Иисус кимнал и останал

сериозен, докато им казал: **Да, видях Сатаната да пада като светкавица от небето.** Това е било ирония, малка шегичка. *Но защо светкавица? — учуди се Киндерман. Защо Христос бе нарекъл Сатаната **Принцът на този свят?***

Няколко минути по-късно той си направи чаша чай и я занесе в кабинета си. Затвори тихо вратата, опипа пътя си до бюрото, запали лампата и седна. Започна да чете досието.

Убийствата на Близнаци бяха ограничени в Сан Франциско и се простираха в период от седем години — от шейсет и четвърта до седемдесет и първа, когато Близнаци бил убит от град от куршуми, докато се катерел по подпорната греда на моста **Голдън гейт**, където полицията го обградила след безброй неуспешни опити. Самият той твърдеше, че е отговорен за двадесет и шест убийства, всяко едно от тях зверско и съпроводено с осакатявания. Жертвите бяха както мъже, така и жени, на различна възраст, понякога даже деца, и градът живееше в ужас, макар самоличността на Близнаци да бе известна. Близнаци я издал сам в писмо до **Сан Франциско кроникъл** веднага след първото си убийство. Той бил Джеймс Майкъл Венамън, трийсетгодишният син на известен евангелист, чиито събирания били предавани по националната телевизия всяка неделя вечер в десет часа. Но въпреки това не успели да открият Близнаци, даже с помощта на евангелиста, който се оттеглил публично през шейсет и седма. Когато най-после бил убит, тялото на Близнаци паднало в реката и въпреки че претърсвали дъното в продължение на няколко дни и не го открили, никой не се съмнявал в смъртта му. Канонада от стотици куршуми улучила тялото му. И убийствата престанали.

Киндерман обърна тихо на следващата страница. Тази част се отнасяше до осакатяванията. Той спря внезапно и се втренчи в един абзац. Косите му настръхнаха. *Възможно ли е това? — помисли си той. Мили Боже, не може да бъде!* Но то си беше там. Вдигна поглед, пое си въздух и се замисли за малко. После продължи.

Стигна до психиатричния профил, основан главно върху обърканите писма на Близнаци и върху дневника, който той бе водил в младостта си. Близнаци имал брат близък, Томас. Той бил бавно развиващ се и треперел от ужас, когато оставал на тъмно, даже когато наоколо имало други хора. Спял на запалена лампа. Бащата, разведен,

не се грижел добре за момчетата и Джеймс поел всички грижи за Томас, станал му като баща.

Киндерман скоро бе погълнат от историята.

Томас седеше на масата с празни, кротки очи, докато Джеймс му приготвяше още палачинки. Карл Венамън залитна в кухнята само по долницето на пижамата си. Беше пиян. Носеше чашка и почти изпразнена бутилка уиски. Погледна към Джеймс със замъглен поглед.

— Какво правиш? — попита дрезгаво той.

— Приготвям още палачинки за Томи — каза Джеймс. Той минаваше покрай баща си с пълна чиния, когато Венамън го удари жестоко по лицето с опакото на ръката си и го събори на пода.

— Виждам това, сополиво копеленце — изрева Венамън. — Казах — никаква храна за него днес! Той си оцапа панталона!

— Това няма да помогне — възрази Джеймс.

Венамън го ритна в стомаха и приближи до Томас, който трепереше от страх.

— Ами ти! Казах ти да не ядеш! Ти не ме ли чу? — Върху масата имаше мръсни чинии и Венамън ги блъсна с ръка на пода. — Ти, малка маймуно, ще се научиш на послушание и чистота, по дяволите! — Евангелистът дръпна момчето, изправи го на крака и го повлече към вратата. По пътя му сложи белезници. — Същия си като майка си! Мръсен си. Ти си мръсно католическо копеле.

Венамън завлече момчето до вратата на мазето. Денят над хълмовете на гористия полуостров Райс беше ясен, Венамън отвори вратата на мазето.

— Ще слезеш долу при плъховете, дяволите да те вземат!

Томас затрепери, а големите му, тъжни очи блеснаха от страх. Той изплака:

— Не! Не, не ме оставяй в тъмното! Тате, моля те! Моля...

Венамън му зашлеви един шамар и го бутна надолу по стълбите.

Томас извика:

— Джим! Джим!

Вратата на мазето бе затворена и резето бе пуснато.

— Да, плъховете ще си имат работа — изръмжа Венамън с пиянски глас.

Започнаха ужасяващи крясъци.

По-късно Венамън завърза сина си Джеймс за един стол, после седна да гледа телевизия и да пие. Най-накрая заспа. Но Джеймс чу писъците през нощта.

Призори всичко утихна. Венамън се събуди, развърза Джеймс, излезе отвън и отвори вратата на мазето.

— Сега можеш да излезеш — изкрещя той в мрака. Не последва отговор. Венамън видя как Джеймс тича надолу по стълбите. После чу как някой плаче. Не Томас. Джеймс. Той разбра, че брат му се е побъркал.

Томас бе затворен завинаги в щатската болница за душевноболни в Сан Франциско. Джеймс му ходеше на свиждане винаги, когато можеше, а на шестнайсет години избяга от къщи и започна работа като опаковчик в Сан Франциско. Всяка вечер посещаваше Томас. Държеше ръката му и му четеше детски приказки. Оставаше при него, докато момчето заспи. Всичко продължи така до една вечер през шейсет и четвърта. Джеймс бе останал при брат си през целия ден.

Беше девет вечерта. Томас лежеше в леглото. Джеймс седеше на един стол до леглото му, близо до него, докато лекарят слушаше сърцето на Томас. Той свали слушалките от ушите си и се усмихна на Джеймс.

— Брат ти е добре.

Една сестра подаде глава през вратата и каза на Джеймс:

— Сър, съжалявам, но времето за посещения изтече.

Лекарят направи знак на Джеймс да остане на стола си, а после отиде до вратата.

— Да си поговорим за момент, мис Кийч. Не, отвън в коридора.

— Те излязоха отвън. — Това е първият ви ден тук, нали, мис Кийч?

— Да, така е.

— Добре, надявам се, че тук ще ви хареса — каза лекарят.

— Сигурна съм.

— Младешът с Том Венамън е брат му. Сигурен съм, че сте забелязала приликата.

— Да, забелязах — кимна Кийч.

— От години насам той идва тук всяка вечер. Предан е на брат си. Позволяваме му да остава, докато брат му заспи. Понякога остава през цялата нощ. Всичко е наред. Това е специален случай — обясни лекарят.

— О, разбирам...

— И, вижте, лампата в стаята му. Момчето се ужасява от тъмнината. Патологично. Никога не я изгасяйте. Боя се за сърцето му. Ужасно слабо е.

— Ще запомня — пак кимна сестрата. После се усмихна.

Лекарят също ѝ се усмихна.

— Е, тогава до утре. Лека ноц.

— Лека ноц, докторе.

Сестра Кийч го наблюдаваше как се отдалечава по коридора, после усмивката ѝ веднага се превърна в гримаса. Тя поклати глава и промърмори:

— Тъпо.

В стаята Джеймс стискаше ръката на брат си. Пред себе си държеше книга с приказки, но той вече знаеше наизуст всички думи; беше ги изричал хиляди пъти преди: **Лека ноц, малка къщичке, лека ноц, мишленце. Лека ноц, гребенче, лека ноц, четчице. Лека ноц, никой. Лека ноц, кашичке. Лека ноц на старата дама, която прошепва: Шшит. Лека ноц, звездички. Лека ноц, въздух. Лека ноц, шумове отвсякъде.** Джеймс затвори очи за момент, беше уморен. После погледна да види дали Томас е заспал. Джеймс видя, че от окото му се търколи една сълза.

Томас заекна:

— Об-б-б-б-бичам те, Д-д-джеймс.

— Обичим те, Томас — каза нежно брат му.

Томас затвори очи и скоро заспа.

След като Джеймс излезе от болницата, сестра Кийч мина покрай стаята. Спря и се върна. Погледна вътре. Видя, че Томас е сам и че спи. Влезе в стаята, изгаси лампата и когато излезе, затвори вратата след себе си.

Специален случай — промърмори тя. Върна се в офиса си и се зае с картоните на пациентите.

Посред ноц ужасен писък разтърси болницата. Томас се беше събудил. Писъците продължиха няколко минути. После внезапно се възцари тишина. Томас Венамън беше мъртъв.

И се роди Убиецът Близнаци.

Киндерман вдигна поглед към прозореца. Зазоряваше се. Почувства се странно развълнуван от онова, което прочете. Можеше ли

да изпитва съжаление към подобно чудовище? Отново си помисли за осакатяванията. Емблемата на Карл Венамън беше Пръстът Божи, докосващ пръста на Адам; заради това Близнаци винаги отсичаше показалеца. И имената на жертвите винаги започваха с **К**. Карл Венамън.

Той привърши с доклада: **Последвалите убийства на жертви с инициал К означават опит за убийство на бащата, чието последвало оттегляне от обществения живот ни предлага вторичния мотив на Близнаци — а по-точно, разрушаване на кариерата и репутацията на бащата заради връзката му с престъпленията на Близнаци.**

Киндерман погледна последната страница от досието. Свали си очилата и погледна отново. Премигна. Не знаеше какво заключение да си извади.

Скочи към телефона веднага след като той звънна.

— Да, Киндерман — откликна тихо. Вдигна поглед към часовника и се уплаши. Чу гласа на Аткинс. После вече не го чуваше. Само бръмчене. Почувства, че се смразява, че изтръпва; почувства се ужасно нещастен.

Отец Дайър беше убит.

[1] Джо Димаджио и Джими Гъркът — известни американски бейзболисти от миналото. — Б.пр. ↑

[2] Братя Маркс — известни американски комици. — Б.пр. ↑

[3] Бръсначът на Окам — философски или научен принцип, според който най-доброто обяснение на едно събитие е най-простото, при което се използват най-малко предположения и хипотези. — Б.пр. ↑

[4] Dubbuk (иврит) dibbuq, dabhaq — в еврейския фолклор — дух на мъртвец, който влиза в тялото на жив човек и го обсебва. — Б.пр. ↑

ЧАСТ ВТОРА

Най-великото събитие в историята на Земята, което става сега, разбира се, може да бъде постепенното откриване, от онези, които имат очи да виждат, не просто Нещо, а Някой на върха, създаден от сливането при въртенето на Вселената около себе си...

Съществува само едно Зло: Разединението.

Пиер Тейлхард де
Шардан

СРЯДА, 16 МАРТ

9.

Скъпи Отче Дайър,

Скоро може би ще се питаш: **ЗАЩО АЗ? ЗАЩО ЕДИН НЕПОЗНАТ ПОСТАВЯ БРЕМЕТО СИ В МОИТЕ РЪЦЕ, А НЕ В РЪЦЕТЕ НА СВОИТЕ КОЛЕГИ, КОИТО СА УЧЕНИ И СЪС СИГУРНОСТ СА ПО-ПОДХОДЯЩИ ЗА ТАЗИ ЗАДАЧА? Е, те не са по-подходящи. Науката подхожда към тези проблеми както детето към лекарството си. Предполагам, че и вие самият ще бъдете настроен скептично. ОЩЕ ЕДИН СМАХНАТ С ПЛАЧЕЩА СТАТУЯ НА ИИСУС, КОЯТО ПЛАЧЕ С ИСТИНСКИ СЪЛЗИ, ще кажете вероятно вие. САМО ЗАРАДИ ТОВА, ЧЕ СЪМ СВЕЩЕНИК, ТОЙ ТРЯБВА ДА СИ МИСЛИ, ЧЕ ЩЕ ПРЕГЛЪТНА ВСЯКА СТАРА ЧУДОТВОРНА КРАВА, А В ТОЗИ СЛУЧАЙ ПУРПУРНА ПРИ ТОВА.**

Е, аз наистина не си мисля всичко това. Предавам това на теб, защото ти вярвам. Не на свещеника, отче — на теб. Ако възнамеряваше да ме предадеш, ти вече щеше да си го направил. Но ти не го направи. Удържа на думата си. Това наистина е нещо. Когато разговаряхме, това бе под клеймото на изповедта. Всеки друг свещеник — всеки друг човек — вероятно щеше да надуе свирката след мен. Но преди да положи бремето си върху теб, аз те прецених. Съжалявам, че наградата ти е още едно задължение. Но знам, че ти ще го изпълниш. В това е смисълът. Ти ще го направиш. Не се ли радваш, че се запозна с мен, отче?

Не знам как точно да направя това. Адски е трудно. Толкова много искам да повярваш на преценката ми, да повярваш в мен. Боя се, че това няма да е лесно. Ще настръхнеш от онова, което ще кажа. Затова нека подходим към него по следния начин, моля те; той може да се окаже най-добрият. Просто възпри за малко

любопитството си и не чети по-нататък, преди да изпълниш тези няколко инструкции, които сега ще ти дам. Първо, намери си един двоен касетофон с контроли, които позволяват бързо превъртане. Най-добре използвай моя. Към това писмо ще залепя с тиксо ключ за къщата си. Сега погледни в кашончето, което ти изпратих. То съдържа няколко записа, направени от мен. Намери онзи с обозначение **9 януари, 1982**. Пренавий касетата. Броячът трябва да показва нула. Когато направиш това, превърти до 383, после включи слушалките, нагласи плъзгачите за звука на максимум (не изхода, само микрофона и линията) и го нагласи на бавна скорост. После натисни **СТАРТ** и слушай. Ще чуеш съскането на усилвателя и пращането, което ще бъде неприятно високо. Моля те да го изтърпиш. Малко след това ще чуеш говор. Той свършва на 388 на брояча. Продължавай да пускаш тази част с гласа, докато се увериш, че разбираш какво казва. Той е доста силен, но пращането затруднява разбирането. Когато разбереш какво се казва, включи на по-високата скорост — която е двойна — и повтори процедурата. Точно така. Искам да повториш процедурата. Забрави какво си чул първия път. Слушай отново. Моля те, следвай инструкциите и не чети по-нататък, докато не ги изпълниш.

Въпреки че ти вярвам, това продължава на отделна страница. От време на време всички имаме нужда от отсрочка.

Вече си чул. Онова, което си чул на бавната скорост, със сигурност е било мъжки глас, който изрича: **ЛЕЙСИ**. А на по-бързата скорост същата информация върху касетката се превръща в съвсем различни думи: **НАДЯВАЙ СЕ**. А сега се осланяй на вярата и на здравия разум, че аз нямам какво да спечеля от една измама. Сега ще ти разкажа как направих този запис. Сложих празна касетка — неизползвана — в касетофона, включих диод (той

отстранява всички звуци в стаята или от околната среда и същевременно действа като микрофон); включих на бавната скорост и казах високо: **БОГ СЪЩЕСТВУВА ЛИ?**, усилих микрофона докрай и натиснах бутоните за запис. През следващите три минути само чаках. После спрях да записвам. Когато превъртях касетката назад, гласът беше там.

Изпратих касетката на един приятел в университета **КОЛУМБИЯ**. Той ми я прекара през спектрограф. Изпрати ми писмо и няколко копия от спектрографския анализ. Ще ги намериш в кашончето. В писмото се казва, че спектрографският анализ стига до заключението, че гласът не може да е човешки; за да получиш този ефект, трябва да конструираш изкуствен ларинкс и после да го програмираш да казва онези думи. Моят приятел твърди, че спектрографът не може да греши. Нещо повече, той не може да разбере как дума като **ЛЕЙСИ** се променя в **НАДЯВАЙ СЕ** при удвояване на скоростта. Забележи също — и това е мой коментар, не негов, — че отговорът на моите въпроси е безстрастен, ако не и напълно безсмислен, докато не се удвои скоростта на първоначалния запис. Това изключва всякакви налудничави радиоприемания — което касетофоните така или иначе не могат да правят, отче — това може да бъде използвано като обяснение, както и съвпадението. Ти несъмнено ще искаш да се почувстваш удовлетворен относно тези възможности; всъщност настоявам много силно да го направиш. Моят приятел в **КОЛУМБИЯ** е професор Сирил Харис. Обади му се. А още по-добре, получи второ становище, друг спектрографски анализ, за предпочитане е да го направи друг човек. Сигурен съм, че ще достигнеш до същите резултати.

Започнах да правя тези записи няколко месеца след смъртта на Ан. В психиатричното отделение на болницата има един пациент, шизофреник на име Антон Ланг. Моля те, не говори с него за това; той има много истински проблеми, които само биха отслабили

достоверността на феномена, а предполагам, че и моята собствена. Ланг се оплаква от хронично главоболие, което ме накара да се свържа с него. Аз, разбира се, прочетох историята на заболяването му и открих, че от години той прави записи на онова, което характеризира просто като ГЛАСОВЕТЕ. Попитах го за тях и той ми сподели някои интригуващи неща, които ме накараха да прочета една книга по темата. Заглавието беше **ПРОБИВ**. Написана е от един латвиец, Константин Раудиеве, и е издадена на английски от един британски издател. Поръчах си един брой и я прочетох. С мен ли си още?

По-голямата част от книгата се състои от Превод на записите, които Раудиеве е направил. Боя се, че тяхното съдържание е ужасно обезсърчаващо. Те са незначителни и глупави. Ако бяха гласовете на мъртвите, както е убеден латвийският професор, нима това е всичко, което имат да ни кажат? **КОСТИ ДНЕС Е УМОРЕН. КОСТИ РАБОТИ. ЕТО МИТНИЦАТА НА ГРАНИЦАТА. НИЕ СПИМ.** Това ме наведе на мисълта за Тибетската книга на мъртвите. Знаете ли я, отче? Това е любопитна работа, наръчник с инструкции, които подготвят умиращите за онова, с което ще се срещнат от другата страна. Те вярват, че първото преживяване е решителна и незабавна конфронтация с превъзходството, което те наричат **ЯСНАТА СВЕТЛИНА**. Духът на току-що умрелия може да избере да се присъедини към нея; но малко го правят, защото не са готови; земният им живот не им е дал подходящата подготовка; и след тази начална конфронтация мъртвите преминават през степени на израждане, докато се смаяват по посока на по-късното си прераждане в света. Удиви ме, че подобно състояние може да предизвика глупостите и баналностите, записани не само в книгата на Раудиеве, но и в по-голямата част от спиритистката литература. Това е доста отегчителна, обезсърчаваща работа. И така, аз не бях особено развълнуван от **ПРОБИВ**. Но книгата имаше предговор от друг автор на име Колин Смит и той беше

доста съдържан и достоверен. Също и различните свидетелства, написани от физици, инженери и даже от един католически архиепископ от Германия, всички те правили записи самостоятелно. Те не изгаряха от желание да спечелят читателя за своята вяра, както и да спекулират върху причините за гласовете, приемайки, между всичко друго, възможността гласовете да са били записани по някакъв начин върху лентата от подсъзнанието на експериментатора.

Реших да опитам. Бях полудял от скръб по Ан. Имам портативен касетофон Сони. Той е достатъчно малък, за да го пъхна в джоба на палтото си, но може да превърта бързо, а аз скоро разбрах, че превъртането е нещо много важно.

Една вечер — беше през лятото и все още беше светло — аз седнах в дневната си с касетофона и поканих гласовете, които могат да ме чуят, да общуваме и да се появят на касетата. След това натиснах Запис и оставих празната касета да се извърти до края. После я пуснах. Не чух нищо, освен някакъв шум от улицата, силно пращане и звуци от усилвателя. После забравих за цялата работа.

Ден-два по-късно реших да прослушам касетката отново. Някъде по средата чух нещо неестествено, леко щракане, а после глух, странен звук, който едва се чуваше; изглежда бе вплетен в съскането и пращането, на някакво ниво под тези звуци. Но това ме удиви като нещо — ами — малко любопитно. С всяко повторение звукът ставаше все по-силен и по-отчетлив, докато най-накрая чух — или си помислих, че чувам — ясен мъжки глас, който крещеше името ми. Амфоргас. Само това. Беше силен и отчетлив, глас, който не успях да разпозная. Мисля, че пулсът ми се ускори. Прослушах останалата част от касетката и не чух нищо, после се върнах на мястото, където бях чул гласа. Но сега не го чух. Надеждите ми пропаднаха, както портфейлът на бедняка пропада от скалата. Започнах да пускам тази част многократно и после отново чух глухия,

странен звук. След около три повторения отново чух гласа ясно.

Дали умът ми ми погаждаше номера? Дали не внасях разбираемост в остатъците от случайни шумове? Пуснах касетката по-нататък и сега — там, където преди това не бях чул нищо — изскочи друг глас. Беше жена. Не, не Ан. Просто жена. Тя направи едно доста дълго изречение, чиято първа част, дори след многобройни повторения, аз просто не успях да разбера. Целият запис имаше много странна честота и ритъм, а ударенията на думите не бяха на местата си. Думите бяха произнасят напевно; те се снижаваха, после се извисяваха продължително. Накрая имаше една част, която разбрах: ... **ПРОДЪЛЖАВА ДА НИ ЧУВА**, казваше жената, но, поради напевния ритъм, това звучеше като въпрос. Бях просто изумен. Нямах никакво съмнение, че чувам това. Но защо не бях го чул преди? Реших, че мозъкът ми вероятно е свикнал с глухия тембър на гласа и с неговите странности и се бе научил да прорязва булото от пращането ѝ съсскането чак до гласа под тях.

Отново ме налегнаха съмнения. Дали касетофонът ми просто не е уловил гласове от улицата или от съседите? Понякога чувах как съседите ми си говорят. Някой от тях може би бе споменал името ми. Влязох в кухнята, която е малко отдалечена от улицата, и направих нови записи с неупотребявана касета. Помолих всеки, който иска да общува с мен, да повтори думата **КИРИОС**, моминското име на майка ми. Но на записа не чух нищо, само обичайните странни звуци тук-там. Един от тях напомняше за рязко натискане на спирачки и за изсвирване на автомобилни гуми. Несъмнено от улицата, помислих си. Бях уморен. Слушането изисква напрегната концентрация. Тази нощ не правих повече записи.

На следващата сутрин, докато чаках водата за кафето ми да заври, прослушах отново и двете касетки. Чух съвсем ясно **ПРОДЪЛЖАВА ДА НИ ЧУВА И АМФОРТАС**. На втората касетка фокусирах вниманието си върху звука от

спирачките, пускайки го многократно, ѝ изведнъж мозъкът ми се приспособи странно, защото вместо шума чух думите **Анна Кириос**, изречени с писклив женски глас и със скорост като бърз картечен огън. Оставих водата за кафето да изкипи. Бях зашеметен.

Когато отидох в болницата, взех със себе си касетките и касетофона и през обедната почивка пуснах ключовите части на една от сестрите, Емили Алертън. Тя ми каза, че не чува нищо. По-късно опитах с Ейми Кийтинг, една от сестрите на рецепцията в неврология. Включих на една част от първата касетка и притиснах говорителя до ухото ѝ. Само след едно прослушване тя ми подаде касетофона и кимна.

— Да, чух името ви — каза тя и се върна към работата си.

Реших да оставя проблема на този етап, поне що се отнася до сестрите.

През следващите седмици бях обсебен. Купих си нов двойнокасетъчен касетофон, предусилвател и слушалки и всяка нощ започнах да прекарвам часове в правене на записи. И като че ли винаги получавах резултати. Всъщност касетките буквално бяха пълни с гласове в едно постоянно, даже застъпващо се течете. Някои бяха твърде глухи, за да си правя труда да ги дешифрирам, докато други притежаваха различни степени на яснота. Някои бяха на нормална скорост, докато други можеха да се разберат само когато включех на бавната скорост. Някои дори не се чуваха преди да направя това. Продължих да питам за Ан, но никога не я чух. От време на време чувах женски глас да казва: **Аз съм тук**, или **Аз съм Ан**. Но не беше тя. Не беше нейният глас.

Една нощ през октомври слушах касетка, записана преди седмица. Върху нея имаше интересен фрагмент, глас, казващ: **ЗЕМЕН КОНТРОЛ**. След няколко повторения аз пуснах малко по-напред и тогава изведнъж затаих дъх. Чух глас, който казваше: **ВИНСЕНТ**, аз съм **АН**. Усетих парене от основата на гърба чак до врата си. Не само

съзнанието ми казваше, че това е нейният глас; цялото ми тяло, кръвта ми, спомените ми, цялото ми същество, цялото ми подсъзнание ми казваха това. Пусках го многократно и всеки път усещах същото парене, като трепет. Даже се опитах да го потисна, но не успях. Беше Ан.

На следващата сутрин надеждите и съмненията ми бяха неразделни. Дали гласът не беше проекция на моето желание? Записан отчетливо върху случайните шумове на касетата? Реших твърдо да разреши този проблем.

Консултирах се с Еди Фландърс, инструктор в езиковия институт в Джорджтаун и добър приятел, който някога ми беше пациент. Бог знае какво му казах, но го накарах да чуе гласа на Ан. Когато той свали слушалките, аз го попитах какво е чул. Той отговори:

— Някой говори. Но наистина е толкова глухо.

Попитах го:

— Какво казват? Можеш ли да разбереш?

Той отговори:

— Звучи като моето име.

Взех слушалите от Еди и се уверих, че е слушал нужната част. После го накарах да я чуе отново. Резултатът беше същият. Бях напълно объркан.

— Но това е глас — попитах го, — не само шум?

— Не, съвсем ясно е глас — потвърдя той. — Не е ли твоят?

— Ти чуваш мъжки глас? — попитах. Той отговори:

— Да. Звучи като твоя глас. — Това повече или по-малко приключи изследванията ми за деня. Но на следващата седмица се върнах. Институтът си имаше собствено студио за подготвяне на учебни касетки. Имаха мощни усилватели и професионални магнетофони Ампекс. Имаха и микрофон, инсталиран в звукоизолирана кабина. Убедих Еди да ми помогне да направим запис. Влязох в кабината и се обърнах с гръб към Еди, докато произнесох кратката си реч, канейки гласовете да се появят на записа. Зададох и два директни въпроса, изискващи като

отговор думите положително или отрицателно, тъй като те можеха да се открият по-лесно от простите да или не. После излязох от кабината, затворих вратата и сигнализирах на Еди да включи магнетофона на запис.

Той попита:

— Какво записваме?

Аз му отговорих:

— Въздушни молекули. Свързано е с някои изследвания на мозъка, които правя.

Еди изглаждаше доволен от отговора и направихме записа с максимална мощност при скорост седем и половина инча в секунда. След около три минути спряхме и прослушахме записа при максимално усилен звук. На касетата имаше нещо странно. Не точно глас. Беше нещо като клобочене и бе десет пъти по-силно от гласовете, които си мислех, че чувам на домашните си записи. Приблизителната му продължителност бе седем секунди. Не чухме нищо друго на тази касета.

— Това нормален шум ли е? Получавате ли го и при другите си записи? — попитах. Мислех за звуково разпространение от самото оборудване.

Ед отговори, че е невъзможно. Изглеждаше искрено озадачен и ми каза, че звукът не трябва да бъде там. Предположих дефект в лентата. Той мислеше, че е възможно. След няколко повторения на звука той като че ли придоби качеството на глас. Не можахме да разберем какво казва. Отказахме се.

Продължих с експериментите си у дома и постоянно чувах нежните, бързи гласове, които или отговаряха на въпросите ми, или поемаха репликите ми по темите за разговор, макар че никога вече не чух глас, който да прилича на гласа на Ан.

От всичко това аз си оформих следните впечатления. Изглежда се свързвах с личности на някакъв преходен етап. Те не бяха ясновидци. Например не можеха да познават бъдещето, но техните знания се простираха в много по-далечен обсег от моите. Например те можеха

да ми кажат името на дежурната сестра във всеки момент в някое отделение, с което аз не поддържах контакти. Мненията им често си противоречаха. Понякога, когато задавах фактически въпрос, като например за рождената дата на майка ми, те ми даваха по няколко отговора, като никой от тях не беше правилен, и от това получих впечатлението, че те просто не искат да загубя интерес към тях. Някои от твърденията им бяха откровени лъжи от тревожно естество или имаха за цел да ме разстроят.

Започнах да разпознавам тези гласове и престанах да им обръщам внимание. Същото правех и с един глас, който се появяваше понякога и сипеше мръсотии. Някои гласове молеха за помощ, но когато питах — много пъти — какво мога да направя, за да им помогна, отговорът обикновено беше нещо като **БЪДИ ЩАСТЛИВ. НИЕ СМЕ ДОБРЕ.** Някои искаха да се моля за тях, а други казваха, че те се молят за мен. Не можех да престана да мисля за Общината на Светците.

Чувството за хумор бе очевидно. Една нощ, докато записвах, в един от ранните си експерименти, бях облякъл стара хавлия. Тя беше на ярки райета и с много голяма дупка на дясното рамо. Чух един глас да казва: **Конско одеяло.** В един от многобройните случаи, когато питах **Кой е създал материалната вселена?**, един от гласовете отговори ясно: **Аз.**

А веднъж бях поканил един от стажантите да участва в експеримента заедно с мен. Той проявяваше интерес към физическите феномени и аз се почувствах добре, докато обсъждах това с него. През цялата вечер той ми казваше, че не е чул нищо, въпреки че, както обикновено, аз чувах. Чух **КАКЪВ СМИСЪЛ ИМА?** и **ЗАЩО СЕ ПРИТЕСНЯВАШ?**, и **ВЪРВИ ДА СИ ПОИГРАЕШ НА АМБУЛАНТЕН ТЪРГОВЕЦ.**

Няколко седмици по-късно научих, че стажантът бил ужасно потиснат от онова, което чул, но не искал никой да разбере.

Понякога гласовете ми помагаха, предлагайки други начини за запис. Един от тях бе използването на диод, а другият бе да намеря място с бял шум — между две станции на радиото — и да го свържа към касетофона. Никога не изпробвах последното, тъй като можех да получа истински радиогласове от обичайни източници. Микрофонът вършеше най-добра работа в звукоизолирана или в изключително тиха стая. Но накрая избрах използването на диода, който изключваше неправилната интерпретация на обикновени звуци от околната среда.

Понякога гласовете критикуваха техническите ми способности. Понякога натисках погрешен бутон и чувах гласа да казва: **НЕ ЗНАЕШ КАКВО ПРАВИШ.** (Точно той звучеше като човек, изгубил търпение. Аз бях уморени през целия сеанс подавах грешни реплики.) Подобни отговори бяха част от онова, което ми създаваше впечатлението, че си имам работа с личности, изключително индивидуални, както и със съвсем обикновени. Също като хората. Те често казваха **ЛЕКА НОЩ** към края на касетката и тогава аз разбирах, че съм уморен и си лягах. Понякога имаше много различни гласове, които казваха: **БЛАГОДАРЯ ТИ** и **БЛАГОДАРЯ.** Нещо любопитно. Веднъж попитах дали е важно, че се опитвам да оповестя този феномен, и отговорът беше много ясен: **ОТРИЦАТЕЛНО.** Това ме изненада.

В средата на осемдесет и втора реших да пиша на Колин Смит, човека, който бе написал предговора към **ПРОБИВ.** Той ми се стори толкова надежден. Зададох му много въпроси и той ми отговори незабавно, препращайки ме към собствената му книга по темата. (Тя се нарича **ПРОДЪЛЖАВАЙ ДА ГОВОРИШ.**) В писмото си той изглеждаше сдържан по темата, защото неизбежно, особено в лондонската преса, тя бе станала раздута и сензационна. Хората се кълнях, че са разговаряли с Джон Ф. Кенеди и с Фройд — разни такива неща. Група невролози от Единбург, докато присъствали на медицинска конференция в Лондон, се видели с него и му пуснали своите записи. Те

ги направили в присъствието на хора, изпаднали в кома или с наранявания, от които не можели да говорят. На касетките обаче били записани гласовете на тези пациенти.

Не след дълго занесох портативния си касетофон в болницата. Беше два-три часа сутринта и аз отидох до психиатрията, където направих запис на пациент с остра кататония, човек с амнезия, който от години лежеше в отделението. Никой от нас не знаеше истинската му самоличност. Полицията го прибрала, докато се шляел замаян по **М** **СТРИЙТ** някъде през седемдесета и оттогава той не бе изрекъл нито дума. А може би беше. Влязох в стаята му и включих касетофона, след като го бях попитал кой е и дали ме чува. Оставих касетката да се извърти до края. Когато се върнах у дома, я прослушах. Резултатът беше много странен. Най-напред в половинчасовия запис имаше само два фрагмента, които успях да чуя. Обикновено касетката беше натъпкана с тях, макар че повечето едва се чуваха. Този път — с изключение на двата, които споменах — тишината беше изключителна и много странна. Другото странно нещо — е, бих казал, че зловецът е по-подходящата дума — бяха гласовете на касетката. И двата бяха на един и същ човек — бях сигурен, че чувам гласа на пациента с кататония. Помислих си, че го чувам да казва: **Започвам да си спомням.** Това беше първото. После чух нещо, което възприех като името на пациента в отговор на моя въпрос — нещо като **ДЖЕЙМС ВЕНАМЪН**, доколкото си спомням. Нещо в звука не ми хареса и никога повече не се опитвах да правя този експеримент.

Към края на миналата година се случи едно знаменателно събитие. Дотогава аз все още се съмнявах за това, което чувах. Размених касетофона си за **РЕВОКС** с вграден регулатор за честотата. Купих си и филтър, който изключваше всички звукови честоти, които не бяха в обсега на човешкия глас. В една съботна сутрин някакъв доста млад човек от стерео магазина ми достави новото

оборудване и го свърза. Когато приключи, на мен ми хрумна нещо. Младешките имат много по-добър слух от нас, пък на този това му беше и работата в крайна сметка. Така че извадих една касетка с доста силно бучене и го помолих да я чуе през слушалките. Когато свърши, аз го попитах какво е чул. Той веднага отговори:

— Някой говори. — Това ме изненада.

— Женски ли беше гласът, или мъжки — попитах го.

Той отговори:

— Мъжки.

— Би ли ми казал какво говореше?

Той отговори:

— Не, твърде забавен е. — Още една изненада. Бях свикнал гласовете да са бързи.

— Не, искаш да кажеш твърде бърз — поправих го аз.

— Не, бавен. Поне аз мисля, че беше твърде бавен. — Сложи си отново слушалките, пренави касетката до мястото и после я ускори на ръка, докато я прослушваше. После свали слушалките и кимна. — Да, твърде бавен. — Подаде ми слушалките: — Ето, чуйте — предложи ми, — и аз ще ви покажа. — Сложих си слушалките и прослушах още веднъж, докато той ускоряваше лентата. И тогава чух отчетлив, силен глас на мъж, който казваше: **ПОЛОЖИТЕЛНО. ЧУВАШ ЛИ МЕ?**

Това изживяване сякаш ми отвори някаква врата, защото не след дълго аз започнах да получавам ясни, силни гласове на записите си, може би в един от три сеанса. **ЛЕЙСИ/НАДЯВАЙ СЕ** беше първият от тях. Вероятно даже стажантът би могъл да ги чуе.

Изпратих три от тях на моя приятел в Колумбия; вече ви казах за резултатите. Прослушайте ги. После сам си направете записи. В началото може и да не успеете и да получите само глухи, краткотрайни гласове. Ако стане така, значи не сте се научил как да слушате, да прониквате през воала на пращането и съскането —

тогава вземете най-силните ми записи и изградете случая си върху тях. Съществува оборудване, което може да изчисти цялото съскане и пращане. След това ги прекарайте през още един спектрографски анализ. Има и начин да определите първоначалната скорост на записа. Това, и наблягам на него, ще изключи по абсолютен начин всякаква възможност за случаен радиосигнал.

Гласовете са истински. Вярвам, че са гласовете на мъртвите. Това никога не може да бъде доказано, но фактът, че те се излъчват от интелекти без тела — поне такива, каквито ги познаваме — може да бъде демонстриран убедително и научно. Католическата църква има своите начини — и Бог знае, трябва да е заинтересована — да развие научните доказателства за съществуването на тези гласове, че те нямат земен източник, да предизвика материалистичното обяснение и целият експеримент може да бъде повторен многократно в лаборатория, от твърдоглави хора и машини.

Имаше глас, който ми каза, че това не е важно. Но за кого не е важно? Чудя се. Земните хора крещат срещу смъртта и срещу ужаса от крайно угасване и забрава; нощем те плачат за всяка загуба на любим човек. Трябва ли вярата да бъде достатъчна, за да ни избави от тази болка? Може ли да бъде достатъчна?

Тези касетки са моята молитва към онези, които скърбят. Те може да се окажат не повече от една малка брънка във веригата, която ни води към Христос, недостатъчна да преодолее крайното съмнение, както възкръсването на Лазар не е успяло да убеди дори онези, които са били там и са го видели с очите си. Но какво иска Иисус от нас? Ако чашата ни за жадните не е пълна до ръба, трябва ли да я задържим? Ако Бог не може да се намеси, хората могат. Това определено е Неговото намерение — че ние трябва да се намесим. Това е нашият свят.

Благодаря, че не ми каза, че моето решение е грях на отчаянието. Знам, че не е. Аз не правя нищо. Само чакам.

Може би в сърцето си мислиш, че това наистина е погрешно. Но не го каза. Може би ме очаква една приятна раздяла.

Занапред може би ще чуеш някои странни неща за мен. Ужасявам се от подобна възможност, но ако все пак това стане, моля те, разбери, че никога не съм имал намерение да навредя някому. Ще си мислиш с добро за мен, нали, отче?

Откога те познавам? От два дни? Добре, ще ми липсваш. Но знам, че някой ден ще те видя пак. Когато четеш това, аз ще бъда с моята Ан. Моля те, радвай се.

С уважение и любов,
Винсент Амфортас

Амфортас прегледа писмото. Направи някои малки поправки, после погледна колко е часът и реши, че е най-добре да си постави стероидна инжекция. Беше се научил да не чака главоболието да се появи. Сега автоматично си инжектираше шест милиграма на всеки шест часа. Скоро това щеше да промени съзнанието му. Трябваше да напише писмото сега.

Отиде в банята, инжектира се, а после се върна при пишещата машина, поставена върху масата в нишата за закуска. Консултира се с някои бележки и реши, че трябва да добави послепис към писмото. Напечата:

*P.S.: В многото месеци, през които правих тези записи, аз имах достатъчно време и отново зададох въпроса: **Опиши твоето състояние, природа и местоположение колкото можеш най-точно.** На няколко пъти успях да извлека отговор, поне отговор, който успях да чуя, и тъй като гласовете често избягват подобни директни въпроси, си помислих, че може би искаш да узнаеш какви отговори получих. Те са следните:*

НАЙ-НАПРЕД ДОЙДОХМЕ ТУК.

ТУК ЧОВЕК ИЗЧАКВА.

ЗАТВОР.

МЪРТЪВ.

ТОВА Е КАТО КОРАБ.

ТОВА Е КАТО БОЛНИЦА.

ДОКТОРИ — АНГЕЛИ.

*Попитах също: **КАКВО ТРЯБВА ДА ПРАВИМ НИЕ, ЖИВИТЕ?***

*Единственият отговор, който чух сравнително ясно, беше: **ДОБРИ ДЕЛА.** Звучеше като женски глас.*

Амфортас измъкна писмото от машината и го пхна в един плик.
После написа на плика:

ПРЕП. ДЖОУЗЕФ ДАЙЪР, ОТ ОРДЕНА НА ЙЕЗУИТИТЕ

УНИВЕРСИТЕТА В ДЖОРДЖТАУН

ДА БЪДЕ ПРЕДАДЕНО СЛЕД СМЪРТТА МИ.

10.

Киндерман приближи до входа на болницата, като походката му ставаше все по-бавна и по-бавна с всяка следваща стъпка. Когато стигна до входа, той се обърна и погледна за момент към дъждовното небе, търсейки зората, но не съвсем където трябва; успя да види само блестящите червени светлини на полицейските коли, прииждащи неумолимо и тихо, оплисквайки тъмните, мокри и гладки улици. Киндерман осъзна, че върви насън. Не усещаше тялото си. Светът бе застанал на ръба. Когато забеляза, че пристига екипът от телевизионните новини, той се обърна бързо и хлътна в болницата. Влезе в асансьора, качи се до неврологията и излезе в тихия хаос. Новинари. Камери. Униформени полицаи. В приемната се бяха струпали стажанти и дежурни лекари, повечето от други отделения. В коридорите сновяха пациенти, по халати и уплашени; някои от сестрите ги успокояваха, хващаха ги под ръка и ги придумваха да се върнат по стаите си.

Киндерман се огледа. Срещу приемната бе застанал униформен полицаи, който пазеше стаята на Дайър. Аткинс беше там. Той слушаше, докато новинарите го обсипваха с въпроси, а виковете им се смесваха в хомогенен шум. Аткинс продължи да поклаща глава и да не казва нищо. Киндерман приближи до него. Аткинс го видя и го погледна в очите. Сержантът изглеждаше поразен. Киндерман се наведе до ухото му.

— Аткинс, изтичай тези репортери във фоайето нареди му, после стисна ръката на сержанта и за миг го погледна в очите, споделяйки за момент болката му. Не си позволи нищо повече. Влезе в стаята на Дайър и затвори вратата.

Сержантът извика група полицаи.

— Закарайте тези хора долу! — разпореди рязко той. Откъм репортерите се надигна вик на протест. — Безпокоите пациентите — додаде, вече към тях Аткинс.

Разнесе се мърморене. Полицаяте се захванаха да прогонят репортерите. Аткинс се разходи до бюрото на приемната и облегна гръб о него. Скръсти ръце. Зорките му очи бяха вперени във вратата на

Дайър. Зад нея лежеше неописуем ужас. Умът му не можеше да го побере.

Стедман и Райън излязоха от стаята. Изглеждаха изтощени и бледи. Райън бе забил поглед в пода и изобщо не вдигна глава, докато бързаше надолу по коридора. Зави зад ъгъла до приемната и скоро се скри от погледа на Аткинс. Стедман го наблюдаваше. После се обърна към сержанта.

— Киндерман иска да остане сам — каза той. Гласът му кънтеше кухо.

Аткинс кимна.

— Пушиш ли? — попита го Стедман.

— Не.

— Аз също. Но сега бих искал една цигара — въздъхна Стедман. За момент обърна глава и се замисли. Когато вдигна ръка към очите си и я огледа, видя, че тя трепери.

— Иисусе Христе — промълви тихо той. Треперенето се усили. Изведнъж той мушна ръка в джоба си и бързо се отдалечи. Тръгна по посоката, където бе изчезнал Райън. Аткинс все още чуваше тихото му мърморене. — Иисусе! Иисусе! Иисусе Христе!

Някъде звънна звънец. Някой пациент викаше сестрата.

— Сержант?

Аткинс вдигна поглед. Полицаят пред вратата го гледаше странно.

— Да, какво има? — попита Аткинс.

— Не знам.

Аткинс чу някаква караница отдясно. Погледна и видя, че телевизионният екип се е счепкал с двамата полицаи до асансьорите. Аткинс позна водещия от местните новини в шест часа. Косата му бе намазана с помада, а държанието му бе войнствено и необуздано. Полицаяте постепенно изтикваха новинарския екип към площадката с асансьорите. По едно време водещият се препъна и залитна назад, почти изгубвайки равновесие; после изруга, отказа се и си тръгна заедно с останалите, барабанейки по дланта си с един навит на руло вестник.

— Можете ли да ми кажете кой е шефът тук? В един момент имах впечатлението, че съм аз.

Аткинс погледна наляво и видя нисък, слаб мъж в син фланелен костюм. Зад телените очила надничаха малки зорки очички.

— Вие ли сте главният? — попита човекът.

— Аз съм сержант Аткинс, сър. С какво мога да ви помогна?

— Аз съм доктор Тренч. Мисля, че съм шеф на персонала в тази болница — поде разгорещено той. — Тук имаме много пациенти в сериозно и критично състояние. Цялата тази бъркотия не им помага, нали разбирате...

— Разбирам, сър.

— Не искам да бъда груб — продължи Тренч, — но колкото по-скоро бъде изнесен мъртвецът, толкова по-скоро всичко това ще престане. Как мислите, скоро ли ще стане това?

— Да, така мисля, сър.

— Разбирате положението ми.

— Да, разбирам.

— Благодаря ви. — Тренч се отдалечи с бърза, делова походка.

Аткинс забеляза, че наоколо поутихна. Огледа се и видя изнизващия се телевизионен екип. Почти си бяха заминали. Водещият все още пляскаше дланта си с вестника и се качваше на асансьора, от който се появиха Райън и Стедман. Те вървяха към Аткинс с наведени глави. Никой не продумваше и дума. Телевизионният водещ ги наблюдаваше.

— Хей, какво става тук? — извика той. Вратата на асансьора се затвори и той изчезна.

Аткинс чу, че вратата на Дайър се отваря. Погледна и видя Киндерман. Очите на детектива бяха зачервени. Той спря и огледа за момент Стедман и Райън.

— Добре, можете да приключвате — рече им. Гласът му беше дрезгав и слаб.

— Лейтенант, съжалявам — промълви предпазливо Райън. Лицето и гласът му бяха изпълнени със състрадание.

Киндерман кимна, вперил поглед в пода. После промърмори:

— Благодаря ти, Райън. Да, благодаря ти. — След това, без да вдига глава, той бързо се отдалечи от тях. Насочи се към асансьорите.

Аткинс го настигна бързо.

— Тъкмо отивах да се поразходя, Аткинс.

— Да, сър. — Сержантът продължи да върви до него. Когато стигнаха до асансьорите, вратата на един от тях се отвори. Асансьорът слизаше надолу. Аткинс и Киндерман влязоха и се обърнаха.

— Предполагам, ме сме хванали правилния асансьор, Чик — чу се някакъв глас.

Аткинс чу бръмчене от някаква машина. Завъртя глава. Телевизионният водещ се усмихваше, докато камерата работеше в ръцете на другия мъж.

— Свещеникът обезглавен ли беше — попита водещият, — или беше...

Юмрукът на Аткинс се заби в челюстта му и главата на водещия тупна в стената, а после отскочи от силата на удара. От устните му потече кръв и той се строполи на пода в безсъзнание. Аткинс изгледа свирепо оператора, който тихо свали камерата. После сержантът погледна към Киндерман. Детективът като че ли не обърна внимание на инцидента. Той се взираше в празното пространство, а ръцете му бяха пъхнати дълбоко в джобовете на палтото. Аткинс натисна един бутон и асансьорът спря на втория етаж. Той хвана детектива за ръката и го изведе.

— Аткинс, какво правиш? — попита слисан Киндерман. Имаше вид на безпомощен, объркан старец. — Искам да се поразходя — промълви той.

— Точно така, лейтенант. Насам.

Аткинс го заведе до другото крило на болницата и хвана оттам асансьора за надолу. Искаше да избегне репортерите във фойето. Двамата минаха по още няколко коридора и скоро стояха пред болницата, от онази страна, която гледаше към университетския двор. Тесният навес над главите им ги пазеше от дъжда; той се беше усилил и двамата наблюдаваха мълчаливо пороя. В далечината студентите, в шлифери и ярки дъждобрани, отиваха на закуска. Колежанчетата излизаха със смях от спалните, разперили вестници над главите си.

— Този човек беше цяла поема — изрече замислено Киндерман.

Аткинс не каза нищо. Впери поглед в дъжда.

— Искам да остана сам, Аткинс. Благодаря ти.

Аткинс обърна глава да огледа детектива. Той се беше втренчил право напред.

— Добре, сър — кимна сержантът. Обърна се и влезе в болницата, върна се в неврологията и започна разпита на възможните свидетели. За тази цел бяха помолили целия персонал от нощната смяна да остане, включително сестрите, лекарите и санитарите от психиатрията. Някои от тях се бяха струпали около бюрото. Докато Аткинс разговаряше със старшата сестра от неврологията, която бе дежурна по времето на смъртта на Дайър, един лекар приближи и го прекъсна.

— Бихте ли ме извинили, моля? Съжалявам. — Аткинс го огледа. Човекът изглеждаше потресен. — Аз съм доктор Амфортас — представи се той. — Аз лекувах отец Дайър. Вярно ли е?

Аткинс кимна печално.

За момент Амфортас не откъсваше поглед от него, лицето му пребледня, а очите му, хлътнаха още повече. Накрая смотолеви:

— Благодаря ви. — И се отдалечи. Стъпките му бяха несигурни.

Аткинс го наблюдава известно време, после се обърна към сестрата.

— Той кога застъпи на дежурство? — попита я.

— Не е застъпвал — обясни му тя. — Вече не работи в отделението. — Едва сдържаше сълзите си.

Аткинс надраска няколко думи в бележника си. Тъкмо се канеше отново да се обърне към сестрата, когато видя, че Киндерман се приближава. Шапката и палтото му бяха съвсем мокри. Сигурно се е разхождал под дъжда, помисли си Аткинс.

Скоро детективът се изправи пред сержанта. Поведението му бе напълно променено. Погледът му беше непоколебим, ясен и решителен.

— Добре, Аткинс, престани да се размотаваш с красивите сестрички. Това е работа, а не **Влюбени млади детективи**.

— Сестра Кийтинг е последната, която го е видяла жив — опита се да поясни Аткинс.

— Кога беше това? — включи се веднага детективът.

— Около четири и половина — отговори Кийтинг.

— Сестра Кийтинг, може ли да поговорим насаме? — помоли я Киндерман. — Съжалявам, но трябва да го направим.

Тя кимна и избърса носа си с кърпичка. Киндерман посочи към остъкления офис зад приемната.

— Може би там вътре?

Тя отново кимна. Киндерман я последва в офиса. В него имаше писмена маса, два стола и лавици, препълнени с папки с най-различни документи. Детективът направи знак на сестрата да седне и затвори вратата. Видя как Аткинс ги наблюдава тихо през стъклената преграда.

— Значи видяхте отец Дайър към четири и половина — уточни той.

Тя кимна:

— Да.

— И къде го видяхте?

— В стаята му.

— А какво правехте там, моля?

— Ами върнах се да му кажа, че не мога да намеря виното.

— Казахте *виното*?

— Да. Той ми звънна малко преди това и ми каза, че имал нужда от малко хляб и вино, попита ме дали имаме.

— Искаше да отслужи някаква служба?

— Да, точно така — избъбри сестрата. Поизчерви се и сви рамене. — Един-двама души от персонала — е, те понякога държат тук малко алкохол.

— Разбирам.

— Погледнах на обичайните места — продължи тя. — После се върнах и му казах, че съжалявам, че просто не мога да намеря нищо. Но му дадох малко хляб.

— А какво каза той?

— Не си спомням.

— Бихте ли ми казала часовете на дежурството си, мис Кийтинг?

— От десет до шест.

— Всяка нощ?

— Когато съм на работа.

— И през кои нощи работите, моля?

— Дежурна съм от вторник до събота — отговори тя.

— Отец Дайър беше ли служил и преди?

— Не знам.

— Но никога преди не е искал хляб и вино.

— Точно така.

— Каза ли ви защо иска да служи днес?

— Не.

— Когато му съобщихте, че не можете да намерите вино, той каза ли нещо?

— Да.

— И какво, каза, мис Кийтинг?

Тя отново имаше нужда от кърпичка, после направи пауза и като че ли се опита да се посъвземе.

— Всичкото ли го изпихте? — попита ме той. — Гласът ѝ трепереше, а лицето ѝ се сгърчи от скръб. — Той винаги се шегуваше — простена тя. Обърна глава и се разплака. Киндерман забеляза кутия с хартиени кърпички на една от полиците и ѝ подаде цяла шепа; нейната кърпичка вече приличаше на измачкана, мокра топка. — Благодаря ви — изхлипа тя и ги взе. Киндерман изчака. — Съжалявам — смънка Кийтинг.

— Няма значение. Отец Дайър каза ли ви нещо друго тогава?

Сестрата поклати глава.

— А кога го видяхте след това?

— Когато го намерих.

— Кога беше това?

— Около шест без десет.

— Видяхте ли някой да влиза в стаята на отец Дайър между четири и половина и шест без десет?

— Не.

— Видяхте ли някой да излиза?

— Не.

— И през това време вие седяхте на бюрото, точно срещу стаята?

— Точно така. Пиших доклади.

— И бяхте там през цялото време?

— Ами като се изключат обиколките ми за раздаване на лекарствата.

— И колко време ви отнеха тези обиколки?

— О, по около две минути за всяка, не повече.

— В кои стаи?

— Четиристотин и седемнадесет, четиристотин и деветнадесет и четиристотин и единадесет.

— Значи сте напускала бюрото три пъти?

— Не, два. Две от лекарствата вървяха заедно.

— И кога ги давахте?

— Мистър Болгър и мис Райън имаха кодеин в пет без четвърт, а мис Фрайц от четиристотин и единадесета имаше хепарин и декстран около час по-късно.

— Тези стаи, те са в същия коридор, в който е и стаята на отец Дайър, нали?

— Не, те са зад ъгъла.

— Значи ако някой е влязъл в стаята на отец Дайър към пет без четвърт, вие не бихте могла да го видите; също не бихте го забелязала, ако е излязъл от стаята след около час.

— Да, така е.

— Тези лекарства — всеки ден ли ги давате по едно и също време?

— Не, хепаринът и декстранът за мис Фрайц са нови. До днес никога не бях ги виждала в дневника.

— И кой ги изписа? Спомняте ли си?

— Да, доктор Амфортас.

— Сигурна ли сте? Бихте ли проверила в документите?

— Не, сигурна съм.

— Защо сте толкова сигурна?

— Ами това не е нещо обикновено. Обикновено го прави дежурният. Но мисля, че доктор Амфортас има специален интерес към нейния случай.

Детективът изглеждаше озадачен.

— Но аз мислех, че доктор Амфортас вече не работи в отделението.

— Точно така. Напусна снощи — обясни сестрата.

— Но е бил в стаята на момичето?

— Това не е необичайно. Посещава я често.

— В тези часове?

Кийтинг кимна.

— Момичето страда от безсъние. Мисля, че и той също.

— Защо? Искам да кажа, защо мислите, че е така?

— О, той от месеци се появява внезапно по време на моята смяна и просто си седи тук и си бърби с мен или просто броди наоколо. Тук го наричаме **Призрака**.

— Кога за последен път е разговарял с мис Фрайц по това време?
Или кога е бил тук по това време?

— Вчера.

— В колко часа?

— Може би към четири-пет сутринта. После влезе в стаята на отец Дайър и си поговориха.

— Влязъл е в стаята на отец Дайър?

— Да.

— Успяхте ли да чуете част от разговора им?

— Не, вратата беше затворена.

— Разбирам. — Киндерман се замисли. Гледаше през прозореца към Аткинс. Сержантът се беше облегал на бюрото и също гледаше към него. Киндерман отново обърна внимание на сестрата. — Кого друг видяхте да се шляе из отделението по това време?

— Имате предвид от персонала?

— Който и да е. Всеки, който е минал по коридора.

— Ами само мисис Клелия.

— Коя е тя?

— Пациентка е на психиатрията.

— И тя се разхождаше по коридора?

— Ами не. Намерих я просната в коридора.

— Намерихте я просната?

— Беше в нещо като унес.

— Къде точно в коридора?

— Точно зад ъгъла, до входа на психиатрията.

— И в колко часа стана това?

— Точно преди да намеря отец Дайър. Обадох се в откритото отделение на психиатрията и те дойдоха да си я приберат.

— Мисис Клелия склерозирала ли е?

— Наистина не бих могла да ви кажа. Предполагам. Не знам. Бих казала, че повече прилича на кататоничка.

— Кататоничка?

— Просто предполагам — сви рамене Кийтинг.

— Разбирам. — Киндерман се замисли за момент, после стана.

— Благодаря ви, мис Кийтинг — рече късо той.

— Няма защо.

Киндерман ѝ подаде още една кърпичка, а после излезе от тесния офис и отиде при Аткинс.

— Намери телефонния номер на доктор Амфортас ѝ го извикай за разпит, Аткинс. Междувременно аз отивам до психиатрията.

Киндерман скоро се озова в откритото отделение. Събитията от сутринта не бяха го докоснали. Обичайната тълпа от мълчаливи зяпачи вече се бе струпала около телевизора; всички мечтатели бяха по столовете си. Един старец към седемдесетте приближи до детектива.

— Тази сутрин искам каша и смокини — обяви той. — Не забравяйте проклетите смокини. Искам смокини.

Един санитар приближи бавно към тях. Киндерман се огледа за сестрата в приемната. Тя беше в офиса си и говореше по телефона. Лицето ѝ изглеждаше преуморено и напрегнато. Киндерман тръгна към бюрото. Старецът остана назад и продължи да разговаря с празното пространство, където малко преди това стоеше детективът.

— Не искам никакви проклети смокини — казваше той.

Изведнъж се появи Темпъл. Той мина през вратата с пружиниращите си стъпки и се огледа. Изглеждаше разрошен и сънен; очите му още бяха подути от съня. Видя Киндерман и се приближи до него край бюрото.

— Иисусе Христе — възкликна той. — Не мога да повярвам. Наистина ли е умрял така?

— Да, наистина.

— Обадиха ми се и ме събудиха. Иисусе Христе... Не мога да повярвам.

Темпъл хвърли един поглед към сестрата и направи кисела физиономия. Тя го видя и бързо остави телефона. Санитарят водеше стареца към стола му.

— Бих искал да видя една от вашите пациентки — съобщи Киндерман. — Мис Клелия. Къде бих могъл да я намеря?

Темпъл го погледна.

— Виждам, че сте започнал да се чувствате като у дома си — отбеляза той. — Каква работа имате с мисис Клелия?

— Искам да ѝ задам няколко въпроса. Един-два. Няма да навреди.

— Мисис Клелия?

— Да.

— Все едно да разговаряте със стена — промърмори Темпъл.

— Свикнал съм — увери го Киндерман.

— Какво имате предвид?

— Просто си говоря. — Раменете на Киндерман се надигнаха и той показа дланите си. — Устата ми се отваря — това става преди да разбере какво говоря. Но това са просто глупости. Няма значение.

Темпъл го огледа изпитателно и се обърна към сестрата. Тя стоеше зад бюрото, събираше някакви документи и изглеждаше заета.

— Къде е мисис Клелия, маце? — попита я Темпъл.

Сестрата отговори, без да вдига поглед.

— В стаята си.

— Ще проявите ли снизхождение към стареца, ще ми позволите ли да я видя? — попита Киндерман.

— Разбира се, защо не? — сви рамене Темпъл. — Хайде.

Киндерман го последва и двамата скоро се озоваха в една тясна стая.

— Ето го вашето момиче — усмихна Се Темпъл. Посочи към една възрастна, белокоса жена, която седеше в изискан стол до прозореца. Беше се втренчила в чехлите си и стискаше краищата на червен вълнен шал, дърпайки го здраво около раменете си. Не вдигна поглед.

Детективът си свали шапката и я хвана за периферията.

— Мисис Клелия?

Жената го погледна с празен поглед.

— Ти моят син ли си? — попита.

— Бих се гордял, ако беше така — рече вежливо той.

За момент мисис Клелия издържа погледа му, после погледна встрани.

— Ти не си моят син — промърмори тя. — Ти си възък.

— Спомняте ли си какво правихте тази сутрин, мисис Клелия?

Старицата започна да напява тихо. Мелодията беше нехармонична и неприятно фалшива.

— Мисис Клелия? — подразни се детективът.

Тя сякаш не чуваше.

— Казах ви — обади се Темпъл. — Разбира се, аз мога да се опитам да ви я подготвя.

— Да я *подготвите*?

— Хипноза. Да опитам ли? — попита Темпъл.

— Разбира се.

Темпъл затвори вратата и дръпна един стол срещу жената.

— Няма ли първо да затъмните стаята? — учуди се Киндерман.

— Не, това са глупости — изсумтя Темпъл. — Ала-бала. —

Извади малък медальон от горното джобче на лекарската си престилка. Висеше на къса верижка и беше триъгълен. — Мисис Клелия — изрече настоятелно Темпъл. Тя веднага обърна поглед към психиатъра. Той вдигна медальона и го разлюля леко пред очите ѝ. После каза думите: **време за сън**. Изведнъж старицата затвори очи и се отпусна в стола. Ръцете ѝ паднаха леко в скута.

Темпъл погледна детектива самодоволно.

— Какво да я питам? — каза той. — Същото ли?

Киндерман кимна.

Темпъл се обърна към жената.

— Мисис Клелия — започна тихо той, — спомняте ли си какво правихте тази сутрин?

Изчакаха, но тя не отговори. Жената седеше неподвижно. Темпъл изглеждаше озадачен.

— Какво правихте тази сутрин? — повтори той.

Киндерман се размърда. Все още нямаше отговор.

— Тя спи ли? — попита тихо детективът.

Темпъл поклати глава.

— Днес видяхте ли свещеника, мисис Клелия? — попита я психиатърът.

Изведнъж жената наруши мълчанието си.

— Нееееее — отговори тя с нисък и измъчен тон, като стенание.

В него имаше нещо зловещо.

— Излизахте ли на разходка тази сутрин?

— Нееееееее.

— Някой води ли ви някъде?

— Нееееееее.

— Мамка му — прошепна Темпъл. Обърна глава и погледна към Киндерман.

Детективът въздъхна:

— Добре. Това е достатъчно.

Темпъл се обърна отново към мисис Клелия. Докосна я по челото ѝ нареди:

— Събуди се.

Жената започна да се изправя бавно. Отвори очи и погледна Към Темпъл. После се втренчи в детектива. Очите ѝ бяха невинни и празни.

— Оправи ли ми радиото? — попита го тя.

— Ще го оправя утре, мадам — отговори Киндерман.

— Всички казват така — нацупи се мисис Клелия. Втренчи се в чехлите си и започна да тананика.

Киндерман и Темпъл излязоха в коридора.

— Хареса ли ви въпросът за свещеника? — попита Темпъл. — Имам предвид, защо да го увъртаме? Направо на въпроса. Ами онзи за това дали някой я е завел до неврологията? Мисля, че той беше добър.

— А тя защо не ви отговори? — стрелна го Киндерман.

— Не знам. Право да ви кажа, това малко ме изненада.

— Много пъти ли сте хипнотизирал тази дама?

— Един-два пъти.

— Изпадна под хипноза твърде бързо — отбеляза Киндерман.

— Е, аз съм добър — усмихна се Темпъл. — Казах ви. Иисусе Христе, не мога да проумея това, което са направили на свещеника. Имам предвид, как е възможно, лейтенант?

— Ще разберем.

— Бил ли е осакатен? — попита Темпъл.

Киндерман се втренчи напрегнато в него.

— Десният му показалец е бил отрязан — каза той, а върху лявата му длан убиецът е изрязал зодиакален знак. Близнаци — съобщи Киндерман. Погледът му се заби непоколебимо в очите на Темпъл. — Какво мислите за това? — попита го.

— Не знам — сви рамене Темпъл. Лицето му беше безизразно.

— Не, откъде да знаете — кимна Киндерман. — И защо? Между другото тук имате ли патология?

— Разбира се.

— Където правят аутопсии и така нататък?

Темпъл кимна.

— Долу на ниво **В**. Вземете асансьора надолу от неврологията и завийте наляво. Там ли отивате?

— Да.

— Няма начин да се объркате.

Киндерман се обърна и тръгна.

— Какво ви трябва в патологията? — извика Темпъл зад гърба му. Киндерман сви рамене и продължи.

Темпъл изруга под носа си.

Аткинс се беше облегал о бюрото в приемната, когато видя, че Киндерман идва по коридора. Надигна се от бюрото и тръгна да го посрещне.

— Свърза ли се с Амфортас? — попита го детективът.

— Не.

— Продължавай да опитваш.

— Стивман и Райън приключиха.

— Аз обаче не съм.

— Върху бурканите имаше отпечатъци — осведоми го Аткинс. Всъщност навсякъде по тях и много ясни.

— Да, убиецът е смел. Той ни се подиграва, Аткинс.

— Отец Райли е долу. Каза, че искал да види тялото.

— Не, не го пускай. Слез долу и поговори с него, Аткинс. Бъди уклончив. И кажи на Райън да побърза с отпечатъците. Искам незабавно сравнение с отпечатъците, които той взе от изповедалнята. Аз междувременно ще отида до патологията.

Аткинс кимна, после двамата мъже тръгнаха към асансьорите и хванаха един за надолу. Когато Аткинс слезе във фоайето, детективът зърна отец Райли. Седеше в ъгъла, хванал главата си с ръце. Детективът извърна поглед и се зарадва, когато вратата на асансьора се затвори.

Киндерман намери пътя до патологията и влезе в тиха стая, където студентите медици правеха дисекция на трупове. Опита се да не гледа към тях. Докторът в остъкления офис вдигна поглед от бюрото си и видя, че детективът обикаля наоколо. Стана и се изправи срещу Киндерман.

— Мога ли да ви помогна? — попита.

— Може би. — Киндерман показа служебната си карта. — Имате ли инструмент за дисекция, който да прилича на ножици? Любопитен съм.

— Разбира се — отговори докторът. Заведе детектива до една стена, където бяха закачени най-различни инструменти. Откачи един и го подаде на Киндерман. — Внимавайте с това — предупреди го.

— Добре — отговори Киндерман. Държеше в ръцете си блестящ режещ инструмент, изработен от неръждаема стомана. Приличаше на ножици. Остриетата бяха закривени рязко във формата на полумесеци, а когато Киндерман ги обърна, те блеснаха с отразената отгоре светлина.

— Голяма работа — промърмори детективът. Инструментът му вдъхваше чувство на ужас. — Как ги наричате? — попита.

— Ножици.

— Да, разбира се. В страната на мъртвите няма жаргон.

— Какво?

— Нищо. — Киндерман дръпна внимателно дръжките, полагайки усилие да разтвори остриетата. Трябваше да се напругне. — Толкова съм слаб — оплака се той.

— Не, те са стегнати — възрази докторът. — Нови са.

Киндерман вдигна поглед и присви вежди.

— Казахте, че са нови?

— Съвсем наскоро ги купихме. — Докторът се пресегна и отлепи етикета от дръжката. — Етикетът с цената още е върху тях — промърмори той. Смачка го и го пусна в джоба на самото си.

— Често ли ги сменяте? — попита го детективът.

— Сигурно се шегувате. Тези неща са скъпи. А освен това няма начин да бъдат повредени. Не знам защо са купили тези новите — обясни докторът. Вдигна поглед и огледа куките и калъфите на стената. — Е, не мога да видя старите — каза най-накрая той. — Може би ги е взел някой от студентите.

Киндерман му подаде предпазливо ножиците. После каза:

— Благодаря ви много, докторе... как ви беше името?

— Арни Дърюин. Това ли е всичко, което искахте?

— Това е достатъчно.

Когато Киндерман пристигна пред бюрото на неврологията, около Аткинс и шефа на персонала, доктор Тренч, се бяха събрали куп сестри. Дватама се бяха изправили един срещу друг, наежени като петли. Киндерман пристигна тъкмо навреме, за да чуе думите на Тренч.

— Това е болница, сър, не е зоологическа градина и пациентите са на първо място! Разбирате ли?

— Каква е цялата тази *tsimmis*? — попита Киндерман.

— Това е доктор Тренч — обясни Аткинс.

Тренч се обърна кръгом и навири брадичката си към детектива.

— Аз съм шефът на персонала. А вие кой сте? — попита настоятелно той.

— Един нещастен лейтенант от полицията, който преследва призраци. Ще бъдете ли така добър да се отдръпнете? Имаме работа — просъска Киндерман.

— Иисусе Христе, колко сте нахален!

Детективът вече се беше обърнал към Аткинс.

— Убиецът е някой от тази болница — каза му той. — Обади се в управлението. Ще ни трябват още хора.

— Сега ме слушайте! — избухна Тренч.

Детективът не му обърна внимание.

— Постави по двама души на всеки етаж. Заклучи всички изходи към улицата и разстави по един човек на всеки изход. Никой да не влиза нито да излиза без основателна причина.

— Не можете да направите това! — кресна Тренч.

— Който излиза, да бъде претърсен. Търсим чифт хирургически ножици. Трябва да претърсим и болницата.

Лицето на Тренч стана мораво.

— Ще ме *изслушате* ли, моля, по дяволите!

Този път детективът се обърна към него със заплашително изражение.

— Не, вие ме изслушайте — сопна му се рязко той. Гласът му беше нисък, равен и заповеднически. — Искам да знаете с какво си имаме работа — додаде той.

— Чувал ли сте за убиеца Близнаци?

— Какво? — Тренч все още беше настроен свадливо.

— Казах убиецът Близнаци — натърти Киндерман.

— Да, чувал съм за него. И какво? Той е мъртъв.

— Спомняте ли си публикуваните описания на неговия *modus operandi*^[1]? — притисна го Киндерман.

— Вижте, накъде биете...

— Спомняте ли си го?

— Осакатяванията?

— Да — каза съсредоточено Киндерман. Наведе глава към доктора. — Средният пръст от лявата ръка на жертвата винаги беше отрязан. А върху гърба на жертвата той изрязваше знак от зодиака — Близнаци. А името на всяка жертва започваше с **К**. Спомняте ли си всичко това, доктор Тренч? Е, забравете го. Веднага го изхвърлете от ума си. Истината е, че липсващият пръст беше *този*! — Детективът протегна десния си показалец. — Не средният пръст, а *показалецът*! И изобщо не на лявата ръка, а на дясната! И знакът на Близнаци не беше на гърба, той бе изрязан върху лявата длан! Само в отдел **Убийства** в Сан Франциско знаеха това, никой друг не го знаеше. Но те дадоха на пресата невярна информация, за да не бъдат обезпокоявани всеки ден от някой, смахнат, който щеше да дойде и да си признае, че самият той е Близнаци, а после да им губи времето с разследвания. Искаха да знаят, че той е истинският, когато го открият. — Киндерман приближи лицето си. — Но в този случай, докторе, в този и другите два, ние имаме истинския М.О.^[2]

Тренч изглеждаше зашеметен.

— Не мога да повярвам — прошепна той.

— Повярвайте. Също така, когато Близнаци пишеше писмата си до пресата, той винаги удвояваше крайното **l** във всяка дума, даже когато това бе погрешно. Това говори ли ви нещо, докторе?

— Мили Боже...

— Разбирате ли ме сега? Ясен ли съм?

— Ами името на отец Дайър? То не започва с **К** — смотолеви озадачено Тренч.

— Второто му име беше *Кевин*. А сега бихте ли бил така добър да ни оставите да си свършим работата и да се опитаме да ви *защитим*?

Лицето на Тренч пребледня и той кимна мълчаливо.

— Съжалявам — изрече едва чуто той. После се отдалечи.

Киндерман въздъхна и погледна уморено към Аткинс; после хвърли поглед към бюрото. Една сестра от друго отделение стоеше със скръстени ръце и гледаше съсредоточено към детектива. Когато той срещна погледа ѝ, тя изглеждаше странно притеснена. Киндерман се обърна отново към Аткинс. Хвана го за ръката и го дръпна на няколко крачки от бюрото.

— Добре, направи каквото ти казах — нареди му той. — Ами Амфортас. Свърза ли се с него?

— Не.

— Продължавай да опитваш. Продължавай. Давай. — Обърна го нежно и се вгледа в гърба му, докато той отиваше към телефона във вътрешния офис.

Когато тръгна към стаята на Дайър, върху плещите му се стовари огромна тежест. Избегна погледа на дежурния полицаи, сложи ръка върху бравата, отвори вратата и пристъпи вътре.

Почувства се така, сякаш бе влязъл в друго измерение. Облегна се о вратата и погледна към Стедман. Патологът седеше на един стол и гледаше като вцепенен. Зад него дъждът плискаше по прозореца. Половината стая бе тъмна, а сивотата отвън обливаше другата половина в бледа призрачна светлина.

— Никъде в стаята няма и капчица кръв — каза тихо Стедман. Гласът му едва се чуваше. — Нито даже по гърлата на бурканите — допълни той.

Киндерман кимна. Пое си дълбоко дъх и погледна към тялото, което лежеше под бяла завивка на леглото. До него, върху количка, имаше двадесет и два лабораторни буркана, подредени прилежно в симетрични редици. В тях бе всичката кръв на отец Дайър. Детективът вдигна поглед към стената зад леглото, където убиецът бе написал нещо с кръвта на отец Дайър:

ТОВА Е ЧУДЕСЕН ЖИВОТ

Към залез-слънце мистерията се задълбочи невероятно. Докато седяха в полицейската зала, Райън съобщи на Киндерман резултатите от сравнението на пръстовите отпечатьци. Детективът го погледна изумен.

— Да не би да ми казваш, че тези убийства са извършени от различни хора?

Отпечатьците от изповедалнята не съвпадаха с отпечатьците от бурканите.

- [1] Modus operandi (лат.) — начин на действие. — Б.пр. ↑
- [2] Modus operandi. — Б.пр. ↑

ЧЕТВЪРТЪК, 17 МАРТ

11.

Окото предава на мозъка една стотна част от информацията, която получава. Възможността онова, което то предава, да се дължи на случайността, е милиардна част от милиардната от милиардната на един процент. Една единица сетивна информация прилича на всяка друга. Какво тогава решава кое трябва да бъде предадено на мозъка?

Човек решава да мръдне ръката си. Моторните му реакции са били възбудени от невроните, които пък са били възбудени от други неврони, водещи до мозъка. Но как невронът решава да вземе това решение? Приемайки, че веригата в пламването на невроните може да бъде продължена до милиарди неврони в мозъка, когато стигнем до техния край, какво тогава остава, какво възбужда свободната воля на човека? Може ли невронът да *решава*? Първият неврон невъзбуден? Първата инстанция не е взела решение? Или може би *целият* мозък решава. Дали това ще даде на неговото цяло онова, което отделните му части не притежават? Може ли нула пъти по милиард да дадат нещо повече от нула? И какво взема решението мозъкът като цяло да вземе решение?

Мислите на Киндерман се върнаха към службата.

— **Нека ангелите те заведат в рая.** — Отец Райли четеше бавно от книгата. — **Нека хорът на ангелите бъде там, за да те посрещне. И с Лазар, някога просяк, нека да получиш вечен отдих.**

Киндерман гледаше с разбито сърце как Райли ръси ковчега със светена вода. Службата в параклиса **Далгрен** беше свършила и сега те стояха в тревистата падина в двора на университета в началото на деня. Нов гроб бе изкопан в йезуитското гробище. Енорийските свещеници от **Света Троица** бяха там, както и йезуитите от университета, които бяха малко; напоследък по-голямата част от факултета се състоеше от миряни. Никой от семейството не присъстваше. Нямаха време. Йезуитските погребения се правеха

веднага след смъртта. Киндерман огледа разтрепераните мъже в черни раса и палта, струпани близо до гроба. Лицата им бяха стоически и неразгадаеми. Дали си мислеха за това, че и те са смъртни?

— **Утринната светлина от висините ще ни посети, за да грейне над онези, които са в мрака, и ще влезе в мрачната страна на смъртта.**

Киндерман си помисли за съня си с Макс.

— **Аз съм възкресението и животът** — молеше се Райли. Киндерман вдигна поглед към старите червени учебни сгради, извисили се навсякъде около тях, пред които те изглеждаха дребни в тази тиха долина. Също като света те продължаваха своето неумолимо съществуване. Как можеше Дайър да е мъртъв? Всеки жив човек жадува съвършеното щастие, замисли се тягостно детективът. *Но как можем да го имаме, когато знаем, че ще умрем?* Над всяка радост тежаха облаците на ясното съзнание, че тя ще свърши. Нима природата бе насадила у нас желанието за нещо непостижимо? *Не. Това не може да бъде. В това няма никакъв смисъл.* Всяко друго желание, насадено от природата, си имаше съответен обект, който не беше призрачен. Защо е това изключение? — замисли се детективът. Природата предизвикваше глада, когато нямаше храна. Ние продължаваме. Продължаваме напред. Така смъртта доказваше живота.

Свещениците започнаха да се оттеглят мълчаливо. Само отец Райли остана. Той стоеше неподвижен, втренчил поглед в гроба; после започна да рецитира тихо Джон Дън: **Смърт, не се гордей, макар някои да те наричат могъща и страховита, защото не си такава —** изрече той напевно и нежно. Очите му се наляха със сълзи. — **Защото онези, които мислиш, че си надделяла, няма да умрат, нещастна Смърт; нито мен можеш да убиеш. От Почивката и Съня, каквато те рисуват, изтича много наслаждение; и скоро най-добрите ни мъже ще ти дадат останките от своите кости и души! Ти си робиня на съдбата, на случайността, на кралете и на отчаяните, на отровата, войната и болестите; а макът и талисманите могат да ни приспят по-добре, отколкото твоят удар. Защо си ти тогава? Ще мине един кратък сън и ние ще се събудим навеки и вече няма да има Смърт: Смърт, ти ще умреш!**

Свещеникът изчака, вперил поглед надолу, в гроба. Накрая вдигна глава и срещна погледа на Киндерман, очите му, пълни с мъка,

болка и загуба.

— Намери го — изрече мрачно той. — Намери копелето, което е направило това, и му отрежи топките. — Обърна се и тръгна през долината. Киндерман го гледаше.

Хората жадуват и справедливост.

Когато най-накрая йезуитът се изгуби от погледа му, детективът отиде до един надгробен камък и прочете надписа:

ДЕЙМИЪН КАРАС, ОТ ОРДЕНА НА ЙЕЗУИТИТЕ

1928–1971

Вгледа се съсредоточено. Надписът му казваше нещо. *Какво?* Дали беше датата? Не можеше да свърже нещата. Вече нищо няма смисъл, замиели се той. Логиката бе отлетяла след сравнението на пръстовите отпечатьци. Хаосът управляваше този край на земята. Какво да прави? Не знаеше. Погледна към административната сграда на университета.

Киндерман отиде до офиса на Райли. Свали си шапката. Секретарката на Райли наведе глава.

— С какво мога да ви помогна? — попита го тя.

— Отец Райли. Той вътре ли е? Може ли да се видя с него?

— Ами съмнявам се дали приема сега — въздъхна тя. — Знаем, че не приема никакви телефонни обаждания. Но все пак ми кажете името си, моля.

Киндерман й го каза.

— О, да — усмихна се тихо тя. Вдигна телефона и звънна във вътрешния офис. Когато свърши разговора си с Райли, остави слушалката и каза на Киндерман: — Ще ви приеме. Моля, влезте. — Посочи към вратата.

— Благодаря ви, мис.

Киндерман влезе в просторен офис. Повечето мебели бяха от тъмно, шлифовано дърво, а по стените висяха картини и литографии на видни йезуити от миналото на Джорджтаун. Свети Игнаций Лойола,

основателят на Ордена на йезуитите, надзърташе благо от маслено платно в масивна дъбова рамка.

— Какво ви е дошло наум, лейтенант? Искате ли едно питие?

— Не, благодаря ви, отче.

— Седнете моля — Райли посочи към един стол пред бюрото.

— Благодаря ви, отче. — Киндерман седна. Испита чувство за сигурност в тази стая. Традиция. Ред. Сега имаше нужда точно от това.

Райли гаврътна чаша скоч. Чу се приглушен звук, когато я остави върху полираната кожа, с която бе покрито бюрото.

— Бог е велик и тайнствен, лейтенант. Какво има?

— Двама свещеници и едно разпънато на кръст момче — поде глухо Киндерман. — Съвсем ясно е, че има някаква религиозна връзка. Но каква? Не знам какво търся, отче; търся пипнешком. Но освен това, че бяха свещеници, какво общо имаха Бърмингам и Дайър? Знаете ли?

— Разбира се, че знам — каза Райли. — А вие не знаете ли?

— Не, не знам. Какво е то?

— *Вие*. Това се отнася също и за хлапето Кинтри. Вие ги познавахте всичките. Не сте ли се сетил за това?

— Да, мислил съм за това — призна детективът. — Но това сигурно е съвпадение — додаде. — Разпъването на Томас Кинтри — това няма нищо общо с мен. — Той разтвори ръце в риторичен жест.

— Да, прав сте — отбеляза Райли. Обърна се настрани и погледна през прозореца. Часът току-що беше свършил и студентите се отправяха към следващите си задачи. — Може да е заради това заклинателство — промърмори той.

— Какво заклинателство отче? Не разбирам.

Райли обърна глава към него.

— Хайде, знаете *нещо* за това, лейтенант.

— Е, мъничко.

— Обзалагам се.

— Отец Карас бе замесен по някакъв начин.

— Ако наричате умирането *замесване* — уточни Райли. Той погледна отново през прозореца. — Деймиън беше един от заклинателите. Джо Дайър познаваше семейството на жертвата. А Кен Бърмингам даде на Деймиън разрешение за разследване, а после му помогна да избере другия заклинател^[1]. Не знам какво може да означава това, но то определено е някаква връзка, не мислите ли?

— Да, разбира се — кимна Киндерман. — Обаче е много странно. Но все пак ни остава Кинтри.

Райли се обърна към него.

— Така ли? Майка му преподава чужди езици в Института по лингвистика. Деймиън им занесе касетка със запис — помоли ги да го анализират. Той искаше да разбере дали звуците на касетката са от някакъв език или просто празно дърдорене. Искаше доказателства, че жертвата говори на някакъв език, който никога не е чувала.

— И така ли беше?

— Не. Беше английски на обратно. Но това го откри майката на Кинтри.

Киндерман изгуби усещането си за сигурност. Тази свързваща нишка водеше към мрака.

— Този случай на обсебване, отче — вярвате ли, че беше истински?

— Не мога да бъда притеснен от таласъми — изсумтя Райли. — **Бедните винаги са с нас.** За мен това е достатъчна тема за размисъл, през повечето време. — Той вдигна чашата и започна да си играе разсеяно с нея, като я въртеше в пръстите си. — Как са го направили, лейтенант — попита тихо.

Киндерман се поколеба преди да отговори. Най-накрая промълви тихо:

— С катетър.

Райли продължи да върти чашата.

— Може би *трябва* да търсите демон — промърмори той.

— И един доктор ще свърши работа — поклати глава Киндерман.

Детективът излезе от офиса и скоро дишаше накъсано и учестено, докато излизаше през главния вход на университета. Тръгна надолу по **Тридесет и шеста улица**. Дъждът току-що беше спрял и червените тухлени тротоари блестяха от влагата. На ъгъла той зави надясно и тръгна направо към малката къщичка на Амфортас. Качи се по стълбите и натисна звънеца. Мина цяла минута. Звънна отново, но пак не се показа никой. Киндерман се отказа. Обърна се и забърза към болницата, беше объркан в странен лабиринт, но се движеше бързо, сякаш се надяваше, че това действие може да генерира някаква мисъл.

В болницата Киндерман не можа да намери Аткинс. Никой от полицаите не знаеше къде е. Детективът отиде до приемната на неврологията и поговори с дежурната сестра Джейн Харгаден. Попита я за Амфортас.

— Знаете ли къде мога да го намеря?

— Не. Той вече не минава на визитация — обясни Харгаден.

— Да, знам, но все пак нали идва понякога. Вижда ли сте го?

— Не, не съм. Чакайте да проверя в лабораторията му — каза сестрата. Вдигна телефона и набра номера. Никой не отговори. Тя затвори и сви рамене. — Съжалявам.

— Може би е заминал някъде? — предположи Киндерман.

— Наистина не бих могла да кажа. Имаме съобщения за него. Чакайте да ги проверя. — Харгаден отиде до преградите за писма и извади сноп бележки от едната. Прегледа ги и ги подаде на Киндерман. — Ако искате, може да ги прегледате.

— Благодаря ви. — Киндерман огледа бележките. Едната беше от магазин за доставка на медицинско оборудване, във връзка с поръчка на лазерна сонда. Всички други бяха от един й същ човек, доктор Едуард Кофи. Киндерман вдигна една бележка пред очите на сестрата. — Същата е като другите — каза той. — Може ли да я задържа?

— Да — кимна тя.

Киндерман пхна бележката в джоба си и върна останалите на сестрата.

— Задължен съм ви — рече й. — Междувременно, ако случайно видите доктор Амфортас или се чуete с него по телефона, ще го помолите ли да ми се обади? — Той й подаде визитката си. — На този номер. — Посочи й номера.

— Разбира се, сър.

— Благодаря ви.

Киндерман се обърна и тръгна към асансьорите. Натисна бутона с надпис **Надолу**. Асансьорът пристигна и той влезе, след като от вътре излезе една сестра. После сестрата се върна вътре. Киндерман си я спомни. Точно тя го гледаше толкова странно сутринта.

— Лейтенант? — рече му. Беше намръщена и се държеше колебливо. Скръсти ръце върху гърдите си и върху бялата си кожена чантичка.

Киндерман си свали шапката.

— Мога ли да ви помогна?

Сестрата извърна поглед. Изглеждаше неуверена.

— Не знам. Това е малко налудничаво — промърмори тя. — Не знам.

Стигнаха до фойето.

— Хайде, нека да намерим някое място, където бихме могли да поговорим — предложи детективът.

— Чувствам се глупаво. Това просто е нещо... — Тя сви рамене. — Ами не знам...

Вратата на асансьора се отвори. Излязоха отвън и детективът поведе сестрата към ъгъла на фойето, където Седнаха в два сини кожени стола.

— Това наистина е ужасно глупаво — повтори сестрата.

— Нищо не е глупаво — увери я детективът. — Ако сега някой ми каже: **Светът е портокал**, аз бих го попитал какъв вид портокал, а след това кой знае какво. Не, наистина. Кой знае вече кое какво е? — Той погледна към табелката с името ѝ: **КРИСТИН ЧАРЛЗ** — Е, за какво става дума, мис Чарлз?

Тя издиша със стиснати устни.

— Всичко е наред — успокояващо промълви детективът. — А сега, какво има?

Тя вдигна глава и го погледна в очите.

— Аз работя в психиатрията — поде тихо. — В отделението за сериозни душевни разстройства. Там е този пациент. — Тя сви рамене. — Още не работех там, когато е постъпил. Било е преди години — додаде тя. — Преди десет-дванадесет. Прегледах досието му. — Тя ровеше в чантичката си и най-накрая извади пакет цигари. Взе една и я запали с кибритена клечка. Трябваше да опита няколко пъти, преди да успее да запали клечката. Изви глава и издуха дима в дебел, сив стълб. — Съжалявам — поде тихо.

— Продължавайте моля.

— Ами този човек. Полицията го прибрала на **М стрийт**. Мотаел се наоколо и бил като замаян. Не можел да говори и предполагам, че не е имал документи. Във всеки случай, най-накрая се озовал тук, при нас. — Тя дръпна нервно, припряно от цигарата. — Беше диагностициран като кататоник, макар че кой, по дяволите, го знае

какъв е. Говоря откровенно. Както и да е, човекът изобщо не е проговорил през всичките тези години и ние го държахме в откритото отделение. До скоро. След секунда ще стигна до това. Този човек си нямаше име, така че ние му измислихме. Всички го наричаме Томи Сънлайт^[2]. В стаята за отдых той по цял ден се мести от стол на стол и следва светлината. Никога не сяда на сянка. — Тя отново сви рамене. — В него имаше нещо нежно. Но, както казах, всичко се промени. Някъде в началото на годината той започна ами — предполагам, че започна да излиза от вцепенението си. И малко по малко взе да издава звуци, сякаш искаше да проговори. Мисля, че всичко в главата му се проясни, но той не бе използвал гласните си струни толкова дълго, че успяваше да издаде само сумтене и стонове. — Тя се наведе над пепелника и смачка цигарата си с бързи, силни удари. — Боже, правя такава дълга история от едно нищо. — Погледна отново към детектива. — Накратко, накрая той започна да проявява жестокост и ние го изолирахме. Усмирителна риза. Облицована килия. Пълна програма. Там е от февруари, лейтенант, така че няма никакъв начин да е замесен. Но казва, че бил *Убиецът Близнаци*.

— Моля?

— Настоява, че той е убиецът Близнаци, лейтенант.

— Но вие казахте, че е заключен?

— Да, точно така. Ето защо се колебаех дали да ви съобща всичко това. Той лесно би могъл да каже, че е Джак Изкормвачът. Нали разбирате? И какво? Но това е просто... — Гласът ѝ заглъхна, а очите ѝ бяха разтревожени, неясни и далечни. — Ами предполагам, че е заради това, което го чух да казва миналата седмица — додаде тя, — един ден когато му давах торазина.

— И какво каза той?

— **Свещеникът.**

Влизането в охраняваното отделение се контролираше от една сестра, която седеше в кръгла стъклена будка. Тя бе поставена в центъра на широка квадратна площадка, където се сливаха три коридора. Сестрата натисна един бутон и металната врата се плъзна назад. Темпъл и Киндерман влязоха в отделението и вратата зад тях се затвори тихо.

— Просто няма *начин* да се излезе оттук — отбеляза Темпъл. Беше раздразнен и се държеше грубо. — Тя или те вижда през прозореца си и те пуска, или трябва да набереш четирицифрена комбинация, която се сменя всяка седмица. Все още ли искате да го видите? — попита пак.

— Няма да навреди.

Темпъл погледна недоверчиво.

— Килията му е заключена. Той е в усмирителна риза. С вериги на краката.

Детективът сви рамене.

— Просто ще погледна.

— Ваша работа, лейтенант — навъси се психиатърът. Тръгна и Киндерман го последва в слабо осветения коридор. — Постоянно сменят тези проклетни крушки — изръмжа Темпъл — и те постоянно изгарят.

— Така става по цял свят.

Темпъл бръкна в джоба си и извади тежка връзка с ключове.

— Той е тук вътре — информира. — Дванадесета килия. — Киндерман надзърна през шпионката и видя изолационната килия, обзаведена с груб стол, мивка, тоалетна и фонтанче за пиене на вода. На леглото до стената в края на килията седеше мъж в усмирителна риза. Киндерман не видя лицето му. Главата на човека беше наведена надолу към гърдите, а дългата черна коса падаше надолу на мазни, сплъстени кичури.

Темпъл отключи вратата и я отвори. Посочи вътре.

— Бъдете мой гост — изрече любезно. — Когато свършите, натиснете звънеца до вратата. Сестрата ще дойде. Аз ще си бъда в офиса. Няма да заключвам вратата. Погледна детектива с неприязън и заподскача по коридора.

Киндерман влезе в килията и бавно затвори вратата зад себе си. Една гола крушка висеше от жицата на средата на тавана. Жичките ѝ бяха тънки и тя обливаше стаята с жълтеникав блясък. Кранът капеше, по една бавна капка от време на време. В тишината звукът им беше силен и отчетлив. Киндерман отиде до леглото и спря.

— Отне ти много време, докато стигнеш дотук — обади се гласът. Беше нисък, почти шепот. Язвителен.

Киндерман погледна озадачено. Гласът му се стори познат. Къде го бе чувал преди?

— Мистър Сънлайт? — попита детективът.

Човекът вдигна глава и когато Киндерман погледна мрачните, груби черти на лицето му, той залитна шокиран назад.

— Мили Боже! — въздъхна глухо. Сърцето му започна да препуска.

Устата на пациента се разтегна в усмивка.

— Това е един чудесен живот — ухили се злобно той, — не мислиш ли?

Киндерман отстъпи напосоки към вратата, залитна, обърна се, натисна звънеца за сестрата и изскочи от стаята с преbledняло лице. Хукна към офиса на Фрийман Темпъл.

— Хей, друже, какво става? — сепна се Темпъл и се намръщи, когато Киндерман влетя в офиса му. Настанен зад бюрото си, той бутна настрана последния брой на списанието по психиатрия и погледна към потния, запъхтян детектив. — Хей, седнете... Не изглеждате много добре. Какво става?

Киндерман се отпусна тежко в стола. Не можеше да говори, нито дори да фокусира мислите си. Психиатърът стана и се наведе над него, оглеждайки лицето и очите му.

— Добре ли сте?

Той затвори очи и кимна.

— Бихте ли ми дали малко вода, моля? — помоли го тихо. Сложи ръка на гърдите си и се опита да измери пулса си. Сърцето му все още биеше бързо.

Темпъл наля ледена вода от гарафата в пластмасовата чаша на бюрото си. Взе я и я подаде на Киндерман.

— Ето, изпийте я.

— Благодаря ви. Да. — Киндерман взе чашата от ръката му. Отпи от водата веднъж, после отново, а след това изчака сърцето му да се успокои. — Да, така е по-добре — въздъхна най-накрая. — Много по-добре. — Дишането на Киндерман скоро се нормализира и той вдигна поглед към нетърпеливия Темпъл. — Сънлайт — обяви кратко. — Искам да прегледам досието му.

— Защо?

— Искам да го видя! — изкрещя детективът.

Стреснат, психиатърът се дръпна назад.

— Добре, добре, човече. Спокойно. Ще го донеса. — Темпъл изскочи от офиса и се блъсна в Аткинс, когато сержантът влизаше вътре.

— Лейтенант? — изгледа го Аткинс.

Киндерман го погледна смутено.

— Къде беше? — попита го.

— Избирах годежен пръстен, лейтенант.

— Това е добре. Това е нормално. Добре, Аткинс. Стой наблизко. — Киндерман се втренчи в стената. Аткинс не знаеше как да разбира това, не му бяха ясни и думите на детектива. Намръщи се и отиде до приемната, облегна се о бюрото и зачака. Никога не беше виждал Киндерман в подобно състояние.

Темпъл се върна и подаде досието на Киндерман. Детективът започна да го чете, а Темпъл седна и взе да го наблюдава. Психиатърът запали пурета и огледа внимателно лицето на Киндерман. Той гледаше надолу, а ръцете му бързо прелистваха страниците на досието. Трепереха.

Киндерман вдигна поглед от папката.

— Бяхте ли тук, когато този човек е бил приет? — попита го рязко.

— Да.

— Напрегнете си паметта, моля ви, доктор Темпъл. С какво беше облечен?

— Иисусе Христе, та това бе толкова отдавна...

— Спомняте ли си?

— Не.

— Имаше ли белези от някакви наранявания? Синини? Рани?

— Това трябва да го пише в досието — посочи Темпъл.

— Но *не* го пише! Не *го пише*! — Детективът пляскаше с папката по бюрото при всяко *не*.

— Хей, по-спокойно...

Киндерман стана.

— Вие или някоя сестра казвали ли сте на човека от дванадесета килия за убийството на отец Дайър?

— Аз не съм. Че защо, по дяволите, да му казвам за това?

— Питайте сестрите — нареди му мрачно Киндерман. — Питайте ги. Искам да знам отговора до сутринта.

Киндерман се обърна и излезе от стаята. Отиде при Аткинс.

— Искам да провериш в университета — каза той. — Там имаше един свещеник, отец Деймиън Карас. Виж дали още пазят медицинските му картони, провери и за зъболекарския му картон. И се обади на отец Райли. Искам да дойде тук веднага.

Аткинс погледна въпросително към витаещите очи на Киндерман. Детективът отговори на незададения въпрос:

— Отец Карас ми беше приятел — поясни Киндерман. — Умря преди дванадесет години. Падна по стълбите на **Хичкок**. Присъствах на погребението му. И току-що го видях. Той е тук, в това отделение, в усмирителна риза.

[1] Заклинател или екзорсист — християнски свещеник, монах или обикновен мирянин, който може да прогонва злите духове, има сили да се бори със Сатаната; това е основната тема в предишния роман на Блати — Заклинателят. — Б.пр. ↑

[2] Sunlight — слънчева светлина. — Б.пр. ↑

12.

В полунощната мисия в центъра на Вашингтон Карл Венамън сипваше супа на бездомниците, седнали край дългата обща маса. Когато те му благодариха, той каза:

— Бог да ви благослови. — Със сърдечен, нисък глас. Основателката на мисията, мисис Тремли, го последва, раздавайки дебели резени хляб.

Докато бездомниците ядяха с треперещи ръце, старият Венамън застана зад малък дървен подиум и прочете на глас пасажи от Светото писание. След това, докато те поглъщаха кафето и кейка, той изнесе проповед, а очите му пламтяха трескаво. Гласът му беше дълбок, а паузите и ритъмът му бяха хипнотизиращи. Владееше цялата стая. Мисис Тремли огледа лицата на бездомниците. Един-двама дремеха, обезсилени от храната и от топлината в помещението, но другите бяха погълнати напълно и лицата им сияеха. Един мъж плачеше.

След вечерята мисис Тремли седна насаме с Венамън в края на масата. Тя духна горещото кафе в чашата си. От него се надигаше пара. Отпи глътка. Ръцете на Венамън бяха сплетени на масата, а той се вираше в тях замислено и мълчаливо.

— Карл, ти проповядваш чудесно — рече мисис Тремли. — Имаш такъв страхотен дар.

Венамън не каза нищо.

Мисис Тремли остави чашата си на масата.

— Трябва да помислиш отново как да споделиш този дар със света — продължи тя. — Те вече са забравили всичко, цялата тази ужасна трагедия; всичко е свършило. Трябва да започнеш отново публичните си проповеди.

Известно време старият Венамън не помръдна. Когато най-накрая погледна мисис Тремли в очите, отрони тихо:

— Точно това си мислех да направя.

ПЕТЪК, 18 МАРТ

13.

Говори се, че всеки човек си има двойник, замисли се Киндерман, идентично физическо копие, което съществува някъде по света. Може ли това да е отговорът на загадката? — учуди се той. Погледна надолу към гробокопачите, които копаеха мрачно, изравяйки ковчега на Деймиън Карас. Йезуитският психиатър нямаше братя, никой член на семейството, който да отговаря на изумителната прилика между свещеника и човека в психиатрията. Не бяха запазени никакви медицински или зъболекарски картони; били изхвърлени след смъртта на Карас. Сега не може да се направи нищо друго, помисли си Киндерман, освен това, и той стоеше край гроба с Аткинс и Стедман, молейки се тялото в ковчега да е на Карас. Алтернативата беше един почти немислим ужас, завъртане на ума извън оста му. *Не!* Това не може да бъде, помисли си Киндерман. *Невъзможно.* Но даже отец Райли си мислеше, че Сънлайт е Карас.

— Спомена светлина — изрече замислено детективът. Аткинс не беше споменал нищо, но слушаше, закопчавайки яката на коженото си яке. Беше обяд, но вятърът бе станал пронизващ и студен. Стедман наблюдаваше съсредоточено изравянето. — Онова, което виждаме, е само част от спектъра — продължи да размишлява Киндерман, — мъничък прорез между гама-лъчите и радиовълните, малката частица светлина, която се намира там. — Присви очи към сребърния слънчев диск, чиито ръбове бяха твърди и ярки зад облака. — Значи когато Бог е казал **Да бъде светлина!** — продължи той. — Той всъщност е казвал: **Да бъде реалност.**

Аткинс не знаеше какво да каже.

— Свършиха — съобщи им Стедман. Погледна към Киндерман. — Да го отваряме ли?

— Да, отворете го.

Стедман даде инструкции на копачите и те внимателно надигнаха капака на ковчега. Киндерман, Стедман и Аткинс впериха погледи в него. Вятърът ставаше все по-силен и развяваше краищата на палтата им.

— Открийте кой е — обади се най-накрая Киндерман.
Не беше отец Карас.

Киндерман и Аткинс влязоха в отделението.

— Искам да видя човека от дванадесета килия — обяви Киндерман. Чувстваше се като в сън и не беше сигурен кой и къде се намира. Съмняваше се дори в един толкова прост факт като собственото си дишане.

Сестра Спенсър, дежурната, провери личната му карта. Когато срещна погледа му, в очите ѝ се четеше безпокойство и сянка на нещо като страх. Киндерман бе забелязал това у целия персонал. Над болницата се бе спуснала повсеместна тишина. Облечени в бяло фигури сновяха като призраци на призрачен кораб.

— Добре — рече неохотно тя. Взе ключовете от бюрото и тръгна. Киндерман я последва и тя скоро отключваше дванадесета килия.

Киндерман вдигна поглед към тавана. Докато гледаше, още една крушка изгоря.

— Влизайте.

Киндерман погледна към сестрата.

— Да заключи ли след вас? — попита го.

— Не.

Тя продължи да го гледа за момент, после си тръгна. Беше обути с нови обувки и дебелите ѝ гумени токове скърцаха силно върху плочките на утихналия коридор. За момент детективът продължи да я наблюдава, после пристъпи в стаята и затвори вратата. Сънлайт го гледаше с безизразно лице. Кранът капеше на равни интервали; едно *кап* на всеки удар на сърцето. Поглеждайки в очите му, детективът усети ужасяващо вълнение в гърдите си. Отиде до грубия стол, изправен до стената, като чуваше болезнено собствените си стъпки. Сънлайт го проследи с очи. Погледът му беше остроумен и пуст. Киндерман седна и го погледна в очите. За миг погледът му се плъзна по белега над дясното око на пациента, после се сведе към

обезпокоителния му, неподвижен поглед. Киндерман все още не можеше да повярва на очите си.

— Кой си ти? — попита. В малката, изолирана стая звукът от думите му бе странно отчетлив. Той почти се учуди кой ги е произнесъл.

Томи Сънлайт не отговори. Продължи да гледа втренчено.

Кап. Тишина. После още едно *кап.*

Паника обзе детектива.

— Кой си ти? — повтори той.

— Аз съм някой.

Киндерман изцъкли очи. Сепна се. Устата на Сънлайт се изкриви в усмивка, а в очите му присветна подигравателен, злобен блясък.

— Да, разбира се, че си някой — кимна Киндерман, полагайки усилия да се овладее. — Но *кой*? Деймиън Карас ли си?

— Не.

— Кой си тогава? Как се казваш?

— Наричай ме **Легион**, защото сме много.

Безпричинен хлад премина по тялото на Киндерман. Искеше да е далеч от тази стая. Не можеше да се помръдне. Изведнъж Сънлайт отметна глава назад и изкукурига като петел; после изцвили като кон. Звучите бяха автентични, изобщо не приличаха на имитации и Киндерман ахна в себе си от съвършенството на изпълнението.

Кикотът на Сънлайт приличаше на водопад от гъст и горчив сироп.

— Да, доста добре правя имитациите си, не мислиш ли? В крайна сметка съм се учил от майстор — измърка той. — А освен това имах толкова време да ги усъвършенствам. Практика, практика! А, да, това е ключът. Това е тайната на безупречното ми **клане**, лейтенант.

— Защо ме наричате **лейтенант**? — сепна се Киндерман.

— Не го увъртайте. — Гласът приличаше на ръмжене.

— Знаете ли името ми? — изгледа го втренчено Киндерман.

— Да.

— Кажете го.

— Не ме пришпорвайте — изсъска Сънлайт. — Ще ви покажа силата си постепенно.

— *Силата* си?

— Отегчаваш ме.

- Кой си ти?
- Ти знаеш кой съм.
- Не, не знам.
- Знаеш.
- Кажи ми тогава.
- Близнаци.

Киндерман спря за момент. Заслуша се в капките от кранчето. Най-накрая промълви:

- Докажи го.

Сънлайт отметна главата си назад и изрева като магаре. Детективът усети как косъмчетата по ръцете му настръхват. Сънлайт погледна надолу и отбеляза делово:

— Добре е от време на време да сменяме темата, не мислиш ли?
— Въздъхна и извъртя поглед към пода. — Да, имал съм толкова добри моменти в живота си. Толкова съм се забавлявал. — Затвори очи и върху лицето му се появи блажено изражение, сякаш вдишваше благоуханен аромат. — А, Карен — изтананика той. — Красивата Карен. Малки корделки, жълти корделки в косата ѝ. Миришеше на мир. И сега надушвам тази миризма.

Киндерман сбърчи неволно вежди и лицето му преbledня. Сънлайт погледна към него. Очите му прочетоха изражението на Киндерман.

— Да, аз я убих — рече Сънлайт. — В крайна сметка това беше неизбежно, нали? Разбира се. Божеството ни оформя. Хванах я в Саусалито, а после я захвърлих на градското сметище. Поне част от нея. Запазих другата част. Аз съм ужасно сантиментален. Това е грешка, но кой е съвършен, лейтенант... За мое оправдание аз задържах гърдите ѝ във фризера си за известно време. Аз съм пестелив. С какви красиви дрехи беше облечена... Малка селска блузка с розови и бели волани. Все още я чувам понякога. Как креци. Мисля, че мъртвият трябва да млъкне, освен ако има какво да каже. — Той погледна сърдито, после отметна глава и измуча като бик. Звукът беше удивително реален. Изведнъж престана и погледна към Киндерман. — Трябва работа — намръщи се той. Замълча за известно време, оглеждайки Киндерман с неподвижен, непремигващ поглед. — Спокойно — изрече той с равен, мъртвешки глас. — Чувам как звукът на твоя ужас тиктака като часовник.

Киндерман преглътна и се заслуша в капчука, неспособен да се обърне настрани.

— Да, аз убих и момчето край реката — продължи Сънлайт. — Беше забавно. Всички те са забавни. Освен свещениците. Свещениците бяха различни. Не са в моя стил. Аз убивам напосоки. В това е тръпката. Без мотив. Много е забавно. Но свещениците бяха различни. О, разбира се, и те имаха **К** в началото на имената си. Да, в крайна сметка поне на това настоявам. Трябва да продължим да убиваме татко, нали? Но все пак свещениците бяха различни. Не в моя стил. Не бяха напосоки. Бях задължен — да, задължен да си разчистя сметките заради... един приятел. — Той замълча и продължи да се вира. Да чака.

— Какъв приятел? — попита най-накрая Киндерман.

— Ти знаеш, един приятел **оттам**. От **другата** страна.

— Ти си от другата страна?

Странна промяна се появи по лицето на Сънлайт. Атмосферата на далечна подигравка изчезна и бе изместена от безпокойство и страх.

— Не завиждай, лейтенант. Там има страдание. Не е лесно. Не, не е лесно. Понякога те могат да бъдат жестоки. Много жестоки.

— Кой са **те**!

— Няма значение. Не мога дати каза. Забранено е. Киндерман се замисли. Наведе се напред.

— Знаеш ли името ми? — попита.

— Твоето име е Макс.

— Не, не е — каза Киндерман.

— Щом казваш.

— Защо мислиш, че е Макс?

— Не знам. Предполагам, че ми напомняш за брат ми.

— Ти имаш брат на име Макс?

— *Някой* има.

Киндерман се вгледа в безизразните очи. Имаше ли нещо язвително в тях? Нещо подигравателно? Изведнъж Сънлайт отново измуча като бик. Когато свърши, той изглеждаше доволен.

— Става по-добре — изръмжа той. — После се оригна.

— Как се казва брат ти? — попита Киндерман.

— Не намесвай брат ми — пресече го свирепо Сънлайт. В следващия миг стана по-отстъпчив. — Знаеш ли, че говориш с един

артист? — попита. — Понякога правя специални неща с моите жертви. Художествени. Но, разбира се, те приемат знанията и се гордеят с работата ми. Знаеше ли например, че отрязаните глави продължават да виждат наоколо — о, вероятно още двайсетина секунди. Така че когато отсека някоя, аз я вдигам, за да може да види тялото си. Това е екстра, която давам без допълнителна такса. Трябва да призная, че това всеки път ме размива. Но защо трябва да запазя за себе си цялата тази забава? Искам да я споделя. Но, разбира се, аз нямам доверие на медиите. Те искат само да печатат всички онези лоши неща за мен. Честно ли е?

Изведнъж Киндерман извика рязко:

— Деймиън!

— Моля те да не крещиш — стрелна го недоволено с поглед Сънлайт. — Тук има болни хора. Спазвай правилата или ще ги накарам да те изхвърлят. Между другото, кой е този Деймиън, който настояваш, че съм аз?

— Не знаеш ли?

— Понякога се чудя.

— За какво се чудиш?

— За цените на сиренето и за това как се оправя татко. Дали вестниците съобщават за тези убийства на Близнаци? Това е важно, лейтенант. Трябва да ги накараш да го направят. Скъпият татко трябва да разбере. В това е смисълът. Това е моят мотив. Толкова се радвам, че си побъбрихме и ми позволи да те убедя.

— Близнаци е мъртъв — каза Киндерман.

Сънлайт го смрази със злобен поглед.

— Аз съм жив — изсъска той. — Продължавам. Признай това или ще те накажа, дебелако.

— Как ще ме накажеш?

Държанието на Сънлайт изведнъж стана дружелюбно.

— Танцуването е забавно — избъбри той. — Можеш ли да танцуваш?

— Ако ти си Близнаци, докажи го — настоя Киндерман.

— Пак? Боже, дадох ти всяко шибано доказателство, от което се нуждаеше — ядоса се Сънлайт. Очите му грееха с гняв и жлъч.

— Не би могъл да убиеш свещениците и момчето.

— Направих го.

— Как се казваше момчето?

— Кинтри, малкото черно копеленце.

— Как успя да излезеш оттук и да го извършиш?

— Те ме пускат — каза Сънлайт.

— *Какво!*

— Те ме пускат. Свалят ми усмирителната риза, отварят вратата и ме изпращат навън да бродя по света. Всичките доктори и сестри. Всички те са на моя страна. Понякога им нося пица или новия брой на **Уошингтън поуст**. Друг път само ме карат да пея. Аз пея добре. — Той отметна глава и запя с безупречен тон и висок фалцет. **Изпий ме с твоите очи**. Изпя я цялата. Киндерман отново усети страх в душата си.

Сънлайт свърши и се усмихна на детектива.

— Хареса ли ти? Убеден съм, че съм много добър. Не мислиш ли? Аз съм с много лица, както казват. Животът е забавен. Всъщност това е един *чудесен живот*. За някои. Твърде лош за бедния отец Дайър.

Киндерман се втренчи.

— Ти знаеш, че аз го убих — изрече тихо Сънлайт. Интересен проблем. Но свърши работа. Първо мъничко от стария сукцинилхолин, за да мога да работя без неприятни моменти на разсейване; после трифутов катетър, забит директно в малката сърдечна вена — или всъщност в главната сърдечна вена. Въпрос на вкус, не мислиш ли? После тръбата минава през вената от сгъвката на ръката, а после влиза във вената, водеща към сърцето. После вдигаш краката и изцеждаш ръчно кръвта от ръцете и от краката. Не е свършено; боя се, че в тялото остава малко кръв, но независимо от това цялостният ефект е удивителен, а не е ли най-важно онова, което се получава накрая?

Киндерман погледна изумен.

Сънлайт се изкикоти.

— Да, разбира се. Добър шоубизнес, лейтенант. *Ефектът*. И всичко става без да се разлее и капчица кръв. Това наричам аз майсторско шоу, лейтенант. Но, разбира се, никой не забеляза. Перлите^[1] на...

Сънлайт не успя да завърши. Киндерман беше станал, пресегна се над дивана и халоса Сънлайт по лицето с яростен, съкрушителен удар с опакото на ръката си. Изправи се над него с разтреперано тяло.

От устата и от носа на Сънлайт потече кръв. Той погледна злобно към Киндерман.

— Няколко освиркания от залата, разбирам. Това е добре. Да, това е добре. Разбирам. Бях тъп. Е, за малко ще оставя нещата в твои ръце.

Киндерман погледна озадачено. Думите на Сънлайт ставаха все по-неясни, клепачите му натежаха от внезапно налегналата го дрямка. Той шепнеше нещо. Киндерман се наведе да чуе думите.

— Лека нощ, луна. Лека нощ, кравичке — скачаща над — луната. Лека нощ — Ейми. Сладка малка...

Стана нещо необикновено. Макар че устните на Сънлайт едва се мърдаха, от устата му излезе друг глас. Беше по-младежки, по-лек мъжки глас и като че ли крещеше от далеч.

— С-с-с-спри го! — заекна той. — Н-н-н-не му позволявай...

— Ейми — прошепна гласът на Сънлайт.

— Н-н-н-не! — извика другият отдалеч. — Д-д-д-жеймс! Н-н-н-не! Н-н-н...

Гласът притихна. Главата на Сънлайт клюмна и той като не ли изпадна в безсъзнание. Киндерман погледна надолу към него, изумен, неразбиращ нищо.

— Сънлайт — повика го той. Не последва отговор.

Киндерман се обърна и отиде до вратата. Натисна звънеца за сестрата и излезе отвън. Изчака я, която пристигна тичешком.

— Припадна — осведоми я.

— Пак?

Киндерман я видя как се втурва в килията, как веждите ѝ се сплитат въпросително. Когато сестрата стигна до Сънлайт, детективът се обърна бързо и хукна по коридора. Испита срам и съжаление, когато чу сестрата да вика:

— Проклетият му нос е счупен!

Киндерман изтича до приемната, където го чакаше Аткинс с някакви документи. Той ги подаде на детектива.

— Стедман каза, че искате това веднага — обясни сержантът.

— Какво е то? — попита Киндерман.

— Докладът от патологията за човека в ковчега — отговори Аткинс.

Киндерман пхна документите в джоба си.

— Искам полицай на пост в коридора пред дванадесета килия — нареди припряно на Аткинс. — Кажи му да не си тръгва тази вечер, докато аз не го освободя. Втора точка, намери бащата на Близнаци. Казва се Карл Венамън. Опитай да получиш достъп до националния компютър. Моля те, захвани се с това, Аткинс. Много е важно.

Аткинс кимна:

— Да, сър — И се отдалечи бързо.

Киндерман се облегна о бюрото и извади документите от джоба си. Прехвърли ги набързо, но после се върна и препрочете една част. Тя му даде началото. Чу, че към него се приближава скърцане на обувки, и вдигна глава. Сестра Спенсър стоеше пред него и го гледаше с укор.

— Вие ли го ударихте? — попита.

— Може ли да поговоря с вас насаме?

— Какво ви е на ръката? — рече му, пренебрегвайки въпроса. Беше втренчила поглед в ръката му. — Подута е.

— Няма значение — смотолеви детективът. — Можем ли да поговорим във вашия офис, моля?

— Влизайте — покани го тя. — Аз трябва да взема нещо.

Отдалечи се и зави зад ъгъла. Киндерман влезе в малкия офис и седна зад бюрото. Докато чакаше, той прегледа отново доклада. Вече разтреперан, изпита още по-силно съмнение и объркване.

— Добре, дайте ми сега тази ръка. — Сестрата се върна с някакви медикаменти. Киндерман протегна ръка, а тя започна да я налага с марля, после я бинтова.

— Много мило от ваша страна — благодари ѝ той.

— Няма нищо.

— Когато ви казах, че мистър Сънлайт е припаднал, вие казахте **пак** — започна Киндерман.

— Така ли?

— Да.

— Ами ставало е и преди.

Детективът трепна от напрежението, което почувства в ръката си.

— Ето какво става, като удряте хората — рече укорително сестрата.

— Колко често е изпадал в безсъзнание преди?

— Ами всъщност само тази седмица. Мисля, че първият път беше в неделя.

— Неделя?

— Да, така мисля — кимна Спенсър. — И още веднъж на следващия ден. Ако искате точния час, ще проверя в картоната.

— Не, не, не, не още. Друг път? — попита той.

— Ами... — Сестра Спенсър погледна сконфузено. — Към четири часа в сряда през нощта. Искам да кажа, когато открихме... — Тя спря и погледна смутено.

— Всичко е наред — вдигна ръка Киндерман. — Много сте чувствителна. Благодаря ви за това. Междувременно, когато това стане, какво представлява — нормален сън?

— Съвсем не — отговори Спенсър, отрязвайки бинта. Залепи края. — Автономната му система се забавя почти до нищо: сърцебиене, температура, дишане. Като зимен сън. Но при мозъчната му дейност е точно обратното. Ускорява се като луда.

Киндерман я гледаше мълчаливо.

— Това означава ли нещо? — попита го Спенсър.

— Някой споменавал ли е пред Сънлайт какво е станало с отец Дайър?

— Не знам. Аз не съм.

— А доктор Темпъл?

— Не знам.

— Той прекарва ли много време при Сънлайт? Лекува ли го?

— Имате предвид Темпъл?

— Да, Темпъл.

— Да, така мисля. Предполагам, че го смята за предизвикателство.

— Хипнотизира ли го.

— Да.

— Много често?

— Не знам. Не съм сигурна. Не мога да бъда сигурна.

— И кога за последен път видяхте Темпъл да прави това, бихте ли била така любезна да ми отговорите?

— В сряда през нощта.

— В колко часа?

— Към три. Аз бях поела смяната на едно момиче, което е в отпуск. Раздвижете си пръстите.

Киндерман размърда подутата си ръка.

— Добре ли се чувствате? — попита тя. — Не е ли много стегнато?

— Не, добре е, мис. Благодаря ви. Благодаря ви, че си поговорихте с мен. — Стана. — Още нещо — додаде той. — Бихте ли запазила разговора ни в тайна?

— Разбира се. А също и счупения нос.

— Той добре ли е сега — Сънлайт?

Тя кимна.

— Точно сега му правят ЕЕГ.

— Ще ме известите ли, ако резултатите са както обикновено?

— Да. Лейтенант?

— Да?

— Всичко това е много странно — рече тя.

Киндерман я погледна мълчаливо. После каза:

— Благодаря ви. — И излезе от офиса. Пое бързо по коридорите и намери офиса на Темпъл. Вратата беше затворена. Той вдигна бинтованата си ръка, за да почука, но се сети за раната и почука с другата ръка.

Чу Темпъл да казва:

— Влез.

И Киндерман влезе.

— О, вие ли сте — посрещна го Темпъл.

Седеше зад бюрото си, бялата му лекарска манта бе изцапана с пепел. Навлажни с език края на една пурета. Посочи към стола.

— Седнете. Какъв е проблемът? Хей, какво е станало с ръката ви?

— Малка драскотина — отвърна му нехайно детективът. После се отпусна на стола.

— *Голяма* драскотина — поправи го Темпъл. — Е, какво мога да направя за вас, лейтенант?

— Имате право да запазите мълчание — поде Киндерман, говорейки със смразяващ, равен тон. — Ако се откажете от правото си да запазите мълчание, всичко, което кажете, ще бъде използвано срещу вас в съда. Имате право да говорите с адвокат и адвокатът ви да

присъства на разпита. Ако желаете, но не можете да си позволите адвокат, той ще ви бъде назначен безплатно преди началото на разпита. Разбирате ли всяко едно от тези права, които ви изложих?

Темпъл изглеждаше смаян.

— За какво говорите, по дяволите?

— Зададох ви въпрос — сопна се Киндерман. — Отговорете.

— Да.

— Разбирате ли правата си?

Психиатърът изглеждаше уплашен.

— Да, разбирам — отрони тихо той.

— Мистър Сънлайт от отделението за тежките умствени разстройства, докторе — лекувал ли сте го?

— Да.

— Лично ли?

— Да.

— Използвахте ли хипноза?

— Да.

— Колко често?

— Може би веднъж-два пъти седмично.

— В продължение на колко време?

— Няколко години.

— И с каква цел?

— Просто исках да го накарам да говори, най-напред, а после исках да разбера кой е.

— И разбрахте ли?

— Не.

— Така ли?

— Да.

Киндерман го погледна със стоманено мълчание. Психиатърът повдигна стола си.

— Ами той казва, че е убиецът Близнаци — изтърси Темпъл. — Това е лудост.

— Защо?

— Ами... Близнаци е мъртъв.

— Докторе, не е ли вярно, че посредством хипноза вие сте втълпил на мистър Сънлайт убеждението, че той е Близнаци?

Лицето на психиатъра почервения. Той поклати енергично глава:

— Не.

— Не сте?

— Не, не съм.

— Разказахте ли на мистър Сънлайт за начина, по който е бил убит отец Дайър?

— Не.

— Казахте ли му името и чина ми?

— Не.

— Вие ли фалшифицирахте тъй нареченото нареждане за освобождаване на Мартина Ласло?

Темпъл погледна мълчаливо, изчерви се, после рече едва чуто:

— Не.

— Сигурен ли сте?

— Да.

— Доктор Темпъл, не е ли вярно, че сте работил с екипа за залавяне на Близнаци в Сан Франциско като техен главен консултант психиатър по този случай?

Темпъл изглеждаше поразен.

— Вярно ли е, или не? — попита грубо Киндерман.

Психиатърът отговори:

— Да. — Със слаб, дрезгав глас.

— Мистър Сънлайт има специфична информация, известна само на екипа, работил по залавянето на Близнаци, за убийството на една жена на име Карен Джейкъбс, убита от Близнаци през шейсет и осма. Вие ли дадохте на мистър Сънлайт тази информация?

— Не.

— Не сте?

— Не, не съм. Кълна се!

— Не е ли вярно, че посредством хипноза сте втълпил на мъжа в дванадесета килия убеждението, че той е убиецът Близнаци?

— Вече казах. *Не!*

— Искате ли да промените нещо от показанията си?

— Да.

— Какво?

— За нареждането — едва чуто рече Темпъл.

Детективът сложи ръка на ухото си.

— Нарреждането — повиши глас Темпъл.

— Вие ли го фалшифицирахте?

— Да.

— За да създадете неприятности на доктор Амфортас?

— Да.

— За да ме накарате да го заподозра?

— Не. Не беше това.

— Какво беше тогава?

— Аз не го харесвам.

— Защо?

Темпъл като че ли се поколеба. Най-накрая отговори:

— Държанието му.

— Държанието му?

— Това високомерие — поясни Темпъл.

— И заради това вие фалшифицирахте нареждането, така ли, докторе?

Темпъл се втренчи.

— Когато в сряда разговарях с вас за отец Дайър, аз описах автентичния М.О. на Близнаци. Вие не направихте никакъв коментар. Защо? Защо скрихте миналото си, докторе?

— Не съм го крил?

— Защо не го споделихте?

— Бях уплашен.

— Какво?

— Боях се. Бях сигурен, че ще ме заподозрете.

— Придобихте известност със случая на Близнаци и оттогава потънахте в неизвестност. Не е ли вярно, че имате интерес да възкресите убийствата на Близнаци?

— Не.

Киндерман прониза очите му със смъртоносен, мрачен, непремигващ поглед. Той нито каза нещо, нито се помръдна. Накрая лицето на Темпъл пребледня и той попита с разтреперан глас:

— Няма да ме арестувате, нали?

— Силната неприязън — каза твърдо детективът — не е причина за арест. Вие сте ужасен, непочтен човек, доктор Темпъл, но единственото ограничение, което ви налагам за момента, е да стоите надалеч от мистър Сънлайт. Няма да го лекувате и няма да влизате в

килията му до второ нареждане. И не ми се мяркайте пред очите — завърши рязко Киндерман.

Изправи се и излезе от офиса на Темпъл, затръшвайки вратата след себе си.

През по-голямата част от останалия следобед Киндерман броди из отделението за сериозни душевни разстройства, очаквайки човекът от дванадесета килия да дойде в съзнание. Чака напразно. Към пет и половина излезе от болницата. Павираните улици бяха лъскави от дъжда, когато той зави на **О стрийт** и тръгна по **Тридесет и шеста** към къщичката на Амфортас. Натисна звънеца и почука няколко пъти. Никой не отговори и той си тръгна. Тръгна по **О стрийт** и влезе през портала на университета. Отиде до офиса на отец Райли. Малката приемна беше празна; секретарката не седеше зад бюрото си. Киндерман си поглеждаше часовника, когато чу приятния глас на отец Райли, който го викаше от вътрешния офис.

— Аз съм тук, приятелю. Влезте.

Йезуитът седеше зад бюрото си, ръцете му бяха сплетени зад темето. Изглеждаше уморен и потиснат.

— Сядайте и се отпуснете — каза той на детектива.

Киндерман кимна и се настани на стола до бюрото.

— Добре ли сте, отче?

— Да, слава Богу. А вие?

Киндерман погледна надолу и кимна; после се сети да си свали шапката.

— Съжалявам — промърмори.

— Какво мога да направя за вас, лейтенант?

— Отец Карас — поде детективът. — Какво стана, след като го взеха с линейката, отче? Знаете ли? Имам предвид *точно*, отче — поредицата от събития от момента, когато умря, до погребението.

Райли му каза каквото знаеше, а когато свърши, двамата мъже помълчаха известно време. Вятърът отвън трополеше по прозорците в тъмнината на зимната вечер. После капачката на бутилката скоч започна да стърже с металически звук, докато йезуитът развиваше бавно. Наля си два пръста в една чаша, отпи и се намръщи.

— Не знам — въздъхна леко той. Погледна през прозореца — към светлините на града. — Вече нищо не знам.

Киндерман кимна в мълчаливо съгласие. Наведе се в стола си, сплете пръсти и започна да търси пипнешком някаква разумна нишка, която би могъл да следва.

— Беше погребан на следващата сутрин — каза той, резюмирайки онова, което му беше разказал Райли. — Затворен ковчег. Обичайният ритуал при вашите погребения. Но кой го е видял *последен*, отче Райли? Знаете ли? Спомняте ли си? Имам предвид, кой е бил последният човек, който го е видял в ковчегата?

Райли разклати уискито в чашата си с плавно движение на китката, загледан замислено в кехлибарената течност. И после промърмори:

— Фейн. Брат Фейн. — Спря сякаш да освежи паметта си, после вдигна глава и кимна. — Да, точно така. Той остана да облече тялото и да запечата ковчегата. Оттогава никой не го е виждал.

— Как така?

— Казах, че никой не го е виждал. — Райли сви рамене и поклати глава. — Тъжен случай — въздъхна той. — Винаги се чувстваше потиснат, смяташе, че Орденът не се отнася добре с него. Имаше семейство в Кентъки и постоянно молеше за назначение някъде наблизо. Към края той...

— Към *края*? — прекъсна го Киндерман.

— Беше стар; осемдесет — осемдесет и една. Винаги казваше, че иска да си умре у дома. Сметнахме, че просто е заминал, защото усещаше, че смъртта му приближава. Вече бе прекарал два доста тежки инфаркта.

— Два инфаркта?

— Да — кимна Райли.

Нещо зловещо пропълзя по тялото на Киндерман.

— Човекът в ковчегата на Деймиън — промълви вцепенен той. — Спомняте ли си, че беше облечен като свещеник?

Райли кимна.

— Аутопсията — каза Киндерман и направи кратка пауза. — Човекът беше стар и имаше следи от три сериозни инфаркта: два преди и онзи, който го е убил.

Двамата мъже се спогледаха мълчаливо. Отец Райли изчака да види какво следва. Киндерман го погледна в очите и му каза:

— По всичко личи, че е умрял от страх.

Човекът в дванадесета килия не дойде в съзнание чак до шест на следващата сутрин, няколко минути преди да открият сестра Ейми Кийтинг в една празна стая в неврологията. Коремът ѝ беше разпран, органите — извадени, а тялото ѝ — преди да бъде зашито отново — бе натъпкано с електрически ключове за осветлението.

[1] Да хвърлиш перлите на свинете. — Б.пр. ↑

14.

Той седеше в пространството между страха и копнежа с портативен касетофон в едната ръка, прослушвайки касетите с музиката, която някога обичаха да слушат заедно. Дали отвън беше ден, или нощ? Не знаеше. Светът отвъд дневната му бе забулен, а светлината от лампите изглеждаше мъждива. Не можеше да си спомни откога седеше там. Дали бяха часове, или само минути? Реалността танцуваше в съзнанието му и изскачаше от него в безшумна, объркана клоунада. Спомни си, че бе удвоил дозата стероид; болката се бе облекчила до зловещо пулсиране, цената, която мозъкът му извличаше от останките си, защото лекарството изяждаше жизнените му връзки. Той погледна към дивана и го видя как се свива наполовина. Когато го видя, че се усмихва, затвори очи и се отдаде изцяло на музиката, очарователна песен от едно шоу, което бяха гледали заедно:

*Докосни ме. Толкова е лесно да ме изоставиш
сама със спомените.
За дните ми прекарани под слънцето...*

Песента профуча през душата му и я изпълни. Искаше да я чуе по-силно и опипа, търсейки копчето за усилване, когато усети как една касета пада леко на пода. Когато опипа да я вдигне, още две касети се изплъзнаха от скута му. Той отвори очи и видя човека. Беше втренчил поглед в своя двойник.

Фигурата седеше наведена във въздуха, все едно че беше седнала и имитираше съвършено позата на Амфортас. Облечена в същите сини дънки и син пуловер, тя го наблюдаваше със същото удивление.

Амфортас се облегна назад; тя направи същото. Амфортас изрече:

— Здравей! — Тя откликна:
— Здравей!

Амфортас усети как пулсът му се ускорява. **Двойникът** бе често докладвана халюцинация при сериозните мозъчни увреждания, но да гледаш в тези очи и в това лице, беше зловещо и обезпокояващо, почти страшно. Амфортас затвори очи и започна да диша дълбоко, а пулсът му бавно започна да възвръща нормалния си ритъм. Дали двойникът ще бъде там, когато отвори отново очи? — помисли си той. Погледна. Беше там. Сега Амфортас прояви интерес. Никой невролог не беше виждал **двойника**. Сведенията за поведението му бяха неясни и противоречиви. Клиническият интерес го завладя. Той вдигна крака и ги протегна. Двойникът направи същото. Той си свали краката. Двойникът го последва. После Амфортас започна да кръстосва и оправя краката си, опитвайки се да го прави ненадейно и непланирано, но двойникът изпълняваше движенията едновременно с него без никакво забавяне или промяна.

Амфортас спря и се замисли за момент. После вдигна касетофона в ръка. Когато двойникът имитира действието му, ръката му беше празна, извита във въздуха. Амфортас се учуди защо заблудата спря внезапно, когато трябваше да бъде включен и касетофонът. Все пак двойникът имаше дрехи. Не можа да измисли някакво обяснение.

Амфортас погледна надолу към обувките на двойника. Същите като неговите — **Найк** на сини и бели ленти. Той погледна към краката си и ги изви навътре, уверявайки се, че не вижда дали двойникът го имитира. Дали щеше да го имитира, ако той *не наблюдаваше* действията му? Вдигна поглед към краката на двойника. Те вече бяха извити. Амфортас се чудеше какво още да опита, когато забеляза, че крайт на лявата връзка на обувката на двойника е изцапан с мастило или по-скоро е протрит. Когато погледна своята обувка, той видя, че неговата връзка е същата. Помисли си, че досега не знаеше за това петно. Как успя да го види върху връзката на двойника? Реши, че вероятно подсъзнанието му е знаело.

Амфортас вдигна поглед към очите на двойника. Те бяха измъчени и пламнали. Амфортас се наведе по-наблизо; помисли си, че вижда светлината на лампата, отразена в очите му. *Как е възможно?* — учуди се неврологът. И отново изпита безпокойство. Двойникът го наблюдаваше съсредоточено. Амфортас чу гласове, които се носеха от улицата; после заглъхнаха, спусна се тишина и той си помисли, че чува биенето на сърцето си, когато изведнъж двойникът се хвана за

слепоочието и въздъхна болезнено; Амфортас не можеше да различи действията на двойника от своите собствени, защото нажежените клещи се стегнаха в мозъка му. Изправи се нестабилно, а касетофонът и касетите тупнаха на пода. Амфортас залитна слепешката към стълбите, прекатурвайки масичката и лампата. Стенейки, той залитна нагоре към спалнята си, отвори аптечката на леглото и потърси пипнешком лекарството и спринцовката. Болката беше непоносима. Строполи се на ръба на леглото и напълни спринцовката с треперещи ръце. Едва виждаше. Заби иглата през плата на панталона си и вкара в бедрото си дванадесетте милиграма стероид. Направи го толкова бързо, че лекарството удари мускула му като чук; но скоро усети облекчение на болката в главата си, спокойствие и яснота на мисълта. Издиша продължително и накъсано и остави спринцовката за еднократна употреба да се плъзне от пръстите му и да тупне на пода. Тя се търколи и спря в стената.

Когато Амфортас вдигна поглед, той видя пред себе си двойника. Седеше във въздуха и го гледаше спокойно в очите. Амфортас видя усмивка на устните му, неговата *собствена* усмивка.

— Загубих ти следите — изрекоха двамата в съвършен синхрон. Амфортас усети замайване. — Можеш ли да пееш? — попитаха те; после затананикаха заедно едно адажио от симфонията на Рахманинов в **до**. Когато спряха, те се разсмяха весело. — Каква добра компания си — казаха те. Амфортас вдигна поглед към нощното шкафче, към зелено-бялата керамична фигурка на патенцето. Вдигна я и я задържа нежно, докато очите му се плъзгаха по нея и се изпълваха със спомени.

— Купих това за Ан още когато се срещрахме — каза той. — От **Мама Леоне** в Ню Йорк. Храната беше ужасна, но патенцето беше голям хит. Ан много обичаше това налудничаво мъниче. — Погледна към двойника. И двамата се усмихнаха нежно. — Тя каза, че е романтично — промълвиха Амфортас и двойникът. — Като онези цветя в Бора Бора. Каза, че ги е нарисувала като картина в сърцето си.

Амфортас се намръщи и двойникът се намръщи насреща му. Изведнъж дублирането на гласа му започна да дразни невролога. Испита странното усещане, че се носи нанякъде, че се откъсва от околната среда. Нещо замириса ужасно.

— Върви си — каза на двойника. Но той упорстваше, повтаряйки всяка негова дума.

Амфортас стана и пое нестабилно надолу по стълбите. Виждаше двойника до себе си, огледален образ на неговите собствени движения.

В следващия момент Амфортас се озова седнал на стола в дневната. Не разбра как е стигнал дотам. Държеше патето в скута си. Умът му беше ясен и спокоен, макар че в далечните дълбини на възприятията си изпитваше някакво страдание. Изпитваше глухо пулсиране в главата си, но не го усещаше. Погледна с неприязън към двойника. Той го гледаше, седеше във въздуха и се мръщеше. Амфортас затвори очи, за да избяга от видението.

— Имаш ли нещо против да запуша?

За момент той не осъзна откъде идва гласът; после Амфортас отвори очи и погледна. Двойникът седеше на дивана, протегнал удобно крак върху възглавничките. Запали цигара и издиша дима.

— Бог знае, че се опитвам да ги откажа — промърмори той. — О, добре, поне ги намалих...

Амфортас беше слисан.

— Разстроих ли те? — попита двойникът. Намръщи се, сякаш съжаляваше. — Ужасно съжалявам. — Сви рамене. — По-точно казано, аз не трябва да се отпускам така, но, за Бога, уморен съм. Това е всичко. Имам нужда от почивка. А в този случай какво може да навреди? Знаеш ли какво имам предвид? — Той гледаше към Амфортас с очакване, но неврологът продължаваше да мълчи. — Разбирам — рече най-накрая двойникът. — Трябва ти малко време, докато свикнеш, сигурно е така. Никога не успях да се науча да влизам незабелязано. Предполагам, че трябваше да опитам малко по малко. — Сви рамене сякаш се предаваше, после додаде: — След дъжд качулка. Както и да е, аз съм тук и наистина се извинявам. През всичките тези години аз знаех за теб, разбира се, но ти никога не научи за мен. Много лошо. Понякога исках да те разтърся, да те изправа. Е, предполагам, че не мога да направя това, дори сега. Глупави правила. Но поне можем да си побърим. — Изведнъж погледна загрижено. — По-добре ли се чувстваш? Не. Виждам, че все още си си глътнал езика. Няма значение, ще продължа да говоря, докато свикнеш с мен. — Върху пуловера му падна пепел от цигарата. Той погледна надолу, изчетка я и промърмори: — Пустото ми нехайство.

Амфортас се разкикоти.

— Той е жив — въздъхна двойникът. — Колко хубаво. — Втренчи се в него, а Амфортас продължи да се смее. — Само че до известна степен — добави строго двойникът. — Искаш ли пак да те имитирам?

Амфортас поклати глава и продължи да се смее. После забеляза, че масата и лампата, които бе съборил, са си на мястото. Погледна озадачено.

— Да, аз ги вдигнах — погледна го с разбиране двойникът. — Аз съм истински.

Амфортас отново се втренчи в него.

— Ти си в съзнанието ми — настоя той.

— Пет думи. Добре. Напредваме. Аз говоря за формата — каза двойникът, — не за съдържанието.

— Ти си халюцинация.

— Като лампата и масичката?

— Изпаднах в транс, докато слизах по стълбите. Вдигнал съм ги и съм забравил.

Двойникът издиша малко дим и въздъхна.

— Земни души — промърмори той, поклащайки глава. — Ще те убедя ли, ако те докосна? Ако можеш да ме усетиш?

— Може би — отговори Амфортас.

— Е, това не може да стане — сви рамене двойникът. — Изключено е.

— Това е защото халюцинирам.

— Ако го кажеш отново, ще повърна. Слушай, с кого си мислиш, че разговаряш?

— Със себе си.

— Е, това отчасти е правилно. Поздравления. Да. Аз съм другата ти душа — кимна двойникът. — Защо не кажеш **Радвам се да се запозная с теб** или нещо такова? Възпитание! О, една история ми дойде наум. За представянето и за какво ли не. Прекрасна е. — Двойникът се изправи за момент и се усмихна. — Разказа ми я двойникът на Ноел Кауърд, а и самият Кауърд казва, че е вярна, че точно така е станало. Той стоял в редицата на един кралски прием. Бил отдясно на кралицата, а от другата му страна била застанала Никол Уилямс. Е, минал един човек на име Чък Конърс. Американски актьор. Знаеш ли го? Разбира се. Е, той подал ръка на Ноел и казал: **Мистър**

Кауърд, аз съм Чък Конърс! А Ноел отговорил веднага с утешителен, успокояващ тон: **Защо не, скъпо момче, разбира се, че си ти.** Не е ли прекрасно. — Двойникът се облегна назад в дивана. — Колко остроумен е бил, този Кауърд. Много лошо, че се премести отвъд границата. За него е добре, разбира се. За нас е лошо. — Двойникът погледна многозначително към Амфортас. — Добрите събеседници се срещат толкова рядко — промълви той. — Схващаш ли мисълта ми, или не? — Хвърли фасата си на пода. — Не се безпокой. Няма да пламне — каза.

Амфортас усети смесица от съмнение и вълнение. В двойника имаше нещо реално, дъх на живот, който не беше неговият собствен живот.

— Защо не ми докажеш, че не халюцинирам — подкани го той.

Двойникът погледна озадачено.

— Да го докажа?

— Да.

— Как?

— Каж ми нещо, което не знам.

— Не мога да остана вечно тук — каза двойникът.

— Някакъв факт, който не знам и който мога да проверя.

— Знаеше ли тази история за Ноел Кауърд?

— Аз съм я измислил. Тя не е факт.

— Ти си съвсем ненаситен — промърмори двойникът. — Смяташ ли, че имаш толкова ум да я измислиш?

— Подсъзнанието ми има — уточни Амфортас.

— Още веднъж си близо до истината — отбеляза двойникът. — Твоето подсъзнание е другата ти душа. Но не точно по начина, който предполагаш.

— Моля те, обясни това.

— Превантивно — каза двойникът.

— Какво?

— Това е факт, който ти не знаеш. Просто ми хрумна.

Превантивно. Това е дума. Чух я от Ноел. Ето. Доволен ли си?

— Знам латинския корен на думата.

— Това е абсолютно влудяващо, даже непоносимо — разсърди се двойникът. — Отказвам се. Ти халюцинираш. Предполагам, че сега ще

ми кажеш, че не си извършил тези убийства. Говорим за факти, които не знаеш, старче.

Амфортас замръзна. Двойникът се втренчи лукаво в него.

— Виждам, че не отричаш.

Езикът на невролога надебеля.

— Какви убийства? — изломоти той.

— Ти знаеш. Свещениците. Онова момче.

— Не. — Амфортас поклати глава.

— О, не упорствай. Да, знам, ти не го осъзнаваш. Все още. — Двойникът сви рамене. — Ти знаеше. Ти знаеше.

— Нямам нищо общо е онези убийства.

Двойникът погледна сърцито и подозрително. Изправи се на дивана.

— О, предполагам, че сега ще обвиниш мен. Добре, но аз нямам тяло, така че това ме отписва. Освен това ние не се бъркаме. Разбираш ли? Ти и *твоят* гняв извършихте онези убийства. Да, твоят гняв към Бога, който ти отне Ан. Погледни го в очите. Това е причината, поради която си позволяваш да умреш. Това е твоята вина. Между другото, това е глупава идея. Страхливците се измъкват така. Това е преждевременно.

Амфортас погледна към керамичната фигурка. Стискаше я в ръце и клатеше глава.

— Искам да бъда с Ан — прошепна той.

— Тя не е там.

Амфортас вдигна поглед.

— Виждам, че привлякох вниманието ти — каза двойникът. Облегна се назад в дивана. — Да, ти умираш, защото искаш да отидеш при Ан. Е, сега няма да споря за това. Ти си твърде упорит. Но това е безсмислено. Ан се премести в друго крило. С цялата тази кръв в душата си аз се съмнявам дали някога ще я настигнеш. Ужасно съжалявам, че ти казвам това, но не съм дошъл тук да ти пълня главата с лъжи. Не мога да си го позволя. И така си имам достатъчно неприятности.

— Къде е Ан? — Сърцето на невролога биеше по-бързо, болката приближаваше, той вече я усещаше.

— Ан я лекуват — каза двойникът. — Както всички нас. — Изведнъж погледна лукаво. — Знаеш ли откъде идвам?

Амфортас обърна глава и погледна вцепенен към касетофона в ъгъла, после отново към двойника.

— Удивително. Завой в историята на учението. Да, ти си чувал гласа ми и преди — на твоите касетки. Аз съм оттам. Искаш ли да узнаеш всичко за това?

Амфортас бе хипнотизиран. Кимна.

— Боя се, че не мога да ти кажа — усмихна се двойникът. — Съжалявам. Има правила и наредби. Нека просто да кажем, че това е едно място на преход. Колкото до Ан, както ти казах преди, тя си отиде. Това е много добре. Ти беше длъжен да разбереш за нея и за Темпъл.

Неврологът затаи дъх и ококори очи. Биенето в главата му се усилваше, болката ставаше все по-осезателна и настойчива.

— Какво имаш предвид? — попита с разтреперан глас.

Двойникът сви рамене и погледна встрани.

— Искаш ли да чуеш една хубава дефиниция на ревността? Това е чувството, което изпитваш, когато някой, когото мразиш абсолютно, си прекарва чудесно без теб. В това трябва да има някаква истина. Помисли си.

— Ти не си истински — избъбра Амфортас е пресипнал глас. Зрението му се замъгляваше. Тялото на двойника се нагъваше върху дивана.

— Боже, свършил съм цигарите...

— Ти не си истински — светлината ставаше все по-бледа.

Двойникът беше глас сред блещукащите движения.

— О, така ли? Добре, Боже, ще наруша още едно правило. Не, наистина. Търпението ми се изчерпва. Има една сестра, която постъпи на работа днес. Казва се Сесили Уудс. Няма откъде да знаеш това. Точно в тази минута тя е дежурна. Давай, вдигни телефона и провери дали съм прав. Искаш факт, който не си знаел? Това е то. Давай. Обади се в неврологията и поискай да говориш със сестра Уудс.

— Ти не си истински...

— Обади й се. Веднага.

— Ти не си *истински*! — крещеше Амфортас. Стана от стола е керамичната фигурка в ръка, тялото му трепереше, болката се издигаше нагоре, разкъсвайки и смазвайки мозъка му, караше го да вика:

— Боже! О, Боже мой! — Тръгна слепешката към дивана, залиташе, ридаеше и когато стаята започна да се върти, той се препъна и падна напред, разбивайки главата си в ръба на масичката за кафе с такава сила, че в нея се отвори кървава рана. Строполи се на пода, а зелено-бялата керамична фигурка, притисната в ръката му, се разби на парченца. За момент кръвта, потекла от слепоочието му, покриваше отломките и боядисваше пръстите му, все още стиснали здраво парчето с надписа. Там пишеше: **ВЪЗХИТИТЕЛНА** Скоро кръвта го покри. Амфортас прошепна:

— Ан...

СЪБОТА, 19 МАРТ

15.

Старецът се казваше Пъркинс и беше пациент в откритото отделение. Намериха го в безсъзнание в стая четирисотин, където сестрата, застъпваща на дежурство в шест часа, откри тялото на Кийтинг. Стаята се намиреше зад ъгъла, след приемната, и униформеният полицаи на пост до стълбите край асансьорите не можеше да я види. Старецът имаше кръв по ръцете си.

— Ще ми отговорите ли? — попита го Киндерман.

Погледът на стареца беше празен. Бяха го настанили на един стол.

— Искам вечеря — измрънка той.

— Само това казва — обясни сестра Лоренцо. Тя беше сестра от откритото отделение. Дежурната сестра от неврологията, която бе открила тялото, стоеше до прозореца, контролирайки ужаса си. Това бе вторият ѝ работен ден в отделението.

— Искам вечеря — повтори безчувствено старецът. Облиза устни през беззъбите си венци.

Киндерман се обърна към сестрата от неврологията, преценявайки напрежението по стегнатите мускули на врата и лицето ѝ. Погледът му се стрелна надолу към табелката с името ѝ.

— Благодаря ви, мис Уудс — каза той. — Можете да си вървите.

Тя си тръгна бързо и затвори вратата след себе си. Киндерман се обърна към мис Лоренцо.

— Бихте ли завела стареца в банята, моля?

Сестра Лоренцо се поколеба за момент, после помогна на стареца да се изправи на крака и го поведе към вратата на банята. Детективът стоеше вътре. Сестрата и старецът спряха на прага, а Киндерман посочи към огледалото на вратата на аптечката над мивката, където с кръв бе надраскано послание.

— Ти ли написа това? — попита детективът. Той хвана главата на стареца и я обърна към огледалото. — Или някой те накара да го напишеш?

— Искам вечеря — разлигави се пациентът.

Киндерман го погледна безизразно, после наведе глава и каза на сестрата:

— Върнете го обратно.

Сестра Лоренцо кимна и помогна на изкуфелия старец да излезе от банята. Киндерман се заслуша в колебливите им стъпки. Когато чу, че вратата се затваря леко, той бавно вдигна глава към надписа върху огледалото. Облиза пресъхналите си устни и прочете посланието.

НАРИЧАЙ МЕ ЛЕГИОН, ЗАЩОТО СМЕ МНОГО

Киндерман изскочи бързо от банята и намери Аткинс в приемната.

— Ела с мен, Немо — нареди детективът, без да забавя ход, докато минаваше покрай сержанта. Аткинс го последва по петите, докато най-накрая застанаха в изолационната секция, пред вратата на дванадесета килия. Киндерман надзърна през шпионката. Човекът в килията беше буден. Седеше на ръба на леглото в усмирителната си риза и се усмихваше към Киндерман с подигравателен поглед. Устните му се раздвижиха и той сякаш искаше да каже нещо, но Киндерман не го чуваше. Детективът се обърна и попита полицаия, застанал на пост пред вратата:

— Откога си тук?

— От полунощ — отговори полицаият.

— Влизал ли е някой в стаята оттогава?

— Само сестрата. Няколко пъти.

— И никой доктор?

— Не. Само сестрата.

Киндерман обмисли това за момент, после се обърна към Аткинс.

— Кажи на Райън, че искам да вземе отпечатъци от всеки член на болничния персонал — нареди той. — Да започне с Темпъл и да

продължи с всички, работещи в неврологията и психиатрията. После ще видим. Повикайте още хора за вземането на отпечатъците и после ги сравнете с отпечатъците, снети от местопрестъпленията. Извикайте колкото може повече хора. Искам всичко да стане бързо. Давай, Аткинс. Побързай. И кажи на сестрата да се върне с ключовете.

Киндерман го наблюдаваше как се отдалечава тичешком. Когато сержантът зави зад ъгъла, детективът продължи да се вслушва в стъпките му, сякаш те бяха изчезващия звук на реалността. Загълхнаха, възцари се тишина, а в душата на Киндерман отново се спусна мрак. Той погледна към крушките на тавана. Имаше три изгорели. Коридорът тънеше в полумрак. Стъпки. Сестрата приближаваше. Изчака. Тя стигна до него и той посочи към вратата на дванадесета килия. Сестрата огледа ключовете с несигурен поглед, после отключи вратата. Влезе. Носът на Сънлайт бе облепен и бинтован, а очите му бяха приковани в очите на Киндерман, не се отделяха от него и не премигваха, докато го следваха до стола. Киндерман седна. Тишината бе гъста и клаустрофобична. Сънлайт седеше съвършено неподвижен, замръзнал образ с широко отворени очи. Приличаше на восъчна фигура в музей. Киндерман вдигна поглед към провесената от тавана крушка. Тя премигваше. Сега не се клатеше. Чу кикот.

— Да, да бъде светлина — отекна гласът на Сънлайт.

Киндерман погледна Сънлайт в очите. Бяха широко отворени и празни.

— Получи ли съобщението ми, лейтенант? — попита той. — Оставих го при Кийтинг. Хубаво момиче. Добро сърце. Между другото, възхитен съм, че повика Татко. Още нещо обаче. Една услуга. Може ли да се обадиш на **Юнайтед прес** и да ги накараш да снимат Татко заедно с Кийтинг? Заради това убивам, ти знаеш — за да го опозоря. Помогни ми. Ще направя така, че и ти да имаш полза от това. Смъртта ще излезе във ваканция. Само веднъж. За един ден. Уверявам те, ще ми бъдеш благодарен. Междувременно бих могъл да поговоря с моите приятели тук за теб. Да им кажа една добра дума. Те не те харесват, нали знаеш. Не ме питай защо. Постоянно споменават, че името ти започвало с **К**, но аз не им обръщам внимание. Добре ли правя? Постъпвам смело. Те са толкова капризни в гнева си. — Той сякаш се замисли за нещо и потрепери. — Няма значение. Нека сега да не говорим за тях. Да продължаваме. Поставям ти един интересен

проблем, нали, лейтенант? Имам предвид, ако приемем, че сега си убеден, че аз наистина съм Близнаци. — Лицето му се превърна в заплашителна маска. — *Убеден ли си?*

— Не — процеди Киндерман.

— Много си глупав — изръмжа злобно Сънлайт. — И направо ме каниш на танц.

— Не знам какво имаш предвид — стрелна го с очи Киндерман.

— Нито пък аз — промърмори безчувствено Сънлайт. — Лицето му бе откровено. — Аз съм луд.

Киндерман втренчи поглед и се заслуша в капките от крана. Накрая проговори.

— Ако ти си Близнаци, как излизаш оттук?

— Обичаш ли опера? — попита Сънлайт. Запя ария от **Бохеми** с дълбок, разкошен глас, после изведнъж спря и погледна към Киндерман. — Много повече обичам пиесите — поясни той. — **Тит Андроник** ми е любимата. Много е сладка. — Разкикоти се. — Как е твоят приятел Амфортас? — попита. — Разбирам, че наскоро е имал едно малко посещение. — Сънлайт започна да кряка като патица, после утихна. Погледна настрани. — Трябва работа — изръмжа той. Обърна се отново към Киндерман и го погледна съсредоточено. — Искаш да разбереш как излизам? — попита.

— Да, кажи ми.

— Приятели. Стари приятели.

— Какви приятели?

— Не, това е отегчително. Нека обсъдим нещо друго.

Киндерман изчака, издържайки на погледа му.

— Лошо направи, че ме удари — рече спокойно Сънлайт. — Не мога да се въздържам. Аз съм луд.

Киндерман слушаше напрегнато капките от крана.

— Мис Кийтинг беше яла риба тон — поклати укорително глава Сънлайт. — Надуших я. Проклетата болнична храна. Отвратителна е.

— Как излизаш оттук? — повтори Киндерман.

Сънлайт отметна глава назад и се разкикоти. После фиксира блесналия си поглед в Киндерман.

— Има много възможности. Често си мисля за тях. Опитвам се да ги преценя. Мислиш ли, че това може да е вярно? Мисля, че е възможно наистина да съм твоят отец Карас. Може да са ме обявили за

мъртъв, а аз да не съм бил. По-късно аз се съживих в — е — един объркан момент и тръгнах да бродя по улиците, без да знаая кой съм. Всъщност все още не знам. И, разбира се, не е нужно да го казвам, аз съм естествено и безнадеждно луд. Често сънувам, че падам от високи стълби. Това ли е станало наистина? Ако е било така, падането сигурно е повредило мозъка ми. Така ли е станало, лейтенант?

Киндерман не каза нищо.

— Друг път сънувам, че съм някой на име Венамън — продължи Сънлайт. — Тези сънища са много хубави. Убивам хора. Но не мога да отделя сънищата от истината. Аз съм луд. Бих казал, че ти си твърде мъдър, за да погледнеш скептично. Но все пак ти си детектив от отдел **Убийства**, Ясно е, че има убити хора. Това се разбира от само себе си. Знаеш ли какво мисля? Мисля, че е доктор Темпъл. Не би ли могъл да хипнотизира пациентите си да... ами... извършат определени действия, които не са приемливи за обществото в наши дни? А, времената, те се променят към лошо, не мислиш ли? Междувременно, аз може би съм телепат или имам психически способности, от които разбирам всичко за престъпленията на Близнаци. Каква мисъл, а? Да, разбирам за какво си мислиш. Много добре. Между впрочем помисли си за това. Все още не си мислил за него. — Очите на Сънлайт блеснаха подигравателно и той наведе тялото си напред. — Ами ако Близнаци има съучастник?

— Кой уби отец Бърмингам?

— Кой е той? — любопитства невинно Сънлайт. Присви озадачено вежди.

— Не знаеш ли? — попита го детективът.

— Не мога да бъда навсякъде едновременно.

— Кой уби сестра Кийтинг?

— Завистливата луна. — Сънлайт отметна глава и измуча като бик. Погледна към Киндерман. — Мисля, че сега почти го улучих — отбеляза той — Много е близко. Кажете на пресата, че аз съм Близнаци, лейтенант. Последно предупреждение.

Той гледаше зловещо към Киндерман. Секундите тиктакаха беззвучно.

— Отец Дайър беше глупав — изрече най-накрая Сънлайт. — Глупав човек. Между другото как е ръката ти? Още ли е подута?

— Кой уби сестра Кийтинг?

— Беляджии. Хора неизвестни и несъмнено чудати.

— Ако си го направил ти, какво стана с органите й? — продължи с въпросите Киндерман. — Трябва да знаеш. Какво стана с тях? Кажими.

— Обичам вечеря — обяви монотонно Сънлайт.

Киндерман се вгледа в безизразните очи. **Стари приятели.** Сърцето на детектива прескочи един удар.

— Татко трябва да знае — каза най-накрая Сънлайт.

Извърна поглед от Киндерман и се загледа безучастно в празното пространство. — Уморен съм — промълви тихо той. — Изглежда, че работата ми никога не свършва. Уморен съм. — За момент изглеждаше странно безпомощен. После като че ли го налегна дрямка. Главата му клюмна. — Томи не разбира — промърмори той. — Казвам му да продължава без мен, но той не го прави. Бои се. Томи... ми е... сърдит.

Киндерман стана и се приближи. Наведе ухо до устата на Сънлайт, за да долови шепота.

— Малкият... Джак Хорнър. Детска... игра. — Киндерман почака, но не чу нищо друго. Сънлайт изпадна в безсъзнание.

Киндерман излезе бързо от стаята. Имаше ужасно предчувствие. Излизайки, натисна звънеца за сестрата. Когато тя пристигна, той се върна до неврологията и потърси Аткинс. Сержантът стоеше в приемната и говореше по телефона. Когато видя детектива до себе си, той бързо приключи разговора.

В неврологията бе прието едно дете, момче на шест години. Санитарят тикаше количката му към бюрото.

— Ето ви го хубавия малък човек — каза санитарят на дежурната сестра.

Тя се усмихна на момчето:

— Здравсти:

Вниманието на Киндерман бе фиксирано върху Аткинс.

— Фамилия? — попита сестрата.

Санитарят отговори:

— Корнър, Винсент П.

— Винсент Пол — уточни момчето.

— Със **С** ли се мише или с **К**? — попита сестрата.

Санитарят й подаде някакви документи!

— **С К.**

— Аткинс, побързай — извика настоятелно Киндерман.

Аткинс приключи за няколко секунди и момчето бе закарано обратно в стаята си в неврологията.

— Искam някой тук двадесет и четири часа! Никой пациент да не излиза, независимо за какво. Независимо за какво!

Аткинс посегна към телефона, но Киндерман го сграбчи за китката.

— Обади се по-късно. Дай ми някой *веднага* — настоя той.

Аткинс направи знак на един униформен полицај, застанал на пост пред асансьорите. Той приближи.

— Ела с мен — нареди Киндерман. — Аткинс, оставям те. Довиждане.

Киндерман и полицаят тръгнаха бързо към откритото отделение. Когато стигнаха до входа, Киндерман спря и инструктира полицаја.

— Никакви пациенти да не излизат оттук. Само персоналът. Разбрано ли е?

— Разбрано, сър.

— Не напускай поста по никаква причина, преди да бъдеш освободен. Даже не ходи до тоалетната.

— Да, сър.

Киндерман го остави и влезе в отделението. Скоро застана в стаята за одих, на няколко фута отдясно на бюрото. Огледа се бавно, изследвайки всяко лице с предпазливост и страх. Но все пак всичко изглеждаше наред. Погледна към тълпата около телевизора. Премигна и приближи, но изведнъж спря на няколко крачки от групата. Възхитени и втренчени, очите им бяха приковани към празния телевизионен екран. Телевизорът не беше включен.

Киндерман огледа стаята и за пръв път забеляза, че наоколо не се виждат нито сестри, нито санитарни. Присви очи към офиса зад бюрото. И там нямаше никой. Погледна към притихналата група край телевизора. Сърцето му се разтуптя. Детективът тръгна бързо към бюрото, изтича покрай него и отвори вратата на малкия офис. Дръпна се шокиран — сестрата и санитарят бяха проснати на пода, изпаднали в безсъзнание, а от раните по главите им течеше кръв. Сестрата беше гола. Нито една част от униформата ѝ не се виждаше наоколо.

— **Детска игра! Винсент Корнър!**

Думите поразиха съзнанието на Киндерман като удар. Обърна се бързо и изтича от офиса, само за да замръзне на място от онова, което видя. Всички пациенти от стаята се придвижваха към него, приближавайки в кордон, който се затваряше, а тътренето на чехлите им бе единственият звук в злоещата, ужасяваща тишина. Те гледаха злобно, блесналите им очи бяха фиксирани в него, а от отделни точки на стаята се носеха гласовете им, напевни, смаяни и злоещо любезни:

— Здравей.

— Здравей.

— Толкова е хубаво да те видим, скъпи.

Започнаха да шепнат неразбрано. Киндерман извика за помощ.

Момчето бе получило лекарствата си и спеше. Венецианските щори на прозорците бяха пуснати и тъмнината в стаята се осветяваше едва-едва от блещукането на анимационния филм, който вървеше по телевизора с изключен звук. Вратата се отвори бавно и вътре влезе жена в сестринска униформа. Носеше пазарска торба. Затвори тихо вратата зад себе си, остави пазарската торба на пода и извади нещо от нея. Погледна съсредоточено към момчето, а после тихо и бавно приближи до него. Момчето се размърда. То лежеше по гръб. Отвори сънливо очи и ги присви. Когато се наведе над момчето, жената бавно вдигна ръце.

— Виж какво съм ти донесла, скъпичко — изтананика тя.

Изведнъж Киндерман нахлу в стаята. Извиквайки грубо **Не!**, той хвана жената отзад в отчаяна, задушшаваща хватка. Тя изкряка като задушена, отпусна безпомощно ръце, а момчето се изправи в леглото и закрепя от ужас, когато Аткинс и един униформен полицаи нахлуха в стаята.

— Хванах я! — изкрещя Киндерман. — Светлината! Включете светлината! Включете я!

— *Мамо! Мамо!*

Лампите светнаха.

— Душите ме! — едва успя да каже сестрата. Плюшено мече изпадна от ръцете ѝ на пода. Киндерман го погледна, изненада се и бавно отпусна яростната си хватка. Сестрата се завъртя и разтърка врата си.

— Иисусе Христе! — възкликна тя. — Какво ви става, по дяволите? Да не сте луд?

— Искам мама! — изстена момчето.

Сестрата го прегърна и го придърпа близо до себе си.

— Едва не ми счупихте врата! — изписка тя към Киндерман.

Детективът едва си поемаше дъх.

— Съжалявам — изхриптя той, — много съжалявам. — Извади си кърпичката и я притисна към бузата си, където дългата, дълбока драскотина продължаваше да кърви. — Приемете моите извинения.

Аткинс вдигна торбата и погледна в нея.

— Играчки — промърмори той.

— Какви играчки? — попита момчето. Изведнъж то се успокои и се дръпна от сестрата.

— Претърсете болницата! — нареди Киндерман на Аткинс. — Тя преследва някого! Намерете я.

— *Какви играчки?* — повтори момчето.

На вратата се появиха още полицаи, но Аткинс ги задържа на прага и им даде нови инструкции. Полицаят в стаята излезе и се присъедини към тях. Сестрата вдигна торбата си над момчето.

— Не ви вярвам — каза сестрата на Киндерман. Изсипа съдържанието на торбата върху леглото. — Така ли се отнасяте със семейството си? — попита настоятелно тя.

— Семейството *ми*? — Умът на Киндерман започна да препуска. Изведнъж той видя табелката с името на сестрата: **ДЖУЛИ ФАНТОЦИ.**

— ... **покана за танц.**

— *Джули!* Мили Боже!

Изтича от стаята.

Мери Киндерман и майка ѝ приготвиха обяда в кухнята. Джули четеше роман на кухненската маса. Телефонът звънна. Джули бе най-далеч от него, но успя да го вдигне.

— Ало?... О, здрасти, тате... Разбира се. Ето ти мама. — Тя подаде слушалката на майка си. Мери я взе, а Джули се върна към четенето.

— Здравсти, миличък. Ще си дойдеш ли за обяд? — Мери се заслуша за малко. — О, наистина ли? — възкликна тя. — Защо така? — послуша още малко. Накрая каза: — Разбира се, скъпи, щом казваш. Между другото, ще обядваш ли, или не? — Заслуша се. — Добре, скъпи. Ще запазя храната топла. Но побързай. Липсваш ми. — Затвори телефона и се върна към хляба, който печеше.

— Ну? — попита майка ѝ?

— Нищо — отговори Мери. — Една сестра ще дойде с някаква пратка.

Телефонът звънна отново.

— Сега ще го отменят — промърмори майката на Мери.

Джули скочи отново да вдигне телефона, но майка ѝ махна да се върне на мястото си.

— Не, не го вдигай — каза тя. — Баща ти иска линията да остане свободна. Ако се обади, ще даде сигнал — две позвънявания.

Киндерман стоеше в приемната на неврологията, а тревогата му нарастваше след всяко позвъняване, останало без отговор. Притискаше нервно слушалката до ухото си. *Някой да отговори! Отговорете!* — молеше се яростно той. Остави телефона да звъни още цяла минута, затръшна слушалката и хукна към стълбището. Даже не си помисли да чака асансьора.

Запъхтян, той пристигна във фоайето и изтича на улицата, останал без дъх. Побягна към една Полицейска кола, влезе и затръшна вратата. Полицай с каска седеше зад волана.

— **Фоксхол стрийт** две-нула-седем-осемнайсет и побързай! — нареди задъхано Киндерман. — Сирената! Не спазвай правилника! Бързо, бързо!

Потеглиха с изсвирване на гуми, полицейската сирена зави пронизително, скоро препускаха по **Резервоар роуд**, а после по **Фоксхол** — към къщата на Киндерман. Детективът се молеше със затворени очи по време на цялото лудешко препускане. Когато полицейската кола закова, той отвори очи. Бяха спрели в неговата алея.

— Заобиколи! Задната врата! — заповяда на полицая, който скочи от колата и хукна, изваждайки от кобура чипоносия си револвер. Киндерман се измъкна от колата, измъкна си пистолета и бръкна в

джоба си да извади ключовете за къщата, докато тичаше към вратата. Тъкмо се опитваше да пхне ключа в ключалката с трепереща ръка, когато вратата се отвори.

Джули погледна към пистолета и извика към вътрешността на къщата:

— Мамо, татко се прибра! — В следващата секунда Мери се появи на прага. Тя погледна към пистолета, а после изгледа сурово Киндерман.

— Шаранът вече е мъртъв. Какво, по дяволите, си мислиш, че правиш? — извика Мери.

Киндерман свали пистолета и тръгна бързо напред, прегръщайки Джули.

— Слава Богу! — прошепна той.

Появи се майката на Мери.

— Отзад има един щурмуващ кавалерист — съобщи тя. — Започва се. Какво да му кажа?

— Бил, искам обяснение — настоя Мери.

Детективът целуна Джули по бузата и прибра пистолета в джоба си.

— Аз съм луд. Това е всичко. Това е цялото обяснение.

— Просто му казах, че сме Фебре — изсумтя майката на Мери. Върна се в къщата. Телефонът звънна и Джули изтича в дневната да го вдигне.

Киндерман влезе в къщата и тръгна към задната врата.

— Ще кажа на полица — извика той през рамо.

— Какво ще му кажеш? — настоя Мери. Тръгна след него през кухнята. — Бил, какво става тук? Ще ми кажеш ли, моля те...

Киндерман замръзна. Видя пазарска торба до стената на прага към кухнята. Изтича напред да я вземе, когато чу старчески, напевен женски глас в кухнята:

— Здравей. — Киндерман извади веднага пистолета, влезе в кухнята и го насочи към масата, където седеше стара жена в сестринска униформа и го гледаше с празен поглед.

— Бил! — изкрещя Мери.

— О, скъпа, толкова съм уморена — каза жената. Мери сложи ръце върху рамото на Киндерман и го принуди да смъкне оръжието.

— Не искам никакви оръжия в тази къща, чуваш ли ме?

Полицаят нахълта в кухнята с изваден и насочен револвер.

— Свали този револвер! — изкрещя Мери.

— Може ли по тихо, моля? — извика Джули от дневната. —

Говоря по телефона!

Полицаят погледна към Киндерман.

— Лейтенант?

Очите на детектива не се откъсваха от жената. На лицето ѝ бяха изписани объркване и умора.

— Свали го, Франк — въздъхна Киндерман. — Всичко е наред. Връщай се. Върни се в болницата.

— Разбрано, сър. — Полицаят прибра револвера в кобура и излезе.

— Колко души за обяд? — попита майката на Мери. — Вече трябва да знам.

— Що за дивотия беше това, Бил? — попита Мери. Посочи към жената. — Що за сестра си ми изпратил? Отварям вратата на тази жена и тя припада. Пада на земята. Вдига глава и крещи нещо налудничаво, после припада. Мили Боже, та тя е прекалено *стара* за сестра. Тя е...

Киндерман ѝ махна да замълчи. Жената го погледна невинно в очите.

— Нима е време за лягане? — попита го тя.

Детективът седна бавно на масата. Свали си шапката и я постави внимателно на стола.

— Да, почти стана време за лягане... — каза ѝ нежно той.

— Толкова съм уморена...

Киндерман я погледна в очите. Те бяха искрени и благи. Той вдигна поглед към Мери, която стоеше със смесица от объркване и раздразнение, изписани по лицето ѝ.

— Спомена, че е казала нещо — припомни ѝ Киндерман.

— Какво? — намръщи се Мери.

— Споменахме тя е казала нещо. *Какво* каза?

— **Свършено** — изсумтя майката на Мери откъм печката.

— Да, това е — потвърди Мери. — Сега си спомням. Тя изкрещя: — **С него е свършено** и после припадна.

— **С него е свършено** или **Свършено**? — притисна я Киндерман. — Кое от двете?

— **С него е свършено** — каза Мери. — Боже, звучеше като върколак или нещо такова. Какво ѝ има на тази жена? Коя е тя?

Киндерман извъртя глава.

— С него е свършено — промърмори замислено той.

Джули влезе в кухнята.

— Е, какво става? — попита тя. — Какво става?

Телефонът звънна отново. Мери го вдигна веднага.

— Ало?

— За мен ли е? — попита Джули.

Мери подаде слушалката на Киндерман.

— За теб е — каза тя. — Мисля да дам на бедното същество малко супа.

Детективът вдигна слушалката.

— Киндерман.

Беше Аткинс.

— Лейтенант, той ви вика — докладва сержантът.

— Кой?

— Сънлайт. Постоянно вика. Все вашето име.

— Ще дойда веднага — каза Киндерман. Затвори спокойно телефона.

— Бил, какво е това? — чу гласа на Мери зад себе си. — Беше в пазарската ѝ торба. Това ли беше пратката?

Киндерман се обърна и затаи дъх. Мери държеше чифт големи и блестящи хирургически ножици за дисекция.

— Трябва ли ни това? — попита Мери.

— Не.

Киндерман извика друга полицейска кола и заведе старицата до болницата, където я разпознаха като пациентка на откритото отделение в психиатрията. Незабавно бе прехвърлена в отделението за сериозни разстройства за наблюдение. Киндерман научи, че ранената сестра и санитарят не са получили сериозни увреждания и че ги очакват на работа през следващата седмица. Доволен, Киндерман си тръгна от това място и отиде в изолационната секция, където Аткинс го чакаше в коридора. Стоеше пред отворената врата на дванадесета килия. С гръб, опрян в стената, със скръстени ръце, той наблюдаваше мълчаливо как

детективът се приближава. Очите му изглеждаха разтревожени и далечни. Киндерман спря и го погледна.

— Какво ти става? — попита детективът. — Нещо не е наред ли? Аткинс поклати глава. Киндерман го огледа за момент.

— Той току-що каза, че вие сте тук — промълви Аткинс.

— Кога?

— Само преди минута.

Сестра Спенсър се появи от килията.

— Ще влезете ли? — попита тя детектива.

Киндерман кимна, после се обърна и влезе бавно в килията. Затвори тихо вратата след себе си, отиде до стола и седна. Сънлайт го наблюдаваше с блеснали очи. Какво различно има в него? — учуди се детективът.

— Е, просто трябваше да те видя — обясни Сънлайт. — Ти ми беше късметът. Дълга ти нещо, лейтенант. Освен това искам моята история да бъде разказана така, както се е случила.

— И как се случи? — попита го Киндерман.

— Навременно обаждане за Джули, не мислиш ли?

Киндерман изчака. Заслуша се в капките от крана.

Сънлайт внезапно отметна глава и се разкикоти, после фиксира детектива с блеснал поглед.

— Не се ли досети, лейтенант? О, разбира се, че си. Най-накрая събра всичко — как моите безценни малки заместници ми вършат работата, моите скъпи, сладки, престарели празни съдинки. Е, те, разбира се, са свършени домакини. Те не са тук. Собствените им личности са разбити. И така, аз се промъквам в тях. За малко. Само за малко.

Киндерман втренчи поглед.

— О, да. Да, разбира се. За това тяло. На твоя приятел, нали, лейтенант? — Сънлайт отметна глава в накъсан смях, който премина в пронизителен магарешки рев. Киндерман усети ледени тръпки по врата си. Сънлайт внезапно спря и погледна с безизразни очи.

— Ами аз бях толкова ужасяващо мъртъв — изохка той. — Това не ми харесваше. На теб би ли ти харесало? Разстройващо е. Да, почувствах се много нещастен. Нали знаеш — понесен по течението. Оставаше ми да свърша толкова работа, а си нямах тяло. Не беше честно. Но тогава дойде — е, един приятел. Знаеш. Един от тях. Той

мислеше, че работата ми трябва да продължи. Но в *това* тяло. Всъщност именно в това тяло.

Детективът бе хипнотизиран. Попита:

— Защо?

Сънлайт сви рамене.

— Нека да го наречем злоба. Отмъщение. Шегичка. Мисля, че беше определен проблем във връзка със заклинателството, в който отец Карас бе участник и... е... изгони определени заинтересовани страни от тялото на едно дете. Заинтересованите страни не бяха доволни, меко казано. Не, не бяха доволни. — За момент погледът на Сънлайт стана далечен и призрачен. Потрепери, после отново погледна към Киндерман. — Значи, той си мислеше за тази лудория като за начин да се върне: с това набожно, героично тяло като инструмент за... — Сънлайт сви рамене. — Е, ти знаеш. За моята *работа*. Моят приятел ми съчувстваше много. Заведе ме при нашия общ приятел отец Карас. Боя се, че той не беше много добре по онова време. Умираще. В *умирающ статус*, както казват. Така че когато той се изплъзна навън, моят услужлив приятел ме вмъкна вътре. Срецнахме се за малко, само веднъж и толкова. Е, разбира се, настъпи малко объркване край стълбите, когато медицинският екип от линейката обяви, че Карас е мъртъв. Е, той *беше* мъртъв, от техническа гледна точка. Имам предвид в духовния смисъл. Той беше *вън*. Но аз бях *вътре*. Вярно, малко травмиран. И как не? Мозъкът му приличаше на желе. Липса на кислород. Нещастие. Не е лесно да си мъртъв. Но няма значение. Аз Се справих. Да, максимум усилия, които поне ме измъкнаха от онзи ковчег. И накрая малко палячовщина и комично облекчение, когато онзи стар брат Фейн ме видя да *излизам*. Това помогна. Да, това са усмивките, които понякога поддържат хода ни, парченцата неочаквана радост. Но след това за известно време бях доста сломен. Време? Дванайсет години. Толкова много увреждания на мозъчните клетки, нали разбираш. Толкова много изгубени. Но мозъкът притежава забележителни сили, лейтенант. Питай своя приятел, добрия доктор Амфортас. О... Не, предполагам, че аз ще трябва да го попитам вместо теб.

Сънлайт замълча за известно време.

— Никаква реакция от публиката... — промърмори най-накрая той. — Вярвате ли ми, лейтенант?

— Не.

Подигравката изчезна и Сънлайт изглеждаше поразен. За миг лицето му се сбръчка в израз на безпомощност.

— Така ли? — попита той с разтреперан глас.

— Така.

Очите на Сънлайт гледаха умолително и уплашено.

— Томи казва, че няма да ми прости, докато ти не узнаеш истината — проплака той.

— Каква истина?

Сънлайт се обърна настрана. Каза мрачно:

— Те ще ме накажат за това. Сякаш се взираше в някакъв далечен ужас.

— Каква истина? — попита го отново детективът.

Сънлайт потрепери и погледна отново към Киндерман. Цялото му лице излъчваше настойчива молба.

— Аз не съм Карас — прошепна дрезгаво той. — Томи иска ти да знаеш това. *Аз не съм Карас!* Моля те, повярвай ми. Ако не ми повярваш, Томи казва, че няма да си тръгне. Просто ще остане тук. Не мога да оставя брат си сам. Моля те, помогни ми. *Не мога да тръгна без брат си!*

Киндерман присви вежди озадачено. Наведе глава на една страна.

— Закъде да тръгнеш?

— Толкова съм уморен. Вече нямам нужда да оставам. Искам да продължа. Твоят приятел Карас няма нищо общо с убийствата. — Когато Сънлайт се наведе напред, Киндерман се смая от отчаянието в очите му. — Кажете на Томи, че ми вярваш! — умоляваше го той. — *Кажете му!*

Киндерман затаи дъх. Испита усещане за нещо важно, което не можеше да обясни. Какво беше то? Защо изпитваше това чувство? Нима вярваше в думите на Сънлайт? Няма значение, реши той. Знаеше, че трябва да го каже.

— Вярвам ти — изрече решително.

Сънлайт се отпусна назад към стената и очите му се извъртяха нагоре, когато от устата му се чуха заекващите звуци, другият глас:

— Аз те об-б-б-б-б-бичам, Д-д-д-д-джими. — Очите на Сънлайт натезаха, налегна го дрямка и главата му увисна върху гърдите. После

очите му се затвориха.

Киндерман стана бързо от стола. Разтревожен, той отиде бързо до леглото и наведе ухо към устата, на Сънлайт. Но Сънлайт не каза нищо повече. Киндерман се втурна към звънеца, после излезе бързо в коридора. Погледна Аткинс в очите и промърмори:

— Започва се.

Киндерман изтича до телефона в приемната. Обади се у дома си. Вдигна Мери.

— Скъпа, не излизайте от къщата — нареди настоятелно детективът. — Никой да не излиза от къщата! Заклучете прозорците и вратите и не пускайте никого, докато не се върна!

Когато Мери възрази, той повтори инструкциите си и затвори телефона. Върна се в коридора пред дванадесета килия.

— Искам охрана пред къщата си! Веднага! — нареди той на Аткинс.

Сестра Спенсър излезе от килията. Погледна към детектива и му съобщи:

— Той е мъртъв.

Киндерман втренчи изумения си поглед в нея:

— Какво?

Тя повтори:

— Той е мъртъв. Сърцето му току-що спря.

Киндерман погледна зад нея. Вратата беше отворена и Сънлайт лежеше по гръб на леглото.

— Аткинс, чакай тук — промърмори детективът. — Не се обаждай. Няма значение. Просто чакай — заповяда му той.

Киндерман влезе бавно в килията. Чу, че сестра Спенсър влиза след него. Стъпките ѝ спряха, но той продължи още малко и застана близо до леглото. Сведе поглед към Сънлайт. Веригите и усмирителната риза бяха свалени. Очите му бяха затворени, а в смъртта чертите на лицето му бяха станали по-нежни — по лицето му бе изписано нещо като мир след дългоочаквания край на едно пътуване. Киндерман беше виждал това изражение само веднъж преди. За момент се опита да събере мислите си. После заговори, без да се обръща:

— Питал ли е за мен преди?

Чу гласа на Спенсър зад себе си:

— Да.

— Само това?

— Не знам какво имате предвид — отговори Спенсър. Тя приближи до него.

Киндерман обърна глава към нея.

— Чухте ли го да казва нещо друго?

Тя бе скръстила ръце.

— Е, не съвсем.

— *Не съвсем?* Какво точно имате предвид?

Очите ѝ изглеждаха тъмни в мрачната стая.

— Онова заекване — обясни тя. — Странният глас, който използва понякога. Той заеква.

— Каза ли нещо?

— Не съм сигурна. — Сестрата сви рамене. — Не знам. Това стана точно преди да започне да ви призовава. Мисля, че все още беше в безсъзнание. Аз влязох да му премеря пулса. После чух това заекване. Беше нещо — ами, не съм сигурна — но приличаше на **татко**.

— **Татко?**

Тя сви рамене.

— Нещо такова. Така мисля.

— И той все още беше в безсъзнание?

— Да. После като че ли дойде на себе си и — о, да, сега си спомням и нещо друго. Изкрещя: **С него е свършено**.

Киндерман премигна.

— **С него е свършено?**

— Точно преди да започне да крещи вашето име.

Киндерман се замисли за момент; после се обърна и погледна към тялото.

— **С него е свършено** — промърмори той.

— Странно — обади се сестра Спенсър. — Накрая изглеждаше щастлив. Отвори очи за секунда и изглеждаше щастлив. Почти като дете. — Гласът ѝ бе странно неутешим. — Съжалих го — въздъхна тя. — Какъв ужасен човек, независимо дали е луд. Но в него имаше нещо, заради което го съжалих.

— Той е част от Ангела — промърмори тихо Киндерман. Очите му все още бяха приковани върху лицето на Сънлайт.

— Не чух какво казахте.

Киндерман се заслуша в капките от крана, пляскащи по порцелановата мивка.

— Сега можете да вървите, мис Спенсър — каза ѝ тихо, — благодаря ви. — Чу я как се отдалечава, а когато замина, той се пресегна надолу и докосна лицето на Сънлайт. Задържа ръката си нежно; после се обърна и излезе бавно в коридора. *Нещо изглежда различно*, помисли си той. Какво беше?

— Какво те притеснява, Аткинс? — попита подчинения си. — Моля те, кажи ми.

Очите на сержанта витаеха.

— Не знам — смънка той. Сви рамене. — Но имам една информация за вас, лейтенант. Бащата на Близнаци — погледна го. — Намерихме го.

— Така ли?

Аткинс кимна.

— Къде е? — попита Киндерман.

Очите на Аткинс изглеждаха по-зелени от всякога, не премигваха и се въртяха около зениците.

— Мъртъв е — каза. — Умрял е от удар.

— Кога?

— Сутринта.

Киндерман се смая.

— Какво става, по дяволите, лейтенант? — възкликна Аткинс.

Киндерман разбра какво е различно. Вдигна поглед към тавана. Всички крушки грееха ярко.

— Мисля, че всичко свърши — промърмори тихо той. После кимна. — Да. Така мисля. — Киндерман сведе поглед към Аткинс и приключи: — Свърши. — После замълча. — Повярвах му.

В следващия момент нахлуха ужасът и загубата, облекчението и болката и лицето му се сбръчка. Той се облегна о стената и започна да ридае неутешимо. Аткинс се изненада и за момент не знаеше какво да прави; после пристъпи напред и хвана ръцете на детектива.

— Всичко е наред, сър — повтаря той няколко минути, докато риданията продължаваха. Точно когато Аткинс се уплаши, че няма да престанат никога, риданията започнаха да стихват; но сержантът продължаваше да успокоява началника си.

— Просто съм уморен — прошепна най-накрая Киндерман. — Съжалявам. Нямах никаква причина. Нямах причина. Просто съм уморен.

Аткинс го заведе у дома му.

НЕДЕЛЯ, 20 МАРТ

16.

Кой е реалният свят, учуди се Киндерман, светът отвъд или светът, в който той живееше? Те се интерпретираха взаимно. И в двата се сблъскваха мълчаливи слънца.

— Това трябва да е било голям удар за вас — промърмори Райли.

Свещеникът и детективът стояха сами край гроба, втренчили погледи в ковчега на човека, който може би беше Карас. Молитвите бяха свършили и двамата мъже стояха заедно със зората, с мислите си и с тихата земя.

Киндерман вдигна поглед към Райли. Свещеникът стоеше до него.

— Защо е така?

— Ти го изгуби два пъти.

Киндерман се учуди мълчаливо, после бавно погледна отново към ковчега.

— Това не беше той — отрони тихо детективът. Поклати глава.
— Никога не е бил той.

Райли го погледна.

— Да ви почерпя ли едно питие?

— Няма да навреди.

ЕПИЛОГ

Киндерман стоеше на тротоара пред кино **Биограф**. Чакаше сержант Аткинс. Пъхнал ръце в джобовете на палтото си, той се потеше и поглеждаше нетърпеливо нагоре-надолу по **М стрийт**. Беше почти обяд, а денят бе неделя, дванадесети юни.

На двадесет и трети март стана ясно, че пръстовите отпечатьци, снети от трите местопрестъпления, съвпадат с отпечатьците на трима пациенти от откритото отделение. И тримата сега бяха затворени в отделението за сериозни душевни разстройства за внимателно наблюдение.

Рано сутринта на двадесет и пети март Киндерман отиде до къщата на Амфортас заедно с доктор Едуард Кофи, приятел на Амфортас и невролог в окръжната болница; той бе поръчал скенер за Амфортас и там бе открит фаталния тумор. По настояване на Кофи полицаите разбиха входната врата на къщата и откриха Амфортас, мъртъв в дневната му. По-късно това бе класифицирано като смърт от нещастен случай, защото Амфортас бе умрял от мозъчен хематом, получен от удара по главата при падането, въпреки че Кофи каза на Киндерман, че, във всеки случай, Амфортас е щял да умре след не повече от две седмици поради това, че нарочно не лекувал тумора си. Когато Киндерман го попита защо Амфортас си е позволил да умре, единственият отговор на доктор Кофи бе:

— Мисля, че имаше нещо общо с любовта.

По-късно в гардероба на Амфортас намериха черна вълнена винтяга.

На трети април единственият друг заподозрян на Киндерман, Фрийман Темпъл, получи мозъчен удар и бе настанен като пациент в откритото отделение.

През трите седмици, последвали убийството на Кийтинг, полицейските мерки за сигурност продължиха, но после постепенно бяха изоставени. В Окръг Колумбия^[1] не последва друго убийство с *modus operandi* на Близнаци и на единадесети юни убийствата,

свързани с Близнаци, бяха преместени в пасивен файл на отдел **Убийства**, макар да бяха класифицирани като открити и неразрешени.

— Сънувам — възкликна Киндерман. — Какво правиш? — Той погледна вцепенен към Аткинс, който стоеше пред него, облечен в раиран костюм и вратовръзка. — Това да не е някаква шега?

Аткинс погледна загадъчно.

— Ами сега съм женен — поясни той. Предишния ден се беше върнал от медения си месец.

Киндерман продължи да гледа разстроено.

— Не мога да понеса това, Аткинс — промърмори той. — Необичайно е. Не е естествено. Имай милост. Свали вратовръзката.

— Може да ме видят — каза безчувствено Аткинс с непремигващи очи, втренчени в Киндерман.

Киндерман направи гримаса. Не можеше да повярва на очите си.

— Може да те *видят*? — повтори като ехо той. — *Кой?*

— Хората.

Киндерман го огледа мълчаливо за момент, после каза:

— Предавам се. Аз съм твой пленник, Аткинс. Кажи на семейството ми, че съм добре и че с мен се отнасят добре. Ще им пиша веднага щом ръцете ми престанат да треперят. Предполагам, че ще минат поне два месеца. — Погледна надолу. — Кой избра вратовръзката? — попита глухо. Върху нея бе нарисуван цветен хавайски мотив.

— Сам я избрах — похвали се Аткинс.

— И аз така си помислих.

— Бих могъл да кажа нещо за шапката ви — усмихна се Аткинс.

— Недей. — Киндерман се наведе да погледне по-отблизо, с очи като сонди. — Имах един приятел от училище, който стана трапист^[2] — каза той, — монах за единадесет години. През цялото време правеше сирене, после береше грозде, макар че постоянно се молеше за хората, облечени в костюми. После напусна манастира и знаеш ли какво си купи? Първото нещо? Чифт обувки за двеста долара. Мокасини с малки пискюлчета отгоре и с по едно ново пени отстрани, лъскави и крещящи. Не ти ли се гади? Чакай. Не съм свършил. Обувките бяха *лилави*, Аткинс. С цвят на лавандула. Разбираш ли ме или както обикновено говоря на някое дърво?

— Разбирам — кимна Аткинс, въпреки че тонът му не издаваше нищо.

— По-добре си остани в морската пехота.

— Ще пропуснем началото на филма.

— Да, може да ни видят — отбеляза мрачно Киндерман.

Влязоха в киното и заеха местата си. Филмът беше **Джунга Дин**, а после следваше **Третият човек**. В края на **Джунга Дин**, когато Дин стоеше на върха на златния храм и издаваше колебливи предупредителни звуци с ловджийския си рог, след като куршумите на бандитите го бяха улучили, една жена на задния ред се разкикоти, а Киндерман се обърна и я изгледа свирепо. Жлъчният поглед не постигна никакъв ефект, а когато Киндерман се обърна към Аткинс, за да му каже, че трябва да се преместят, той видя, че сержантът плаче. Детективът се разтопи от удоволствие. Остана на мястото си, доволен от света, и самият той заплака, когато, като фон на погребението на Дин, Пуснаха шотландската песен **Толкова отдавна**.

— Какъв филм — въздъхна той. — Такава schmalz. Обичам го.

Когато свърши и вторият филм, те станаха и излязоха на претъпканата и знойна улица пред киното.

— Хайде сега да идем и да си вземем малко posh — предложи нетърпеливо Киндерман. В този ден никой не работеше. — Искам да чуя как мина меденият ти месец, Аткинс, както и нещо ново за гардероба ти. Изпитвам някаква нужда да се подготвя за бъдещето. Къде да отидем? В **Гробниците**? Не, не, чакай. Имам идея. — Мислеше си за Дайър. Хвана сержанта под ръка и го поведе. — Ела. Знам едно абсолютно подходящо място.

Скоро след това седяха в **Бялата кула**, душеха мазнината от хамбургерите и обсъждаха филмите, които току-що бяха гледали. Бяха единствените клиенти. Барманът стоеше до грила с гръб към тях. Беше висок и силен, а лицето му, имаше мършав, недодялан вид. Бялата му униформа и шапка бяха опръскани с мазнина.

— Нали разбираш, ние говорим за злото в този свят и за това откъде идва то — каза Киндерман. — Но как обясняваме всичко добро? Ако не сме нищо друго, освен молекули, ние винаги ще мислим за себе си. Как тогава винаги се появяват хора като Джунга Дин, хора, които отдават живота си за другите? И после даже Хари Лайм — обяви оживено той. — Хари Лайм, който е пълна противоположност, зъл

човек, даже той си има добрите страни в онази сцена с виенското колело. — Говореше за Третият човек. — В онази част, където говори за швейцарците и за това как след толкова векове мир най-великият продукт, който са ни дали до днес, е часовникът с кукувицата. Това е вярно, Аткинс. Да. Той има право. Вероятно светът не може да прогресира без angst. Между другото, в момента работя върху едно убийство при грабеж на **Пстрийт**. Стана миналата седмица. Утре трябва да се заемем с него.

Барманът се обърна и ги погледна мълчаливо и строго, после се върна при бургерите си, подравнявайки дъната на дузината малки, квадратни хлебчета. Киндерман го наблюдаваше как слага по резенче туршия върху всяко хлебче, а очите му се изпълваха с копнеж.

— Не може ли да им сложите малко повече туршия, моля?

— Многого туршия ще ги развали — изръмжа барманът. Гласът му бе като на старшина от единичното обучение, дебел и груб. Сложи капачетата на хлебчетата. — Ако искате континентална кухня, вървете в **Бю Риваж**. Там имат всякакви шикозни боклуци.

Клепачите на Киндерман клюмнаха.

— Ще платя допълнително.

Барманът се обърна и постави по шест бургера в картонена чиния пред всеки от тях. Лицето и очите му бяха каменни.

— Ами за пиене? — попита той.

— Малко бучиниш^[3] — поръча Киндерман.

— Свършили сме го — осведоми глухо барманът. — Не се ебавай с мен, човече. Гърбът ме боли. Е, к'во искате за пиене?

— Еспресо — каза Аткинс.

Барманът погледна към сержанта.

— Какво беше това, професоре?

— Две пепси — каза бързо Киндерман, притискайки ръката на Аткинс.

Дъхът на бармана подхвана един косъм в ноздрата му. Той ги погледна свирепо и се обърна да донесе питиетата.

— Всеки нафукан задник от **Мстрийт** идва тук — промърмори той.

Влезе група студенти и скоро заведението се оживи от смеха и бърборенето им. Киндерман плати бургерите и питиетата и каза:

— Писна ми да седя. — Стана и Аткинс го последва. Занесоха храната си до мястото за правостоящи край стената. Киндерман отхапа от бургера си и започна да дъвче. — Хари Лайм беше прав — отбеляза той. — От бъркотията се получава поема — този бургер.

Аткинс кимна в съгласие и продължи да дъвче доволно.

— Всичко това е част от моята теория — изрече доволно Киндерман.

— Лейтенант? — Аткинс вдигна показалеца си, спря да дъвче и преглътна. Извади бяла салфетка, изтри си устните и наведе лице към лицето на Киндерман; гълчавата в заведението се беше усилила. — Бихте ли ми направил една услуга, лейтенант?

— На вашите услуги, мистър Чипс. Сега ям и поради това съм сърдечен. Нека да видя молбата ви. Законно ли е подпечатана?

— Бихте ли ми обяснил вашата теория?

— Невъзможно, Аткинс. Ще ме затвориш под домашен арест.

— Не можете ли да ми разкажете?

— Абсолютно не. — Киндерман отхапа още веднъж от бургера, прокара го с глътка пепси и се обърна към сержанта. — Но щом настояваш. Настояваш ли?

— Да.

— И аз така си помислих. Първо свали вратовръзката.

Аткинс се усмихна. Развърза вратовръзката и я свали.

— Добре — кимна Киндерман. — Не бих могъл да разкажа това на някой напълно непознат. То е толкова огромно. Толкова невероятно. — Очите му блестяха. — Запознат си с **Братя Карамазови**, нали? — осведоми се той.

— Не, не съм — излъга Аткинс. Искаше да поддържа щедрото настроение на детектива.

— Трима братя — поде Киндерман, — Димитрий, Иван и Альоша. Димитрий е тялото на човека, Иван представлява ума му, а Альоша е сърцето. И накрая — в самия край — Альоша завежда няколко много малки момчета в гробището, на гроба на техния съученик Илюша. Навремето те се отнасяли много гадно с този Илюша, защото... ами той бил странен, няма съмнение в това. Но покъсно, когато умрял, те разбрали защо се е държал така и колко истински смел и любящ е бил. И сега Альоша — той между другото е монах, той произнася реч пред момчетата край гроба и главното, което

им казва, е, че когато те пораснат и се срещнат със злото по света, винаги трябва да се връщат назад и да си спомнят този ден, да си спомнят добротата на своето детство, Аткинс; *добротата*, която е основата във всеки от тях; добротата, която не е била развалена. Само един добър спомен в сърцата им, казва той, може да спаси тяхната вяра в добротата на света. Какво е основното? — Очите на детектива се извъртяха нагоре и връхчетата на пръстите му докоснаха устните му, които вече се усмихваха в очакване. Погледна към Аткинс. — Да, аз го имам! Може би този единствен спомен може да ни предпази от злото, а ние ще се замислим и ще кажем: **Да, тогава аз бях добър, смел и честен.** После Альоша им казва нещо, което е жизненоважно. **Първо и над всичко бъдете добри**, казва той: И момчетата — те всички го обичат — те всички крещат: **Ура за Карамазов!** — Киндерман усети, че се задушаваше. — Винаги плача, когато си помисля за това — призна той. — Толкова е красиво, Аткинс. Толкова вълнуващо...

Студентите си вземаха пликите с хамбургери и Киндерман ги наблюдаваше как излизат.

— Сигурно това е имал предвид Христос — замисли се той, — когато е казал, не трябва да станем като деца, преди да влезем в Царството Небесно. Не знам. Може би е така. — Погледна как барманът слага още хлебчета върху грила, подготвяйки се за следващия наплив, как после сядат на стола и се зачитат във вестника си. Киндерман отново се обърна към Аткинс. — Не знам как да кажа това — продължи той. — Имам предвид онази налудничавата, невероятна част. Но нищо друго няма смисъл, нищо друго не може да обясни нещата, Аткинс. Нищо. Убеден съм, че това е истината. Но да се върнем за момент към Карамазов. Главното, което казва Альоша, е **Бъдете добри.** Докато не направим това, еволюцията няма да се състои; ние няма да стигнем там — заключи Киндерман.

— *Къде?* — попита Аткинс.

Сега **Бялата кула** беше утихнала. Чуваше се само цвърченето от грила и шумоленето на вестника. Погледът на Киндерман бе твърд и спокоен.

— Сега всички физици са сигурни — продължи той, — че всички познати процеси в природата някога са били част от една-единствена, обединена сила. — Киндерман млъкна и после заговори по-тихо. — Вярвам, че тази сила е била човек, който много отдавна се

е разкъсал на парчета заради копнежа си да оформи собственото си същество. Това е било Грехопадението — почти прошепна той, — Големият Взрив — началото на времето и на материалната вселена, когато единственият се е превърнал в множество — *легион*. И ето защо Бог не може да се намесва: еволюцията е този човек, който расте и се връща навътре в себе си.

Лицето на сержанта се сбръчка озадачено.

— Кой е този човек? — попита той.

— Не можеш ли да се досетиш? — Очите на Киндерман бяха жизнерадостни и се усмихваха. — Отдавна съм ти дал повечето нишки.

Аткинс поклати глава и зачака отговора.

— Ние сме Падналият Ангел — каза Киндерман. — Ние сме Носителя на Светлина. Ние сме Луцифер.

Киндерман и Аткинс се спогледаха. Когато камбанката на вратата звънна, те погледнаха към входа. Влезе един раздърпан скитник. Дрехите му бяха изпокъсани и изцапани с кал. Той тръгна мълчаливо към бармана и впери очи в него в кротка и мълчалива молба. Барманът го изгледа над вестника си, стана, приготви няколко хамбургера, пъкна ги в плик и ги подаде на бродягата, който тихо се затътри към изхода.

— Ура за Карамазов — промърмори Киндерман.

[1] Административна единица, включваща столицата, град Вашингтон. — Б.пр. ↑

[2] Трапист — член на монашески орден в Нормандия, който следва строго правилата на бенедиктинците. — Б.пр. ↑

[3] Бучиниш — отровно питие. — Б.пр. ↑

БЛАГОДАРНОСТИ

Моите благодарности на приятеля ми Джак Визард заради това, че той пръв ми предложи теорията за Ангела; и на прекрасната Джули Джордан, без чието насърчение и подкрепа този роман нямаше да бъде написан никога.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.